
MEMENTO
1854

rkps. ten kupiono 1910. 9/5 od Jakóba Rusina za 8 Kor.

CALENDRIER

Pour l'Année 1854.

JANVIER 1854.

Les jours croissent de 1 h. 5 m.

P. Q. le 6
P. L. le 14.
D. Q. le 21.
N. L. le 28.

D	1	LA CIRCONCIS.
l	2	s. Basile, év.
m	3	ste Geneviève.
m	4	s. Rigobert.
j	5	ste Amélie.
v	6	EPIPHANIE.
s	7	s. Théau.
D	8	s. Lucien, év.
l	9	s. Furcy, ab.
m	10	s. Paul, erm.
m	11	s. Théodose.
j	12	s. Arcadius, m.
v	13	Bapt. de N. S.
s	14	s. Hilaire, év.
D	15	s. Maur, ab.
l	16	s. Guillaume.
m	17	s. Antoine, ab.
m	18	Ch. s. P. à R.
j	19	s. Sulpice.
v	20	s. Sébastien.
s	21	ste Agnès.
D	22	s Vincent.
l	23	s. Ildefonse.
m	24	s. Babylas, év.
m	25	C. de s. Paul.
j	26	ste Paule.
v	27	s. Julien, év.
s	28	s. Charlemag.
D	29	s. Franç. de S.
l	30	ste Batilde.
m	31	s. Pierre Nol.

FÉVRIER.

Les jours croissent de 1 h. 36 m.

P. Q. le 4.
P. L. le 13.
D. Q. le 20.
N. L. le 27.

m	1	s. Ignace.
j	2	PURIFICATION.
v	3	s. Blaise, év.
s	4	s. Philéas.
D	5	ste Agathe.
l	6	s. Vaast.
m	7	s. Romuald
m	8	s. Jean de M.
j	9	ste Apolline.
v	10	ste Scholastiq.
s	11	s. Séverin, ab.
D	12	*Septuagésime.*
l	13	s. Lezin.
m	14	s. Valentin.
m	15	s. Faustin.
j	16	ste Julienne.
v	17	s. Théodule.
s	18	s. Siméon, év.
D	19	*Sexagésime.*
l	20	s. Eucher.
m	21	s. Pépin.
m	22	ste Antigone.
j	23	s Mérault.
v	24	s. Matthias.
s	25	s. Taraise, év.
D	26	*Quinquagés.*
l	27	ste Honorine.
m	28	s. Romain.

Epacte... I.
Lettre Dom. A.

MARS.

Les jours croissent de 1 h. 52 m.

P. Q. le 6.
P. L. le 14.
D. Q. le 21.
N. L. le 28.

m	1	*Les Cendres.*
j	2	s. Simplice.
v	3	ste Cunégond.
s	4	s. Casimir.
D	5	*Quadragésime.*
l	6	ste Colette.
m	7	ste Perpétue.
m	8	s. Ponce. 4 T.
j	9	ste Françoise.
v	10	ste Anastasie.
s	11	s. Blanchard.
D	12	*Reminiscere.*
l	13	ste Euphrasie.
m	14	s. Lubin.
m	15	s. Zacharie.
j	16	s. Cyriaque.
v	17	ste Gertrude.
s	18	s. Alexandre.
D	19	*Oculi.*
l	20	s Joachim.
m	21	s Benoît.
m	22	s. Paul, év.
j	23	s. Victorien.
v	24	s. Simon.
s	25	ANNONCIATION
D	26	*Lætare.*
l	27	s. Rupert.
m	28	s. Gontrand.
m	29	s. Eustase.
j	30	s. Rieul.
v	31	ste Cornélie.

AVRIL.

Les jours croissent de 1 h. 43 m.

P. Q.
P. L.
D. Q
N. L.

s	1	s. Hugu
D	2	LA PASS
l	3	s. Richar
m	4	s. Ambrois
m	5	s. Gérard.
j	6	s. Prudent.
v	7	s. Hégésippe.
s	8	s. Albert.
D	9	*Les Rameaux*
l	10	s. Fulbert.
m	11	s. Léon.
m	12	s. Jules.
j	13	s. Marcelin.
v	14	*Vendr. saint.*
s	15	s. Paterne, év.
D	16	PAQUES.
l	17	s. Anicet.
m	18	s. Parfait.
m	19	s. Timon.
j	20	s. Hildegonde.
v	21	s. Anselme.
s	22	ste Opportune.
D	23	*Quasimodo.*
l	24	ste Beuve.
m	25	s. Marc, *abst.*
m	26	s. Clet.
j	27	s. Polycarpe.
v	28	s. Vital, mart.
s	29	s. Robert, ab.
D	30	s. Eutrope.

MAI.

Les jours croissent de 1 h. 19 m.

P. Q. le 5.
P. L. le 12
D. Q. le 19.
N. L. le 26.

l	1	s. Philippe.
m	2	s. Athanase.
m	3	Inv. ste Cr.
j	4	ste Monique.
v	5	Conv. de s. Aug
s	6	s. Jean P. L
D	7	s. Stanislas.
l	8	s. Désiré.
m	9	s. Grégoire.
m	10	s. Gordien.
[illegible]	11	s. Mamert, év.
v	12	ste Flavie.
[illegible]	[illegible]	s. Servais.
D	14	s. Pacôme.
l	15	s. Isidore.
m	16	s. Honoré.
m	17	s. Pascal.
j	18	s. Venance.
v	19	s. Yves.
s	20	s. Bernardin.
D	21	s. Hospice.
l	22	*Rogations.*
m	23	s Didier, év.
m	24	s. Donatien.
j	25	ASCENSION.
v	26	s. Adolphe.
s	27	s. Hildevert.
D	28	s. Germain.
l	29	s. Maximin.
m	30	ste Emilie.
m	31	ste Pétronille.

JUIN.

Les jours croissent de 18 m.

P. Q. le 4.
P. L. le 10.
D. Q. le 17.
N. L. le 25.

j	1	s. Pamphile.
v	2	s. Optat.
s	3	ste Clotilde. v.j.
D	4	PENTECOTE.
l	5	s. Boniface.
m	6	s. Claude.
m	7	s. Robert. 4 T.
j	8	s. Médard.
v	9	ste Pélagie.
s	10	s. Landry.
D	11	*La Trinité.*
l	12	ste Olympe.
m	13	s. Ant. de P.
m	14	s. Ruffin.
j	15	FÊTE-DIEU.
v	16	s. Fargeau.
s	17	s. Avit, abbé.
D	18	ste Marine.
l	19	s. Gervais.
m	20	s. Silvère.
m	21	s. Leufroi, ab.
j	22	*Oct. F.-Dieu.*
v	23	s. Félix, mart.
s	24	s. *Jean-Bap.*
D	25	s. Prosper.
l	26	s. Babolein.
m	27	s. Ladislas.
m	28	s. Irénée.
j	29	ss *Pierre et P.*
v	30	Comméм. s. P

JUILLET.

Les jours décroissent de 39 m.

P. Q. le 3.
P. L. le 10.
D. Q. le 17.
N. L. le 25.

s	1	s. Martial.
D	2	Visit. de la V.
l	3	s. Anatole, év.
m	4	Transl. s. Mar.
m	5	ste Zoé, mart.
j	6	s. Tranquillin.
v	7	ste Aubierge.
s	8	s. Procope.
D	9	s. Ephrem.
l	10	ste Félicité.
m	11	Tr. s. Benoît.
m	12	s. Gualbert.
j	13	s. Turiaf, év.
v	14	s. Bonaventure
s	15	s. Henri, emp.
D	16	s. Eustate, év.
l	17	s. Spérat et C.
m	18	s. Clair.
m	19	s. Vinc. de P.
j	20	ste Marguerite.
v	21	s. Victor, mar.
s	22	ste Madeleine.
D	23	s. Apollinaire.
l	24	ste Christine.
m	25	s. Jacq. le Maj.
m	26	s. Christophe.
j	27	s. Pantaléon.
v	28	ste Anne.
s	29	ste Marthe.
D	30	s. Abdon. m.
l	31	s. Germ. Aux

AOUT.

Les jours décroissent de 1 h. 39 m.

P. Q. le 1.
P. L. le 8.
D. Q. le 15.
N. L. le 23.
P. Q. le 31.

m	1	s Pierre ès-li.
m	2	s. Etienne, p.
j	3	Inv. s. Etienne
v	4	s. Dominique.
s	5	s. Yon. mart.
D	6	Trans. de N. S.
l	7	s. Gaëtan.
m	8	s. Justin, m.
m	9	s. Spire.
j	10	s. Laurent,
v	11	Susc. ste Co
s	12	ste Claire.
D	13	s. Hippol. v. j
l	14	s. Eusèbe.
m	15	ASSOMPT.
m	16	s. Roch.
j	17	s. Mammès.
v	18	ste Hélène.
s	19	s. Louis, évêq
D	20	s. Bernard, ab.
l	21	s. Privat, év.
m	22	s. Symphor.
m	23	s. Sidoine, év.
j	24	s. Barthélemi.
v	25	s. Louis, roi.
s	26	s. Zéphirin.
D	27	s. Césaire, év
l	28	s. Augustin.
m	29	Déc. s. J.-B.
m	30	s. Fiacre.
j	31	ste Isabelle.

SEPTEMBRE.

Les jours décroissent de 1 h. 47 m.

P. L. le 6.
D. Q. le 14.
N. L. le 22.
P. Q. le [illegible]

v	1	s. Leu, s. Gilles
s	2	s. Lazare.
D	3	s. Grégoire, p.
l	4	ste Rosalie.
m	5	s. Bertin, ab.
m	6	s. Onesipe.
j	7	s. Cloud, prêtr.
v	8	NAT. DE LA V.
s	9	s. Omer, évêq.
D	10	ste Pulchérie.
l	11	s. Patient, év.
m	12	s. Raphaël.
m	13	s. Maurille.
j	14	Exal. ste Croix
v	15	s. Nicomède.
s	16	ste Eugénie.
D	17	s. Lambert.
l	18	s. Jean Chrys.
m	19	s. Janvier.
m	20	s. Eustache. 4 T
j	21	s. Matthieu.
v	22	s. Maurice.
s	23	ste Thècle, v.
D	24	s. Andoche.
l	25	s. Cléophas, d.
m	26	ste Justine, v.
m	27	s. Côm, s. Dam.
j	28	s. Céran, év.
v	29	s. Michel, arc.
	30	s. Jérôme.

OCTOBRE.

Les jours décroissent de 1 h. 49 m.

P. L. le 6
D. Q. le 14.
N. L. le 21.
P. Q. le 28.

D	1	s. Remi, évêq.
l	2	ss. Anges, G.
m	3	s. Cyprien.
m	4	s. Franç. d'As.
j	5	ste Aure, vierg.
v	6	s. Bruno.
s	7	s. Serge et s. B.
D	8	ste Brigitte.
l	9	s. *Denis*, évêq
m	10	s. Géréon.
m	11	s. Firmin, év.
j	12	s. Wilfrid, év.
v	13	s. Gérand, c.
s	14	s. Caliste, pap.
D	15	ste Thérèse.
l	16	s. Gal. abbé.
m	17	s. Cerbonnet.
m	18	s. Luc, évang.
j	19	s. Savinien.
v	20	s. Sendou, p.
s	21	ste Ursule, v.
D	22	s. Mellon.
l	23	s. Hilarion.
m	24	s. Magloire.
m	25	s. Crép., s. Cr.
j	26	s. Rustique.
v	27	s. Frumence.
s	28	s. Simon, s.J.
D	29	s. Faron, év.
l	30	s Lucain, m.
m	31	s. Quentin. v.j.

NOVEMBRE.

Les j. décroissent de 21 m.

P. L. le 4.
D. Q. le 12.
N. L. le 20.
P. Q. le 27.

m	1	LA TOUSSAINT.
j	2	Les Trépassés.
v	3	s. Marcel, év.
s	4	s. Ch. Borromée
D	5	ste Berthilde.
l	6	s. Léonard.
m	7	s. Willebrod.
m	8	stes Reliques.
j	9	s. Mathurin.
v	10	s. Léon Ier, p.
s	11	s. Martin, év.
D	12	s. Réné, évêq.
l	13	s. Brice, évêq.
m	14	s. Maclou.
m	15	s. Eugène. m.
j	16	s. Eucher. év.
v	17	s. Agnan, év.
s	18	ste Aude, v.
D	19	ste Elisabeth.
l	20	s. Edmond. roi
m	21	Prés. de la V.
m	22	ste Cécile.
j	23	s. Clément.
v	24	ste Flore, vier.
s	25	ste Catherine.
D	26	ste Gen. des Ard
l	27	s. Maxime.
m	28	s. Sosthène.
m	29	s. Saturnin.
j	30	s. André.

DÉCEMBRE.

Les jours décroissent de 1 h. 20 m.

P. L. le 4.
D. Q. le 12.
N. L. le 19.
P. Q. le 26.

v	1	s. Éloi, évêq.
s	2	s. Fulgence.
D	3	AVENT.
l	4	ste Barbe.
m	5	s. Sabas, abb.
m	6	s. Nicolas.
j	7	ste Fare, vierg
v	8	CONCEPTION.
s	9	ste Gorgonie.
D	10	ste Valère, v.
l	11	s. Fuscien.
m	12	s. Damase.
m	13	ste Luce, v. m.
j	14	s. Nicaise.
v	15	s. Mesmin.
s	16	ste Adélaïde.
D	17	ste Olympiade.
l	18	s. Gatien.
m	19	ste Meuris.
m	20	s. Philogone. 4T
j	21	s. Thomas, ap.
v	22	s. Honorat.
s	23	ste Victoire.
D	24	s. Delphin. v.j.
l	25	NOEL.
m	26	s. *Etienne,*
m	27	s. *Jean, ap. év.*
j	28	ss. Innocents.
v	29	s. Thom. de C.
s	30	ste Colombe.
D	31	s. Sylvestre.

Paris.—Imprimerie Bonaventure et Ducessois, 55, quai des Grands-Augustins.

1

Wysocki Józef
ur. 1809 + 1873

AGENDA

OU

MEMENTO

JOURNALIER

~~1854~~

Dziennik czynności i wypadków podczas Missyi
Generała Wysockiego
do Turcyi

od 11° Grudnia 1853

E. J.

do 8° Lutego 1855

od 6° Stycznia 1854 do 31 Lipca t. r.
utrzymywany przez S. Bielińskiego
a
od 11. Grudnia 1853 do 5 Stycznia 1854
i od 1. Sierpnia 1854 do 8 Lutego 1855
utrzymywany przez H. Ruszczewskiego,
towarzyszących Gen. Wysockiemu
w tej missyi.

PARIS

PAPETERIE GARDET.
ÉDOUARD PIERRE, successeur,
10, rue Vivienne.
Fournitures de Bureaux, Peinture, Dessin, Encadrement,
Maroquinerie, Fantaisie et Nouveautés.
Reliure, Gravure, Impression.



1. Dimanche. LA CIRCONCISION. 1—364

Wszyscy Polacy na Statku będący winszują Nowego Roku Gtu Wysockiemu. —
o 8½ Statek wypływa z Portu Smyrny
Morze ciągle wzburzone. — często widać brzegi
Deszcz i mgła zmuszają Commendanta Statku
stanąć na noc w porcie Olivier na
wyspie Metelin (Lesbos) wspaniały
i piękny widok.

Hiero

n[l] b.

2. Lundi. S. Basile, évêq. 2—363

o 7 g. r. Statek wychodzi z portu Olivier
Zimny północny wiatr — pogoda —
M. Metelin — 2 starożyt. warownie
opuszczone. — C. Baba m. nędzne
warownia opuszczona. — 3 w. Wy: Tenedos
i miasto — port kanał — mała warownia
bezbronna. — W. Imbro
Nie mogąc zdążyć przed zachodem słońca
do Dardanellów — Statek zatrzymuje
się na noc w przystani Bezika.

3. Mardi. Ste Geneviève. 3—362

o 6 g. r. Statek wychodzi z przy. Bezitta
o 7½ wejście do Dardanellow
od strony Azyi Warownia w dobrym stanie mocno uzbrojona
" Europy d° d° d°
i mała warownia w złym stanie
o 9 g. r. Miasto Dardanelles. Stat. zatrzymuje się
kilka warowni po obu stronach w dobrym
stanie mocno uzbrojonych — dwie
zupełnie nowych — jedna w budowie
o 1½ w. wyjście z M. Dard. — Lamsaki
od 3ei w. Statek stoi do 5 g. w. w Gallipoli
ruiny tylko starego zamku
pogoda — wiatr pomyślny
Wiadomość powzięta w Dardanelles o wyjściu
na morze Czarne flot Franc. i Angiel. potwierdza się. —

W całej podróży Wiatry pomyślne z tyłu.

4. Mercredi. S. Rigobert. 4—361

Przyjazd do Constantinopola o 7ej z rana
List Gen. Wdo Gen. Baraguey-d'Hilliers Ambas. Franc.
o audiencyę —
List od Mierosławskiego
Polacy uwiadomieni przybyciem Gen. Wys. do Constpla
przyjmują go z zapałem — około 25ciu prezentuje się
postanawiają dawać z pomiędzy siebie wartę
honorową i przysyłają dwóch z kolei
Aleksander Karzanowski ofiarowuje się na Ter-
dżimana (tłómacza) w stosunkach z Turkami.

5. Jeudi. Ste Amélie. 5—360

List do Mierosławskiego & Co, zawiadamiający o przybyciu do Const^{ple} i pokrótce jak rzeczy stoią. —
d^o G^{ła} do Ignacego do Lyonu.
d^o od G^{ła} Baraguey-d'Hillier Ambas. Francyi zapraszający G^{ła} Wys. na audyencyą jutro
Wizyta G^{ła} W. u G^{ła} Klapki
Bieliński obejmuie utrzymywanie Korrespondencyi — Sekretarstwo —
Ruszczewski — Kassyerstwo i całą część administracyjną misyi G^{ła} Wys. ~~Konto~~ mieszkanie, powierzone mu od chwili wyjazdu z Paryża ——

6. Vendredi. Épiphanie (p. q.) 6—359

Wizyta G^{ła} u Ambassadora Francyi, który oświadczył ze Seraskier dobrze usposobiony dla officerów cudzoziemców — ze jednak myśl jaką mu Generał względem sprawy polskiej przedstawił — na teraz uznania znaleźć nie może — że od rządu swego żadnego nie odebrał polecenia. —

7. Samedi. S. Théau. 7--358

Odwidziny u P. Brauna - Chargé d'affaire Stanów zjednoczonych. Oświadczył się z całą przychylnością za sprawą Polski w naszém pojęciu i wskazał drogę postępowania. On także potępia przewrotność postępowania Czajki.

8. Dimanche. S. Lucien, év. 8--357

Wizyta u Seraskiera. - Pytał się czy Generał był internowany w Kutahia - i ostrzegał przed możebnemi zamachami Austryi. Na przypomnienie Generała o przysłanym memoryjale z Paryża - który poprzeć przybył do Stambułu - odpowiedział, iż zna patryjotyzm i poświęcenie Polaków, że jednak nie jest czas teraz podnosić tego pytania. -
Wieczór odwiedził Generał P. Glavaniego, negocianta mającego wpływy u Turków, a którego Ks. Mikulski przedstawił jako sprzyjającego Polakom. -

9. Lundi. S. Furcy, abbé. 9—356

P. Braun rewizytował Generała. – Ghika przyszedł oddać wizytę Gł. – przedstawiony przez Klapkę. –

10. Mardi. S. Paul, ermite. 10—355

Wizyta u Tefika Baszy Szefa sztabu Seraskiera wraz z Gł. Klapką. Z Rozmowy z nim pokazało się, że Porta w stanowczem wystąpieniu ogląda się na Austryą. – Sądzi on, że Austrya w końcu oświadczy się za Rossyą i że wtenczas Porta swobodniej będzie mogła działać. – I on przeciw czynności Sadyka i Kozakom powstawał. –

Klapka powiedział Gł., że pisał do Telekiego z zapytaniem czy Czajka jest reprezentantem Czartoryszczyzny – ponieważ przeciw niemu jako nieprzyjacielowi Węgrów musiałby publicznie wystąpić. –

Sotulski w rozmowie z Braunem dostrzegł, że on obawę Seraskiera przedstawieniom Czajki przypisuje. –

List Generała do Lorda Redcliffe o posłuchanie. –

Wizyta u Castellego negocianta, zięcia Glavaniego

11. Mercredi. S. Théodose. 11—354

Wizyta u Biskupa katolickiego Ks Ilyro – przychylny sprawie polskiej ze stanowiska katolicyzmu zagrożonego Ortodoxyą ruską. –
Wymarsz Kozaków do Adrianopolu z Czajkowskim – w którego świcie Ks. Hurdza. –

12. Jeudi. S. Arcadius, martyr. 12—353

List od Mierosławskiego. –
Omer – Basza przesłał podanie Sokulskiego do Seraskieratu – żądano przetłomaczenia textu niemieckiego – w którym przedstawionym było żądanie o formowanie legionu pod dowództwem Gł. Wysockiego.

13. Vendredi. Baptême de N.-S. 13—352

Przyjęcie Jenerała przez L. Canninga było uprzejme. – Na oświad-
czenie Jenerała, iż ma sobie za obowiązek podziękować
mu za jego przeważne zabiegi w przyjęciu legionu do
Turcyi i jego ocaleniu przeciw żądaniom Rossyi – wypytywał
się o szczegóły internacyi w Kutahii. Jenerał zwrócił
rozmowę na pierwszy przybycia do Stambułu na sprawę
naszą. Odpowiedział iż mocarstwa obawiają się pod-
nieść pytania narodowości bo za niemi idzie koniecznie
demokratyzm – zich narażony nawet w Polsce takiego
kierunku obawiać się każe. – Jenerał mu odpowiedział
ze w obecnym składzie rzeczy, gdzie Austrya oświadczyła
się za polityką Kabinetów zachodnich, dla ruchów na-
rodowych nie nadeszła pora. – Zdaje mi się zapytał
Jenerał że teraz współność Austryi z Anglią i Francyą
uważać można za pewną – tak jest odpowiedział
Canning. Jest to potwierdzeniem podobnych z innych
stron nas dochodzących dzisiaj wiadomości. – Jenerał do
dalszych wypadków odnosząc nadzieję, powiedział że
w takim razie na pomoc Anglii rachuje. – Odrzekł, że
zrobi, co będzie w jego mocy – ale sądzi że naglenie

14. Samedi. S. Hilaire, évêq. (P. L.) 14–351

Wybrał się dzisiaj Gł do L. Stuarda, gdzie zastał Bystrza-
nowskiego bardzo zaambarasowanego jego przybyciem.
Rozmowa w takiej przytomności toczyła się o wypad-
kach bieżących, w niej jednak Lew Basza znalazł
sposobność źle się popisać jako dyplomata. Utrzymy-
wał bowiem, że L. Canning jest nieprzyjaznym Polsce,
czemu Stuard zaprzeczał, a Jenerał dodał, że tego w
rozmowie z nim nie dostrzegł. Widać, że Canning jakiemu
ich żądaniu nie dopisał. – Lord Stuard opuszcza Konstan-
tynopol 17go t.m. – nie czeka na przybycie Zamojskiego

Wieczór wizyta u P. Tingera. –

15. Dimanche. S. Maur, abbé. 15—350

Wyprawiono listy do Paryża

16. Lundi. S. Guillaume. 16—349

Powtórna wizyta u L. Stuarda.– Jenerał rozwinął mu cel naszego działania na wschodzi- przyjął i pojął go z rozrzewnieniem.– Wytoczył sprawę wspólności i porozumienia, mówił że Zamojski w tej myśli do niego pisał.– Jenerał opowiedział mu z całą otwartością wszelkie zajścia – a na naleganie dodał, że chęć jego ~~w~~ wprowadzeniu do wspólności naszych działań naraziły go na zapoznanie przez własnych stronników–

~~Napisano~~

17. Mardi. S. Antoine, abbé. 17—348

Wizyta u Biskupa ormiańskiego, który z chęcią popierania usiłowań polaków najserdeczniej się oświadczał. —

Na list Jenerała żądający widzenia się z Refik Beyem — odpowiedział, własnoręcznie po turecku że od południa do wieczora zastać go można w Sereskieracie

18. Mercredi. Ch. de S. Pierre à Rome. 18—347

Nie zastał Generał Refika, którego odwiedzić się dzisiay do Stambułu wybrał. —

Wyjazd Bystrzanowskiego i spółki

19. Jeudi. S. Sulpice, évêq. 19—346

Wizyta u Behczyt Baszy, trwała z półtory godziny. – Rozwinął mu Generał – jak pojmuje nasze działanie w Turcyi – zdawał się pojmować i zgadzać. – Wytoczył on sprawkę Bystrzanowskiego i dodał że na pamiątkę list jego do Verastnera zachowa. – Myśl formowania legionów nie odrzucona, lecz tylko odłożona z przyczyny niechęci dla wysłanników Czartoryskiego. – Behczyt Basza zdawał się żądać aby Generał przyjął na siebie formowanie legionów w Azyi. – Odmówieniem Generała postrzegł się że się posunął za daleko. – Rozmowa o Klapce i jego pochwała przez Generała. –

I z Tefikiem widział się Generał. – Sprawka Alleona, który Tefika ostrzegał, aby się miał na baczności przed Wysockim i Klapką – i dał do zrozumienia, że oni nie są Generałami. – Tefik to wypowiedział z oburzeniem na ich intrygi. – Wypadek, że się znalazł u Tefika Pułkownik węgierski, który służył pod Generałem. –

20. Vendredi S. Sébastien. 20—345

Napisano dzisiay list do Omera-Baszy – oddanie jednak odłożone do pewnej sposobności w doręczeniu mu go. – Odwołując się do zrobionych przedstawień u Porty – prosi go Jenerał o poparcie naszey myśli tak dla Turcyi jak Polski zbawienney. –

21. Samedi Ste. Agnès, v. m. (D. Q.) 21—344

Wybrał się Generał powtórnie z wizytą do Refika Beya, Sekretarza Seraskiera, lecz i to razą nie mógł się z nim widzić. – On bowiem prawa ręka Seraskiera, ciągle zatrudniony. – Przyjął Generała Tefik-Basza, i powiedział że jeżeli Generał ma jakie żądanie, to Refik pomimo nagłych zatrudnień przyjmie go, że jeżli jednak tylko odwidzić Beya chce, to lepiej do wolniejszego odłożyć czasu. – Rzeczywiście nie było żadnego wyraźnego żądania; Tefik-Basza oznajmił Generałowi – iż oddał dzisiay list iego pisany do Seraskiera. – Jest to list, w którym Jenerał jeszcze raz rozwija naszą myśl – oformowaniu legionu i współności Polski z Turcyą. – Brzozowski odniosł ten list zrana do Tefika

22 Dimanche. S. Vincent. 22—343

Zwidzenie pałacu Sułtańskiego – Beylerbey i w Ortakey – Wizyta u Ks. Boré, przedstawił mu Jenerał sposob pojmowania naszego działania na wschodzie. – On zawsze zdaje się być stronnikiem Czartoryskich. –

23. Lundi. Ste Ildefonse. 23—342

24. Mardi. S. Babylas, évêq. 24—341

25. Mercredi. Conversion de S. Paul. 25—340

Wyprawiono poczte do Paryża, list do Ks. Nap.

26. Jeudi. Ste Paule. 26—339

Przyjazd Zamojskiego - Langie - List od Ludwika

27. Vendredi. S. Julien, évêq. 27—338

Wizyta u Thingiera.

28. Samedi. S. Charlemagne. (N. L.) 28—337

Wizyta u Branna – zapowiedział przyjazd Alimta Stanów zjednoczonych. P. Sprencho. – O Emigracyi, mówił iż w Stanach zjed. zawiązali Komitet

29. Dimanche. S. François de Sales. 29—336

Memoriał do L. Redcliffe podał Gł. – Zmiana Seraskiera Mechmet Ali – na którego miejsce wszedł Riza B. – minister marynarki, zastąpiony przez Mechmet Kiuprili, byłego minis w Anglii, a obecnie gubernatora w Adrianopolu.

30. Lundi. Ste Bathilde. 30—335

Bal w Ambassadzie francuskiej – na którym Zamojski wystąpił w mundurze polskim.

31. Mardi. S. Pierre Nol. 31—334

Klapka przemawia, za wspólnością i porozumieniem się z Czartoryszczyzną. – Jego wyjazd do Azyi już prawie ułożony z przyczyny zmiany ministra wojny zawieszony. – Wczoraj widział się Klapka Zamojskim który go odwiedził. – Rozmowa była tylko ogólna Klapka wystąpił przeciw Czayce, którego Zamojski się wyparł. – Zamiarem Zamojskiego jest stale osiąść w Konstantinopolu. –

Gł. był dzisiaj u Tefika B. – i on konsternowany upadkiem Seraskiera, przypisuje go wpływowi społnemu Brucka i Baraguay d'Hilliers w sprzeczności z Canningiem. –

1. Mercredi. S. Ignace. 32—333

Listy z Paryża nadeszły, w nich polecające od Ambassadora Vély do W. Wezyra Mustafy B. i Seraskiera Mehmed-Ali. –

2. Jeudi. La Purification. 33—332

Napisano po turecku listy od Jenerała do Wezyra i byłego Seraskiera z załączeniem listów od Vely i żądaniem widzenia się. —

Casteli oddał wizytę.

Klapka w sekrecie udzielił mi wiadomości, jakoby Baraguey d'Hilliers Zamojskiemu powiedzieć miał, qu'il a reçu l'ordre de le bien recevoir. —

3. Vendredi. S. Blaise, évêq. 34—331

4. Samedi. S. Philéas. (P. Q.) 35—330

5. Dimanche. Ste Agathe. 36—329

Wyprawiono listy do Paryża. – Gl do Ludwika Ordęgi, Lusakowskiego – mój do Ogółu – do Gałęzowskiego i Łusk – Rupszewski do Ludwika. – G[ra] do ~~[illegible]~~ i do Mickiewicza. —

6. Lundi. S. Vaast. 37—328

Dzisiay był Jenerał u W. Wezyra. – Przyjęcie było serdeczne i wielce uprzejme. – Po zapytaniu się o czasie iego przybycia do Stambułu o Vely Baszy – żądał Gł, aby mu wolno było przedstawić cel swego posłannictwa. – Tu Gł powtórzył wszędzie iednakowo przedstawioną myśl, znaczenia Legionów, spólności sprawy polskiej z turecką i wzaiemnych korzyści – Polska wolna bowiem stanie się przedmurzem Turcyi. – W. Wezyr odpowiedział, iż rzecz dobrze rozumie i jest iego życzeniem poprzeć ią, i starać się będzie wedle możności wyjednać iej uznanie. On pragnie woyny, bo ona iedynie Turcyą zbawieniem a natenczas wspólność sprawy równie tureckiej jak polskiej nie znajdzie żadnej przeszkody. Woyna turcyi również będzie święta jak woyna polski, i dla tego ma nadzieję, że zwyciężymy. – Gł wspomniał przecz, że wydadza się na umieszczaniu Polaków przy armii azyatickiej niemniej jak na formacyi Polaków. tato tylko naraza Portę na koszta, bez żadnych stanowczych korzyści.

7. Mardi. S. Romuald. 38—327

Gł Wizyta z Klapką i zemną u Bon. Tecco – przyjął nas uprzejmie, i oświadczył się sam z gotowością wszelkich usług. –

Klapka rozwodził się nad dążnościami sławiańskiemi Czartoryszczyzny i że przygotuj materiały, jako potrzebne dowody. Sam nie myśli jeszcze wystąpić. Co znaczy odłożenie do późniejszego czasu? gdzie w przypuszczeniu zerwania, stanowczo przeciw Czartoryszczyźnie wystąpić zapowiada. – Ja zrobiłem uwagę, żeby należało nam przeciw dążnościom Sławiańskim wystąpić, innaczej bowiem podniesienie tego przez obcych mogłoby wszystkich Polaków w podejrzenie podać u Turków. –

Listy przyszły od Bednarczyka i Słotwińsk

8. Mercredi. S. Jean de M. 39—326

Widział się dzisiaj Gt z Tefikiem – mowa o Zamojskim, i tripotage sławe de ce parti. Mowa o Kreczulesce, który starająć się o służbę turecką i odebrawszy od Seras: Mehemet Ali przyrzeczenie udał się o protekcyę do W. Wezyra. – Ten wziął to za złe, i dosyć źle Kreczuleskę przyjął. – Dotknięty tem, powiedział Tefikowi, że on gotów służbę rossyjską przyjąć. – Łatwo pojąć odpowiedź Tefika. – Pomimo takiego zajścia Czajka zrobił go Majorem w Kozakach

9. Jeudi. Ste Apolline. 40—325

Wizyta u Ambassadora amerykańskiego P. Spence. –

Przybycie statku „Caradoc" – na którym Magnan i Kościelski przybyli. –

12

10. Vendredi. Ste Scholastique. 41—324

Ruszczewski z listem do Magnana poszedł dowiedzić się, kiedy będzie mógł się widzieć z Gł.—

11. Samedi. S. Séverin, abbé. 42—323

Kościelski był u Gł.— czy z własnego natchnienia czy też w myśl Zamojskiego długo rozprawiał o połączeniu się w działaniu. — Niemożność jaką mu Gł. przedstawiał, starał się różnemi powodami zbijać. — Dodał że Czartoryski, nie myśli okazywać że władzę zwierzchnictwa politycznego niewymaga, że tylko swój wpływ osobisty chce obrócić na korzyść Polski. — W tej myśli miał odpisać Poznańczykom. — Tak więc podwójna zawsze gra, w obec polaków zrzekają się wszelkich uroszczeń, i uznają swoją niemoc, a wobec cudzoziemców każą się uważać za naczelników polskiej sprawy. — Odezwa Barzykowskiego i Morawskiego, którą dziennik Konstantynopolski wydrukował — są tego oczywistym dowodem. To też w sekrecie udzielił Kościelski, że Czartoryski szafuje koroną polską i miała ją ofiarować Ks. — Kościelski, co to umie wynajdywać sobie missyjki — mógł całą tę rzecz wymyślić, aby z„ sondować, czy my z naszej strony nie ofiarowali korony, oni pojąć nie mogą, jak za mniejszą rzecz czy obiecu
możnie sprzyjać Polakom — tem łatwiej zdobyć Książę.

12. Dimanche. *Septuagésime.* 43—322

Widział się Gł z Magnanem, który mu powiedział, że był u Seraskiera i mówił o Gł. – Powiedział Seraskierowi, że ks. poleca Gł jako swego przyjaciela. – Seraskier żądał pozwolenia tego listu do przetłomaczenie na tureckie. – Widać że polecenia ks. musiały być gorące. –

Magnana wyjazd do Armii zawieszony.

Seraskier jeszcze nie czytał listu Velly Paszy, taka to trudność złożenia go, przez prużniaków tureckich sekretarzy. –

13. Lundi. S. Lezin. (P. L.) 44—321

Instrukcye wydano dla Milkowskiego wybierającego się do wyjazdu na Wołoszczyznę. –

Klapka był dzisiay u Seraskiera – przekonał się, że on jest pod wpływem Reszyda, i że jego polityka oszczędzanie Austryi ma na celu. – Klapka miał mu wręcz oświadczyć, iż zupełnie odstępuje od swoich żądań, i nie chce nigdy więcej być użytym. – Doznawane trudności przypisuje Czartoryszczyźnie. –

14. Mardi. S. Valentin. 45—320

15. Mercredi. S. Faustin. 46—319

Wyprawiono pocztę - list z sprawozdaniem o=
gólnem - do Ks. Nap. od St - i do Vely Baszy - do Seweryna
w odpowiedzi na jego list o wewnętrznym stanie
kółka.

16. Jeudi. Ste Julienne. 47—318

17. Vendredi. S. Théodule. 48—317

18. Samedi. S. Siméon, evêque. 49—316

19. Dimanche. *Sexagésime.* 50—315

Zasłabłem na zapalenie gardła

20. Lundi. S. Eucher. (D. Q.). 51—314

21. Mardi. S. Pépin. 52—313

Wyjechał Golesco - Mitkowski i do Szumly - Mitkowski wziął list do Omera - Baszy pisany przez Gł.

Wiadomość od Klapki względem postępnej polityki Austryi, która odrzucając ~~żądanie~~ Rossyi przez organ Orłowa, ma niby oświadczyć się za Turcyą w jej pomoc ofiarować 120 tys. wojska, kto zaś zajmie Serbią Bośnią i Księstwa. –

Sułtan wydaje ~~trzy~~ córki jedną za syna Méhémet Alego – drugą za Feti Mehemet Alego a ~~trzecia~~ za syna Baszy Egipskiego. –

22. Mercredi. Ste Antigone. 53—312

Paquet-Bot z Marsylii żadnych dla nas nie przywiózł listów.
List przyszedł od Słotwińskiego - donosi o przychylności Omera Baszy dla Polskiej sprawy

23. Jeudi. S. Mérault. 54—311

Dzisiay dopiero oddano nam listy z Paryża od Ludwika i Seweryna

24. Vendredi. S. Mathias. 55—310

25. Samedi. S. Taraise, évêque. 56—309

Poczta do Paryża. – 3 listy do Królka w tych moj do Seweryna. – List przez Gałóz do Br. – do Kaplińskiego a przez niego do Bentkowskiego.

26. Dimanche. *Quinquagésime.* 57—308

Gł był u W. Wezyra, w rozmowie z nim chciał się dowiedzić, czy pogłoska roznoszona, że przed paru dniami pytanie formowania legionow miało otrzymać ostateczne rozstrzygnienie, że jednak od tego Porta uwagami Ambassadorow powstrzymana została. – Utrzymują oni bowiem, że pojawienie się wojsk sprzymierzonych Rossyę od wojny odstraszy, i dla tego środka, który wojnę dla Rossyi konieczną robi, chwytać się nie trzeba. – W. Wezyr wzruszył tylko ramionami i w niepewności zostawił, co do wspomnionej wieści o Ambassadorach. – Gł z ogólnego zapatrywania się na obecne wypadki, na wyjazd Ambass. rossyskich z Paryża i Londynu – na przybyć mające wojska ~~s~~ sprzymierzonych, uwagę zrobił, że może moment formacyi legiown nadszedł – na co mu W. Wezyr odpowiedział, że i on tak rzecz widzi, i że jutro mówić będzie z Seraskierem.

27. Lundi. Ste Honorine. (N. L.) 58—307

28. Mardi. S. Romain. 59—306

Mars 1854.

1. Mercredi. *Les Cendres.* 60—305

2. Jeudi. S. Simplice. 61—304

3. Vendredi. Ste Cunégonde. 62—303

List od Bednarczyka – donosi, że Ellyde odebrał od rządu tureckiego upoważnienie do działania wspólnego z Tellem. – Pomimo nieprzyjaźni nastąpiło między niemi widzenie się, Tell według rozkazu rządu tureckiego wspólnie z nim zajmie się organizacyą powstańcza Wołoszczyzny. – Goleskowi przez opóźnienie wyjazdu straca bezpośredni wpływ na rządy w Wołoszy. – Bednarczyk otrzymawszy 1½ żołd, armuje się jak Ajax – do daty 14 Lutego o wyznaczonym dniu do wyjazdu z Szumli do Kalafat niema mowy. – Śniegi wstrzymują podróż. Mają Wołoshy officerów na cały pułk – a żołnierza nie ma jeszcze nawet na pluton. –

4. Samedi. S. Casimir. 63—302

5. Dimanche. *Quadragésime.* 64—301

6. Lundi. Ste Colette. (P. Q.) 65- 300

7. Mardi. Ste Perpétue. 66—299

8. Mercredi. S. Ponce. 4 T. 67—298

9. Jeudi. Ste Françoise. 68—297

10. Vendredi. Ste Anastasie. 69—296

11. Samedi. S. Blanchard. 70—295

12. Dimanche. *Reminiscere.* 71—294

List przybył od Ludwika o przybyciu i stanowisku Księcia Napoleona

13. Lundi. Ste Euphrasie. 72—293

14. Mardi. S. Lubin. (P. L.) 73—292

Wręczono Memoriał Ambasadorowi Amerykańskiemu.

List od Mitkowskiego z d. 1. i 5. Marca, donosi o przyjęciu i życzliwości Omera dla Polaków. – O wysłaniu Sokulskiego rozwodzi się obszernie – donosi także, o rozkazie, jaki miał być dany Wołochom, aby do Konstantynopola wracali. – Ta okoliczność potrzebuje potwierdzenia – i nie jest co do powodów i jej znaczenia dostatecznie wyjaśniona. – Może też chcąc użyć Maghero, osobę przyjemną Austryi – wszystkich innych Wołochów usuwają.

15. Mercredi. S. Zacharie. 74—291

Gł w liście pisanym do Kodka o sprawach tutejszych przedstawia mu potrzebę Komitetu narodowego, któryby objął kierunek sprawy polskiej, a tem samem położył koniec wszystkim samozwaństwom. –

List do L. Redcliffe z żądaniem audyencyi w celu zbadania jego zdania czy w obecnym składzie wypadków nienadszedł moment formacyi legionu. Także od Zamojskiego rozniosła się wieść jakoby rządy Zachodu nie sprzeciwiały się jej. –

16. Jeudi. S. Cyriaque. 75—290

#. Była mowa i o funduszach, to Gl. powtórzył co w swoim do niego Memoryale pisał – i prosił o przeczytanie go. – Pytał się czy Gl. bywa u Baraguay d'Hilliers – odpowiedział Gl. że nie i tylko oddał mu wizytę przybywszy za paszportem francuskim i pod protekcyą tego mocarstwa. – Na zapytanie dla czego? odpowiedział Gl. – bo on nie jest naszej sprawie przychylny. —

17. Vendredi. Ste Gertrude. 76—289

Gl. zaczął rozmowę z Redcliffem przedstawieniem że dostrzegłszy w pierwszej z nim rozmowie, że sprawa legionu w jego sądzie nie przestawia [illegible] nie była należycie w zamiarach Rządów zachodnich, a Lorda znalazł nieskłonnym do poparcia, a tem samem przyzwolenia u Rządu oczekiwał dalszych wypadków i nie nudził Lorda. – Teraz bieg wypadków mógł zmienić widzenie rzeczy Rządów zachodnich i może moment formacyi Legionu nastąpił. Lord odpowiedział, że w tym względzie nie odebrał wyraźnego polecenia od rządu, ale mu się zdaje że moment formacyi Legionu nastąpił. – Lord tu dodał, że formacya legionu z sztandarem polskim może teraz trafić na trudności, bo wyjście środków obrony Turcyi naturalne, ale sztandar polski to pytanie polityczne, który poprzednio znaleźć [illegible] stoi się inaczej. Pytał się czyby nie można pod jakim innym nazwaniem [illegible] wolności w czasie formacyi. Gl. odpowiedział, że jeżeli z wszystkich takiej formacyi cel polski ma być nadany, to się sprzeciwia, że nazwać [illegible]

Mars.

18. Samedi. S. Alexandre. 77—288

19. Dimanche. Oculi. 78—287

Powrot Gl Tella, Bednarczyka i Stołwińskiego
Powodem ich powrotu intrigi Elliada, Stowdry, Ghiki;
a może obawa Turkow uzbrajania narodowości z
którą w przyszłości trudności zajśćby mogły. –
List Milkowskiego zdający sprawę o stanie
armii tureckiej i o zajściach między Wołochami –
równie niepochlebne doniesienie o zachowaniu
się Bed. – W załączeniu list do Mierosławskiego.
Wizyta Gl Tella, z rozmowy krótkiej
pokazuje się godnym człowiekiem, nieodno:
szącym sprawa publiczną do swojej osobistośc
Imieniny Gl, zebranie się na wieczór
Polaków. –

20. Lundi. S. Joachim. 79—286

Wyjazd Sokulskiego do Szumly. List Gł do Omera z podziękowaniem za dobre przyjęcie Mitkowskiego i z poleceniem Sokulskiego, dla którego Gł prosi o stopień Majora. —

21. Mardi. S. Benoit. (D. Q.) 80—285

Zmiana Szeik-ul-Islama i zastąpienie tegoż przez Arif-Efendego. —

22. Mercredi. S. Paul, évêque. 81—284

23. Jeudi. S. Victorien. 82—283

24. Vendredi. S. Simon. 83—282

Przybyli statkiem Dembiński (Artiler) Mikułowski, Brze-
zański
List od Mierost. od Seweryna - o poznańskim i Podolu

25. Samedi. Annonciation. 84—281

26. Dimanche. *Lætare.* 85—280

27. Lundi. S. Rupert. 86—279

Przedłożono Canningowi w originale, Akt pełnomocnictwa dla Gł — i przesłano mu także żądany Memoriał — który był u niego zagubiony. —

28. Mardi. S. Gontrand. (N. L.) 87—278

Emigracya polska w Konstantynopolu podała do Seraskiera i Reszyda protestacyę przeciw działaniom osób nieupoważnionych przez Polaków

29. Mercredi. S. Eustase. 88—277

Był Gł u W. Wezyra Mustafy Baszy — powiedział, że w kilku dniach będziemy zadowolnieni. — Gł nalegał, że nam Polakom o legion polski chodzi. —

30. Jeudi. S. Rieul. 89—276

Złożyłem Nwridni - Begowi - Akt pełnomocnictwa i list Gł do Reszyda. - Rozmowa z nim o rozdwojeniu między Polakami - powiedział, że dla tego żądania Polaków zimno przyjmowano - on jest zdaje się za Czartoryszczyzną - mam być u niego i przedstawić niemożność połączenia. -

List do Paryża pz Gł

Widział się Gł z Spencem

Emig. pols. w Konstantynopolu posała [illegible] protestacye podana do Porty - i żądali Audyjencyi by przedstawić tego powody. -

31. Vendredi. Ste Cornélie. 90—275

1. Samedi. S. Hugues. 91—274

Lord Redcliffe przyjął wysłanników Emig.
Konstantynopol: i przyrzekł im, że ich
żądanie poprze – Pytał się czy oni także pod-
pisywali pełnomocnictwo dla Gł. Wyż. –

2. Dimanche La Passion. 92—273

3. Lundi. S. Richard. 93—272

Klapka widział się z L. Redcliffe – z toku całej rozmowy widać było, że jemu chodziło o zbadanie sił prawdopodobnych różnych narodowości na wypadek połączenia się Austryi z Rossyą – czego się w obecnym składzie dyplomacya zachodu obawia. Co do formacyi legionu polskiego, mówił, iż ten nawet z wyraźnym standarem polskim wkrótce przyznany będzie i że Wy. powinien Kommendę otrzymać. – Co do legionów węg. i włoskiego, na teraz odznaczanie ich według narodowości uważał za niepodobne, zawsze jednak formacyę posiłkowych oddziałów nastąpić może. – Była mowa o wspólnej Kommendzie, lecz to według poprzedniego omówienia z Wy. uważanem było za niestosowne – tak też Klapka rzecz przedstawił. –

4. Mardi. S. Ambroise. 94—271

5. Mercredi. S. Gérard (P. Q.) 95—270

Listy do Paryża – mój do Seweryna względem potrzeby władzy politycznej – w tej samej myśli pisał Gt. –

Ks. Mikulski był u Zamojskiego, który zawsze go nagabuje o pojednanie, Zamojski jednak poruszając tę rzecz, zawsze jakąś drażliwość wznieci. Tą razą o wielkich swych wpływach rozprawiał, że Baraguey d'Hilliers od P. Persignego odebrał polecający go list z żądaniem, aby czynności jego popierał. – Powiedział także oto patrz Ks. – dziś odebrałem list od Vely-Baszy, który mnie przeprasza że dał polecenie Gt, i że to zrobił jedynie na naleganiu Ks. – Żądał, aby to Gt przedstawił – na uwagę jednak księdza; żądacie pojednania, i chcecie abym ~~ten~~ liście Vely Baszy doniósł Gt – jakże on go wziąść może – oto zeście sami oto to Wali udawali się. – To niemów lepiej odparł Zamojski. – Z Baraguey d'Hilliers jeździ Zamojski i z żoną na spacery, krząta się teraz i obawia przybycia Ks. W. i Branickiego, na których wygadami przy każdej okoliczności.

6. Jeudi. S. Prudent. 96—269

7. Vendredi. S. Hégésippe. 97—268

8. Samedi. S. Albert. 98—267

9. Dimanche. Les Rameaux. 99 – 266

10. Lundi. S. Fulbert. 100 – 265

11. Mardi. S. Léon. 101—264

Był dzisiaj Zamojski z Kalinka, Jordanem w Gł. – Cała osnowa rozmowy, której ja niebyłem przytomny jest opisana w liście Gł do Kółka. – kopia tego listu jest w papierach naszych zachowana.

12. Mercredi. S. Jules. 102—263

Odebraliśmy listy z 21, 23 i 27 od Seweryna i Mirosławskiego. – Donoszą o ostatnich zajściach z Ks. Nap. – Przyrzeka popierać officiensement legion w Turcyi. – Mowa o legionie zachodnim, różne propozycye Mirosławskiego, zajście względem wyboru komendanta, zwołanie Polaków przez Czapskiego.

13. Jeudi. S. Marcelin. (P. L.) 103—262

Gębka i Tyszkiewicz byli u Reszyda-Baszy dopominając się odpowiedzi na podanie zawierające zastrzeżenie przeciw działaniom osób nieupoważnionych w sprawie polskiej. – Rezyd-Basza przyjął ich, i dał w odpowiedzi, że nadszedł moment w którym sprawa Polski będzie wzięta pod rozwagę – i że odpowiedź w tych dniach Gł. Wysokości odbierze.

14. Vendredi-Saint. 104—261

15. Samedi. S. Paterne, évêq. 105—260

16. Dimanche PAQUES. 106—259

Liczne zgromadzenie polaków na święcone u Gł. – prócz tego Włochów Węgrów Włochów. – O. Zamojski przybył także, a grzeczność grzecznością odpłacając był Gł. i prawie wszyscy Polacy na święconem u P. Zamojskiej. –

17. Lundi. S. Anicet. 107—258

Zdał Gł. posłuchania u L. Redcliffe. —

18. Mardi. S. Parfait. 108—257

Ton rozmowy między Gł. a L. Redcliffe był pod każdym względem ważnym. W ogólnem zapatrywaniu się na stan wypadków, wspomniał Lord że dyplomacya europejska wielki błąd popełniła w 1831 dozwalając że Rossya po zakończeniu wojny wbrew traktatom zniosła istnienie Królestwa polskiego zupełnie, zdaje się, Rossya miała poprzednio uprawnienie w Polsce, jednak zezwolenie na zniesienie istnienia odrębnego Polski w warunkach traktatem zawartych, w obecności ciąży jak popełniony błąd na dyplomacyi. I nam Anglikom zarzucają nieprawność panowania na wyspach Jońskich — jest jednak wielka różnica z tem co Rossya z Polską zrobiła. Nasze panowanie uprawnione traktatami z innemi mocarstwami — zniesienie istnienia Królestwa Polskiego nie tylko przez inne mocarstwa nie było uznane, ale stanowiło Rossyi zgwałcenie traktatu wyraźne w innych mocarstw [illegible] zakończenie. — Błąd [illegible] dyplomacya w obecności

mówił Lord dla wymagań [illegible] Europy [illegible]. I niemożna [illegible] nowa o sympathii, [illegible] w polityce nie [illegible]. — W Anglii takie zapatrywania stają się ogólniejszem. Lord dodał że on z swojej strony pozwala naprawienia popełnionego błędu popierać będzie. — Gdy rozmowa zwróciła się do legionów, zażądał Lord Gł., że on taki należy na legion polski ze sztandarem polskim. — Odparł Gł. że tylko tym sposobem celowi odpowiedzieć można. — Więc żądać gwarancyi od rządów dla Polski. — Nie odpowiedział Gł., ale żądamy aby przy wystawieniu sztandaru polskiego [illegible] zapewnienie że nam wolno wszystko [illegible] dla Polski. — A więc wyraźnej gwarancyi od rządów nie wymagamy, [illegible] Anglii dały się [illegible] zdania wyraźnego oznaczenia [illegible] rządom chcą popierać odbudowanie Polski i w jakich warunkach. Gł. powtórzył, że jego wymagania nie idą tak daleko, a więc mówił Lord accepte tout les risques et perils. — Tak mówił Gł. gdzie idzie o sprawę narodową [illegible] mieszkania. W rzeczywistości żądanie gwarancyi od rządów byłoby tylko [illegible] mamieniem czynu. — [illegible] wszelkie gwarancyi rządów obcych, jeżeli [illegible] się [illegible] stworzenia [illegible]. —
Nadmienił Lord jeszcze o [illegible], przy której to sposobności mówił Gł., o czym [illegible] legion demokratyczny [illegible] arystokratyczny. — Uśmiechnął się Lord na to przypomnienie. — a Gł. dodał [illegible] #

ze jeżeli chodzi o doświadczenie, w jakim kierunku Emigracya większą pochopność do czynu pokaże to się temu nie sprzeciwia. Jednak rozdział taki w rzeczywistości uważa za niestosowny i szkodliwy w przyszłości dla Polski. — Więc zapytał się Gł. czy się zgadzasz z Zamojskim — tak jest w pojmowaniu tej okoliczności i z wypowiedzianem zastrzeżeniem. — Żądał Lord aby mu Gł. przedłożył projekt organizacyi legionu z wyrachowaniem kosztów na taktyczną jednostkę legionu i to ile być może najspieszniej. — Jeszcze wypytywał czy Polacy nie mogą mieć jakich własnych funduszów na cel legionu — Gł. odpowiedział stosownie do poprzednich w tej mierze zrobionych przedstawień. —
Do rozmowy o ogólnej polityce dodać muszę że była wzmianka o stanowisku Austryi i Prus. — Lord mówił, że ~~[illegible]~~ jakieś nowe porozumienie między Fr. Ang. Austr. i Prusami nastąpiło — że jego osnowy w szczegółach nie zna, że jednak [illegible] zna niektóre szczegóły, jest tam wiele dobrego, ale wiele [illegible] — że Austrya więcej jak [illegible] —

19. Mercredi. S. Timon. 109—256

20. Jeudi Ste Hildegonde. (D. Q.) 110—255

21. Vendredi. S. Anselme. 111—254

Złożono L. Redcliffe memoriał dotyczący kosztów formacyi legionu polskiego. —

22. Samedi. Ste Opportune. 112—253

List Sawicyna z daty 8. Kwietnia z doniesieniem o ostatnich rozmowach z K. N. — Dwie propozycie, formacya legionu i przewoz polaków. — Lista tychże, Komitet składkowy — usposobienie Branickiego 50,000 fr. —

23. Dimanche. *Quasimodo.* 113—252

24. Lundi. Ste Beuve. 114—251

(1). W roku 1812 cała Polska stanęła po stronie Cesarza Napoleona – Czart. jeden nie poszedł drogą obraną przez naród. – To rzeczy dawne, odrzekł Baragney. Tak jest, powiedział Gł; ale następne czyny, których ani rozwijać chcę, ani uważam za potrzebne nie wzbudziły zaufania w Emigracyi nie mówiąc już o Kraju. – To osnowa jedno godzinej rozmowy dodać jeszcze muszę, że była wzmianka o przedstawianych różnych projektach – a Baragney pomawiał ja je nie popierałem – bo mi się nie dosyć pozytywne wydały. – Gł zapytał się o wyjeździe P. Baragney że jeszcze nic nie rozstrzygnięto, że mu danego 2 razy przyrzeczenia nie dotrzymano et qu'il veut porter son drapeau aussi haut que Vous Général portez le Votre. – Pytał Gł o przyjazd Ks. Napo. Baragney odpowiedział, że on się chciał o to Generała zapytać. – Mowę o Księciu Napoleonie Gł ominiał. – Jedną tylko zrobię uwagę, że ta rozmowa miała miejsce w chwili zerwania z Portą z przyczyny pytania o Grekach. – Gł Baragney

nosci działania. – Wiem ja dobrze powiedział Baraguey, że masz upoważnienie działania w imieniu Emigracyi – ale

~~który niekiedy zmienia swoje postanowienia, chociaż one nieraz dobre~~

mnie trudno przeciw woli rządu występować. – Czyby, zapytał, niemogła się rzecz ułożyć tak – aby Czartoryski [illegible]

et qui vous soyez le bras. – Gl odparł, że taka chorągiew, zamiast przyciągnąć, może tylko odstręczyć – widzi bowiem z porozumieniem

osobiste, wszakże ja się widuję z Zamoyskim – ale idzie o jednakowe pojęcie rzeczy we wszystkiem sprawie naszej, a Czartoryski nie ma

zaufania w ~~kraju~~ Emigracyi. Z resztą rząd francuski może się przekonać o usposobieniu Emigracyi – jak Ambasador sam w Konstantynopolu.

Baraguey zrobił uwagę, że nim on napisze do rządu, nimby ten inne miał powziąć przekonanie – dużo czasu upłynie, a tu chorągiew

polska lada dzień może być podniesiona. – Gl odparł, iż mu nie pozostaje nic stanowczego odpowiedzieć, i na dodał przytem: Branicki

i z nim pomówić musi. – Czy jesteś z nim intime zapytał. Nie, ale z nim o sprawie legionu mówiłem, i uważam go za

przychylnego memu pojmowaniu rzeczy. – Tu Gl wspomniał o projekcie formowania dwóch oddzielnych legionów polskich

i dodał, że i on L. Canning niestosowność i szkodliwość takiego rozdziału przedstawił. – Ktokolwiek bądź wynikną z owych

proszę cię Gl uprzedź rząd, że

trudności, prowadził Gl rzecz dalej, nie stanę w sprzeczności z rządem francuskim – i jeżeli się przekona, że rzeczy nie pójdą

według jego przekonania usunę się. – Nie, powiedział Baraguey, tu chodzi o wspólność, czyby na przykład nie mogliście wspólnie

podpisać odezwy do Emigracyi – ja zarówno obydwóch was popierać będę, a [illegible] z formacyi legionu z [illegible] pisać będę

obydwóch, jednak w dopełnieniu polecenia położę, że Ks. Zamoyski et le Gl Wysocki. – Gl odparł, iż teraz na nic odpowiedzieć

stanowczej dać nie może. Nic dziwnego mówił Gl, że rząd francuski, chciałby, kierunek legionom oddać Czartoryskiemu

on jako Konserwatysta daje więcej gwarancyi jak Wysocki, rewolucjonista, który wziął udział w wojnie węgierskiej

Baraguey odparł, iż pojmuje bardzo dobrze szlachetność udziału Gl w sprawie węgierskiej, która zostawia nadziei

jakiej dla Polaków przedstawiać. – Rzeczywiście mówił Gl, nasz rewolucjonizm jest przedewszystkiem dobijaniem

się o Polskę – i każda karta historyi naszej jest taka [illegible] zapisana.

#

(A)

27. Jeudi. S. Polycarpe. (N. L.) 117—248

Dzisiaj odebrał Gł. uwiadomienie od Amb. fran: z doniesieniem, że mu ma coś zakomunikować. — Zaczął Gł. Baraguay d'Hilliers od rozszerzenia się nad szkodliwością nieporozumienia jakie między Polakami istnieje, i tak w Stambule Zamojski idzie oddzielną drogą, a ty Gł. osobno robisz usiłowania. — Sprawa polska teraz zwłaszcza wybitniej pomieszana być może i nie potrzebuje ażeby Twoja usiłowania wspólności i jedności w takim składzie potrzebna. — Z tej to to, mówię o tym przedmiocie w skutek odebranych od rządu poleceń dotyczących się sprawy polskiej i wskazujących mi P. Zamojskiego jako powiernika Ks. Czartoryskiego. — Gł. zapytał się czy odebrane komunikacye są officialne, i czy się może mi udzielić dosłownego brzmienia. — Baraguay d'Hilliers wyszukał rzeczonej komunikacyi i przeczytał ją Generałowi. — Jest to depesza P. Drouyn de l'Huys (daty jednak Gł. nie zauważał) której osnowa, o ile Gł. zapamiętał, brzmi w sposób następujący: Wielu Polaków zgłasza się do rządu o paszporta do Turcyi w chęci wzięcia udziału w wojnie Turcyi przeciw Rossyi. Rząd fran: pochwala zapał Polaków i ich zamiary udania się do Turcyi. Sądzi jednak, że w celu utrzy-

28. Vendredi. S. Vital, martyr. 118—247

mania porządku i zapobieżenia tem, jakie by z tych wyników wyniknąć mogły, byłoby ie nieodbicie pierwszego kierunku potrzebne znoszenia się z Ks. Czartoryskim. — W takim zapatrywaniu się rząd francuski zgadza się z rządem angielskim, jak to Lord Clarendon pisze w zrobionej przez Lorda Stuart komunikacyi zawiadamia. — Ponieważ zaś P. Zamojski jest w Konstantynopolu pełnomocnikiem Ks. Czartoryskiego, przeto P. Ambassador ma się z nim w rzeczonych wyżej przedmiotach znosić i popierać jego usiłowania. — Po przeczytaniu tej depeszy [illegible] P. Baraguay d'Hilliers, że w takim składzie rzeczy jest obowiązany popierać [illegible] [illegible] zrobił Gł. uwagę, że w niej o Polsce żadnej nie ma wzmianki, że rząd francuski tylko o udziale Polaków w wojnie Turcyi przeciw Rossyi wspomina, w żaden zaś sposób polskiej sprawy nie dotyka. — Tak jest, odparł P. Baraguay d'Hilliers, jednak lada chwila sprawa polska otwarcie przez Mocarstwa podniesioną być może. — W takim składzie się rzeczy odebrawszy polecenie, będę obowiązany popierać P. Zamojskiego, który się stara o dowództwo legionu polskiego. — Pojmuje, dodał P. Baraguay

29. Samedi. S. Robert, abbé. 119—246

30. Dimanche. S. Eutrope. 120—245

1. Lundi S. Philippe. 121—244

Przybył dzisiaj Ks. Nap. – Był Gł z Biel. Ruß na powitaniu go w Kuruczesme – naturalnie że w tej wizycie nie mogła być mowa o naszej sprawie – Ks. żądał aby Gł był rano u niego na drugi dzień, dla pomówienia i oddania mu listów. – Z Branickim widzieliśmy się także. –

2. Mardi. S. Athanase. 122—243

Rozmowa Gł z Ks. N. o ogólnem położeniu Europy i wszczególności o legionie. – Bied na Turcya wszyscy ją bronią, a wszyscy jej zgon przewidują. Ks. N wspomniał o federacyjek w państwie tureckiem, jako jedynym sposobie utrzymania go. – Wypytywał się Ks. o sprawie legionu, Gł opowiedział ostatnie zajścia i wizyty u P. Baraguay i Redcliffa – Przychwalił Gł. z żołnierską otwartością wypowiedzenie dlaczego do niego nie odnosił się w sprawie legionu. Była mowa o depeszy P. Drouin de l'Huys. – Ks. powiedział, że wiedział o tem w Paryżu że odrobił był u Persignego i Piètrego, miał rozmowę z Cesarzem, i że tę depeszę jaka osobistą przychylność P. Drouin dla Czart. wyrażać trzeba. – Chciał aby myśl podwójnych legionów porzucić. – Z Bra: rozmowa pobieżna ale zawsze Gł–owi przychylny, teraz zajmuje się wyłącznie wyprawą do Szumli. – Ks. miał się widzieć po futrze z Reszydem, i dał Gł rendez vous na pojutrze. —

3. Mercredi. Inv. de la sainte Croix. 123—242

Dziś był Branicki u Gł. – Myśl władzy politycznej przypada mu do smaku. – Z jego rozmowy i Ks. pokazuje się, że teraz jeszcze państwa sprawy polskiej wyraźnie podnieść nie zamyślają. – Trzeba czekać, według zdania Br. – offiarował Gł funduszu

4. Jeudi. Ste Monique. 124—241

Był Gł u Ks – oznajmił on, iż mówił z Reszydem o leg., że ten potrzebę leg. uznaje – obawia się podniesienia sztandaru. – Dajcie, mówił Ks firman Wysockiemu, on go schowa do kieszeni, i porobi przygotowania. – Komendę Wysock, bo zaufanie Emigracyi i kraju posiada, i już organizacyą się zajmował. – Że z Czart. będą mieli ambarras – oni bowiem zawsze do rządów odnosić się będą. – Wzywał Gł^a^ aby nalegał na Canninga był u Reszyda i Baraguey d'Hilliers, którzy mu wszyscy przychylni. – Że on naglić będzie Turków aby się rzecz zadecydowała przed przybyciem St Arnaud. – Za mojskiego źle przyjął powrocie wrócił dziś i dał odpowiedź, na jego insinuacye, że przez rządy Fr. i Ang popierany – choć Ks nie zaniem, rzekł, pić z sceny nie może. Raczyje Zamoj: na St Arnaud. ſ... il faut qu'il n'obeiſse –
Dziś był Gł u Baraguey d'Hilliers – rozmowa o możności Cara zwrócenia się ku Polakom – zrobi wrażenie. – Pojednanie – między potentatami Baraguey

[illegible]

5. Vendredi. Conv. de St-Aug. (P. Q.) 125—240

Listy wyprawiłem do Paryża

6. Samedi. S. Jean Porte-Latine. 126—239



7. Dimanche. S. Stanislas. 127—238

Bytność Gl^o u L. Redcliffa nie miała żadnego wyraźnego skutku – zawsze jedna i ta sama gadanina. Przecież Gl nalegał na jakie kolwiek rozstrzygnienie przedstawiał mu złe skutki ociągania. W długiej rozmowie najwydatniejszem było to, że on na poczwarę o 9^{ciu} głowach t. j. 3 mocarstw reprezentowanych przez Wojskowych cywilnych i Ambasadorów składał winę, iż nic na Wschodzie energicznego się nierobi. – Mniemał, że trzebaby przynajmniej na jaki principe się zgodzić, do którego wszelka czynność odnosićby się mogła. –

Dziękował za złożony Memoriał

8. Lundi. S. Désiré. 128—237

Był Gl u Księcia – opowiedział mu Napo. że posłał do Rizy – Paczy Magnana z żądaniem nalegającem na postanowienie względem legiono. – Że Riza przyrzekł – i odesłał Gl^o o szczegóły do Magnana. – Ten zaś powiedział że się Riza zastawiał trudnościami jakie podwoja kierunek usiłowań Polaków nasuwa. Pytał go co ma zrobić? Magnan odpowiedział, to co Książe żąda. – Wszak dodał Ambassador jest odwołalny – to miało przekonać Rizę.

Pomimo jego przyrzeczenia, Książe znów formacyę podwojnych legionów podniósł – zapewno w obawie, aby jego polecenie Gl^o niepadło. –

9. Mardi. S. Grégoire. 129—236

10. Mercredi. S. Gordien. 130—235

Wizyta Gł. u Rechida. – Wpływ Ks. Napoleona na usposobienie Rechida był bardzo wyraźnym, oświadczył on, iż czas formacyi legionu nadszedł, nalegał na porozumienie się Gł. z Zamojskim, a gdy mu przedstawił niemożność powiedział, że znajdzie sposób zadowolnienia wszystkich.

11. Jeudi. S. Mamert. 131—234

Wizyta u Księż. jeszcze wybitniej wpływ
Ks. Nap. na Turków względem legionu okazała.
Jego uprzejmość dla Gł.^a była jak można naj-
większa, zapewniał, że formacya nastąpi
bezzwłocznie, i już o nieporozumieniu nie
mówił, uważając Gł.^a za naczelnika legionu.

12. Vendredi. Ste Flavie. (P. L.) 132—233

Obiad u Ks. Nap. na który Gł. i Klapka
byli zaproszeni, jest nowym dowodem, o ile on
jest nam życzliwy. – Magnan mówił, żeby
dobrze było, aby legion był przydzielony do 3^ej
dywizyi francuskiej – żeby to Ks. mogło się
podobać. –

13. Samedi. S. Servais. 133–232

14. Dimanche. S. Pacôme. 134–231

Listy z Paryża – o Komitecie legionowym. – List P. Adama.

15. Lundi. S. Isidore. 135—230

Wyprawiono listy do Paryża. –

Dzisiaj był Gł u P. Baraguey d'Hilliers, który według rozeszłej się wieści, jest odwołany, i otrzymać ma komendę nad stotysiączną armiją północną. – Gł winszował mu tej zmiany, a Baraguey d'Hilliers odpowiedział, iż takie stanowisko zadowoleniem zajmie, bo więcej jego usposobieniu odpowiada, że jednak nie będzie miał kommendy, ale powołany jest, być przy boku Cesarza, w skutek formować się mającej armii północnej. – Sądząc zdawaćby się mogło, że Cesarz sam weźmie Kommendę tej armii. – Gł zwrócił mowę, że będąc przy boku Cesarza i armii przeznaczonej działać na północy niech (Braguey) niezapomni o Polsce. – Odparł P. Braguey, że w jego przekonaniu, nic niebędzie zrobione, dopoki Polska niebędzie odbudowana, to niech Ci Gł będzie miara, jakie moje będą przedstawienia u Cesarza. – Spodziewam się, że niemasz do mnie żalu, że robiłem w sprawie waszej, co mogłem, a co do osob słuchałem instrukcyi. – Radził porozumienie się Zamojski na niego wygaduje, że powinno pokoju nie przerwać ~~tolwat~~ co ~~mi~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~.

16. Mardi. S. Honoré. 136—229

Dziś był Gł u Ks. – Nap. mało pokłada ufności w Turcyi – niechce Ci budzić mówił, tu się niewiele da zrobić. A nawet z firmanem co poczniesz z Turkami, którzy nie są pochopni do czynu, nie mają pieniędzy – zmarnuje się Emigracya, a być może coś ważniejszego. – Cesarz mówił dalej, dobrze przewidział i był niechętny wyprawie, którą gdzie indziej pragnął skierować. – Gł mówił, że z zezwoleniem formacyi legionu i z kraju nadejdą zasiłki pieniężne. –

Ma być jutro Gł u P. de St Arnaud, co mu Ks przychodził.

Z Branickim była rozmowa o Zamojskim i Czartoryszczyźnie, którą potępia. X. B zniechęcony i radby chętnie opuścić Stambuł. –

1855. Styczeń

~~Mai.~~

1º ~~17. Mercredi. S. Pascal.~~ 137--228

Emigracya polska bardzo licznie składa G^{ło} W. powinszowania N. R. Polany Officerowie wstarbie tureckiej z Kars niedawno przybyli. J. J. pad. Gosciminski, Paczek Maj. Jordem W. Wisinski, Kap. Jagmin Horzowsky takze en Corps. –

G^{ł} W. oddal wizyte X. Napoleonowi. Przyjęty z oznakami najserdeczniejszej przyjaźni. X. N. oswiadcza mu że jest zupełnie zdecydowany wrócić do Paryża i usunąć się zupełnie od udziału w obecnych wypadkach, aby tem zaprotestować przeciw jest kierunkowi, który doprowadzi i Cesarza i familię Napoleonową do upadku a Europie i Francyi przyniesie w rezultacie hańbę i szkody nieobrachowane. Ale X. N. jest oczewistem że Austrya zachod zdradza i będzie zawsze działać tak jak po dziś dzień w interesie Rossyi. Jenerałowi radzi wracać do Paryża i rozgoniżować emigr. aby była gotowa na wszelkie ewentualności; zachować zdala od wszelkich matactw Dyplomatycz. i występować jedynie jako potęga ~~narodowa~~ wojskowa Rewolucyjna.

~~18. Jeudi. S. Venence.~~ 138--227

Prosi G^{ła} aby za powrotem czy w polityce czy też w prywatnych interesach mieszkał innych innych przyjaciół, ale zawsze do niego z całem zaufaniem się udawał.

Potem oddaliśmy z G^{łem} ja wizyty N. R. Lordowi Stratford de Redcliffe Amb. ang. Baronowi Tecko Sardyn. plen. P. P. Spence i Braun Ambas. i Consul. ameryk. X. Z. Bembe[?] David Glavany, Zhingirowi (Javerbey) Cutelli Rossi

2º G^{ł} i ja oddaliśmy wizytę G^{łowi} Breańskiemu Broszurka jest autora Lettre à l'Empereur świeżo wyszła: Le journalisme actuel et la lettre à l'Empereur. druga z 29. 9bre p. A. W. Ni paix ni sécurité pour l'Europe avec la Russie telle qu'elle est. [illegible] Obie szczególniej zaś pierwsza bardzo dobrze napisane.

1855. Styczeń Na Parlamencie Ang. 12. d. 10bra 1854.

P. Layard widzi dwie tylko alternatywy obecnej wojny albo haniebny pokój

dla Zachodu Europy, albo wojnę na wielkie rozmiary zmniejszającą terytoryalnie Rossyę restaurującą Polskę. O Austryi sądzi że trzyma z Carem. Lord John Russel wyznaje że traktat 2go 10bra 1854. stanowczo do niczego nie obowiązuje Austryi; że ona podług niego ma prawo stanąć ~~w~~ naprzeciw Zachodowi. Jest to wpis albo jeden krok więcej angażujący Austryę przez Zachód. Wogóle Ministr. Ang. oświadczają też że potrzeba prowadzenie wojny z ostrawnie. Wojska Ang. dotąd wydano 50,000. Francuz. 90,000 — Deputów. z oppozycyi na Parlamen. mają za propo: formacyę Leg. Zagr. 1o z samych Polaków. 2o z Włochów i 3o z Węgrów. „dont l'exil „garantit la bonne volonté et le courage de „combattre contre la Russie. Nędzne wyobrażenia! Parlament zwołany umyślnie dla potwierdzenia formacyi wojsk Zagran: Ministr. mają zamiar szukać i nadzieję znaleźć ochotników do tej formacyi ochotników w Niemczech i Szwajcaryi. Polakom robią dosyć honoru że nie ich nie wspominają i o nich niewspominają — bydź też może że nie chcą stawiać swych nad prawowych legalnych wymienianiem emigrantów. Formacya

wojsk Zagr. znalazła wielką oppozycyę w Parlamencie Ang. Po żwawych dyskussyach 173 contre 135 prawo formacyi przechodzi.

4o Kommunikacya listu Gła Dembińskiego pisanego do J. Zyg. Jenerał wyrzeka na X. Czart. i Zamoy. że go nie użyli na Wschodzie. Sądzi że gdyby tam był w miejsce Bystrzonowskiego i Breani — wojna świetniejszy byłaby tam wzięła obrót. Zachowanie się względem siebie Czartor. nazywa niewdzięcznością. Całe X.cia postępowanie w obecnych wypadkach dezapprobuje i dla tego odmówił mu wspołudziału do jakiego był wzywany w tenże. (Rada z Senatorów przy boku X. Czartu.) Strand wiaręj aby po zawartym Alliansie Zachodu z Austryą 2o 10bra mogła być podniesioną — Austryi nie wierzy. Z boleścią wypowiada że zwątpił aby już kiedy kolwiek mógł odegrać już rolę polityczną lub wojskową

5° Major Abramowicz wraca od Kozaków
i przywozi wiadomości że im tam bardzo źle.
Żołdu ani odzieży nie mają — racye żywności
lichе. Słowem żołnierzom i Officerom

zbywa na wszystkiem — formacya między
znowu jakieś obstrzywania Zamoj. wychodzą
na wierzch. Bo nie Gouldnia Porta nie po-
stanowiła co do formacyi 2° pułku. w Gouldnie
nie omieszkano dać Firman ale dotąd Porta
nie dała żadnych funduszów. Zamojski się nie wziął
na Omera że w miejsce obiecanych 500,000 Piastr.
na formacyą, dał jeno jakiś kurtek nie wystarczają-
cy na 50,000 i zapewnił jakoby 500 obiecywał.
Słowem pomiędzy zwerbowanymi bieda wszelkiego
rodzaju — chłodno — bezrobocie. Głodno a stąd
oburzenie na Zamoj. głośne wyrzekania że ich
oszukano szumnemi obietnicami żądania
by ich odesłano do Fran-cyi a Zamoj. oświadcza
że raz zapisanym nie wolno się już oddalić
grozi kajdankami i karami wojsk. na Dezerte-
rów i buntowników &c &c Zaczął z Bezem &c.

6° L. Napoleon przyjmował Jenerała
o 8ej g. zrana dla zrobienia mu na-
stępujących ważnych Kommunikacyi:
Obecne ~~wojne~~ wypadki przybrały zupełnie inną

postać — L. Napol. dziś zupełnie inaczej
widzi jak dnia tamte 5 Aliansu z 2° Xbr.
Zaszłego i Austryą. W skutek tego traktatu prze-
słano wspólne Ultimatum żądające
od Mikołaja i szybkiego pokoju pomiędzy
innemi warunkami zniszczenia Seba-
stopola i wielkiej części floty a drugiej usunięcia
z M. Czarn. Sprzymierzeni: Fr. Angl.
i teraz Austrya nie przypuszczają wcale
aby Mikołaj na to przystał i są zde-
cydowani prowadzić wojnę zaciętą na
wielkie rozmiary, z wyprowadzeniem
naszej Sprawy na scenę, z odbudowa-
niem Polski aby raz na zawsze
umniejszyć potęgę Rosyi. Austrya
dotąd uważana jako sprzyjająca
Rosyi jako fatalnym Aliantem
Zachodu — dzisiaj wedle L. Nap. sta-
nęła tak wyraźnie i tak daleko przeciw
Rosyi że dla niej wycofanie się

1855 Stycz~~nia~~ 6ty niepodobaństw
Mai
bo bardzo wszystko to nie bezpieczne

23. Mardi. S. Didier, évêq. 143—222

że przeciwnie dziś Austrya ~~mniej~~ więcej nawet jak Anglia i Francya usiłowała aby potęga Cara złamana była stanowczo i że mu to nie podobnie.
Według L. Nap. Austrya rozumie że najpewniejszym do tego środkiem jest postawienie Państwa Polskiego. I że Austrya, gdy Car podane mu warunki odrzuci, pójdzie nie tylko w tym względzie zgodnie z Fr. i Ang. (ale chce na serjo Polski) ale będzie je nawet pchać naprzód. I zdaje się że dziś inicyatywa wyszła od Austryi aby sprzymierzeni wzięli sobie za cel wolny odbudowanie Polski.
Owoż z jednej strony nieprzyjęcie przez Cara podanych sobie warunków a w takim razie z drugiej strony szczery alians z Austryą i wojna zawzięta aż do postawienia Polski stało się dla L. Nap.a rzeczą tak pewną że ze zdesperowanego jakim był dawniej teraz [illegible] dziś jest pełen zapału i wiary że z obecnych

24. Mercredi. S. Donatien. 144—221

wypadków będą wielkie — pomyślne dla Fran: dla Napoleonów, dla Polski, dla Europy rezultaty.
L. Nap. ~~co daty~~ od Majątku do tej pory tak zwątpił żeby kwestya Polska wyszła na scenę że przestał rozmawiać o niej z G[tem]. Dziś długo — pół dnia godzin, na serjo i wszechstronnie toczył z G[tem] w tej materyi rozmowę. I dla G[ta] było widocznem że L. N. mówi o Polskiej sprawie jako o rzeczy którą na serjo zajmują się gabinety ~~[illegible]~~ i którą ~~[illegible]~~ zajmować się [illegible] polecono z góry było i nad którą on sam głęboko już myślał nie zapomniawszy nic z tego co mu G[t] Wys. Mieroł. Branicki i inni Polacy o niej mówili.
Po zrobionej uwadze że rządy Francy, Angl. i Austryi — monarchiczne nie postawią innej Polski jak monarchiczną L. N. zapytał się G[ta] czy Demokracya polska będzie takiej Polski nienawidziła? czy nie wznieci przeciw niej opozycyi?

Gᵗ nato przypomniał X. N^{owi} opowiedziawszy mu w ~~Wiedniu~~ czasie rozmowę jaką z Lordem Redcliffem miał w tym względzie 25° 8bra r. z. i powtórzył co tam oświadczył: że Demokracya, przedewszystkiem chce Polski bytu; że ią mając całą i potężną zawiesi swe principia co do iej urządzenia co do formy rządu do dalszego czasu i do następnego rozwoju iej życia, — byle jeno na Polskim tronie był posadzony Xiążę coby nagromadził sympatye Narodu coby w istocie działał na dobro Jego —

X. Nap. na to „Dotąd ~~gdym~~ Ci Gᵗ — o tém nie mówiłem bo dotąd o Polsce w Rządach nie było mowy, było to mu kwestyą zawczesną, ale dziś gdy pora nadeszła powiem Ci z całą otwartością i zaufaniem z jakiemi z Tobą zawsze rozmawiam, że gdybym miał być obcym Xiążęciem na Waszym tronie, co trzeba przewidzieć, bo wy nikogo takiego nie macie coby koniecznym tutemu warunkom odpowiadał, a wiem z różnych stron że X. Czart. najmniej ich posiada i odrazu wywołałby ^{stało} Polsce najgwałtowniejszą oppozycyą — otóż w takim tak razie do przewidzenia razie ~~gdy~~ że obcy Xiążę musi Wam panować, gdybym wiedział że będę w Was popularnym, że będę miał sympatye Waszego Narodu, to z zadem oddaniem się Polsce ambicyonowałbym tron Polski, ~~powinno~~ ~~im~~ i dla Polskiego ^{tronu} abo domniemany ~~zrzekłbym się chętnie~~ zrzekłbym następstwa tronu francuzkiego."

Gᵗ W. nato odpowiedział: że bez żadnego wątpienia nie ma dziś Xiążęcia, ktoryby mógłby być tyle popularnym w Polsce co On. Że i imię które nosi iest po największej części przychylnie u nas wspominane że iego osoba iest dziś popularna i najwięcej ma sympatyi, że ~~Arystok.~~ Demokracyi od dawna najwięcej gwarancyi iż w Polsce będzie panowanie wolności — a Arystokracya też go chętnie przyjmie. ^{ata} Czartoryskiego swe pretensye dowodem tego że Sam w r. zeszł. ofiarował mu Koronę. —

Ale, dalej mówił Gᵗ W., zapewne Austrya należy do odbudowania Polski; oddając

1855 Styczeń 6go W tem Galicyę zechce ~~Mai.~~
zapewnić w Polsce przewagę dla siebie
wstępując w związek z sobą ścisłym węzłem
27. Samedi. S. Hildevert. 147—218
i dołoży wszelkich starań aby swego
Arcyksięcia zrobić się Królem.
Co do Anglii Gł sądzi podług tego co mu Canning
mówił 25. 8bra r.v. że ona niebędzie konkurowała
o tron Polski dla swego Księcia i nie ma nawet takiego
z którym by mogła wystąpić.
X. N. potwierdza zdanie Głą co do Anglii
„Jedyny, mówi on, Książę Cobourg mógłby
być p. Anglię stawiony ale wierzę, tak jak Redcliffe
mówił, że Anglia niechce brać na siebie obo-
wiązków i odpowiedzialności ciągłej pomocy aby
Polska pod rządem jej Księcia była mocna i szczęśliwa.
X. N. zdaje się nawet że niepozazdrości Francyi
aby jej Kś: osiadł na polskim tronie i ow-
szem będzie to wolała a niżeli żeby Austryak
miał być polskim Królem — bo ztąd dla niej
może więcej być niebezpieczeństwa. X. N.
rozumie w tej względności że Austrya dołoży
najsilniej wszystkich starań i intryg aby
dać swemu Arcyksięciu naszą Koronę; ale
widząc ~~mniema~~ Anglię tak ściśle związaną z Fran-
cyą tak 28. Dimanche. S. Germain 148—217 potrzebującą tej przyjaźni ~~Mai~~ za
mniema że Anglia stanie w tym wzglę-
dzie po stronie Francyi i wspólnie dzia-
łać przymuszą Austryę do ustąpie-
nia ze swych pretensyj. Zwłaszcza
gdyby i w Polsce opinia głośno i pow-
szechnie objawiłaby się za X. Napoleonem.
„Objaw tej woli dla mnie, mówił dalej Książę, jest
w obecnym stanie rzeczy bardzo pożądanym.
„Pragnę aby się okazał głośny i powszechny jak
najprędzej. Chcę z Tobą Głe o tem obszernie po-
mówić aby przyjść do jasnej wiedzy gdzie i jak
rozległe mogę u Polaków znaleźć sympatye, u
kogo z nich — opozycyę. Znasz mnie Głe oddaw-
na, wiesz jakie są moje uczucia dla wolności, dla
Polski, dla tej demokracyi; i ja Ciebie znam
dobrze i wiem że jeżeli to będzie zgodne z
twoim przekonaniem patryoty i demokraty
polskiego poprzesz mnie pomiędzy Rodakami
całą mocą swych wpływów i działania.
Rozważmy więc to wszechstronnie i wy-

i wypowiedzmy sobie wszystko z zaufaniem
w tym względzie. — ~~Mai.~~ Ja na sobie na partyi
demokratycznej chcę się oprzeć. Co na to po-
wie Mierosławski? co Centralizacya
29. Lundi. S. Maximin. 149—216
Londyńska? Jak z nią — jak z Worcelem

jest? Kogoby można — kogoby trzeba
wziąć w kraju do wybadania opinii publicz-
nej i do poparcia mnie gdyby Wasz to
przeciwnie nie odrzucał?" —
Gt Wys. odpowiada. „Chociażem jak wiesz
Książę starał się całe życie o Polskę republ:
chociaż jestem i umrę Demokratą, bo pragnę
z duszy i serca jak najrozleglejszej wolności
i najszersz: swobód dla wszystkich; W obecnych
okolicznościach gdy nie może być inna jak
monarchiczna Polska przyjmę ją z radością,
a na Króla dla Niej, sumiennie jestem
przekonany że nie ma lepszego jak Ty Książę.
Dlatego mogę Cię zapewnić że będziesz
miał całe moje poparcie. —
Podzielam Twoje zdanie Książę, że jest rzeczą
konieczną aby Twoją Kandydaturę, oprócz
Francyi i Anglii poparł donośny objaw
opinii publicz: w Polsce, a zarazby się
wywołał. Pewny prawie jestem najpomy-
30. Mardi. Ste Emilie. 150—215
ślniejszego rezultatu t.j. że najpow-
szechniejsza sympatya okaże się dla
Ciebie, ale sądzę że do wywołania jej trzeba się
wziąć bezzwłocznie. —
Niewątpię że i Mierosł. gdy Ty Książę
będziesz miał być Królem przygłuszy
swe demokratycz. przekonania. Dla tych
powodów co i ja i cała demokracya polska.
Centralizacya wystąpi niezawodnie z
opozycyą przeciw Ks. nawet przeciw Tobie Książę.
Ale ta opozycya będzie wobec konie-
czności i ogólnego głosu będzie zbyt
drobną rzeczą i nie pociągnie nikogo za
sobą. Emigr. Angiel. stanowiąca dziś
jedyne tam zorganizowane Towarzystwo
Demokratów jest to młodzież z Legio-
nu Węgierskiego którym dowodziłem. Znam
ją dobrze, mam jej zaufanie, i jestem
pewny że ona pójdzie za mym głosem
za głosem rozsądku i potrzeb Narodowych.

1855 Styczeń 6/7

~~Mai.~~

Tak jak przy kwestyi Legionów na Wschodzie, którą Centrał. była przeciwna — odstąpię się i skupię się około mnie każdą razą gdy tylko rzetelny interes polski będzie miał na pieczy. —

31. Mereredi. Ste Pétronille 151—214

Z Centralizacją źle żyłem, bo jej działania bez sensu nie podzielam, bo takiej jaka jest od 1850 nie uważam za Władzę Demokracyi. Z Worcelem także nie żyłem dobrze, pomimo że to poczciwy patryota; ale zawsze zdawał mi się słabym i nieprzezornym przywódcą publicznym. Jest bez samodzielności i prowadzony jak dziecko przez zuchwałych a bezrozumnych kierowników Centr. który i jego i że instytucyę na tak złą drogę wprowadzili że najzupełniej upadła w opinii i Kraju i Emigracyi. Mierosławski także jest tak samo jak i ja z Centralizacją. X. N. który w Kraju z krajowcami ma największe znaczenie i wpływy. W Poznaniu jest Potworowski deputowany na sejm berliński mający wielkie tam poważanie. Sądzę że i Mickiewicz nie ~~powie że ci~~ patryotów ~~polskich~~ i że on byłby mi przychylnym.

~~Juin 1854.~~

1. Jeudi. S. Pamphile. 152—213

Gł. W. odpowiada że niezawodnie oni będą przychylnymi że są ludzie znaczenia i powszechnie szanowani; i takich mianowicie jest Branicki który jest zawsze w jego osobistym przyjacielem takich będzie wpływowe znajdzie się i więcej i w Poznaniu i w Galicyi i w innych prowincyach polskich. Niech tylko będzie sprawa Polski na serce podniesiona, niech to będzie dla wszystkich rzeczą wiadomą a znajdą się ludzie co powołają cały Naród do obiawienia i bez wątpienia objawi się on za Twoją sprawą. —

Ale trzeba by rządy Sprzymierz. spieszyły się z wywołaniem kwestyi odbudowania Polski, bo Mikołaj, wszędzie niezawodnie ~~po~~ powiadomiony także o tem myśli i obiecuje to Polakom.

Sstodliwe nastr. putawał mogły by stąd wyni-
knąć gdyby uprzedził ~~Juin.~~ Sprzymierzeni wyjęt
Polska tyle razy zawiedziona przez Fr. Ang. i Austryę

mogłaby się zwrócić o wsparcie na party-
zantów w Rossyi i Sprzymierzonych.

X. N. Zapewnia G^ła że kwestya Polski już jest podważona w gabinetach europ. że z ogło-szenia jej publicznie czekamy jeno na odrzu-cenie podanych przez (impossibles) warunków — Rosya spodziewa się że za dni 10 najdalej stanie się to rzeczą zdecydowaną i publiczną. Wtedy stanie rzeczy dziś uważa za sto-sowne by Gł był gotów do powrotu do Galicyi, aby z tamtąd mógł rozpocząć natychmiast działanie na rzecz kandydatury X. N. na tron Polski.
Z tem wszystkiem X. N. zwraca jednak uwa-gę G^ła nato aby dopóki nie będzie pewnem że odbudowanie Polski przez Rządy jest stanowczo postanowionem 2° i że on (X. N.) znajdzie uzna-nie ogólne w Polsce; aby dopóty Generał sam nie wystąpił wyraźnie lecz przez po-średnictwo innych sondował i przygo-towywał opinię Kraju. Nawzajem Ge-nerałowi tego zapewnienie nie te-

stymnie ~~Generale~~ potrzebne by znajdą Gł wypowiedział się że znajdą ogólną sympatyę wystarcza mu potrzeba że jak z jednej strony dziś nie powinien obawiać się wyłącznie opierając się na Demokracyi ale starając się współudział i współdziałanie we wszystkich odcieniach patryotów Polskich aby tem zjednoczyć pod sobą wszystkie partye w kraju; tak z drugiej powinien do-brze odróżnić fałszywych arystokratów od arystokracyi i pol. który leży w całe nieusprawiedliwionem. Jego i jego fałszywi nie ujmą niedawno ich przyjęcie do siebie. Oni bowiem fatalni zawsze Polsce, z nienawiści przez nią oddawana i zadawnione i w obecnych wypadkach postępowali: Zamoy: Wydrzewam Sztyłem i innych, do wszystkiego zdrażani przeciwny: kontrakty z Austryakami Sradnoby Kandydatury Ks. Nap.

1855 Styczeń 6ᵍᵒ popierali się — zdepopularyzo-
~~Juin.~~
wali w demokracji i wszystkich

X. Nap. Na to się zgadza zupełnie i zaręcza

4. Dimanche. PENTECOTE. (P. Q.) 155—210

Gr. że nie będzie rzeczą tajną przekonać o tem cesarza i skłonić go do odsunięcia zupełnie na bok Czartoryskiego.

Gr. W. dalej objaśnia Księciu swój zamiar że za powrotem do Paryża chce rozpocząć swe układowania w tym przedmiocie z Branickim, Michałowiczem, Mierosławskim Gałęzowskim, Wodzyą i innymi dotychczasowymi swymi przyjaciółmi i wspólnikami politycznymi. Że przywoła Potoc. i Bentkow. z Poznania — Innych ob z Galicyi i z innych prowincyj — że przez nich rozpostrze działania na kraj cały. Że w Emigr. Angiel. i franc: zrobi to przez pośrednictwo zaufanych Agentów a gdy będzie potrzeba i pora po temu i sam osobiście wśród nich dojedzie. aby Zachować swój charakter opozycyjny wszystkim wyższym, brać tylko o ile to można porządnie udział w czynnościach wytycznej polityki. Uważa to Gr. za rzecz koniecznie dla siebie, aby nie tracić po-

5. Lundi. S. Boniface. 156—209

[illegible].

Dr F. to wszystko podziela. Przypomina Chrzanowskiego jako człowieka zdolnego i zręcznego i mogącego koniecznie być użytym. Przypomina i o dawnem dawnego Sejmu o Lelewelu i innych. Sięgi uważa za potrzebne 1º aby Gr. zostawił w Constantynopolu swego plenipotenta 2º i aby ściągnął tu wszystkich Polaków znajdujących się na Wschodzie.

G. W. odpowiada że Agenta swego zostawi poczynającego w Constantinopolu Ale co do drugiego nie widzi potrzeby ściągania tu wszystkich Polaków przy niemożności ich utrzymania tembardziej że gdy tego okaże się potrzeba w krótkim bardzo czasie przy funduszach będzie ich można zawsze tu ściągnąć.

X. N. zgadza się na to ~~[illegible]~~ i sądzi iż na Wschodzie nie będzie żadnej powstańczej [illegible]

formacyi – że dziedzictwo w Polsce zi-
ebrali się od Krakowa i Galicyi

~~Juin.~~ 91

6. Mardi. S. Claude. 157—208

W ciągu rozmowy ks. Nap. oddał Głowi
słuszność że całe jego postępowanie pod-
czas swej missyi na Wschodzie było zna-
mienite taktem i zachowaniem godności
narodowej. Przyznaje mu że miał racyą
niechcąc, jak to mu dziś w liście radził.
oświadczenie więcej wciągania się do forma-
cyi jakichś oddziałków, z niewolników
i dezerterów z wojska ros. i będących w Tur-
cyi emigr. Widzi on teraz tak jak Gł
przy rozmowie wówczas z Księciem propo-
zycyi, że nie byłoby do niczego dopro-
wadziło, że tylko à la Zamoy. mogłoby
się skompromitować.

Ks. N. zwraca także uwagę Gła na to
że jakkolwiek są naturalne sympatye
Polaków dla Węgrów trzeba sobie to
raz samo postawić że obecnie sprawa
Węgierska jest „impossible" że Polacy
pomówić ją na teraz – a nie myśleć
tylko o sobie – powinni.

7. Mercredi. S. Robert. 4 T. 158—207

Jakkolwiek Ks. Napoleon niewy podział
wyraźnie źródła i żadnych pewnych danych
z których przyszedł do przekonania że
podniesienie sprawy polskiej p. Rządy Fr.
Ang. i Austr. jest tak bliskiem że nad-
szedł czas tajemnowania a detaliczne
i naszego, porozumienia Rządu o Polsce
i t.p. cała rozmowa jego z Gm opisana
wyżej dowodem być może że to jest
rzeczywistością a nie jego marzeniem.
Na poparcie tego twierdzenia i to także
postarzyć może że radził Głowi pojść
bezzwłocznie dziś jeszcze lub jutro do
Lorda Redcliffe (którego ks. uważał
najrozumniejszym z Angl. i franc. ado-
wobec stanu) a owięcej pójść
nawet do Brucka Ambas. Austry-
ackiego przy Porcie! i upoważniając Gła do
wyraźnego powiedzenia im że Książę
komunikował Głowi wiadomości

1855 Styczeń 64 [illegible] sprawa polska obec-
nie zajmuje się [illegible] [illegible] Juin. [illegible]
mieszkaniu [illegible] Glow
8. Jeudi. S. Médard. do Redcliffa. 159—206
wiele wybadania ich co oni myślą
o kandydaturze na tron polski.
Glowacki pojmie do Cumminga uznaj
za stosowne ale zaniedbanie cho-
dzenia do Brucka, za [illegible]
nawet charakteru [illegible] Polaka do pety
dopóki wyrazem czynem Austrya
z nią przyjaźni [illegible] przychylna Polsce
się nie okaże. Niech nie [illegible] to
pojął i nastawał na widzenie się z Bru-
ckiem ale G. na twarz stanowczo
tego odmówił —
Wiązały całej rozmowy nie wyczerpanie
się bynajmniej sujet dom [illegible]
[illegible] G. [illegible] — tak jak
i w rozmowach z innymi w całej
swojej [illegible] przedewszystkiem
jako patryota pragnący napewno
bytu Polski [illegible] popierania
[illegible] Cz. [illegible]. N. [illegible]
9. Vendredi. Ste Pélagie. 160—205
[illegible] bardzo aby twardo [illegible] swym
zamiarze dążenia do tronu polskiego
obserwuje [illegible] dla Fran-
[illegible] Francyi z egzystencyi Polski
a dla Rosyi [illegible] Napoleonowie
zadbania [illegible] napoleonidami [illegible]
zobaczył [illegible] aby Polacy nie [illegible]
nie [illegible] ducha [illegible] aby
się nie podtrzymali [illegible] przyszło do
[illegible] co i dla Polski [illegible]
Mitkowskiego z Polski. [illegible]
[illegible] nie pojmuje.
Generał Wys. powierzył rozmowę
komunikować Mittowskiemu
tym : i mnie.
Chociaż [illegible] jest [illegible] prawdopodobne
że F. i Ang. mogłyby przyjść do przekonania
że do pokonania [illegible] Cara potrzebne
jest [illegible] podniesienie sprawy
Polski i jej bytu [illegible] można
jak najmniej wyrażać [illegible]

że Austrya przyjaźniła by się z Zachodniemi
państwa stanowczy raz przeciw
Rossyi wszystko czyni aby ją zrobić
mniej potężną — i zabezpieczyć się na

przyszłość od tej strony; że wynagro-
dzona nawet ... chętnie oddała by
Galicyi aby się odgrodzić od tłoczącej
potęgi Polską; pomimo całego
przekonania z jakiem o tych rzeczach
Książę Głowie mówił — po tylu za-
wodach doznanych — nasuwały się
zwątpienia wszakże aby to nie było szczer-
ej intencji — lub chęcią starania
podniesienia się przez Polaków w
opinii francuskiej, w której nie
daje się zarzucić jej opuszczenie Ar-
mii i Krymu. Stąd wynikło po-
stanowienie nie kompromitowania
nikogo więcej w mowy Gen. Zamoyskiego
dopóki nie będzie porozumienia
z ... tegoż Księciem mówił.
Potrzebna rzecz proszę usposobienia
Polaków co do kandydatury X. N.
naturalne pokusy a powód dla
pocieszenia z desperowanych, Gen.

postanowił niektóre ... polskie
w Stambule, ludziom zaufania
i na których dyrekcya może
się rzeczywiście spuścić — w ogólnikach
jeno zakomunikować: że zdaje
się jakoby kwestya Polska była już przed-
miotem narad Gabinetowych;
że Ch. nabiera jeno mocno
chwiejąc Polską powstania; i że w ta-
kim razie Książę Austrya: najgo-
ręcej i X. Napol. najlepszym za-
były kandydatem —
Co do samej kandydatury X. Nap: na twoa pokoj
Mittlowski i ja podzielamy zupełnie zdanie Gen.
Wobecnych okolicznościach, zważywszy wszystko
położenie Polski, iż wielkiej potrzeby po-
mocy we wszystkiem i do odbudowania
i podbudowania; brak w Polsce człowieka
na Króla mającego potrzebna do tego wa-
runki; zważywszy usposobienie X. Napol

12. Lundi. Ste Olympe. 163—202

Dzisiaj był Gł u Ks. powitał Go z podróży z Galipoli. – Z rozmowy Ks. okazuje się, żeby on chciał aby się coś zrobiło, coby przyczyniło się mogło do dezercyi wojska ross. – Gł mu powiedział, że jedyny środek legion polski. – Ks. pytał czyby nie można z Dezerterów ross. co uformować, i że on jak do Varny pojedzie zamyśla coś przedsięwziąść. – Gł mówił, że jest rzeczą sumienia, teraz kiedy sprawa polska nie podniesiona, przyczynić do i zachęcać do Dezercyi, lubo w tym względzie i w przewidzeniu formacyi legionu przygotowawcze zrobiono kroki – i gotowe są stosowne broszury, i ludzie coby się takiego podjęli przedsięwzięcia. – Ale bez celu narażać niektóre ludzi – wreszcie dezerterowie mogli by być w danym razie wydani. – Ks. odpowiedział tego nie zrobią. – Gdy Ks. mówił Gł wiał na czelną komendę, toby jeszcze bez wyraźnych zobowiązań dla Polski coś się zrobić dało – ale St. Arnaud nie ma dla nas sympathii, dla nikogo odparł Ks. – Zachęcał Gł aby do Varny przyjechał – jeżeli, mówił Gł, będzie co do roboty – to na wezwanie Ks. przybędę. –

13. Mardi. S. Antoine de Padoue. 164—201

1855 Styczeń 6o wogóle dla wolności a potem dla Polski; dla Demokracyi naszej i jego przychylności dla tej ludzi – dla Gł. W. Mierosł. i innych; Następnie [illegible] jakieby nastąpiło dla Polski gdyby przeszła pod rządy albo Rosyi albo Austryackiej albo jakiego innego Niemca nastawionej sprzeciw Anglii – Wybór N. Nap. uznaliśmy za najlepszy pod każdym względem, iżeby rządy te mogące najwięcej znaleźć sympathyi w Polsce i najwięcej dla Niej obiecujące szczęścia.

Kwestya tej chwili godzi się Demokracyi pol. poprzeć wszelkimi siłami, Polskę niepodległą dawno już przeznaczona [illegible] wszystkich, [illegible] [illegible] – Przedewszystkiem być.

Po przeczytaniu przeczenia powyższego
spisu rozmowy Gen. z Księciem Napoleonem
Gen. dodaje, że wolnij X. chciał wyrazić
aby objaw woli Polaków, poradzenia na-
tronie odbudowanej Polski X. Napol. poprze-
dził narady w tym przedmiocie Gabinetów,
aby poprzedził propozycya Austryackie i
aby poprzedził francu. życzenia i zmusić tem
Angli i Austrya, do zezwolenia na X. Nap.
Przy niemożności wypowiedzenia opinii Kraju
trzeba przyzwoitszej Emigr. głośno i powo-
szechnie za Nim się objawiła.
X. Nap. ma nie przyjeżdżać do Paryża — ale chce
wracać do Krymu.

Zrobiłem komunikacyą wczorej
p. X. Nap., Gen. udziela wojskowych
dla poczętnika trochę i dla wybadania
zakazu ... przy Polsce tyą
ogólnikowe następującym: i
Kortowskiemu Wł. Cyrkiewiczowi
Grembeckiemu Martynowiczowi, i Stołeczkiewic-
mu Majorowi Wł. Jorda-
nowi i Podhajskiemu.
Wszyscy chętnie się oświadczają za
Polską nawet Monarchiczną
i za X. Napoleonem na Jej Króla.
Wł. Jordan wierzy że Austrya będzie
popychać najraźniej wojnę z Rosyą
bo w zmniejszeniu Rossyi jej pomy-
ślność leży a lepsze dowody rozumu
najwyższego dali tej które stanęli.
Austrya wnet pierw być za odbudowaniem
Polski ale będzie wszystkiego używać
aby Arcyksięcia osadzić na tro-
nie, bo nigdy nie Jezuitów
i Arcytryszczyzny —

Aby swobodnie i wszechstronnie można
się rozmówić Gen. pisze o audyencyą
do Lorda Redcliffe

Generał postanawia powziędzie swoim z Konstantynopola zostawić swoim tu agentem Miłkowskiego Zygmunta ten przyjmuje tę missyę. ———

Officerowie francuzcy rozpowiadają jakoby Mikołaj wydał ukaz do Berlina i Wiednia z zamiarem nie[illegible] że postanowił odbudować Polskę (sic) ———

Podług dzisiejszego Mienników wojennych w Krymie po spisie imiennym ranionych Francuzów: 496

z tych Polaków		96
u Anglików	446	
z tych Polaków		120
wogóle	942 Polaków	216

Pomiędzy Rossyanami panuje tego duch nie pozwalający Polakom pomiędzy sobą po polsku mówić i będą w wiecznym ciągle ich dokuczaniu.

Pomiędzy Polakami takiego dobry polskiego ducha panuje, że chcieli by wstąpili w polskie szeregi.

———

Podania Abramowicza o formacyi 2º pułku Kozaków — pułku Przewodników z 2º Kozaków prostuje o tyle: że tak samo jak przy formacyi 1º i teraz Porta nie dała funduszów żadnych. Seraskierat daje w naturze umundurowanie i equipunek w miarę swego znoszenia i potrzeby. Zakup sprzętu i koni, wydatki przez przewodników komisyi (rada Van Gospodarz) stałe czyniących przy głównych komendach wojska. —

Omer z funduszów publicznych będących w rękach tejże komisyi (rady) przy swego boku — miał dać 500,000 piastrów na formacyę 2º pułku. Ale przeciwko podania Firmanu przez Porty na formacyę 2º pułku.

zwłoczona aż do Grudnia z. zostaną Omer
Pasza w niemożności udzielania więcej nad
10,000 — które dał rzeczywiście —
18. Dimanche. Ste Marine. 169—196 44
Mają być już sformowane dwie Sotnie
ich Majorem Grotkowski — Rotmistrzem
1sz Bukaty 2gi jeszcze nie ma stałego
tak twierdzi Porewodzki — ale nie ma ina-
to pewności że to prawda. Słowo: Kozat.
Zamoj: w szumie.

W mowie mianej w Parlamencie Angiel.
John Russel jeden z Ministrów oświad-
cza się rząd Angiel. nie ma wcale inten-
cyi zmniejszenia Granic Rossyi.
Objaśniając 4 punkta służące za basis
do traktowania z Rossyą twierdzi że
przez zniesienie potęgi Rossyi na M. C.
ma się rozumieć zniesienie fortecy
Sebastopola.
Mowa Cesarza Napoleona przy
otwarciu ciała prawodawczego
27 Xbr 1r. nie bardzo wyjaśnia.
Na obiedzie pożegnalnym danym
ciału Dyplomatycznemu i najwyższym
19. Lundi. S. Gervais, S. Prot. 170—195
dygnit. [illegible] 9 b.m.
Bruck powiedział: Comme les Puissances
Occidentales, l'Autriche veut combattre
pour le droit et la justice, et quelle
que soit la solution de la guerre
la Russie ne sera plus à craindre
elle aura succombée.

1855. Styczeń. ~~Juin.~~ 9e

Ponieważ od dni Lord Redcliffe nie czyni zadość[?]
~~[illegible]~~ Audyencyi Gtowi o którą pisał aby to-
pilno dowiedzieć się od niego i ile w tem
prawdy co dziś Napoleon Komunikował
Gtowi przedtem do Hrab: Pisani ~~pana~~
Sekretarza Lorda Redcliffe ponowił
żądanie Audyencyi — i dla jej przyspie-
szenia powiedziałem że Gt. W. jest
na wyjezdnem do Paryża. ~~[illegible]~~
P. Pisani przedtem do Canninga o przy-
niósł mi odpowiedź: że kiedy Gt. J. Wys.
jest na wyjezdnem z Konstantynopo-
la Lord Canning dziś go przyjmie
po południu przed 4h.
Nieodpisanie do dziś Gtowi i sens da-
nej p. Pisaniego odpowiedzi dowodziły
że miał powody nie chcieć obecnie wi-
dzenia się z Gtem. Lordowi Redcliffe
co dotąd dosyć jak na dyplomatę
otwarcie i na swego obojgich[?] intere-
sach z Gtem zawsze ~~z~~
rozmawiał, widać (że obecnie rozmo- [byto]
wa z Gtem byłaby zawczesną że w niej
niemógł nic bardzo pewnego powie-
dzieć aby czém zbyć się przykro nie było.
Ale skoro audencya była accordowana
Gt. o 3ej przedt. Canning przyjął
Go jak zawsze z uprzejmością ~~[illegible]~~ spo-
~~[illegible]~~ spostrzegł tylko że Gt.
jest mówcą[?] na bok głowy. Prze-
z grzeczności[?] wybierał mu miejsce
przy kominku i ~~o~~stawiał ekrana.
Gt. zaczął od tego że odbiera wiado-
mości z kraju ~~donoszące~~ mu że Mi-
kołaj przez pośrednictwo Urzędników swoich
insynuuje Polakom odbudowanie
Polski z jednym z synów swoich na
tronie. Że jego urzędnicy wywodzą[?]
Manifestacyą Polaków domagającą
się pośmiertnej[?] bytu Polski w zamian
za dotrzymanie wierności Polaków Cesarzowi-

Austryacy znowu ze swej strony w Galicyi sądzą
Polakom nadzieję … wskrzeszenia ich Polski. Niemniej tam leczą liczyłyby się
gdyby … w tym duchu schlebia
Polakom we Lwowie …
Wawrzec powiada G[l] że mu N. Nap. mówił
iż od czasu zawartego traktatu Austryi
z Państ. Zachodu (2 Xbra) położone zostały
Mikołajowi tak twarde że przyjęcie ich było
niepodobne; że po odrzuceniu takowych
Austrya połączy się z Zachodem do prowadzenia
z Rossyą wojny — ta przyjdzie na
wielkie rozmiary wówczas — może aż do
odbudowania Polski, ~~której~~ i że ta kwestya
od czasu zawartego Aliansu z Austryą
miała się stać przedmiotem obrad
gabinetów Fr. Angel. i Wiedeń.
Po tej kommunikacyi N. Nap.a Generał
zapytał się Lorda Canning o ile w tem
jest prawdy. —
Na to Canning — milczący ciągle dotąd
przyniósł wziąć z półki Traktat Wiedeński
z 1815. otworzył go na Rozdział o Polsce
i rzekł uderzając słowa i z miną dyplomatyczną:
„Trzeba doń zajrzeć kiedy mamy mówić o Polsce
Canning Rossya … zupełnie Polsce zupełnie
zagwarantowała. Miała być osobne Królestwo, ze swoją
Konstytucyą, swoim rządem; tymczasem one
zupełnie zostało wcielone do Rossyi — Konstytucya
i Wojsko zupełnie zniesione, Administracya
w rękach rossyi: Granice zniszczone — województwa
zamienione na Gubernie, zebrano branki do
wojska Rossyi: do tego nawet zezwolono
Polskę 1830 r. Cara nie upoważniała."
G[l] W. Alex i Austrya i Prussy także go wiernie
nie zachowały.
Canning. „I to prawda. Ale bo też dziwnie ten
traktat co do Polski był redagowany."
Po przeczytaniu Artykułu który obowiązuje Austryą
i Prussy zachować w prowincyach Polskich dawne
instytucye, tylko narod. w rzeczonym Polska
o ile te Państwa to za potrzebne za możebne uznają.
Lord przyznaje „że tym sposobem Polakom nic
nie zagwarantowano a tym Państwom
G[l] W. Alex Milordzie on zupełnie co do Polski
zgodzony nie może się on nam i odwrotnie

1855 Styczeń 9o rozwiązanie zupełnie tylko
do obchodzenia się z Polakami
wedle swej woli a nie wedle zapewnionych im
praw traktatem. Taka redakcya była zbyt
24. Samedi. S. Jean-Baptiste. 175—190
niebaczna, ja byłem na tym Kongresie ale
jako niższego stopnia Attaché w l'Ambassade Anglii miałem co tenczas będąc
dezapprobować tę redakcyą.
Były zapytany G[ra]ła czy to nazwanie władzy
Polaków w Krol: i Galicyi odbudowania Polski
robi się za sekretnem porozumieniem (avec
la connivence) Rossyi i Austryi?
G[ra]l W. na to odpowiada: „że słyszał właśnie od N.
Nap. że obecnie Austrya tak ściśle podaje
się z Zachodem że trudno jej przypuścić jakichś
tajnych z Rossyą porozumień, i że chyba raczej prawda
Austrya schlebia Galicyanom i robi nadzieje
Polakom, na swoją rękę wskutek wystąpienia
przeciw Carowi.—
Can: „Hum, L'Autriche n'est pas encore en
guerre avec la Russie."
G. W. Ależ wedle tego co mi dziś N. mówił Austrya
stanęła tak stanowczo przeciw Rossyi traktatem
2o 8bra; wraz z Anglią i Francyą postawiła Mikołajowi
warunki zniszczenia floty na M. C. i fortecy Sebastopola i inne których Oni przyjąć nie
25. Dimanche. S. Prosper. (N. L.) 176—189
mogą. W tem przewidzeniu i zasiedliły tak
daleko przeciw Carowi iest zdecydowana z Ang.
i Fra: prowadzić wojnę aż do usunięcia Rossyi
mieszkańców Polski w Ziemi; aż do zmniejszenia jej granic, aż do odbudowania Polski potężnej
skłonnych — oddaniu Samej [illegible] Galicyi.
Can: „Je vous répète mon Général que l'Autriche n'a pas encore commencé la guerre
avec la Russie".
Pomimo chwila milczenia w której Canning
niby przeziera Artykuły Rozdziału o Polsce
naraszcie mówi: „la fortune Vous oublie —
jusqu'à présent, mais moi je ne Vous oublie
pas." — G. W. To słowo przychylne dla
nas od Lubi milordzi — którego przez mój pobyt
także nauczyłem cenić i poważać, ma wagę
i bardzo miłe dla mnie, trzeba by li za nie
dziękuję. — Canning uśmiechając się
„Peut-être ça parait seulement qu'on
Vous oublie. — G. W. także uśmiechając

się: Teraz ci ręczę więcej za te słowa dzielniej
wyszłe z ust twoich Mi Lordzie skrzypowanych twoją
pozycyą mają one ~~dziś~~ wielkie znaczenie, dając
~~dla~~ naszych pragnień i polskich wiele otuchy bo

pełne nadziei że może i dla nas godzina
wybiła że będziemy przez możnych wsparci
w naszym niefortunnym położeniu jak twoje.
Do tej pory Lord Canning był strasznie reservé ce-
dził wyrazy aby nic nie wypowiedzieć — jak nigdy
w żadnej poprzedniej rozmowie z Gła. Niemogąc widać
dłużej przenieść na sobie tego dyplomatycz-
nego zachowania się, zwyciężony zawsze szcze-
rem i otwartem występowaniem Gła — po
krótkiem milczeniu rzekł do mnie: „Do-
wiem Ci Gła otwarcie że kwestya Polski jest
przedmiotem narad dyplomatycznych (se
debatte entre nous.), ale nic Ci dziś ~~więcej~~ więcej
o niej powiedzieć nie mogę. Myślę przecież
że za dni 15 lub 20. będę może mógł coś bardziej
stanowczego w tym względzie zakommunikować
GW. Wyrozumiały zupełnie jestem na to. Do
zrobionych mi kommunikacyi p. A. N. pełnych
bliskich dla nas nadziei chciałem się z Tobą Mi-
lordzie podzielić, bo wiem że Ty każdą rzecz z roz-
wagą bierzesz. Mało mnie objaśnił, rozumiem
twoją reserwę. Nie domagam się więcej, wa-

żąc twoje słowa i za to coś mi powiedział szcze-
rze raz jeszcze Ci dziękuję. Daruj że Ci na-
chodzę z sprawami naszego kraju, pojmiesz
mnie w tym względzie niecierpliwości i natrętności.
Uważając że jest korzystnem dla naszej sprawy
aby ludzie stanu, szczególniej tacy jak
Ty Milordzie co znają, co każdą rzecz
z rozwagą, z wytrawioną znajomością i na serjo traktują
byli objaśnieni wszechstronnie i zapytywani
o radę przyjaciela i w obecnem stanie
audyencyi od Ciebie i ośmielam Ci się
przypomnieć Ci naszą rozmowę w.
Sierpnia 25. 8bre w której zapytywany
p. Ciebie oświadczyłem Ci: że Demokracya
polska przedewszystkiem była w Polsce; że niebę-
stawanie dyplomacyi ambarasów pod-
noszeniem niewczesnej w obecnych oko-
licznościach kwestyi formy — wedle swoich
zasad rządu; że demokracya i wszyscy patryo-
ci i twoi rady przyjmą takie, jakie państwo

1855 Styczeń 9° opiekuńcze naszemu kraju nie nadała. ~~[illegible]~~ Ale chcąc postawić coś trwałego pożytecznego sobie i Europie powinny znać w sposobieniu Polaków, i starać się potem urządzać aby znalazły się najpow-

28. Mercredi. S. Irénée. 179—186

szechniejsze w narodzie uznanie — mieć rzetelne warunki mocy. Dlatego Ci Milordzie obecnie uważam za stosowne powtórzyć com wtenczas powiedział: że N. Cesarz nie odpowiada tym warunkom; a z obcych nie odpowiadałby także żaden Arcyksiążę Austryi. Rząd galicyjski, cały od wieków zachowanie się, chwała niedzielnej i Niemców w ogóle względem Polaków, zamknęły im nadługo jeżeli nie na zawsze drogę do serc polskich. Z przeszłości ligą Austryi przy niejednej wiecznej nienawiści do siebie i mogłaby ją z każdym dniem boby nie zawodnie wprowadzić despotyzm i obscurantyzm z którymi Polacy nigdy się nie pogodzą — wprowadziłaby: Jezuitów którym po największej części winniśmy nasz upadek i którzy by na nowo siali wszędzie polityczno-religijne w kraju i w kolebce raziłaby nie mocą powtarzam. Mówiłem mi Milordzie wtenczas że Anglia nie ma i niechciałaby dać na nasz tron swego Księcia, w takiem zestawieniu rzeczy Francya mogłaby dać nam X. Napoleona. Ten znalazł-

29. Jeudi. S. Pierre et S. Paul. 180—185

by w naszym Narodzie sympatye i poparcie u wszystkich Patryotów. —

Canning. Hum — Quand c'e ce que j'ai vous ai dit d'Angleterre alors, mon Général, peut-être ce n'était pas le temps encore de vous parler autrement. —...

G. W. Mniejsza o to Milordzie, Polacy od Anglii jak od Francyi przyjmą chętnie Króla, bo od tych dwóch Państw mają prawo spodziewać się szczerej i pożytecznej pomocy w rozwijaniu się siły narodowej; gdy tymczasem z innej strony: albo niezmiernej i szkodliwej przewagi sąsiedniego Państwa zatem złowrogim oszukaniem wszystkiego jakiby się wcisnął do Polski z Niemcami i Jezuitami; albo nawet po zrobieniu intrygami i nietolerancyą jedności nowo wskrzeszonego Państwa, po uwięzieniu pierwszych sił jego absorbcyi zupełnej.

Canning przyznawszy kilku słowami że Jezuici (mieniej piani) bardzo przed laty byli wielka plagą dla Polski i wogóle dla Europy, zamilcza

zupełnie kwestyę kandydatury na tron Polski i pyta G^{ła} czy X. Napoleon, który myśli wrócić do Krymu. ~~Juin~~ ~~Na~~ G^{ła} odpowiedź że nie wie. Canning się uśmiechnął.

Gł. widząc dotychczas że Canning unika wypowiedzenia swego zdania w kwestyi polskiej, wyprowadził go o niej rozmowę, i powiada mu że X. Nap. jest wielkim jego admiratorem jako najświatlejszego dziś człowieka stanu. Canning mile to przyjmuje i opowiada Głowi że niedawno widząc się z X. N. gdy była mowa o jego (Canninga) zachowaniu się w wypadkach wywołanych p. Latana ~~wschodnich~~ cytował X^{ąże} jako dziwne zdarzenie że odebrał od Mikołaja podziękowanie — Było to podziękowanie Mikołaja za starania jakie Canning i jego żona czynili o niewolnikach rossyjskich z pod Almy. Gł. na to odpowiedział komplementem że człowiek wyższy jak on, kiedy zawsze postępuje według honoru i raz przyjętych principiów i u nieprzyjaciół musi znaleźć cześć i szacunek. Canning. Nie mam w tem wielkiej zasługi, bo nawet łatwiej iść po raz wytkniętej sobie drodze. Ryzyko tylko kiedy się jest czasem z niej zepchniętym. (Wymówiony zapewne żal na Rząd Angielski że często jego sposób widzenia

i rady w kwestyi wschodniej, (~~tak~~ on znać najlepiej ma, może i słuszną pretensyę) są przez Rząd nieuznawane.)

Generał wkońcu oświadcza Lordowi Redcliffe że odłożył jeszcze zamierzony swój wyjazd z Turcyi, aby się ~~to~~ mógł doczekać rozwiązania rozstrzygającej się obecnie zagadki jaki obrót rzeczy weźmie, i być przez niego objaśnionym. Wybacz mi jeszcze raz proszę Cię Milordzie, mówi Gł. że Cię trudzę naszą sprawą — przyjmiesz także że moja troskliwość jest naturalna. Przy dobroci z jaką mnie zawsze traktujesz, znaczenia jakie każdy przywiązywać musi do twych słów i czynów twoich i to naturalnem że do Ciebie się udaję gdy zapragnę rady lub coś pewnego o niej się dowiedzieć. Nie weź tedy za złe Milordzie że w mojej niecierpliwości patryotycznej przyjdę może przed czasem o nią się zapytać. Jeżeli nie będziesz miał ~~albo~~ jeżeli nie będziesz mógł mnie coś o niej powiedzieć — kiedy przyjdę — nie przyjmij mnie naówczas

1855 Styczeń a ja rozumie już co znaczy
to nie ~~Juillet~~ przyjęcia mnie.

9ty

Nie dawni Gtowi Audyencyi pomimo listu, aż na
wspomnienie się moje p. Hr. Pisani i na zamieszczona
mu wiadomość że Gt jest na wyjezdnem; wyciągnął
by traktat Wiedeń. i wzmianki o nim; trzymał się
tak bardzo en reserve w pewnej rozmowy, potem
pomimo chęci okazanej bycia otwartszym, rzuca-
nie tylko w ogólnikach słowa — dające wiele pola
do ważnych domysłów; cały ton treścią tego co
Lord Redcliffe wypowiedział cedząc wyrazy, oba
uprzedzającej grzeczności w przyjęciu Gta na-
sunęły następujące wnioski:

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

1º Że Polska sprawa mogła była i być nie raz pod-
niesioną na naradach Gabinetów Fr. i Ang.
ale jedynie
jako postrach na Cesarza a może i Austryę; i
~~[illegible]~~ wspólnie z Austryą
a (to ~~ma~~ przedtem stosując się do wymagań trakta-
tu Wiedeń: co dosyć dowodnie z wypowiedzenia
Lorda Russel w Parlamencie Anglii nie ma
swojej jemu sprawie
zamiaru

2º ~~Ale~~ że dotąd o podbudowaniu większej Polski
mowy jeszcze p. Austrya nie ma, bo ona
traktatem. 2º N. — jeszcze nie w wojnie z Rossyą,
nie ma potrzeby i ... tego pragnąć; a że wszy-
stkiego widać że i Fr. i Anglii naszej spra-
wy nie poruszą tylko w ostateczności —
3º Że obecnie wypadki wschodnie przechodzą
jakiś kryzys, że w skutek ~~[illegible]~~ mowy i Austryi
i 2º N. mogą pójść w nowe fazy; ale
do tej pory, trudno jego charakter przewidzieć
nawet, i to było zapewne powodem że Cowming nie
mogąc nic pewniejszego Gtowi powiedzieć
a nie chcąc byle czem Go zbywać nie rad
był jego widzieć jako zawczesnej —
4º Słowem że 1º Sprzymierzenie się Austryi z
Zachodem, jej wystąpienie p.ko Rossyi, a 2º
wyjście na scenę ~~kwestyi~~ odbudowania
Polski — z Galicyą i ziemiami zabranemi p.
Moskwy — nie jest tak pewnem i stanow-
czem jak się Ces. Napoleonowi zdaje.

5° Makowie że gdyby kiedyś przyszło do odbudowania Polski czyli ~~Juillet~~ tronu jej nie będzie obca wrogą dla Anglii. —

Tegoż dnia G[enera]ł Czy. poszedł G[enera]ł do L. Napol. i opowiedział mu w całej osnowie swoją wymuszoną wizytę u Lorda Redcliffe i całą z nim rozmowę. L. Nap. był z niej bardzo kontent i w tem co Canning podejmuje [illegible] dokąd [illegible] zastał potwierdzenie swoich nadziei że wojna pójdzie aż do odbudowania Polski. ~~[illegible]~~ tak przekonany o konieczności następstwa obecnych wypadków że podwa[ja] tezy wykrzyknął: „Si la dyplomatie ne fait pas ça, alors ils prouveront qu'ils ne sont que des imbéciles." —

G[enera]ł ~~oświadczył~~ L. ~~że~~ postanowił ~~przyjąć~~ [illegible] w 15 lub 20 dni w Constant. zostać aby mógł z nim pewny system przedstawić do Francji i prosił L.a aby tymczasem rozważył kom... G[enera]ła może polecić 12 figur rządowych do [illegible] wyższ..., gdy on tam powróci a Sadyk ma zostać. L.a uznał tego potrzebę. (+)

Juillet 1854

Listy z Paryża donoszą o zaszłych nieporozumieniach z L. M., który robi sobie urojenia przywództwa Kota, i solidarność z niem o tyle uznaje, o ile ono jego widzeniom dopomagać zechce. — W odpowiedzi napisze G[enera]ł list potępiający takie postępowanie L. M.

(+) Przytem Sadyk potwierdził wiadomość biegającą po Pera że Gorczakow Amb. ros. w Wiedniu miał odebrać od Mikołaja polecenie zrobienia wielkich koncesyj do układów o pokój. Szczegółów przeczy i on nie wie.

— — —

Z rozmowy z Canningiem i dzisiejszej G[enera]ła z L. Nap. gdyby [illegible] dla zakomunikowania Turcji nasuwa się [illegible] wniosek że Sadyk ~~nie skorzystał~~ co do Polski i w danym ~~czasie~~ co do chęci dania mu jej korony od Cesarza nic stanowczego nie odebrał;

1855 Styczeń 6ᵍᵒ że przeto te kwestye mogą być ~~Juillet~~ uznane za mogące wkrótce wyjść na scenę i Napoleony: Jerome, sam Xiąże Nap. a może i Cesarz

6. Jeudi. S. Tranquillin. 187—178

chcieliby aby wtedy przyjdą na stół obrad dyplomatycznych, ~~przy~~ X. Napoleon słowy powiedział że głosem solennym być z niemi nie jako niedbałe o otem [illegible]. Jest to, co po dziś dzień najwięcej też można spodziewać. — Bo bardzo być może że w tem nie ma nic więcej jenno zamiar Jerome podniesienia X. Nap. w opinii publicznej a może całej familii przez ~~ich~~ ożenienie Napoleonidów ze sprawą Polski, która choć nie tyle co dawniej ale zawsze bardzo po między ludem francuskim ~~[illegible]~~ popularną. —

Następnym statkiem ma być do mnie w treści Kolaborowanego Gᵒ z X. Nap. i Camingham uwagi tylko odłożone do powrotu Gᵒ albo po nim w sprawie [illegible].

11ᵒ X. Napoleon przywodnie rano Gᵒ W. aby mu powiedzieć że wskutek otrzymanych ~~przybyłym~~ przybyłym statkiem odebranych depeszy z Paryża, dziś wyjeżdża do Francyi. — Następnie

Vendredi. Ste Aubierge. 188—177

Wziął też wiadomość że 7ᵍᵒ 8ᵍᵒ Grudnia L. L. Westmoreland & Bourqueney Ambas. Anglii i Francyi i mieli konferencyę z L. Buol M. sp. z. Ostr. na której wytłomaczyli mu jak ich Rządy rozumieją 4 punkta bazis do układów z Rossyą. Zmniejszenie potęgi tego mocarstwa na M. C. i Wschodzie ma znaczyć zniszczenie fortecy Sebastopola i floty M. C. — Żądali od L. Buol aby Gabinet wiedeński stanowczo się zdeklarował czy w tym sensie chce iść wspólnie z Fr. i Angl. — oznajmując mu że dzień nadszedł w którym Austrya musi się zdecydować stanowczo o swej radzie. — Minister Austr. Buol odrzekł że gabinet Wiedeński zgadza się zupełnie na warunki podawane p. Fran. i Angl. — Wtedy Ambassadorowie zażądali spisania z tej konferencyi protokułu, i takowy podpisali wspólnie z L. Buol, — Potem p. p. pośrednictwa

X. Buol zakommunikowany został X. Gorcza-
kow Amb. r. w Wiedniu że w odpowiedzi jego instruk-
cye na tych warunkach nie upoważniają go
zawiązywać układów. Ofiarowano mu wyja-
8. Samedi. S. Procope 189—176
śnienia szczegółów ale ich tego przyjąć instrukcye
jego mu nie dozwalały. Dano mu więc 15 dni
czasu aby mógł co potrzeba do zakommunikowania do
Petersburga przesłać z zapowiedzeniem że po upływie
tego terminu albo układy na powyższych
warunkach, albo jego wyjazd z Wiednia t.j.
zerwanie wojna Austr. z Rossyą — musi na-
stąpić. — X. Napol. w to ostatnie
jak najmocniej wierzy i jest pełen nadziei
dla siebie i dla Polski. Wierzy że wkrótce kwe-
stya Polski publicznie podniesioną zostanie, że
wojska francuzkie przez Niemcy pójdą do Polski.
W skutek tego obrotu rzeczy twierdzi że został we-
zwany do Paryża i dziś wyjeżdża. — Chce aby
G^l przy tym najdalej staraniem za nim wyru-
szył aby zaraz wziąć się do rzeczy o której
była mowa 6^go b.m. G^l oświadczył mu że swój
wyjazd odłoży do 22^go b.m. 1° aby urządzić tu
agencyą coby działała w jego i [illegible] imieniu
2° co najbardziej aby dostać się możności
dowiedzenia się rzeczy bardziej stanowczego
z ust Lorda Redcliffe. i o pomyślnym
9. Dimanche. S. Ephrem. 190—175
rezultacie dostania od niego introdukcyi do rzą-
du Angiel. — — X. Napoleon na to też
zgodził i przyrzekł na żądanie G^la nie wy-
ciągać żadnych kroków przed przybyciem
G^la do Paryża. — Pożegnał G^la serdecznie z roz-
czuleniem.

G^l postanowił wyjechać do Paryża 22° b.m.
Odchodzi list do Xcia p. Elzan. (No 12.) donoszący:
1° w krótkich wyrazach o poprzednich rozmowach
i dzisiejszej G^la z X. Nap^m i Lordem Redcliffe
2° że G^l 22° b.m. wyjeżdża stąd do Paryża
3° Wzywający Xcia aby do powrotu G^la zawiesili
wszelkie czynności i choćby nawet który
z członków był wezwany p. Xięcia — a to, aby
pierwej samym wprzód z G^lem [illegible]
nie całą rzecz rozpoznać, roztrząsnąć i zdecy-
dować i według wspólnego porozumienia
i potem wszystkim to [illegible] działać:

Wyjazd Xięcia [illegible] jako pierwszy krok do [illegible]
wojny [illegible] niefortunny — Burza
nie pozwalała statkowi wyruszyć
wieczorem wczoraj dopiero 12° rano wyje-
chał

1855. Styczeń 14° Odebrano następujące expedycye.

Juillet

10. Lundi. Ste Félicité. (P. L.) 191—174

1° List Mieroś. z 2° bm. do G^ła odpowiedź na protestacyą G^ła z 14. X^bra z.r. Mieroś. wyznaje że zgadza się na grunt rzeczy G^ło Wys. nie zostawił wyboru formy do zrobienia tego co sam musiał robić gdy pod wszelkimi formami Koło odrzucało. Boleje twierdzi 1° że protestacya G^ła Wys^go obala wydanie pisma Demokraty, Władzy tow. Demok. i Towarzystwa Całego i pod szkodliwych wpływów Zienkowicza i innych podobnych a oddanie tego wszystkiego pod kierunek G^ła Wys. i Mieroś. 2° że potrzebie emigracyi w ręce Czartoryskiego, ocenieby było przeszkodziło wystąpienie z. Mier. z 10 Listop. r.z. i 3° że niszczy stosunek z Komitetem central. angiel. w Newcastele na razie polski zawiązany. Trzy rzeczy które już były wedle Mieroś. z prawie urzeczywistnione. Mierosławski zrywa od tej daty współpracownictwo polityczne z G^ła Wys.^m i ogłasza to przyjściem na protestacyi G^ła W. z 14. X^bra

„Od tej daty z protestacyi przestaję pracować
„na Emigracyi w imieniu mojego przyjaciela Generała Wysockiego." — Radzi by G^ł nie wymyślał zamianować innego pełnomocnika, ale

11. Mardi. Translation de S. Benoît. 192—173

wiedząc z kim z którym Mieroś. mógłby też czasem w potrzebie znosić.

2° Odebrano Adres do G^ła W. Comitetu Newcastele w którym Anglicy wyrażają swe sympatye i gotowość służenia wszystkiemi możliwemi dla nich sposobami Polsce.

3° List od Koła pisany p Janiszewskiego z 31 X^bra donosi:

1° że Mierosław. wszystkie swoje projekta odezwy i manifestacye które publikować chciał przed Kołem jak najstaranniej. Ów ostatni i to z innych stron dopiero się o onych dowiadywał. Dlatego nie wiele o tym [illegible] o tem wszystkiem donosi.

2° wystąpienie z Polski woj. o którym była mowa w liście Ge^ła potwierdza ~~[illegible]~~ i [illegible]:
Wedle niego potrzeba aby tam dziś [illegible] dowództwa udziału w wojnie, ale dopiero i tylko wtenczas [illegible] tego odbud. kol. p Rady zdecydowanemu [illegible] gdy wojsko fr. i Ang. w kroku do [illegible]. A w [illegible] Kraj urządzić wedle swoich potrzeb (?)

1855 – 12° Styczeń
~~Juillet~~

Odebrano list od Kota (od Elżanow) z 30/12
12. Mercredi. S. Gualbert donoszący 193—172
1° Odebranie listow naszych z 14 X^bra i pro-
testacyi G^a W. przeciw wystąpieniu L. Mier.
z 10° G^bra – której potrzeba jest uznana przez
Koło i która będzie puszczona w obieg o ile
tego konieczność wymaga. – I że Mie-
rosławski od najlepszych swych przyjaciół
za te swoje wystąpienia odebrał surowe nagany.
2° Że mowa Lorda Russel, Traktat z 2 X^bra z Austryą
i Zachodu i Artykuły Dzien: półurzędowych
naprowadziły na smutne wnioski że sprawa na-
sza starannie będzie pomijana wobec wyjaśnień
[illegible] – stąd wielka demoralizacya między żo-
łnierzami i obawa ich [illegible] dla
samego Zachodu a gotowości rzucenia się w objęcia
Rosyi
3° Że przybył Wysłannik z Prowincyi Polskich
spod panowania Ross. do Paryża – był u Prowin.
at L'hays – tam mu kazano się przedstawić
p. X. Czartor. – Ma to być wysłannik od
spiskowej [illegible] organiz. i rozpowszechnionej
po całej Polsce.
13. Jeudi. S. Turiaf, évêq. Mają być gotowi do 194—171
Powstania – mają mieć utworzony pomię-
dzy sobą Rząd dla Polski [illegible] aby zadekla-
rowano niepodległą [illegible] Polskę, aż póki
Francya i Angl. nie ogłoszą i nie zapewnią nie-
podległości Polski – [illegible]
[illegible] i nie dadzą
broni dla zorganizowania Polskich
[illegible] z Ordynacyi [illegible]. [illegible]
żąda w imieniu kraju aby emigracya
zaniechała kwestyi zasad, i zaprzesta-
ła wszelkich dysput partyjnych –
4° Że G. Potworowski
dotąd nie oddał listu [illegible]
[illegible] Elżanowi
w imieniu Koła

[illegible] i woli swojej tobie. Wysłannik ostrzega
[illegible] to rzędów Franc: i Angl. – [illegible] emigr.
[illegible] partyi. Wszelkie kwe-
stye zasad pozostawili [illegible]
[illegible]. Wodza Polskiego [illegible]

1855 Styczeń 14° — Widzem ... takiego, co nigdy nie miał na czele żadnej partyi w Emigr. co z żadną nie był nigdy ściśle związany. Emigracyi nie pozwalając do niczego się mięszać wszystko ma zależeć od woli Kraju. W razie wystąpienia Koalicyi polskiej ma ona być tylko Legionem i nie więcej. Pośrednikiem pomiędzy sobą a rządami Zachodu wybrał X. Czartoryskiego — po prostu tylko dlatego że on ma do nich wstęp — każdy taki na jego miejscu byłby równie dla niego dobry, będzie ściśle ograniczony w swej pośrednika missyi — będzie on posłem telegrafem a nic więcej. Ale X. Czart. i jego działania nie mają wpływu żadnej Predylekcyi.

Taki był wyrok wysłannika ... z[a] grona najbardziej pol.[ityków] ... — Gabr. najprzezorniejszych ... pod tem wrażeniem twierdzę że dla nas ... pozostało nie więcej tylko się starać aby [illegible] ... Legionem pol. za granicą tworzącym.

Z Poznańskiego doniesiono że Czartor. ... wody odkładali na Legion pol. (nie ... ... że ... się ... ...

Pani Hrab. Leonardowa Kwilecka podjęła się temi ... zebraniu składek dla potrzebnych wsparcia Polaków w Turcyi, a to na wezwanie uczynione przez Komissyą ... Stambulskiej p[rzez] pośrednictwo p. ... Poniń[ski]ego —

15° Stycznia. Odchodzą następujące listy:
1° Gen. W[ysockiego] do Ministerstwa ... donoszący że 22° wyjeżdża z tąd i do przyjazdu do Paryża odkłada porozumienie się z nim.
2°/ Do Ignacego brata Gen. w Lyonie o wyjeździe
3°/ do Błagosza w Marsylii że Gen. w przejeździe chce się osobno widzieć z nim z Zębinim, Grabowskim i Ostrowskim —

Gen. i ja oddaliśmy wizyty pożegnawcze: Baronowi Ecko, ... Sardyńskiemu ... Spence ... Braun Konsulowi Stanów Zjednocz: Ameryki i Wszys...

15. Stycz: bardzo czule zignaia Gta ofiarowanie mu ~~Juillet.~~ Pani dla Polski swe przychylności. — Z różnemi 51
16. Dimanche. S. Eustate, évêq 197—168
z nim zdaniami — Sanitarnemi danemi
i Bożego chcą iść do ostateczności; —
Polska sprawa biegiem wypadków wyjęto
wyjście na Scenę. — Obozowanie pod
Sebastopolem coraz dokuczliwsze dla armii
sprzym: szczególniej Anglikom dawało się we
znaki w Nbre po 1000 tygodniowo odsyłano
do Lazaretów. Jeden Gł angiel. w liście do Bra-
mma mówi „Que l'âme et le Corps succombé".
Obecnie miało być nad 14,000 angl: dans les
rangs pour les combats ze 46 ośmio wysłanych
na Wschód. Trzeci kawaleryi i Artyl. angl. zupełnie
poniszczone; francuzi zaś zajęci ale nie tyle.
Port Platwalle dwór Grop. i N. Cesarz nadto
dla przyjmować wszelkiemi sposobami — i p. Drazinowskiej
przyjaciela N. Napoleona i innych na dyplomacyi
usiłuj wydać Grzegorz w N. Napola —
Mikołaj manifestem z 14. Xbra ogłasza że jako
Chrześcianin pragnąłby zaprzestać przelewu
krwi gdyby mógł zawrzeć pokój nieuwłaczający
bezpieczeństwu i honorowi, ale w przeciwnym ra-
zie jest gotów odpychać do ostatniej
17. Lundi. S. Spérat et ses Comp. (D. Q.) 198—167
nieprzyjaciół „l'epée à la main et la croix
dans le coeur.
16go Wczoraj miała przyjść wiadomość
dep. telegr. z daty 9. b.m. z Wiednia jakoby
tygodnia N. Gorczakow oświadczył Ambasadorom
Angiel. i Franc: p. Buol „que sa Cour
acceptait le sens donné par les Puissances
alliées aux Quatre garanties exigées de
cette Cour et qu'il en avait été aussitôt
référé à Paris et à Londres
18go Odebrany List od Zwisłowskiego
z Londynu z 3o. b.m. Zawiadomiony p
Ministra o otwarciu Gta Wr. z 14. Xbra
zapytuje Gta co ma robić nadal?
Gt odpisał aby Zwisłowski kontynuował
występowanie w imieniu jego i koła nieod-
dzielając od tego Ministra. — Bolesno
[illegible] odliczyć zaś [illegible] Gta
do Paryża.
Gt Wys: i za odosłanie widzę przyjęcie [illegible]

1855. Styczeń 18go S. S. pożegnawszy Dawidowi Głowany Banquinitzingowi (Jaworskij) Castellanow i Ros-
18. Mardi. S. Clair. 199—166
botom P. Benedetti – chargé d'Affaires de France przybywa. Z rozmowy z nim zdaje się być prawda że Francya i Anglia z Austryą wspólnie zagrożą Mikołajowi odbudowaniem Polski, gdyby się upierał prowadzić dalej wojnę; iż to ten ~~ostateczny~~ Argument postrachu tylko na Cara skutkował że oświadczył się z gotowością do układów na punktach podanych przez trzy Dwory. Jakie są ostateczne te punkta tego wymagań niewiadoma się było dowiedzieć od P. Benedetti.

Gen. W. pisze do Lorda Str. de Redcliffe że tyś widział 22go b.m. i prosi go, aby ścisłe mu czas niepozwolił wizyty przyjąć Gen. aby przyjął jego pożegnanie listowne i podziękowanie najczulsze za okazane Gen. i pod nas całej jego wielkiej przychylności; i oddaje ~~mu~~ oraz pod jego łaskawą opiekę i nadal losy naszego kraju i Polaków na Wschodzie; i poleca mu ~~swego~~ pełnomocnika
19. Mercredi. S. Vincent de Paule. 200—165
Zyg. Miłkowskiego.

Lord Redcliffe w odpowiedzi prosi Gen. na obiad pożegnalny do siebie na jutro.

Zostały dane Instrukcye Zygm: Miłkowskiemu upełnomocnionemu Pełnomocnikowi Gen. Hotelu – na Wschodzie. Oraz klucz cyfrowy: „Odmiany niema tego mańkutebu wzniósł się nad widłami i pogroził świata 58 = (b.f.h.l.) literowy: Tocknął się Holofernes gdy mu głowę uciął. f = s; t = z; l = p.

Potwierdza się wiadomość że Mikołaj zezwala Ks. Gorczakow zawiązać układy na podstawie podanych warunków przez Francyę, Angl. i Austryę że ma być bez tego zwołany Kongres w Wiedniu z pełnomocnikami Franc. Angl. Austr., Turcyi i Rossyi. Artykuły dnia tych warunków zawsze dla nas niewiadomy.

19go Sty. Na obiedzie dziś danym Głowi
naprzeciw [illegible] ~~Juillet~~ p. Lorda Redcliffe 52
było zaproszonych przeszło 30 osób samych
Anglików z Ambasady — Officerów i innych.
20. Jeudi. Ste Marguerite. 201—164
Redcliffe z żywemi oznakami uszanowania,
i sympatyi podejmował Gła. Dając mu
pierwsze miejsce przy stole między żoną a córką
naprzeciw Julii i przez cały wieczór
troskliwie przy kawie wziął Gła na ustęp do
swego pokoju, ale nic wyraźnego nie wypo-
wiedział w tej z nim rozmowie; ~~[illegible]~~ da-
dając mu wyraźnie poznać że rzeczy dotąd
nie stanęły tak aby mógł na pewno wie-
dzieć jaki obrót rzeczy wezmą i czy z niej
wyniknąć się co dobrego dla naszej sprawy.
Z tej rozmowy i z ogólnych było widocznem
tylko że Anglia jest zdecydowana prowadzić
takie dopóki [illegible] Anglia i [illegible] nie ze-
niewygra z honorem. przy tych [illegible]
Gdy się wszczęła rozmowa o stratach jakie
i o licznych familiach angl. [illegible]
armia Angiel poniosła, Lord Redcliffe
z uwielbieniem wspominał o [illegible] syn-
skim który pochwalał swych Generałów
co sobie [illegible] z wojny jedni dobrego du-
cha i ważnej [illegible] o [illegible]
21. Vendredi. S. Victor, martyr. 202—163
a Lady Redcliffe wyrzekła że lepiej gdyby
cała Anglia była w żałobie po poległych
aniżeli gdyby miała [illegible] pokój hańbiący
Wspominał Canninga i innych spo-
strzegać też się dawało że Anglicy oba-
wiają się aby Cesarz Napoleon nie
zdradził wiążąc się z Austryą na korzyść
Rosyi dla zyskania sobie tem nowym
Aliansem preponderancyi w Europie.
Pierwszy Sekretarz Ambasady Lord Napier w obec
L. Redcliffe
innych zapytał się Gła czyby wziął udział gdyby
Anglia chciała formować osobny Legion Zagr. z Po-
laków. Gł odpowiedział że dopóki sprawa Polski na
serio nie będzie podniesioną on nie weźmie żadnego
udziału w żadnych wyprawach — mając w [illegible]
za Condottierstwo niegodne siebie i Polaków.
Wszyscy a Lord Napier serdecznie w [illegible] ściskając
ręce bardzo to pochwalili i wszystkie za-
miary obce zaciągi na żołd Angiel. energicz-
nie desapprobowali. — W tem przybijało

1855 Styczeń 19^y.) się że L. Redcliffe ...ił w oppozycyi z Rudem. ~~Juillet~~ Minist. Aberdeen

Lord Redcliffe z radzi wiemenie opowiadał że wostatniem spotkaniu Moskali z Francy. i Angli. (Inkerman 6. bre) Moskale z zawziętością niezwykłą dotąd walczyli: Après des

22. Samedi. Ste Magdeleine. 203—162

coups des bayonettes il y avait des coups de crosses et entre les tombés des coups des dents. Przypisuje to obecności popów sprowadzonych umyślnie do fanatyzowania żołnierzy. Gt. korzysta z tego, opowiada że pomiędzy niewolnikami, Polacy w mniejszości do- znają także często bardzo przykrych prześladowań od Moskali; i prosi Lorda Redcliffe aby wskazał iż zradby ale dobrze żeby to mi zrobili ze swemi francuzi. Redcliffe, pomimo trudności pochodzącej z braku na to stosownych Lokalów przyobiecał Gt.mu zrobić ten wydział. ——

Mitkowski przedstawiony przez mnie w Stawia Glovany i w Redakcyi (x) La Presse d'Orient. Prenumerata na kwartał kiriaży (?) zapłacona f. 20. i zostawiony ^do Paryża^ adres Ordęgi: 44. Barbet de Jouy

(x) Arthur Baligot de Beyne Redacteur en chef.

~~23. Dimanche. S. Apollinaire.~~ 204—161

20^y Pożegnaniem u Pani Grossple- row w Bebek —

Polacy ~~a mianowicie~~ ^ze służby tureckiej^ Major Wł. Jordan upo- minają się u Gen. de Meuffrey który ~~teraz~~ z nimi był wspólnie razem w Armii tureckiej w Kars o artykuł umieszczony podług wszelkiego podobieństwa w Moniteurze Armii francuz: w którym wogóle Officerowie Polscy są wystawiani wsposób uwłaczający ~~siebie~~ im pod każdym względem.

Moskale zaszli w 12,000 Tulcze — przy czem dwie sotni Kozaków Sadyka ... między zostały bardzo pobite i rozproszone. Anglicy naszli 800 Kroatów do roboty drogi żelaznej z Bałakławy w Krymie, rzecz była już ułożona, zgodzono ich po 20 piastrów dzienn. — Ambas. Austryacka od której oni dependują comme sujets ou protegés d'Autriche stawiony dozór i podrzędniejsze były p. Angli- kom powierzone Polakom, naraz gdy

przyszło do wyjazdu Kwan odmówili zdaniem na rozkaz ambassady Austryackiej; Lord Redcliffe krzywym okiem oddawna patrzący na Austryą, nie bracia ich tej ambasadorowi

53

Żo tywego tem figlem Austryaci dotknięty.
Polacy podali projekt użycia natychmiastowego
Monténégro sujets de la Porte.

21/7. W południe Gł. Wy żegna liczne zgromadzonych w tym celu Polaków z emigr. Stambulskiej. Zdawszy im treściwie sprawę z toku rzeczy polskich podczas swej missyi, robi im nadzieję że z ogólnego biegu wypadków, sprawa Polski musi być koniecznie podniesioną; wzywa ich do wytrwania w oczekiwaniu godnem Polaków — żeby nadal jak do tej pory nie brali udziału w żadnych formacyach wojsk nie mających sztandaru i wyraźnie interesu Polskiego na celu, bo takie służby Polakom znanych świątu jako Bohaterów za ojczyznę zamienią na najemnych żołdaków, i najprzynosząc naszej sprawie żadnego pożytku zszargą tylko imię narodu.

Gł. oświadcza zgromadzonym że zostawia swymi i swych przyjaciół politycznych Agentami w Stambule i w ogóle na Wschodzie

Zygmunta Mitkowskiego i Karola Przyzowskiego. i że przez z nich pozostanie ciągłe w stosunkach z Polakami na Wschodzie.

Wszyscy z najszczerszem rozczuleniem tulą się do Jenerała, obiecują mu wytrwać na drodze po jakiej szli dotąd, i być gotowymi zrobić wszystko z zaufaniem na jego rozkazy. Wyborem.

J. Mikulski uznawany p. emigr. pol. Stambulskiej odczytał i wręczył Jenerałowi Adres tej pożegnawczy emigracyi; w którym, w żywych wyrazach dziękuje ona Jenerałowi za jego trudy podjęte w ciągu całej swej missyi i za jego postępowanie zawsze pełne patryotyzmu, energii, rozwagi i miłości bliźniego; i którą uroczyście mu obiecuje iść zawsze drogą obowiązków dobrze zrozumianych na którą on ją prowadził i naśladować go swym czynem w każdej chwili z całą wiarą w jego serca i rozum.

Czute Serdeczne uściskanie tej zakończyło to pożegnanie Gła z Stambulską emigracyą.

1855. Styczeń 21^a | Emigracya

Juillet

Włoska w spółce z Węgierską chciały
posięgnąć 26. ~~Mercredi. S. Christophe.~~ Jenerała Damięm 207—158
mu Serenady dziś wieczór, ale się z tego wymó-
wił. Złożyli mu więc p. Deputacya Adres
pożegnawczy bardzo pochlebny i dla Ba-
talionu w ogóle, i dla emot. i zasług Jenerała.
Wzięte Bilety na Statek do Marseille
dnia XII^a t. miesiąca ze Stołem f. 971 —
Wieczorem odebrane listy od Koda p. Januszewi-
cza i Elżanowskiej pisane z 3^go i 9^go b.m. dono-
szące o Związku zawiązanym w Polsce po parow. ros-
o Władzy centralnej przez [illegible] ustanowionej złożonej z 10
93 Wielkorządców dla Litwy, Rusi i Królestwa
(5.7.75.2.14.50.16.51.54.60.76.15 88.72.24.)
74.14.19.32.61.2.72.24.89.17.
Wysłannik tego Związku przybyły do Paryża
był u X. Czart: i Bronii de S'hugs
wypowiedział warunki na jakich Polska
przystąpi do Powstania. Związek żądał przez
Minist. franc: Protokołu spisanego, a
odpowiedź stanowczą Minister obiecał dać
wysłannikowi w Luty m. b. r. —
Ten wyrazu i stanowczo wypowiedział X^a
Czart^m iż zupełnie nie uważa go wcale
27. Jeudi. S. Pantaléon. 208—157
ani za reprezentanta ani za Naczel-
nika sprawy Polskiej, jeno po prostu
za Korrespondenta dla tego że ma
wstęp do Rządowych osób.
Wysłannik był u Gen^ła Bem[?]bińskiego,
Chrzanowskiego i Rybińskiego — i zna-
lazł iż zupełnie nie odpowiadają do Na-
czelnego dowództwa przyszłem wojskom
polskim. O Rożyckim u którego był też
nic dotąd stanowczego nie wyrzekł.
Mierosławskiego nie widział, dotąd ale
uważa go za niepodobnego — nie widz
gołota. Do Gen^ła Wys. mają lekkie u-
przedzenie że zanadto związany z party-
ą demokratyczną i że chciał tworzyć
w Turcyi wyłącznie Demokratyczny
Legion. Są to zupełne podchlebia-
nie X. Czartoryskiego.
Wysłannik zwiedził z Drogą Januszewi-
czem: Gałęzowski uważam ich jako
wyobrażicieli Demokratycznej emigracyi.

 54

Ma w krotce wyjechać lecz nie nie długo potem albo sam ~~Juillet~~ wróci albo inny ~~ja~~ przybędą. — Z tąd bodzga Zamoyskiego Gaty 28. Vendredi. Ste Anne. Edzia no ~~wysokiego~~ 209—156 wszelkiej więcej jak dawniej nalegając aby Gł. powrócił do Paryża, dla widzenia się z spodziewanymi wysłannikami z Kraju, bo sam osobiście najusilniej żbije uprzedzenia jakie ku niemu mają do niego i najlepiej z tobą zmienić porozumienie się wspóldziałanie.

22^d^) Wyjazd Gł. Wysockiego i mój z Constantinopola do Paryża o 8^ej^ god wieczorem na parowcu Egyptus, Commandant Eug. Belegwic L^t de vaisseau de Jemappes. —

Kilkudziesięciu Polaków odprowadza Gł. na statek, ~~lub tam~~ przybywa dla pożegnania raz jeszcze. Pomiędzy nimi Państwo Grapplerowie. Opuszczając statek, przy wsiadaniu na Kaik, ten się przechyla i oboje wpadają w Bosfor wraz z dwoma innymi Polakami. Okropny ten przypadek skończył się szczęśliwie bo wydobyci z wody prócz przemoczenia i obawy dla wszystkich nie doznali gorszych skutków. A Pani Grapplerowa przez swą ~~29. Samedi. Ste Marthe.~~ ~~Sachowdwąc~~ 210—155 przytomność umysłu i uśmiech na twarzy z jakim zaspakajała przyjaciół i dziękowała wybawicielom, wzbudziła uwielbienie dla Polek u Francuzów i Anglików obecnych na pomocy statku podczas tego wypadku. 23° Gallipoli i Dardanelle. 24. Cap Doro. 25. Cap de Matapan. 26. Brzegi Neapolu. 27. Messyna. 28. pełne morze. 29.º Wyspy Capreira, Madalena. 30 o 11^ej^ w nocy do Marsylii przybyliśmy przebywszy 500 lieues

31.) W Marsylii ~~przyjęci~~ przyjęci serdecznie przez tamtejszych zamieszkałych Polaków: Błaszczykowi, Ostrowskiemu i Pułk Grabowskiemu Gł. opowiada treściwie i wszechjawniejszy obecny stan rzeczy i powód swego powrotu do Paryża. Innym robi ~~[illegible]~~ ogólne nadzieje do wytrwałości zachęca.

Wszyscy są bardzo ~~[illegible]~~ ciekawi: że gdy wystąpienia 10. 9^bra^ nigdy ze swej strony nie uponważnili go do tego, protestacyą Gł. W. z 14^go^ nie byli nawet zapytywani uważając ze konieczną.

1855. Luty 1° ~~Juillet.~~ Podroż do Lyonu i przez 2go ~~a 3go do Lyonu przyjazd~~

30. Dimanche. S. Ablon, martyr. 211—154

2, 3 i 4ty Gł. poświęca bratu mieszkającemu w Lyonie bo wiadomości jakiemy zastali w Marsylii zapowiadaią złowrozbnie że nasza sprawa nie tak prędko wyjdzie na scenę. — Tu Generał robi podobne Kommunikacye co w Marsylii swemu bratu Ignacemu, Szymanowskiemu Nep., Chrystowskiemu, Piekarskiemu i Lipinskiemu innym pobieżniej. Tak tu tak jak i tam wszyscy Polacy przyjmują Gła z najżywszemi oznakami approbacyi iego całego zachowania się podczas swej missyi w Turcyi, i zupełnego w nim ~~zaufania~~ i nadal tu i tam ~~zaufania~~. — Wszyscy powtarzają wraz z Głem że przedewszystkiem Polski niepodległy byt! Zawieszmy na potem kwestyi zasad; a jeżeli Polska musi bydź Monarchiją i na Króla dla niej najlepszym obecnie widzą X. Napoleona. Prócz Chrystowskiego i ~~[illegible]~~ wszyscy tu uznaią za konieczną protestacyę

31. Lundi. S. Germain l'Aux. 212—153

Gł. z 14go i wystąpienie Mierosł. z 10. 9bra nawet Chrystowski potępia.

5° Przyjazd Gła Wys. i mój do Paryża wieczorem; widziemy się tylko z Elżanowskim i temu w całej osnowie opowiadamy wszystko, co zaszło w ostatnich dniach pobytu Gła w Turcyi i co spowodowało po największej części iego powrot do Paryża. — Elżanow. zdanie i zachowanie się Gła zupełnie dzieli. Z toku jaki przybrały rzeczy podczas naszej podróży widać aż nadto że przewidzenia X. Nap. nie sprawdziły się. Oddaiący nam wizyty po powrocie: Mierosł. Oldęga Mich: i Gat. znaleźli go bardzo smutnym i pobitym na duchu i to potwierdza te złe idee. X. Czartor. 26go nie przyjął. Francuzi są na niego oburzeni za opuszczenie Krymu. tr [illegible] pod 3. Sierpnia 1854.

dalszy ciąg Lutego

Podroż Gła i mnie z Constantinopola do Paryża kosztowała fr. 1459,50

1. Mardi. S. Pierre-ès-liens. (P. Q) 213—152

Bielinski za staraniem Gta i X. Napol.
i po złożeniu examinów wchodzi do woj-
ska Tureckiego w randzę Majora sztabu.
Korrespondencya, trzym: dzien: i wszelkie
papiery tyczące missyi Gta Wys. w Turcyi
zdane H. Ruszczewskiemu.

2. Mercredi. S. Étienne, pape. 214—151

List od Hr. (z 15. Lip.) kommunik: Okolnik Hr.
do Emigracyi by się skupiła pod ich kierunkiem.
Czartory: werbuie w Emigr. do Kozaków Sadyka
60u bidaków iuż miano zwerbować
Listy od Choieckiego z nad Dunaiu z 9. i 20 Lip.

1855. Luty 6ᵗ

Août.

3. Jeudi. Invention de S. Etienne. 215—150

General Wysocki zebranym na Konferencyi członkom Koła: Mazurkiew: Ordędze, Jamszewiczowi, Elżanowskiemu i Gałęzowskiemu, kommunikuje 1° swoie rozmowy w Styczniu miane z X. Napoleonem i Lordem Redcliffe. 2° Wszystko co tam zaszło w uptynionym miesiącu, a oraz daie różne objaśnienia i szczegóły z ciągu cały swej missyi, 3° że Zygm: Milkowskiego i Kar. Brzozowskiego zostawił swemi i Koła pełnomocnikami na Wschodzie, 4° Opinie Polaków w Marsylii i Lyonie, z którymi w przejeździe się widział, co iego missyi, owystąpienia Mierosławskiego z 10. 9ᵇʳᵉ; i Gᵗᵃ z 14 Xᵇʳᵉ i ich usposobienia w kwestyi Polski z Królem. — Wszyscy wyżej wymienieni daią najzupełnieyszą approbacyę zachowaniu się Gᵗᵃ wszystkiem tego słowom i czynom podczas całej missyi; radzi bardzo iego przybyciu. —

1854 Sierpień 4ᵗʸ

4. Vendredi. S. Dominique. 216—149

List od Mierosł. z 20 Lip: odpowiedz na uwagi jakie mu Ruszcz. zrobił co do iego postępowania polityczn: i zatargów z Kᵗᵉᵐ

~~Wszyst. boskiem i wszechstronnem zastanowieniu się nad sprawą Polski,~~

Opowiadaią zwięksiżeni szczegółami o Wysłanniku z Kraju o którym donosili w ostatnich listach; Potwierdzaią obawy że obecny tok rzeczy oddalił podniesienie sprawy naszej; Wszyscy, wraz z Jenerałem Wys., czynią zawisłem dalsze swe postępowanie od obrotu rzeczy — o którym da zupełne obiasnienie — widzenie się dopiero Gᵗᵃ z X. Napoleonem, co ma jutro nastąpić. Wszyscy chętnie przyjmuią Polskę Monarch. za obecny cel, są zdecydowani popierać X. Napoleon na jej Króla. Wieczorem Gᵗ Wy. widzi się z Mierosławskim. Po explikacyi co do ich wystąpień, które zapowiedaią mniej więcej harmonię między nimi przynajmniej w głównych kwestyach polityczn. Gᵗ z powodu niewiadoma się jak realnie rzeczy stoią i pójdą, w razie kiedy ten urzęd zastosowane trzebie Mierosł. kommunikacyę powyższą tylko pobieżnie w ogólnikach.

~~6/~~ 7/19) Rano G^t Branickiemu Kom-
munikuie ~~Août~~ wszystko o czem była
mowa wczoray w Konferencyi Koła. Bra-
nickiemu X. Napoleon o swych

5. Samedi. S. Yon, martyr. 217—148

zamiarach i rozmowach z G^tem niewspomniał;
zostawił i to widać G^towi Wys^u Branicki się
zupełnie podzielą; cała rzecz widzi iak Koło,
i przyrzeka, gdy działanie w tym celu nastąpi,
współudział swoy i wszelką pomoc. —
Potem G^t oddaie wizytę X. Napoleonowi. Za-
staie go znowu zdesperowanego obecnym kierun-
kiem bieżących wypadków. — Rządy dotąd omiiaią pod-
niesienie sprawy polskiej. Usiłuią niewychodzić
z legalnego porządku — zakreślonego traktatem
Wiedeń: Ws^y; chcą ustraszyć lub pobić Moskwę,
przez wciąganie do Koalicyi przeciw niej —
rozmaitych ~~etc~~ państwa legalnie egzystuiących ~~etc~~ jak
im się to udało iuż z Piemontem = X. Napole-
tego wszystkiego niepodziela, nazywa to głup-
stwem. Jest w otwartej z Cesarzem oppozycyi.
Bliższych szczegółów obecnego ~~stanu~~ stanu
rzeczy niepodaie, ~~[illegible]~~ Na opowiedzenie Generała o przy-
chylnym wrażeniu jakie wywarty na ~~[illegible]~~ G^te przyiaciołach
kommunikacye iego rozmow z X. Napoleonem
i ogotowości przyięcia go na Króla przez wszystkich

6. Dimanche. Transfiguration de N. S. 218—147

Polaków, przewidzianych p G^ta a teraz pot-
wierdzonych przez rozne proby, — X. Napoleon
mówi Generałowi że trzeba wszystko za-
wiesić, że wszystkim zaczekać — jakich cztery
dni kilkanaście, w których, myśli że się
musi rozstrzygnąć stosunek Francyi i Anglii
do Pruss i Austryi, — która ostatecznie do-
tąd ieszcze wcale niewydała wojny Rossyi.
Widocznem iest: że plany X. Napol. Kommuniko-
wane G^towi w Stambule i dane na których o-
pierał ich przeprowadzenie, były snem iego oso-
bistych marzeń; naywięcey ieżli mu były podsunięte przez
Ojca i iego przyiaciół, — nigdy zaś p Cesarza.
X. Napol. położenie obecnie iest bardzo przykre.
Rzeczy idą wprost przeciwnie iego przekonaniu, iego
radom i iego zamiarom. Na batalier z Cesarzem,
nieprzyiaciele iego przy Dworze ~~[illegible]~~ łączące się z iego
nieprzyiaciołmi rożnej kategoryi i podmuchuie
rozpowszechniane niekorzystne dlań pogłoski
z powodu ~~iego~~ opuszczenia Krymu i ~~Armii~~

1855. Luty 8° ~~Août~~ Gł. Wysocki z Bzia-nowskim i ze mną oddali wizyty Mickiewiczowi i pułkowniko-wi K. Różyckiemu.

7. Lundi. S. Gaëtan. 219—146

Ogólna rozmowa o missyi Gła na Wschodzie o obecnych wypadkach i o najlepszej sprawie. Obaj Mickiew: i Różycki approbują i pochwalają całe zachowanie się Gła podczas jego missyi; obaj mają przekonanie że w następstwie obecnych wypadkom nasza sprawa musi bydź podniesioną z korzyścią z bytem dla Polski. — Mickiewicz w ogólnikach zdrowo o bieżących rzeczach i o obowiązkach Polaków wyraża się. Formacye Kozaków potępia. Różycki głębiej i praktyczniej kwestyę żywotną dla nas traktuje. Nie tylko formacyą Kozaków ale całe działanie X. Czartoryskiego, Zamojskiego, Sadyka i wszystkich innych Lamberta plenipotentów i party-zantów energicznie potępia. Objawia potrzebkę konieczną rozpocząć jakieś działa-nie zorganizowane w emigracyi — rzeczywiście narodowe — niepartyjne i to co najrychlej aby nas wypadki niezaskoczyły nieprzygo-towanych lub nieoddały w fatalne ręce Czartoryszczyzny. Pragnie z Głem bliżej

8. Mardi. S. Justin, martyr. (P. L.) 220—145

w tym względzie porozumieć się. — Rozmowa z Różyckim ~~acz~~ krótka często nad ziemią się wznosi jest dosyć zadawalnia-jąca. Pragnąc zawiązać na emigracyi jakąś organizacyą i działanie ogólne-narodowe — Gł. skorzysta z dobrego usposobienia Ró-życkiego i zobowiązuje się bardziej się z nim porozumieć i wspólnie z nim działać. O X. Napol. niebyło z nim wcale mowy; z Mickiewiczem w ogólnikach bez podno-szenia kwestyi kandydatury jego na tron polski. Mickiewicz i o Księciu Napol. i ~~[illegible]~~ o Ce-sarzu i w ogóle o Napoleonach mówi z sympatyą z entuzyazmem przypisując im wielką missyą w świecie — którą opowiada, że im już dawno przepowiedział co się po-winno już i ziściło.

Na tem, osobiste Generała czynności wypływają-ce z missyi i missya ~~[illegible]~~ w jakiej

~~Août~~

9. Mercredi. S. Spire. 221 – 144

przez Koło i Emigracyą, Jenerał Wysocki był delegowany do Turcyi – Kończą się. Powierzony mi z niej Dziennik zamykam. Paryż 8. Lutego 1855.

H. Ruszczewski

Od pierwszych dni Grudnia 1853 do dziś, Missya Gła Wysockiego do Turcyi trwała 13 miesięcy. Na jej potrzeby było: Przychodu fr. 20,050,00

Rozchodu „ 19,119,90

Pozostało fr. — 930,10

Które, wraz z Księgą rachunków, utrzymywanych przezemnie podczas całej missyi, złożyłem Generałowi Wysockiemu w Paryżu dnia 8o Lutego 1853.

H. Ruszczewski

10. Jeudi. S. Laurent. Août 1854 222 – 143

L. Napol. chory – przyjeżdża z Warny do ~~Z~~ Thérapija. – W armii franc: cholera i febry okropnie grassują – po 200 dziennie umierało. Koło 8,000 zmar. drugie tyle chorych. —

Uwaga!

Ruszczewski w ostatniej dacie co do roku zrobił błąd, powinno być 1855, a nie 1853 jak jest pod datą 8go lutego.

w Krakowie 1910

Jakób Rosin

(8) 11. Vendredi. Suscep. de la Ste Cour. 223—142

wpływy na wypadki wschod: są neutralizowane p. Głów—na-
czelników wojsk: fr. i Ang: — którzy w obawie ucisku na
przyszł. państw Zachod. nie są bardzo przychylni ich pre-
ponderencyi; chętnie niezawodnie nadstawiają ucha podszeptom
nieprzychyl. polityce Fr. i Angl. Są nawet doniesienia
jakoby Porta wydała tajemny rozkaz władzom na
prowincyi utrudzanie dostawy żywności woj-
skom Sprzymierz. ale Lord dodał jakoby powiarkowiższy,
że on tę wiadomość uważa za nieprawdziwą.
Bardzo przypuszcza że Cesarz Austry: daje się powodować
przyjaźni i osobistym wpływom Mikołaja, dla tego
jakkolwiek interes będzie nakazywał pozostać
Austryi z Państw: Zachodu, na szczery z nimi
współdział zachować nie można.

12. Samedi. Ste Claire. 224—141

Gł. oddaje w Therapija wizytę X. Napol. X. przyjmu-
je go chory w łóżku na febrę. Niekontent z całego toku rzeczy.
Nieufny Austryi. Boi się o rezultat wyprawy na Seba-
stopol dla spóźnionej pory i możności zgromadzenia p.
Moskal wielkich tam sił obronny. Omera uważa za
człowieka wyższego, bez wielk: nauki wojskowej ale z naturą
wojownika — et très rusé. Wojsko franc: jest bardzo zdemo-
raliz. chorobami. St Arnaud nie umie zjednać sobie ani
poszanow: ani miłości w wojsku, ani nadać porządku
w Administr. X. kontent że Brani: odmówiono Bachi-Bo-
zouków mimo co z nimi robił i że wrócił do Paryża.
Gł. oddał potem wizytę Lordowi Redcliffe. Po dość
długiem niewidzeniu się Lord był bardzo uprzejmy i rozga-
dał się. I on niezadowolniony z toku wojny. Ma obawy
o sukces wyprawy na Krym. Nieufny doniesieniom
podającym na 140,000 tam wojska rossyj: ale sądzi że
przynajmniej jest ze 60 do 70,000. Nie jest pewny
szczerości aliansu Austryi; był za podniesieniem
kwestyi Pol. za formacyą Legionu pol. Martwi go
że inna polityka przeważyła. Teraz jego rady i wpły-

(9)

13. Dimanche S. Hippolyte. 225—140

List od Ktc Elzy z 30 Lipca przyznaie słuszność moim uwagom zrobionym Mirosł. które on z największym gniewem przyiął jako niezasłużone i zrobione wskutek podszczeń na niego pochodzących od Ktc. Elzy żąda abym usprawiedliwił przed Mirosł: Ktc zapewniającego że żaden z tych słówków nic nieprawdziwego rzeczy Mei nam niedoniósł. omissyi z boku. W.

Stef: Golesco arestowany p Omera. —

14. Lundi. S. Eusèbe. V.-J. 226—139

15. Mardi. ASSOMPTION. (D. Q.) 227—138

G^t ze mną oddać wizytę X. Napol. dla powinszowania mu jego imienin. Znaleźliśmy X. znacznie osłabionym po gorączce. G^t krótko bawił. Z powodu grassującej cholery nietylko w wojsku lądow: sprzym: ale od dni kilku i na ich flotach expedycya na Krym odłożona. Austryacy chcą wyłącznie zajmować XX. Wołoszczy i Multan, niechcąc nawet by tam wojska tureckie stały. Dyplomacya zachodu pozwoliła być dziś ~~Austr.~~ niejako Arbitrem w wypadkach wschod. Bruck jej Amb-r ma dziś największy wpływ u Porty. Riza Pacha Serask. jest podejrzywany starz. za przekupionego przyjaciela Austryi — który sprzyjanie Rossyi coraz oczywistszem się staje. W Warnie pożar poniszczył wiele zapasów żywności i przygotowań na Wyprawę Sebastopol. To wszystko X. Napol. wielce martwi i zniechęca ku biegu rzeczy w obecnej wojnie. —

G^t Klapka postanowił stanowczo opuścić Constantinopol. i ~~[illegible]~~

16. Mercredi. S. Roch. 228—137

17. Jeudi. S. Mammès. 229—136

Gl Wys. dał obiad pożegnawczy Głowi Klapce. – obecni na obiedzie ~~[illegible]~~ zaproszeni p. Gl W. Państwo Gropplerowie, Bielińscy, Barszczewski, Brzozow i Sokul. – Gl W. w toaście, czułemi i mocnymi wyrazy dziękuje Głowi Kl. za jego serdeczną przyjaźń dla siebie i dla sprawy polskiej i wykazuje jak ona z Węgierską ściśle są związane. – Gl K. odpowiadając zapewnia że rozumem i sercem rozumie tę solidarność i że jej wiernym jako też wiernym przyjacielem Gła W., godnego reprezentanta Polski, – zawsze pozostanie.

18. Vendredi. Ste Hélène. 230—135

19. Samedi. S. Louis, évêq. 231—134

20. Dimanche. S. Bernard, abbé. 232—133

Chojecki opuścił armią turecką i odjeżdża do Paryża; ma polecenie od Napol. opowiedzieć jego ojcu Jeromowi: okropny stan Armii fr. z powodu panującej cholery; jak nędzną rolę Francya tu odgrywa reprezentowana p. St Arnaud który przez wszystkich jest pogardzany i znienawidzony. że i polityka i naczelnika wojsko: gwałtowna jest potrzeba zmienienia inaczej najsmutniejszy koniec czeka Francyą w tej wojnie która już tyle ofiar kosztuje przed jej prawie rozpoczęciem.

Listy 1° Gła do Mierosł. reflektujący go co do ~~ocenie~~ ocenienia moich uwag i aby starał się porozumieć z Ktem

2do mój do Kta p. Elż. Daję świadectwo że żaden [illegible] Kta nie intrygował przed Głem W. na Mierosł. tylko po prostu opisywał fakta. Do Mierosł. ~~pi~~ piszę aby nie wziął tego że chcę narzucania mu się z przyjaźnią – której ocenić i uznać nie umiał jak zasługiwała

Mój list upoważniam Zał[illegible] [illegible] kopiować! —

21. Lundi. S. Privat, évêq. 233—132

22. Mardi. S. Symphorien. 234—131

Gl oddał wizytę X. Napol z pożegnaniem przed wyjazdem do Broussy. X. zawsze chory i wielce zdegoutowany biegiem wypadków wschodnich. Stan zdrowia w wojsku i na flotach sprzym: poprawił. Wyprawa na Krym ma wkrótce wyruszyć ostatnie przygotowania do niej z największym pośpiechem robią. St Arnaud pisał Qu'il s'aperçoit que l'Autriche se joue d'eux (z zachodu). = Gl się poznał u X. N. z Glem Yousouf. Formacyi Bachi Bouzouków musiał on zaniechać + z powodu: że Omer niechętnym okiem na jej postęp patrzał — rozpuścił swoich do domów jako niepotrzebnych do wojny, co widząc Bachi-Bouzouki form: franc: także żądali wrócenia do siebie, naprzód zaczęli dezerterować po kilku, a potem po kilkunastu tak że ich Francuzi zupełnie rozpuścili. Gl Yousouf twierdzi że w krótkim czasie można z nich mieć było dzielną lekką Kawaleryę. — Gl oświadczywszy swój zamiar bycia w Broussie u Abdel-Kadera Gl Yousouf prosił go zawieźć mu swoich ukłonów. — X. Napol. ~~na~~ aprobuje zamiar Glo pozostania jeszcze w Turcyi — przynajmniej do rezultatu wyprawy na Krym. = List od Ksa ~~od Zamoy~~ Wła z 9 bm.

23. Mercredi. S. Sidoine. (N. L.) 235—130

Polacy w Konstantinopoli utworzyli Kommissyą do zbiera-
nia składek i do przyjścia niemi w pomoc tym z rodaków, któ-
rzy bez możności zarobienia i bez żadnego utrzymania są bez
żadnego sposobu do życia. Kilkunastu jest takich. —
Pᶜ Zamoyska odmówiła składki. Zamoy: przychad do Buka-
resztu i tam ściąga swego sekretarza Kalinkę, Słubickiego
i Langiego.

24. Jeudi. S. Barthélemi. 236—129

25. Vendredi. S. Louis, roi. 237—128

Odchodzą następ: Listy: 1° Gte do Kta p Janusz: 2 & 3 p tegoż do Gatez: i do Branie: —

26. Samedi. S. Zéphirin. 238—127

27. Dimanche. S. César, évêque. 239—126

Bieli: zostaie przeznaczony do Sztabu Mustaphy-Paszy nowego Musziea Armii Batoum. —

Wyprawa na Krym ogłoszona (armii) rozkazem dziennym Mthe St Arnaud. — —

L. Napol. wyjezdza do Warny. —

28. Lundi. S. Augustin. 240—125

29. Mardi. Décoll. S. Jean-B. 241—124

Gł i ja wyjeżdżamy do Broussy. —

30. Mercredi. S. Fiacre. 242—123

Gł ~~Zg~~ mną oddaię wizyty 1° Konsulowi Francyi Baronowi Rousseau, 2° A'ali-Paszy, Rządcy prowincyi Brouskiej. 3° P. Crépin byłemu Konsulowi franc: za czasów internacyi Gła wraz z Koszutem i innymi w Broussie po kampanii Węgierskiéj. —

A'ali Pasza (ex Wiel: wezyr) był ministrem spraw zagr: podczas internacyi Gła i wychodztwo węgier: i z tej daty znał Gła — Uprzejmie go powitał i w całej rozmowie starał się ~~mu~~ okazać: że Gł milsze o wiele zostawił po sobie wspomnienie od Koszuta i Gła Dembińskiego. ~~[illegible]~~ A'ali Pasza wierzy że Koszut za nadto dał się powodować swej Żonie, i ztąd pochodziły jego wielkie wymagania i różne przykre zatargi z władzami tureckiemi. Mile także wspomniał o Bathyanym —

A'ali Pasza młody, zaledwo 30 kilka lat liczący, człowiek wimien swoie wyniesienie, swoiey niemęzdolnościom realnym. Syn piewnego rybaka z Bebek, dystyngowany przez swą inteligencyą wcześnie i prace wzięty został pod protekcyę Rechida i przez niego posuwany. Jeden z najpierwszych reformatorów tureckich. Bardzo ostrożny aby się czem nie wygadał — ważący naprzód każde słowo.

On jako i Bar. Rousseau oświadczyli się z gotowością dania Głowi Kawasów do zwiedzania Meczetów i Grobów Sułtańskich i z innemi usługami jakichby Gł zapotrzebował.

31. Jeudi. Ste Isabelle. (P. Q.) 245—122

Baron Rousseau Konsul fr. oddaie Ojcowi i mnie wizytę. Przynosi ukłony (complimens) od A'ali Paszy i ofiaruie się Ojcu przedstawić Abdel-Kaderowi.
Zwiedzamy przędzalnie Jedwabiu i dawne fortyfikacye rzymskie.
—
~~[illegible]~~ Dr Podhajski, i Panowie Simon, Padeanu i Zamme internowani Wołochy oddaią wizytę Ojcowi

Septembre 1854.

1. Vendredi. S. Leu. S. Gilles. 244—121

Zwiedzamy Derwiszów Tournerow. Młody ich przełożony mile nas przyjmuie Cybuchami i Kawą; ciekawie wypytuie o dzisiejszej woynie, potem prowadzi do Meczetu gdzie odbywaiące się u nich nabożeństwo. Dwoch Kawasow ieden od Konsula franc. drugi od A'ali Paszy nam assystuią

2. Samedi. S. Lazare. 245—120

W assystencyi także dwóch Kawasów zwiedzamy kilka sławniejszych Meczetów, z których dwa, zachowane mają jeszcze krzyże Greckie; oraz kilkanaście Grobów pierwszych Sułtanów. —

3. Dimanche. S. Grégoire, pape. 246—119

4. Lundi. Ste Rosalie. 247—118

5. Mardi. S. Bertin, abbé. 248—117

Gł. ze mną, i z Kamieńskim synem Mikołaja Pułkownika, przedstawieni p Baronowi Rousseau, oddaiemy wizytę Abdel-Kaderowi.

Zastaliśmy go opodal domu wracającego ze spaceru dla przyjęcia wizyty Gła o której był uprzedzony p Barona Rousseau. Powitał nas bardzo uprzejmie, z uśmiechem ~~[illegible]~~ ukontentowania avec la bonhomie d'un bourgeois. Lat 40 kilka wieku; dobrego wzrostu i tuszy; owalno-pełnej, pięknej, zwykle spokojnej i pogodnej twarzy; zarostu małego (wąsy i broda) ciemno szatyn; w ubiorze tureckim (nie reformowanym), (turban biały przeszywany złotem, Szuba (opona) szara merynosowa, westka skromna sukienna spodnie po kolana, nogi od kolan gołe trzewiki czerwone); emir nie ma wcale miny jak go przedstawiają na rycinach, surowego i posępnego fanatyka wiodącego na czele Beduinów pełno potężnym niewiernym najezdcom. Wygląda zrazu jak pierwszy lepszy Effendi, co z przywiązania do narodowych zwyczajów lub z kokieteryi nie zamienił wygodnego i malowniczego tureckiego

(*)

6. Mercredi. S. Onésipe, évêque. (P. L.) 249—116

Odchodzi list do K^ie do Janusz — p. Constantynopol i P^a Rossi.

(+) stroju na niecodzienny i śmieszny ~~ubiór~~ ubiór refor-
my à la franca. Na pierwszy rzut oka trudno się
w nim dopatrzyć instygatora, kapłana i wodza wojny
świętej. Dopiero wiążąc rozmowy, w której widoczni-
ma się zawsze naostrożniejszy by wobec Konsula fran-
cuskiego a zarazem i jego dozorcy nie wypowiedział
coś niemiłego dla francuskich uszów; dopiero
gdy do ust, a raczej zapewne cięższe na pamięci
jego, przyszły [illegible] różne daty, wypadki i ludzie,
dopiero w tenczas — pomimo całego przymusu nie
zdradzenia swych uczuć, na twarzy jego odbija się
żywo entuzyazm lub melancholia; piękne — wy-
niosłe czoło — wyraziściej się chmurzy lub rozpro-
mienia; oczy buchają ogniem silnej energii lub
niestłumionej boleści a nuży i nienawiści. Wten-
czas w nim widać wyższego człowieka; widać by-
łą wielkość i potęgę — passujące się z upadkiem
niezapomnianie. Ale w tych krótkich wybuchach
serca i duszy, emir zwykle spuszcza głowę na dół lub

7. Jeudi. S. Cloud, prêtre. 250—115

patrzy w okno, i odwraca się dopiero do obecnych — kiedy
z twarzy zniknęły ślady wewnętrznej burzy; kiedy
rozpogodziła się na nowo rezygnacya, pogodzeniem
się z losem i wdzięcznością dla Cesarza Francuzów. —
Po zwykłych komplementach, Jenerał złożył Emirowi
pozdrowienia od Jenerała Youssouf. Zrobiło mu
to wielką przyjemność; ~~podziękował~~ zadowolnienie za niego wy-
łącznie wyrażać wymierzył, i gdy podano kawę
i fajki opowiedział jakim wypadkiem poznał
wzniosłości serca Youssouf'a, i powziął dla niego
wielki szacunek i przyjaźń.

„W jednej Razia Francuzi napadli tak niespodzianie
i nagle Emira że musiano porzucić cały obóz
z wszystkiemi jego ruchomościami, i nawet namiot
Emira. W tym namiocie pomiędzy innemi
rzeczami Francuzi zabrali manuskrypt
(Achareps) jego ojca, do którego, jako
do pamiątki jednej z najdroższych sercu ~~Emira~~
Emir przywiązywał nieoszacowaną wartość.
Otóż Jenerał Youssouf zostawszy później

(=)

(=)

posiadaczem tego manuskryptu, zrozumiał ile taka pamiątka po ojcu musi być miła Synowi, przechował go starannie, i po poddaniu się Emira, pośpieszył oddać mu nienaruszony. Odzyskanie tego manuskryptu było dla Emira niewypowiedzianą uciechą, największą osłodą jego ówczesnej niedoli; błogosławił Youssoufa i zaprzysiągł ~~mu~~ wdzięczność i przyjaźń. „Car, dit-il, „c'est une rosée céleste pour un „coeur aimant d'en trouver un autre „qui comprenne le feu de l'affection." —

Abd-el-Kader ~~sobie~~ w ciągu wizyty po kilka razy wynurzył swe błogosławieństwa przywiązanie, wdzięczność i uwielbienie dla Cesarza Francuzów za wypuszczenie go z więzienia zamku d'Amboise, za pozwolenie mu życia pomiędzy współwyznawcami Machometa i za wspaniałe zapewnienie mu egzystencji wygodnej i wytwornej nawet. — Trzymany przez Rzeczpospolitą w więzieniu sądzi, że Naród, który się wtenczas sam rządził, chciał mieć go ciągle pomimo warunków poddania, więźniem; i że Napoleon ~~wbrew woli~~ narodu, gdy został Ce-

sarzem sam, ze swego popędu zostawszy panem swej woli, miał odwagę ~~dać~~ dać mu wolność; Czyflik dla przybyłych z nim lub za nim najwierniejszych Arabów (około 300) umeblował kosztownie dom i daje 100,000 fr. rocznie. „Dobrodziejstwa jakie mi zrobił Cesarz Napoleon niezapomnę mówił Emir, nigdy; dla uratowania go z jakiegoś niebezpieczeństwa, dla okazania mu mojej miłości nie mam nic, czegobym nie oddał; a gdybym mu nawet życie me poświęcił — jeszcze by to może niewystarczyło do okazania w całej ogromności wdzięczności jaką mam dla Niego." I można wierzyć w szczerość tych uczuć Araba, przywykłego do bujania jak orzeł po obszarach Afrykańskich, dla człowieka który mu otworzył bramy ciasnych murów Zamku d'Amboise. Więzienne tam były dni dla Emira, a wspomnienie ich jeszcze teraz smutku chmurą przyobleka twarz jego. Postrzegliśmy to gdy mu Baron

Rousseau powiedział, że Kamiński tam-
go widział. Pomimo to ciekawie wypytał się
o datę i osoby tych zwiedzin. —
Wogóle Abdel-Kader jest bardzo przyje-
mny, ciekawy i rozmowny. Po trzech kwan-
dransach wizyty w której była mowa o
dzisiejszych wypadkach [o Francyi, Algeryi] o Polsce, o ostatniej
Kampanii Węgierskiej, Jenerał chciał go
pożegnać. Emir prosił o zatrzymanie się
z wielką uprzejmością, z uczuciem i z przy-
ciskiem dodając że ~~ta~~ wizyta jest bardzo
~~słodka~~ i przyjemna dla jego serca. Jene-
rał został jeszcze przeszło pół godziny; Emir
kazał podać po raz drugi kawy i fajek,
przywołał młodego Araba [i pięknie zbudowanego], ~~Abdel~~ prawą
rękę w radzie i w bojach, w których zawsze
walcząc jak lew 19 ran odebrał. Konsul
~~wiedział~~ niezrozumiałe jego nazwisko, tytułu-
jąc go 1er Lieutenant d'Abdel-Kader. —
O Polsce i o Węgierskiej wojnie Emir sam
wszczął rozmowę widocznie pour être agré-

able au Général. Mówił o tem z uczuciem
sympatyi i uwielbienia, ale [przeciw temu że jesteśmy pogubieni] bez zdrajomo-
[rowałce za naszą Ojczyzny niepodległości]
ści rzeczy [naszych] napisane po raz pierwszy, przy-
gotowując się na wizytę Jenerała, obznaj-
mił się o Polsce i Węgrzech od Bar. Rousseau
Także nie ~~[illegible]~~ [niemogącego naprzeda dać mu] w tym względzie ~~[illegible]~~ jak
~~pierwsze~~ nocye. — Z rozmowie
o obecnej wojnie emir ~~ma~~ [wyraził] wielkie uwiel-
bienie dla Franc. i Angl. że przyszły na
pomoc Turcyi. Z [uszanowaniem dla Sułtana ale bez miłości] ~~[illegible]~~ w sukcesa
mówił o Turcyi; chwalił Omera i woj-
sko tureckie; ciekawie słuchał i ~~pod~~ zapy-
tywał gdy Jenerał opowiadał mu o
formacyi Bachi-buzuków p. Youssoufa
i o waleczności Egipcyan. Znać było
że ma dla nich predylekcyę. Na wzmian-
kę o przybywającym posiłku wojska
Tunskiego z pogardliwą litością wyrzekł
o nich że to lichy piritik?, car „les Tunissiens
„ne sont pas les gens de poudre" (7)

12. Mardi. S. Raphaël. 255—110

List od K[te] od Janusz. (z 25 Sierp). Czartoryz. pierwszy raz uda-
wał się do Sułt. Różyckiego aby go nakłonić do przyjęcia
naczel: dowództwa nad Kozakami formującymi się w Turcy.
Sułt: Rózy: i tą razą odmówił. —
Wyprawa na Krym ruszyła z Warny i innych miejsc 6. bm.

(x) Zagadnięty tokiem rozmowy czyby nie
życzył sobie wziąść udziału w tej wojnie
w wojsku Tureckiem, odrzekł: że w tym
względzie zastosuje się zupełnie do woli
Cesarza Napoleona; ale trudno było
odgadnąć czy sam ma ochotę. Zosta-
wiał to ~~zaciekawienie~~ bez wyraźnej odpowie-
dzi, bo już może rozumie swoje położe-
nie. Dzielny Naczelnik w wojnie świę-
tej hordów Arabskich na obszarach
Afryki, byłby zupełnie déplacé w obec-
nej wojnie w wojsku Tureckiem rego-
larnem; chyba na czele Bachi-buzuków.
Pożegnał nas z oznakami bardzo serdecz-
nemi ściskając ~~13. Mercredi. S.~~ Maurille. mocno za rękę 256—109 ;
Czta i mnie z Kamińskim — i
odprowadzając nas aż do sieni, co mieści
bardzo w etykiecie orientalnej; chyba dla bardzo wyższych osob
Emir nie zna ~~nic~~ języka francuz. i
zgoła kilka słów tureckiego umie.
Mówi tylko po Arabsku; zwykle
zwolna, z uczuciem i bardzo poetycznemi
frazami; ~~bez~~ żadnej przecież affektacyi
~~w~~ tak jak zwykle każdy Arab uczony. —
Baron Rousseau służył za Dro-
gmana. Zna doskonale ten język;
nauczył się go będąc 23 lat w Al-
gierze jako Officer a potem Chef
du Bureau Arabe (: władza admi-
nistracyjna francuska dla Arabów).
Mieszkanie Abd-el-Kadera, skromne, ale porząd-
ne i obszerne, z mnóstwem snujących
się po sieni i podwórzu Arabów w swych białych
burnusach i strojach, przedstawia mieszka-
nie prawdziwie patriarchalne dawnego

~~14. Jeudi. Exalt. de la sainte Croix.~~ (D. Q.) 257—108

świata o jakich w historji śmy czyta-
li. Odznaczaią się od Turków Broussskich
najkompletniej strojem, twarzą i całym
sposobem bycia w którym pełno urze-
siły i ~~energii~~ przybyli z nim i za nim dwaby, są pięknem i przema-
wiaiącem otoczeniem Abdel-Kadera.
Zdaie się że cała peuplada zwyciężona,
wywędrowała z niewdzięcznej ziemi dzielić
los ukochanego swego naczelnika i wraz
z nim błagać iedynego Boga aby im
i wszystkim ~~wyznawcom~~ współwyznawcom dał wytrwałość
pozostać wiernymi swej wierze i zwy-
czajom.

15. Vendredi. S. Nicomède. 258—107

Był obecny poddaniu się Abdel-Kadera i
od tej daty ciągle iest przy nim, przez
rząd franc. zostawiony. Dla tego zwobiłem
go i Konsulem w Broussie oddawan jak
to ołądt emir.

16. Samedi. Ste Eugénie. 259—106

Zwiedzenie ~~[illegible]~~ góry Olympu. p. Gta Wysockiego, Ruszczewskiego, Podhajskiego i Al. Kazanowskiego Brogmana Jenerała.

---

17. Dimanche. S. Lambert. 260—105

Septembre.

18. Lundi. S. Jean Chrysostôme. 261—104

G^T-zemna, oddałem wizytę (przybyłemu z powrotem para dni temu do Br.) P^u Sandisson Konsul: Angiel. — oraz wizyty pożegnawcze Q'ali Paszy, Rządcy i Baronowi Rousseau Konsul: franc: —

19. Mardi. S. Janvier. 262—103

20. Mercredi. S. Eustache. 4 T. 263—102

Wyjazd z Broussy p. Ghemlek

23. Ur

x ciągle werbunki do Kozaków wczym im X. Czart. dopomaga, ciągle narzuca swoje i Polaków usługi i w tym celu pomimo Austryaków Ładzki w Bukareszcie. = z Francyi Lambert wysłał 400 Polaków do Turcyi do Kozaków i chwali się że wyłożył w ruchu koszta podróży. Gdy wyjeżdżali z Paryża 4 tysiące emigracya pol: pojmując że nie godzi się Polaków sprzedawać wobec szeregu i skazać przez to godności narod: uchwała przy dworze K. Z. manifestacya p. Czart. odwodząc odciądzając się od kroku ubliżającego nam. Lambert przyjął to niechętnie, widział go nawet dyżyr... jego z jakiejś kawiar. tą manife. chociaż go nie było w Paryżu — bowiem od dawna unikał koło Syrenu.

~~Czart~~ lityczna Londyn: znowu woła na gwałt że dla Polski

21. Jeudi. S. Mathieu. 264—101

Powrót G^ta i R. do Constantinopola

Armia sprzymierz. wyładowała zupełnie 15 bm. Po rzekę Almę (t. i. premiers retranchemens des Russes) znaleziono tylko małe oddziały Kozaków które natychmiast pierzchły.

Car odrzuca 4 punkta podane jako bazis do traktowania z nim osobno. Austryacki Cabinet nie uważa tego odrzuc: za Casus belli przez Rossyi postanawia czekać na wypadki wyprawy na Sebastopol, a teraz zajmuje swemi wojskami opuszczone p. Ros. Wołoszę i Multany zachować une stricte neutralité. Marszałek Hess Austry. ogłasza proklamacyą w której z pominięciem Omera Paszy, władz tureck. i sprzymierz: przemawia do Wołochów i Mołd: en maître, do siebie k. dowództw Austr. każe się we wszystkiem odnosić i grozi Woł. i M. usunięciem [illegible] wszelkich [illegible] ze strony chociaż były przez Ch. nieprzyjacielskie Turcyi

22. Vendredi. S. Maurice. (N. L.) 265—100

Omer Pacha zabrania upowszechniać ~~Fr~~ insoletną proklamacyą Hessa, konfiskuje przysłane exempl. Robi ona złe bardzo wrażenie na Wołochach, głośno oskarżeni Austryą o osiąść przyjaź - taiemne stosunki z Rossyą - Wtym ~~senscie~~ i Sadyk Pacha donosi swej żonie i tryumfuje że nigdy nie wierzył jak to ciągnie do dziś Zamojski Austryi — Derwisz-Pacha na żądanie z tego wpływu, wydał od siebie proklamacyę do Woł: i Mołd. zareczaiąc ich o najprzychylniej zamiarach protekcyi Sułtana. —

Gł W. się zastanawia czy ma pozostać w Turcyi lub wracać do Paryża — Pisze list do X. Napol: do Crimy zapytuiąc się jego rady - czy uważa ~~że~~ pozdobyciu Sebastopola sprawa Polski wyjdzie na wierzch - czy sądzi że dłuższy tu pobyt Gła może się na co przydać

List od Mitkow: ~~Ze~~ 30 Sierp. donoszący ~~że~~ na żądanie Consula Austry: w Belgradzie Rząd Serbii kazał mu ten kraj opuścić. Napisał ~~pełno~~ tem protestacyą do M. Sp. wewnętrz:

czas powstać — i wzywa też aby ~~natychmiast~~ zrobiła powstanie

23. Samedi. Ste Thècle, vierge. 266—99

Bielinski wyjeżdża z Mouchirem Moustapha Pacha do Armii do Batoum... Gwat: gł. w Soukoum-Kalé - zimi iedzie b. Mondui wysłannik C. fr. do Szamyla. - i 6000 Tunissanów.

Wiadomości o bitwie nad rzeką Almą 4 m. od Sebastop. Moskale z wielką stratą ustępuią z pozycyi Sprzymierz. podaią na kilka tysięcy hors de combat.

List od K. Zamoy: 26. 8bm = X. A. Czartor: wyjazd po franc: 26 Sierp. list do Polaków w kraju pochwalający cette conspiration de tranquillité & de sagesse, jaką wobec wschodnich wypadków Polska zachowała — i zachęca i nadal do takiego zachowania się dopóki Państwa, lub Państwo jakie, interesowane w restablissowaniu Polski nie da dygwarancyi — że na serya tego przyjmy A.ks wszelką nadzieję że z obecnych wypadków to wynikać coś musi. — List ten miał być napisany w skutek doniesienia jednego obywatela z Kr. Chr. ~~że~~ Moskale podchlebiaią Polakom i że tam młodzież garnie się do wojska. Obok tych tak jak na oko szczere wierzenie się zaczął: który bez żadnej dla Polski gwarancyi

24. Dimanche. S. Andoche. 267—98

25. Lundi. S. Cléophas, disc. 268—97

~~G~~ Generał W. pisze list 2gi do X. Napoleona winszujący mu pierwszej bitwy /

w której jego dywizya największą rolę odegrała. i żali się Go czyby nie można było i czyby nie było pora ~~Gtowi~~ przyjechać do Armii.

Gł odbiera list od Gła Klapki z Marseille w którym ponawia swoje zapewnienia najżywszej sympatyi dla Polski, i przyjaźni dla Gła, i swoje przekonanie że sprawy obu narodów (Węgier i Polski) połączone są i że z koła wzajemną pomocą wspierać się powinny.

Koszut na mityngach w Anglii ciągle dowodzi matematycznie i wymownie, że zaleblisowanie Polski wjeno może uśmierzyć Rossyą i zapewnić przyszłości Słowiańszczyzny wolności i ~~Oste~~ podkład i Europy od jej despotyzmu — z których planów

26. Mardi. Ste Justine, vierge. 269—96

List od K. od Janusz z 14 b.m. X. Bran: w rozmowie z Dokt: Gałęzow: zachęca G[ł]a by został w Paryżu przynajmniej dopokąd X. Napoleon [illegible] tutaj i na utrzymanie jego w tej missyi ofiarował znowu 2000 fr. —

Monitor pary: wyliczając przesłane na wschód broni rekwizyta zamorskie, kompletny ekwipunek dla 2000 piechoty i 1000 kawal: dla nowej mającej się formować Legii Zagranicznej czyli jakiej i z kogo ? ?

27. Mercredi. S. Côme et S. Damien. 270—95

Generał odpisuje G[łowi] Klapce p. Gross.

28. Jeudi. S. Céran, évêq. 271—94

× Zamoj: odepchnięty od iednego progu, rzuca
się bez końca do drugiego i więcznie bez[illegible]
ku skarza się nie polski u nog austryackich
Razem zrzucili w Bukareszcie, pracuje nad
odbudowaniem w kraju. Jego tam pobyt — emigra
[illegible] pol. to iest zguba. Austrya, sądząca Izdata
tu wydalenia, a on uśmierzyni tam widząc
Sądzą oburzony nawet na tę ięgo wiar w Austr.
Wzmianka dalej o Memorandum jakie Zamoj: miał
podać do Wiednia p. Hessa — „Natogłoszanie
obu tych Manifestacyi G.[l] bardzo narażać, po-
wszechnemu rozwodzę z Bielin i ze mną (A.R.)
mówią ie zakończone i wporz. —
O Wyieździe Bielin: do Ratonu i wiadomości
ksiązek o wyprawie na Krym. oraz
że G.[l] zdecydował się tu dłużej pozostać, zapewne
przez całą zimę i Ruszczewski z nim pozostanie.

29. Vendredi. S. Michel, archange. (P. Q.) 272—93

Wiadomości p Wołocha od Duchyni: jakoby Zamojski
w Bukareszcie miał podać memorandum tyczące
się polskiej sprawy do Gabinetu Wiedeńskiego
p Marszałka Hessa. =
30.° Sprzymierzeni obchodzą retranchement Ruskie nad
Belbek, niebędą Sebastopola attakować od strony półn.
bo iest tu bardzo silnie [illegible] — Attak pójdzie
od str. Wsch: południowej: =
St. Arnaud śmiertelnie chory —
G.[l] Canrobert objął dowództwo nad wojskiem francuz.
a Lord Raglan naczelne nad 3.[a] Armijami
połączonemi. —

30. Samedi. S. Jérôme. 273—92

List (No 1.) do Kota p Janusz. o Zamoj: ciągle siedzącym z Au-
stryakami w Bukareszcie, oświadom: że podał notę o Polskę
do Wiednia p Hessa, że przystanych tu Polaków p Lambert
chciano wcielić do Legii Zagr. i odmówili i zerwali im
namioty i [illegible]. Głównie aby zrobić publiczną manifesta-
cyą przeciw Czartoryskiemu i ich działaniom [illegible]
stowarz: Lada chwila możem być wezwani z całą Polską do współ
udziału w wojnie z Rosyą (podanym gwoli.) W tem przeświadczeniu jest
koniecznem raz na dobre wykazać rządom jakąś poważną
manif. tych wszystkich manif: mogą że Czart nie jest uznanym
przez Polskę za jej naczelnika, że nie reprezentuje jej dzisiej-
szej i dążeń, że nie ma zaufania ani w kraju, ani w Emigr. Że
pierwsi Polacy z którymi zetknęły się rzeczy, rządy będą musiały
wejść w stosunki – emigracya – odpycha Czart: całą siłą wy-
rezonowanej i rozumnej nienawiści. Że tedy chcąc Polakami
i Polską nie p Czart trzeba się odzywać. Pierwszy dawny pro-
test przeciw Czart mógł był i został zapomniany, trzeba więc ponow-
nić; ale i ten musi być, tak jak dawny publicz. i poważny jakich-
kolwiek liczbą protestujących. Na to potrzeba czasu, dlatego należy
się zabrać do dzieła co najprędzej. Nim się to uskuteczni uważa-
my za niemniej naglące i konieczne dać uczuć Polakom
w kraju i Emigr. postępowanie krzywdzące narodową god-
ność Czart. I Mich się najprędzej dowiedzą – jak jest innem
zachowanie się tych Panów wobec rząd. [illegible]
W Liście swoim Czart. pochwala niewracanie się nas [illegible]
[illegible] do nas, wzywa aby się [illegible]
wać en reserve, nie rzucać się [illegible] w obcych
armiach podstępy [illegible], a tutaj nie mówią
już w jaki sposób i jakie [illegible] wynikła, tutaj
przyszła [illegible] do [illegible], to do
jakichś Legii Zagr. [illegible] po [illegible] X

Octobre 1854.

1. Dimanche. S. Remi, évêq. 274—91

2. Lundi. SS.ts Anges gardiens. 275—90

~~Wieczorem~~ wczoraj przywieziono do Constantinopola ciało Marszałka St. Arnaud zmarłego w Krymie 29. 7bra

G.l oddaie wizytę P. Braun Konsul. Amerykan.

List od K.te z 19 z.m. od S. Eli. donosi o wysłaniu 2000 f. od Br. statkiem Par. – twierdzi że pobyt G.ła w Turcyi iest iuż niepotrzebnym, że powracać powinien do Paryża, bo zawiązanie Komitetu, jakiejś reprezentacyi iest pilne i konieczne, a do urzeczywistnienia tego bytność G.ła W. w Paryżu iest nieodzowną.

List od Mierosł. z pod Lyonu. Ciągle przemawia za koniecznością i użytecznością wystąpienia we dwoch (On i G.ł W.) jako naczelnicy Emigr. pol. demokr. zwol: – Stawianie jakiegoś zbiorowego Komitetu uważa za niemożebne i nie

3. Mardi. S. Cyprien. 276—89

praktyczne. Obstaie za zrobieniem iak najspieszniej Protestacyi publicznej przeciw Czartoryszczyznie i ieżeli Kto do tego nie zechce się przyłożyć – Sam ma wystąpić. Koszuta mowy na Mittyngach za podniesieniem Polskiej spr. pochwala, przypisuie sobie po części przekonanie Koszuta o potrzebie wystawienia kwestyi Polskiej – wysłał do niego Lusaki aby wspólnie z Hoskinem i Roberyni reprezentowali przy nim iego i G.ła W. Nadmienia że Koszut miał sobie doniesione że G.ł W. iest przeciwny iego występowaniom z Polską i zaręcza ieśli tak nie iest aby G.ł do Koszuta pisał.

G.ł był u Canninga i Benedetego w Terapii – oba nie zastał.

7 w takim razie Gł upoważnia potrzyi na odezwie i swoie nazwisko. 71

4. Mercredi. S. François d'Assise. 277—88

x z kitem? i wspólnie aby wyszło, pisał otóż Gł do Ktc pisk 4° p Mier do Kossutha, zapewnia go Gł że iego mowy o Polsce na mittyngach jako najmocniej uznaie za dobre; dziękuie za tę agitacyą, i przypomina mu że i dawniej za przybyciem do Anglii i zawsze uważał obie sprawy: Węgier i Polska za jak najściślej związane z sobą i wzajemnie: że dlatego do niego do tej pory nie pisał, że on wszedł[?] wcale, i pierwszy zerwał przyiacielskie stosunki z Gtem W. — wspomina Polaków i Potockiego i pierwszych swych wszystkich przeciwników w Angl. i Ame i że zostawił bez odpowiedzi list Gła z Sheffield pisany. Potem o składzie Gł wybor Mier. Zwiak[?]: Stosz: i Bobory: Niżej, także Gł otwarcie o Centralizacyi Londyn: o iej uzurpacyi i głupstwach i że żadnych stosunków nie ma i mieć nie może. —

5. Jeudi. Ste Aure, vierge. 278—87

Listy następuiące odchodzą: złoty 4° ben.

1° do Kta (No 2.) p Eliz: G. R. Corn Gł pisze że pozostanie iego, lub powrot do Fr. zależy od obrotu jaki dyplomacya weźmie. Jeżeli np Sebastopol będzie wzięty, i Austrya będzie alliantką Zachodu, wówczas stracone nadzieja aby sprawa Polski mogła wyjść na wierzch i nie ma co tu Gtowi robić. Gdyby zaś Austrya zerwała alians z Zachod. wtenczas można się czegoś spodziewać i Gł pozostanie. = O Protestacyi przez Czart. że Mier. o nią woła i żeby należało się porozumieć z nim i wspólnie od Koła do Emigr. w tym celu wyść odezwać. = O upoważnieniu dla Gła i kopii listu pisanego do Kta p Rzączka od Polaków z Ameryki.

2° p. Eliz. do Kaplińskiego —

3° do Mierosł. p. Del. Podziela iego żądanie protestacyi przez Czart. ale żeby wezwanie o nią do Emigr. pochodziło od Kta a nigdy od obcych ludzi (W. Mier.) bo takie ich wystąp. nie może znaleźć uznania w Emigr. dla niego[?]: życzy więc Gł aby Mier pozyskał ten sejm[?] i zapowiadał by list zajścia

x

6. Vendredi. S. Bruno. (P. L.) 279—86

Przesłane p Ks. p. Elż: 2,000 f. od Branickiego odebrane. —
List od Bielińskiego z Trebisondy

7. Samedi. S. Serge et S. B. 280—85

8. Dimanche. Ste Brigitte. 281—84

9. Lundi. S. Denis, évêq. 282—83

trzech Polaków z Gallipoli zatrudnionych po Francuzach handlarzy doznaiąc prześladowań nieustannych od tamtejszego V. Consula franc: P. Andrea i od Kommendanta Placu tamtejszego Butkow: fran: Pana Adam, ktorzy ich podaią przed tamtejsz: Pachą za szpiegow rossyj: żądali aby im wzbronić tam pobytu, przysyłaią iednego z pomiędzy siebie z prozbą do Gta aby się wstawił za nimi do Ambasady francuzkiey w Constantpl. Gt pisze list do P. Benedetti w Therapia. Chargé des affaires francuz. przybarie prosząc go aby wysłuchał skargi przywiezioney p Mękalskiego i dał im swą protekcyą jak słuszność wymaga.

10. Mardi. S. Géréon. 283—82

11. Mercredi. S. Firmin, évêq. 284—81

List od Lissak: z Londynu (, którego tam wysłał Mies-sam z siebie aby przy Kossucie reprezento Gʳᵒ W. i Mies.) w którym Lis. bez sposobu do utrzymania się w Londynie — prosi G^{go} o przysłanie mu pieniędzy. i zapewnić mu niezależnego utrzymania się w Anglii przynajmniej p 6. miesięcy bo w takim razie dopiero mógłby odpowiedzieć misyi, reprezentowania władzy K^{ta} w którym zasiadają Gᵗ Wys. i Mies i połączenia emigracyi Angiel. pod jej kierunkiem. Żąda zarazem oświadczenia G^{go} Wys czy Gᵗ podziela wysłanie jego p. Mies i w takim razie prosi G^{go} o upoważnienie od siebie. — List datowany 3° Sei p. niewiadomo przez kogo był dopiero dziś doręczony —

12. Jeudi. S. Wilfrid, évêq. 285—80

Pani Zamojska wyieżdża do Męża do Bukaresztu
z nią Łapiński i Grottkowski
Sadyk Pacha iako Polak (chociaż Renegat,
Pacha i dowódźca oddziału woyska tureckiego
i Commendant Stan. w Bukareszcie — zertkony
Turkom) nie może bydź cierpiany w Bukareszcie
przez Austryaków i na mocne nalegania
Austryi Porta musiała wydać rozkaz
aby się z tamtąd oddalił.
Pan Zamojski zaś emigrant polski
nie tylko w Bukareszcie iest tolerowany
ale mile widziany p Austryaków, bywa
u Austryac Marszałka Hessa. Podzie-
lali te względy Austryackie poiechała dziś
i ego żona.
Komissya trudniąca się zbieraniem składek
na niemaiących utrzymania Polaków w Constan-
tinopolu po drugi raz udała się do Pani Zamoj-
skiej po składkę. Za pierwszym razem odmówiła
dla tego (iak się tłomaczyła) że pomiąprze-

13. Vendredi. S. Gérand. 286—79

szli emigranci najbardziej zawsze występujący
przeciw Zamojskiemu. Za razą postano dwoch
partyzantow Zamojskiego, ale i im odmówiła
oświadczaiąc „że Polacy nie maiący utrzyma-
nia, a więc chleba, znajdą go wchodząc
do Kozaków" —

Doktor Kamiński — że stattu par. poszt.
fran: Egyptus oddał wizytę Gtowi i oświadczał
swoie usługi — to żsamo
Piotrowski przyięty na Drogmana u Anglików
w Krymie

14. Samedi. S. Caliste, pape. (D. Q.) 287—78

Żadnych listów z Kota, ani 12° ani dziś

—

Porta miała dać Firman na formacyą 1000 Kozaków — Sadykowi-Paszy i Zamoj (a raczej i prawdopodobniej obietnicę) na mocy to tego Zamojski werbował po Francyi, Anglii i Algierze emigrantów pol: i obiecał wysokie stopnie w piechocie i Artyleryi, Langiemu, Stabrowskiemu, Grotkowskiemu, Łapińskiemu i t. p. bo miały być formowane p. batalijony i Artylerya. Wymieni pojechali do Bukaresztu. Kilkudziesięciu emigrantów zwerbowanych przybyło do Turcyi i posłani byli do Warny. Aż teraz Porta oświadcza że niechce więcej Kozaków na tych co już są uorganizowani, ale że przybyli ochotnicy — żeby ich zawodu niebyło zezwala powiększyć nimi exystujące szeregi pod warunkiem że Sadyk sam swoim kosztem ich ubierze, uzbroi i kompletować nie twierdzi pisze. Dotąd porzuci są oni na sołdzie Zamoj- i około Lang- i Stabrow- Łapiń-

widziałem Gen. 12 Paź.

15. Dimanche. Ste Thérèse. 288—77

Odchodzi list (No 3) do Kte p Janusz — donoszący o odebraniu 2000 fr. oraz o pobycie Zamoj w Bukareszcie, jego stosunkach z Austryakami, z Hesem i t. d.

nakoniec wiadomość powyżej zapisana o Kozakach — że turecki rząd niechce więcej zapewne na żądanie Austryi.

Kotte jest uwiadomiony aby o tem wszystkiem co najprędzej zawiadomiło Salabow w Kraju i Emigracyi.

16. Lundi. S. Gal, abbé. 289—76

List do Bielińskiego oddany Gropplerowi z daty wczorajszej ——

25°bm. d. — c. rozmowy z Canningiem

Gł. Naprzód wątpię aby Austrya i Prusy dobrowolnie przystały na odbudowanie Polski. Inicyatywa i exekucya w tym względzie, sądzę, musi i może wyjść od Francyi i Anglii które tylko maią największy interes w odbudowaniu Polski. A gdyby tak było jak mówisz Milordzie, Polacy tak są zmęczeni niewolą, tak gwałtownie przedewszystkiem pragną niepodległości swego kraju, że z radością od każdego przyjmą pomoc odbudowania Polski, z każdą formą rządu jakąby Państwa pomocnicze nadać iej uważały za stosowne. To iednakże iest rzeczą pewną, że wybór A. Czart. na Króla Polsk., ieżeli koniecznie Król ma być, byłby bardzo nieszczęśliwy, bo nie tylko Partya Demokratyczna iest przeciwną Czartoryskiemu i ale większa część naszej Arystokracyi; jak sam Milordzie mogłeś się był o tem przekonać. Następstwa więc z tego wyboru mogłyby być smutne i dla Polski i dla spokoju Europy. — Canning: Ale ty Generale jakbyś w takim razie postąpił? Gł. Aby Polska była jak najprędzej niepodległą chętnie chwilowo uległbym woli [redacted] państw restaurujących Polskę ale nigdy nie mógłbym szczerze popierać Czartoryskiego bom sumiennie przekonany że to nie iest osobowość jakiego Polsce potrzeba, bo z iego rządów przewiduię najszkodliwsze skutki dla Kraju. — Canning Czy sądzisz Gle że Polacy woleliby jakiego obcego Xięcia na Króla? Generał Nie dobre są rządy obcych Królów dla Kraju ale wybierając z dwojga złego, z pewnych względów, obcy Xiążę może byłby i lepszy dla Polski mieć swój przynoszący z sobą zarody nienawiści do siebie. Mogłoby to i zaszkodzić dzisiaj spokojności szczególniej gdyby Polska odbudowaną została cała w dawnych swoich granicach. To bo iest warunek największy, bez którego nic dobrego i stałego nie może się zrobić. Bo rozumiesz Milordzie że Polacy nigdy nie poprzestaną na kawałku Polski. Maiąc kawałek wkrótce staraliby się odzyskać całość. Ukonstytuowani w niepodległe państwo polskie i pozostali pod obcym jarzmem zarówno by tego pragnęli i znowu

~~17. Mardi. S. Gerbonnet. 290—75~~

(dalszy ciąg pod d. 26° bm)

18. Mercredi. S. Luc, évangél. 291—74

X. Mikulski przynosi wiadomość udzieloną mu p. Kommendanta-Placu w Daoud Pacha Pułkownika francuz. że przyszedł rozkaz z Paryża formowania Legijonu Polskiego w Warnie; na zapytanie X. Mikul: czy nie o Legii Zagranicznej mowa, Pułkownik miał go zapewnić że nie, że wyraźnie o Legijonie Polskim

—

Stotwiński Sewet chcący umieścić się jako Drogman do języka Rossyj: przy armii Angiel: dostaje świadectwo zdolności i najlepszej konduity

19. Jeudi. S. Savinien. 292—73

Boligot i inni udzielają wiadomości z Seraskieratu (prywatnie) że Rząd francuzki przysłał rozkaz formacyi Legii Zagranicznej złożonej i Polaków — z kommendą polską i Dowódcą Polakiem

20. Vendredi. S. Sendou, prêtre. 293—72

Odchodzą: 1º List do K.º (No 4) p. Elz. —
2º p. Elz. list do Łusakowskiego do Anglii
i 125 f. w mandacie pocztowym —
G.ł potwierdza wybór zrobiony p. Mic. — aby
Łusak. reprezentował K.º przy Kotz. i
pomiędzy Polakami w Anglii; żeby ich
starał się zkupić pod kierunek K.º Sta-
nimożi dla bruku fundusz — zapewnić
mu utrzymania p. kilka miesięcy
i zważając tylko na biedę w jakiej się
znajduje przysyła jednorazowo Łusak.
f 125 — List do niego G.ła dat. 15 bm.

---

17 bm dopiero zaczęto się bombardowanie Se-
bastopola od lądu i morza

---

21. Samedi. Ste Ursule, vierge. (N. L.) 294—71

N. Napoleon odpowiada G.łowi na listy z 22 i z 25 z.m.
(p. Campagnol swego sekr. i Kassyera) i radzi
aby G.ł pozostał w Turcyi do rezultatu wyprawy
na Sebastopol t.j. dopóki on, albo wzię-
tym albo zupełnie opuszczonym p. sprzymierzo-
nych nie zostanie
G.ł proszony p. Piotrowskiego, któremu różne
łotrostwa i podłości zarzucają, aby ustanowił
Sąd mający rozstrzygnąć względem zrobionych na-
rzutów i jego usprawiedliwień; pomimo ciężkich
win zarzucanych Piotrow, zważywszy że każdego
należy wysłuchać przed odsądzeniem od czci i wiary
ustanowia sąd polub, powołując na jego Prezesa
Putk. Czarnomskiego a na członków:

25.

(8) Pan Zamoj: jako Polak przez pamięć na rzeź galicyj-
ską w 46 r. następnie bijąc się w 48 z Węgrami przeciw
Austryakom, przez pamięć na okropne exekucye po
tej wojnie tylu towarzyszy broni, powinien był dla
własnego honoru wstrzymać się od podobnych wizyt.
Nadto P. Zamoj. uważa się za człowieka politycznego,
występuje jako reprezentant X. Czartory: którego, chciałby
żeby uważano za Narod: Polski, popełnia przeto zbrod-
nię, poniża godność narodową zbliżając się do Au-
stryaków; tem bardziej że Austrya dotychczas nie
wyrzekła jednego słówka przychylnego dla Polski;
owszem najprzeciwniejszą jest wszelkim naro-
dowościom. Canning wzruszył tylko ramionami
nic na to nieodpowiadając i dodał potem jakby
odpowiadając na zrobioną poprzednio uwagę i zadziwienie
że Zamojski siedzi mile widziany p Austr. w Bukareście
kiedy wszyscy inni emigranci, będący nawet w
służbie tureckiej i renegaci na żądanie Austryi
zostali z tamtąd oddaleni, że ani rząd Angielski,
~~ani on~~ (Canning) żadnego niemają w tem udziału. Że Za-
mojski odjeżdżając powiedział mu (Can:)

że jedzie tylko do Głównej Kwatery Omera; ale być
może że jest protegowanym p Rząd Franc: bo jest
naturalizowanym Francuzem

9r. ~~wieczor~~ Canninga zaiętego wyprawą Depeszy chciał
go pożegnać mówiąc że przybył bez żadnego wyraźnego
interesu, dla złożenia mu jedynie swego uszanowania
i dowiedzenia się czy niema nowego w Dyplomacyi
o Polsce. „Nic, Canning na to odpowiedział, ale
być bardzo może że przyjdzie na stół ta kwestya
Po chwili jakby z nienacka przyszło mu na myśl
wszczyna następującą rozmowę: Can: „Ah propos,
czyś myślał G.le nad tem i cobyś zrobił w takim
przypadku gdyby przez zbieg okoliczności Austrya
i Prussy wspólnie z Francyą i Anglią ~~chciały~~
postanowiły odbudować Polskę, ale jako Państwa
z rządami monarchicznemi (naturalnie) chciałyby Polski mo-
narchicznej i proponowały na ~~Kro~~ Króla pol.
X. Ad. Czartoryskiego, jako człowieka dającego im
gwarancyą panowania spokojności i porządku w Polsce, co zapew-
ne cała jego familia i Zamoj: przedstawiają.
(Dalszy ciąg pod dniem 16. b.m.)

24. Mardi. S. Magloire. z daty 15. b.m. 297—68

List od Milkowskiego z Szumli; zmuszony wyiechać na żądanie Konsula Austry: z Serbii zostawił instrukcye Szcz. działania tam i na Galicya w imieniu Gen. W. i Koła. Chce wrócić do Constantinopola i w tenczas zdać Rapport z swoich czynności od wyiazdu z Szumli oraz zakomunikować Gen. zostawione instrukcye Szcz. którego uważa za bardzo kwalifikuiącego do powierz: mu czynności i pełnego ochoty.

25.° b.m — rano:

Generał oddał wizyte Lordowi Redcliffe; znalazł go zaiętego expedycyą depeszów, bo to dzień poczty; chciał odchodzić, ale Canning zatrzymał Gen. mówiąc że ma z nim do pogadania na moment, i istotnie niby z niechcenia wszczął z nim ciekawą i ważną kwestye o Polsce, wypytuiąc się pierwej co Zamoyski robi w Bukareszcie; na to mu Gen. odpowiedział, że wcale niepoymuie iego tam pobytu i wizyt u Ibessa. Canning Może też są tylko visites des politesses? Generał Bydź może Ale (X)

25. Mercredi. S. Crépin. 298—67

Listy: 1° od Ks. p Januszk: z d. 14 bm. donosi: że we Francyi coraz głośniej występuią z potrzebą odbudowania Polski — Arcy Xiąże Austr. we Lwowie Karol ..... Polaków — muzyki woysk. austr. graią melodye narodowe, żandarmy rozpowiadaią chłopom że niezadługo póydą się bić z Moskalem za Króla polskiego zrobionego z Arcy X. Austr. — Czartoryski wysłał do Króla Szwedzkiego z propozycyą ofiarowania Korony Polskiej dla iednego z iego synów. Król Szwedz: zdziwiony niespodziewaną propozycyą, i iej niewłaściwością niebardzo wiedział nawet co odpowiedzieć, nareszcie powiada żeby to bydź niemogło bo Polska iest Katolicka, a iego dynastya protestancka, na to wysłannik X. Adama zaręcza że dziś w Polsce iest wielka tolerancya religij. że zresztą syn króla szwedz za koronę i dla szczęścia Polski mógłby zostać Katolikiem. Król odprawił Posła z niczem mówiąc mu — niewiem czyby to bydź mogło =

2° list z Krakowa z d. 8. Sierp. od S. M. p Ebersa zapytuiący się, jak kwestya Polski obecnie stoi, tej wiadomości od Gen. z niecierpliwością oczekuią w Krakowie —

d. c. Rozmowy z Canningiem z 25.
pokoj Europy zostałby zakłocony. Zresztą Polska obcięta niewielkaby dawała gwarancyą Zachodowi przeciw Rossyi. Na postawieniu ~~prze~~ przedmurza przeciw grabieztwu despotyzmu rossyjskiego potrzeba całej i silnej Polski, a nie słabego kawałka. — przez to

Canning Kogoż-byś też życzył sobie z Xiążąt Zagranicznych na polskiego Krola; czy myślałeś o tem Generale?

Generał Przyznam się że nie myślałem o tem dotychczas bo niemogłem dotąd wierzyć aby kombinacye dzisiejszych rządow odbudowały Polskę, a dla Polski odbudowanej przez rewolucyą marzyłem o innej formie rządu, bardziej właściwej. Ale jeżeliby Polskę rządy odbudowały, możeby z swych Xiążąt na Krola polskiego Anglija lub Francya chciały dać jakiego, kiedy Krola mieć już bydź koniecznie.

Canning Co do Anglii ta zapewne sama dla siebie ~~obcą~~ obcych ~~rzeczy~~ niechciałaby dawać swoich Xiążąt innym Narodom bo niechce obciążać się wynikającymi z tąd obowiązkami i odpowiedzialnością. W reszcie Polska jest Katolicka a Xiążęta Angielscy protestanci, to samo mogłoby bydź już przeszkodą. Ale Francya możeby chciała dać jakiego Xięcia. Co myślisz Generale o X. Napoleonie? Wszak pomiędzy Polakami pozostał podobno wielki urok do tego imienia od czasow jeszcze Napoleona 1°?

Generał Co do uroku o ktorym mowisz Milordzie to ten pozostał tylko w sercach, dziś już małej liczby, starych żołnierzy Napoleona; ~~teraz~~ Narod zaś zawodami jakich doznał uleczony z niego. Co zaś

do X. Napoleona dla niego Polacy mają ~~mają~~ wiele sympatyi osobistej, ~~bo on~~ ktorą sobie zjednał w Emigr. okazując wielką przychylność dla Polakow w chwilach, gdy oni od władz francuzkich i od rządu doznawali tylko jak prześladowań. Od czasu nowego rządu we Francyi on jeden co był zawsze szczerym i niezmordowanym polskich emigrantow protektorem. Mają dla niego też ~~[illegible]~~ pewną wdzięczność i sympatyę, za sympatyę jakiej im ~~dała~~ liczne dowody. Wiedzą o niej i w Kraju po Emigrantow i mile wspominają Xięcia co rodakow na wygnaniu protegował. Co zaś do tego że Polska jest Katolicka a Xiążęta Angielscy protestanci, toby było rzeczą najmniejszą przy dzisiejszych pojęciach i tolerancyi religijnej szczególniej w klassie oświeconej Polakow.

Canning Czyś kiedy mowił o tem Generale z X. Napoleonem i co on myśli? Czyby przyjął gdyby mu ofiarowano Koronę Polski?

Generał Nigdy z nim o tem niemowiłem bo to się niezgadza z moiem przekonaniem; ale Xiąże Czartoryski w Lutym czy w Marcu był u niego z ~~tą~~ propozycyą (x)

(+) przyjęcia korony polskiej, ustępował swoich urojonych praw, do urojonej przez niego Korony, na rzecz X. Napoleona. Canning Jakto X. Czart. robił tę propozycyę X. Napoleonowi? Nigdy mi o tem Zamoyski nic nie mówił. Czy to rzecz jest pewna? General Niezawodna, donieśli mi zaraz o tem z Paryża i sam Xiąże będąc w Constantinopolu mi o tem mówił. Canning I jakże to X. Napoleon przyjął; jaką dał odpowiedź? General X. Napoleon zbył Czartoryskiego bardzo zimno i dał mu mocno uczuć całą niewłaściwość, w owym czasie tej propozycyi zrobionej p. X. Czart. ~~Canning~~ którego X. Nap: nie uważa wcale za Naczelnika ani Emigr. ani Kraju Naszego, bo mu wiadomo iż on mienia ani znaczenia ani zaufania u Polaków z jakiemi przed obcemi występuje. X. Czartoryski przez pośrednictwo pewnych osób ofiarował także swoją córkę za żonę X. Napoleonowi, ale X. Nap: i do tego zaś zbu nie okazał się pochopnym, i w ogólności jest antypatycznym dla X. Czart: i całej jego familii. Canning Nigdy mi o tych propozycyach Zamojski ani słowa niewspomniał. Czy X. Czarto: ma córkę na wydaniu? General Takjest, jest to młoda, ładna wykształcona i dobrze wychowana osoba (+) ~~W tem miejscu rozmowy nadszedł sekretarz z depeszami a że godzina pocztowa nadchodziła G^l pożegnał Lorda Redcliffe~~ —

28. Samedi. S. Simon et S. Jude. (☾ O.) 301—64

29. Dimanche. S. Faron, évêque. 302—63

G^l wydaie świadectwa dobrej konduity: Alexandrowi Zmijewskiemu i Albertowi Stasiewskiemu chcącym udać się do Krymu za protekcyą Angiel.

(+) Can. O! zapewne. Ale tobie G^le, mówiące o propozycyi przez X. Czart^ma zrobionej, czy X. Napoleon nie mówił czyby przyjął Koronę polską gdyby Polskę odbudowano? Nie wierzę czyby się niewahał X. Nap. z powodu że jest następcą tronu francuzkiego? G^l X. Napoleon nic mi nigdy o tem nie mówił, być może dla tego że wie żem republikaninem, być też może że uważał tę kwestyę za zawczesną. =

W tem miejscu rozmowy nadszedł Sekretarz z Depeszami, a że godzina pocztowa nadchodziła G^l pożegnał Lorda Redcliffe

Wczoraj Ambasador Sardynii udzielił wiadomość że rządy na serio myślą o odbudowaniu Polski i że jakiś Xiąże Austryacki forytowany jest na Króla polskiego. Austrya za Galicyą ma dostać Xięztwa: Wołoszy i Multan, a Prusom za Poznańskie mają coś dać z Rzeszy niemieckiej.

+ 3° list do Mitkowskiego dostarczali aby tu przybył.

Octobre.

Listy po Ks. p. Elży — o porytowaniu Arcy. K. Austr. na tron Polski

Listy odchodzą. 1° do Ks. (No 5) podający treść rozmowy G. z Cunningam miany 25. b.m. z wnioskiem G. że kwestya Polski musi często nasuwać się Dyplomacyi i że rządy chciałyby poznać usposobienia Polaków, dlatego byłoby rzeczą ważną i właściwą w tym czasie gdyby przynajmniej Emigr. mogła publicznie objawić swoją opinię co do Czartoryskiego; ale jak to ma zrobić czy przez podpisy czy po publikacyi stosownych broszur rostrzygnienie tej kwestyi Ks. się zostawia. Lepiej jest nie nierobić jak z wbić odsyłając list do S. M. do Krakowa, aby kogo poruszeniem się cos drobnego coby pokazało naszą niemoc. Wstrzymać się starało i tkwi — Czwarty list pitał. także od odpowiedzi N. Napoleona na ostatnie listy G.

2° list do S. M. do Krakowa p. Ks. w którym G. donosi że nasza sprawa istnieje w zawieszeniu, że są pewniejsze nadzieje z bieżących wypadków może coś wypaść korzystnego dla Polski; niech przeto Polacy kupią się, przygotowują aby byli gotowymi w każdej chwili, ale niech nie opuszczają kraju dopóki p. G. nie zostaną wezwani. G. zaleca zmieszenie się z Ks. tem pokazać pośrednictwo Elży i że jego listy jedynie aby były uważane za wyraz zbiorowego Ks. za wyraz woli G. Oraz aby zasilił Ks. funduszami i cieśli dawniej zebrane są jeszcze do rozporządzenia — ×

1. Mercredi. LA TOUSSAINT. 305—60

2. Jeudi. Les Trépassés. 306—59

Odebrane Listy 1° od Janusz: z 19. bm. ktoś jeszcze nie do tej
daty nie decydowało względem protestacyi przeciw
Czartoryszczyźnie — 2° od Mierosł. z 18. bm.
w którym donosi że dowiedziawszy się z listu G^{ła}
pisanego do K^{cia} z d. 30. 7^{bra} że G^{ł} jest za tem
aby stanowczo przez Akt publiczny wystąpić przeciw
Czarto: i protestacyą zbiorową przez podpisy Emigr.
żądać satisfakcyi publicznej jego wystąpowania jako
Naczelnik i organ Polski; Mierosł. nie pytając
się co K^{ię} zrobi bierze inicyatywę tego Aktu
i przedstawi go Emigr. do podpisu.

3. Vendredi. S. Marcel, évêq. 307—58

4. Samedi. S. Charles Borromée. (P. L.) 308—57

Pułkownik Breański który był z Bystrzan: jako Pacha przy Armii Kars, powrócił do Constantinopolu. Wszyscy cudzoziemcy mają być oddaleni.
Powrócili już: Zarzycki, Szef sztabu Bema Stoszowski, Perkowski — reszta są w drodze. ——

[X] Przybyli oni pod komendą Pułk. Sumarackiego i Majora Szempelińskiego z Kars i wojska węgier.; ten ostatni przez intrygi odsunął 1° od współkomendy na statku i sam niemi dysponował z taką surowością że dwóch przeciwnych spokojnie w porcie wyjścia na ląd ~~przez~~ wezwanie kap. statku okuł w kajdanki. Umieszczono ich w koszarach w Daoud-Pacha i tam mają zawsze ~~frane~~
Przysłano nam „Lettre à l'Empereur" (do Napol.) W krótkich wyrazach mocno i dobitnie wykazane że wojnę prowadzić z Rossyą, zwyciężyć ją, osłabić jej potęgę w Europie nie inaczej można tylko przez ustanowienie Polski. Wszystko inne są jeno drobne środki do małego rezultatu prowadzące. Przypisują ją Persignemu

5. Dimanche. Ste Bertilde. 309—56

Gł. daie obiad Sz. Rossi pierwszemu Commis u Bankiera Davida Glovany jako podziękowanie za usługi liczne jakie S. Rossi niezmordowanie i serdecznie oddał od lat kilku wielu Polakom i Głowie od jego pobytu w Constantinopoli.

d. c. z p. d. 10. Francya i Angl: nie są zdecydowane użyć Polak. do pobicia Moskali i jest obawa aby długo tego w nastąpstwach nie przypłacili. Dla tego gdy Gł. opowiedział rozmowę jaką miał z Canningiem, i gdy oświecił sympatye Polaków i gotowość nawet demokr. Pol. popierania A. K. jako Króla pol: Nic na to nie rzekł bo ogłoszenie nawy to jest o retablissowaniu Polski nie ma jeszcze mowy. — i Czartory: miał p Lorda Dudley Stuarta ofiarować koronę pol: dla syna Króla Szwedzkiego. Być może że A. K. nie chcąc współmiestnictwa w tej doli wojsk sprzymierzon: w Krymie powróci do Paryża —— około 100 Polaków dezerterów maią sprzymierz. w Krymie. Dobrze ich traktuią, ale niedaią im żadnego przeznaczenia

6. Lundi. S. Léonard. 310—55

Odebrane następujące Listy. od K. L. i od Sew: Elżan: i Mazur: z datty 23. z. m. Obaj z powodu że nie sądzą aby obecnie można zebrać podpisy większości emigr. na protestacyi przeciw Czart:; że mała liczba podpisów osłabiłaby ważność Aktu emigr. przeciw Czart. z R. 1833. podpisanego przez przeszło 3,000, oświadczeniu się przeciw temu sposobowi protestowania i przekładaią wystąpienie przeciw Czart. przez jakieś pismo wykazujące iego nierozumne i niegodziwe postępowanie, opierając się na Akcie z 33. zarazem fałsz iego pretensyom reprezentowania emigr. i Narodu Polskiego. Donoszą że K. L. nie doznaiąc z nikąd poparcia oddawna zawiesiło swe prace i iest prawie że żyią za nem. Widząc potrzebę postawienia jakiejś władzy w Emigr. i przekonani że do tej postawienia obecności Gł. w Paryżu iest konieczną, nalegaią aby Gł. jak najprędzej tam z Turcyi powracał. — Mierosław: zaś w liście z tejże daty 24. 8bra dowodzi że najlepszy sposób stłaczenia Czart. z roli jaki przybiera iest protestacya przez podpisy jak w 833. twierdzi że podpiszę przynajmniej większości emigr. i nalega na Gł. aby wraz z nim wziął inicyatywę.

27. Polaków zwerbowanych p Czartory: znowu przybywa do Legii Mickiewicza: franc — też do Kozaków.

(x)

Julijanowi Maria Piotrowskiemu zarzucili, to kilku Polaków iego niehonorowe, nieuczciwe postępowanie w różnych miejscach i epokach. Piotrowski udał się do G^ta W. z prośbą aby wyznaczył sąd,

7. Mardi. S. Willebrod. 311—54

który by, po wysłuchaniu Piotrowski solennie oświadczył że wyznaczonych zarzutów i iego usprawiedliwienia wyrzekł sądowi, p. G^t wyrokowi się podda. o iego wartości moralnej. G^t Sąd wyznaczył powołując naszego prezesa Puttkow: Czarnowskiego a nadto członków d.t. Dembickiego, Klimczyckiego i Skalskiego.
Piotrowski wezwany p. sąd, widząc że ten sumiennie i na serio chce rostrząsnąć iego prowadzenie się i co do niego zarzutkować; że nie pozostanie na byle jakim iego usprawiedliwieniu, lub na prostem li tylko zaprzeczeniu czynionych mu zarzutów; dając za powód błahe, nieczystniące czyny jakoby sąd paryalnie naszego niekorzyści brał się do tej sprawy, odmówił poddania się iemu. Sąd wysłuchawszy licznych oskarżeń na Piotrowskiego poczynionych p. ludzi wiarygodnych co do iego postępowania przeszłego; a mianowicie, przekonawszy się że ten Piotrowski świeżo teraz podczas swego pobytu w Konstancie zaledwo od 4 tygod: i w chwili kiedy żądany p. niego sąd zawiązywał się; że temi Piotrow: zamieszczył popełnił oszustwo w Kawiarni i Restauracyi Amerykani: i nawet iuż więcej go dopełnił, — iednomyślnie wyrzekł swe zdanie, „że „Julian Piotrowski nie iest człowiekiem honorowym” o czem jakoteż i o całym toku tej sprawy — napiśmie dziś G^ta zawiadomił. —

8. Mercredi. Saintes Reliques. 312—53

(X) to wszystko czyni tę kampanię dla sprzymierzonych bardzo mozolną i przykrą a sukcess bardzo wątpliwy. Żałuią St. Arnaud myśląc że on by był przypuścił szturm od razu. Popłoch Moskali po bitwie pod Almą był tak wielki że szturm odrazowy mógł był ... udać. Moskale idą bez entuzyazmu naprzód, ale w przyjmowaniu attaku są twardzi i nieporuszeni. Ich Generałowie dają dowody wielkiej wprawy poruszania dużemi massami. Sprzymierzonym z tem trudniej. Anglicy zaniedbuią strzeżenia się w obozie, i dla tego napadnięci bywaią znienacka i dużo tracą. Główna komenda nie w iednym ręku ale podzielona pomiędzy G^ta Canroberta i Lorda Raglan z tąd skutki za sobą pociąga pomimo ich zgody i przyiaźni. L. Nap. najdowodniej widzi że Austrya psuje zachod. sprawę. Nie może się odłatować i dosyć nawyrzekać że nie chciano jak radził attakować Rossyi p. podniesieniem kwestyi Polskiej. Sposób obrany p. Franc: i Angl: walczenia z Rossyą przy roli jaką odgrywa Austrya dziś tak wszystko zagmatwał że niewiadomo jak i kiedy się skończy i p. jakie sposoby — będzie. Dodał
D. c. p. d. 5 bm.

9. Jeudi. S. Mathurin. 313—52

L. Napoleon miał przyjechać z pod Sebastopola do Constpla. — 5. bm. wielka bitwa w Krymie pod Inkerman. Moskale pod Dowódz. Danenberga w 8000 zaatakowali sprzymierz: nad ranem przód Anglików zaięto z obu stron walczono. Moskale zostali odparci. Mało zginęło h. de C[t]. sprzym: około 4,000 3 Gtów Angiel: zabitych Gł Div: Cathcart, Golds Gs Brown, Adams i syn Bentynk rani. Canrobert lekko ranny. Strangways, Dutków fran: Camas zabity, Duth f. Lomel ranny. Moskali h. de C[t] około 10,000. — Moskali w Krymie rachuią już koło 100,000 są tam i W. X. Constanty i Michał. Takie siły maiąc zboku i z tyłu sprzymierz. obawiaią się przyspieszać szturm do fortecy. Położenie ich z każdem dniem staie się gorszem. Zaczynaią się dopatrywać Austryackiej zejmniej X. X. Naddunaj: W. M. dała Moskalom ściągnąć znaczne siły od Prutu do Krymu; Kilkadziesiąt tysięcy Moskali przybyło do Krymu z Odessy w 9 dni furmankami. Samie wielka obawa o niedanie się wyprawy na Krym.

10. Vendredi. S. Léon Ier, pape. 314—51

Odchodzą następuiące Listy z daty wczoraj: 1° do Ks. p. Elżan. (No 6) 2° do Mierosł. w obu Gt oświadcza że widzi niemożność robienia protestacyi przeciw Czartor: p podpisy, radzi aby ią zrobiono przez publikacye, broszury, w którychby wykazana była potrzeba podniesienia sprawy naszej i retablizowania p Rządy Polski i aby à propos tego wykazano że że w tym razie nie do Czart. powinny Rządy się adresować, bo on niema zaufania rodaków, bo iego działanie potępione Aktem 3000 emigr. w 1834. Br[a] Br[a] Minuty obu tych ważnych listów są zachowane w Aktach.

Gł. oddał wizytę X. Napoleonowi. Potwierdził on powyższe wiadomości o bitwie 5 bm. i o stanie sprzymierzonych pod Sebastopolem wobec tak iuż wielkiej siły woysk rossyi — i z każdym dniem przybywaiących posiłków. Zimna i słoty przy braku drzewa; roboty oblężnicze, potrzeba bycia ciągle sur le qui vive przymierzonych dniem i nocą alarmach, trudności dostania najpotrzebniejszej żywności, gdyż zamknięci w kilku milach mieiący dwóch, nawet drzewo do ... to wszy-

(7)

11. Samedi. S. Martin, évêque. 315—50

Sultan oddał wizytę L. Nap. w Ambasadzie fr. górze miasta. Pierwszy to raz się zdarza aby sultan oddawał wizytę konno w Ambas.

Zwalam całą swą degoutancyę z tej wojny na to że pozwalają za nos się wodzić, zdradzie Austryi, ~~że~~ nie walczą z Carem za Polskę że pomimo złych skutków pokazują że L. N. rady i sposób jej pojmowania jako wojnę prowadzić były dobre ciągle są odpychane. L. N. Bardzo był serdeczny przez cały czas wizyty półtoragodzinnej. Gdy mu zaniósł broszurkę „Lettre à l'Empereur". L. Napol. angażuje Go by wyższe zarządy w Constantynopolu nadały większą wagę wypadkom jakie nastąpią po rezultacie wyprawy na Krym. Stosunek Państ. Zach. z Austryą. Prusami jest tak wyprężony iż teraz ~~zakrótce~~ stanowczo albo iż przystąpi nie do wojny albo zaś zerwanie z Zachodem ~~nastąpić musi~~.

Dezerterowie ~~Polacy mówili~~ że Wielcy Książęta Konstanty i Michał za przybyciem do armii Krymskiej dziękowali wojskom

12. Dimanche. S. Réné, évêque. (D. Q.) 316—49

w ogólności a w szczególności Polakom za wierną i dzielną obronę praw ich Ojca Cara dodali że Ojciec ich wynagrodzi to Polakom zlewając łaski swe na Polskę, odbuduje ją napowrót jak pobiją Francuz. i Angl. którzy do tej pory największą byli przeszkodą do tego.

Pomiędzy więźniami Rossyi: na 100 jest 20 Polaków. Wszyscy są dobrego Polskiego ducha nie cierpią Cara tak z Kongresowki jak z prowincyi Zabranych. Wyjątek w tym względzie stanowią jedyni Augustowiacy.

(X) 13. Lundi. S. Brice, évêque. 317—48

w Paryżu i Londynie co mają robić – czas na-
daremnie upływa. St Arnaud gdyby był żył
byłby się zapewne odważył, bez robienia siège
en règle, uderzyć na Sebastopol. Z początku były
szanse udania się wzięcia par un coup hardi
Moskale byli w małej sile w początkach, po-
bitowi nad Almą zdemoralizowani. Wojska
zaś sprzymierz. silniejsze co do liczby i dzielnego
ducha. A. N. robił swe przedstawienia i teraz ponowił.
Widząc pewności nieudania się wyprawy – przewidu-
jąc échecs dla sprzym: wolałby w nich nie assoсyo-
wać swego imienia. Francuzi bardzo za złe ma-
ją A. N. że opuścił w tak trudnych i niebezpiecz.
opuścił wojsko. W stolicy mniemają. Przyjazd tutaj
uważają jako brak wytrwałości i mocy charakte-
ru, stawiają za przykład St. Arnaud, który na-
prawdę chory – umierający a jeździł na koniu
i na całe powierzony mu armii. Doszło to za-
pewne do A. N. albo sam może poczuwa się bo
chciał indirect, ale w tej mierze usprawiedliwiał się
przez 9 tu z opuszczenia Krymu

14. Mardi. S. Maclou, év. 318—47

9t. Oddaję wizytę A. Napol. Zwątpienie wzięcia
Sebastopolu Krymu sprzymierz. zapewne nie
opuszczą. Moskale umocowani będą czekać na
posiłki z Fr. i Angli i wzmocnieni niemi do
80000 około odpędzą odsiecz i potem rzucą się na
fortece. = Anglików z 25 tysięcy co wydebarkowali
do Krymu pozostało teraz jeno 13,000 – 240 Officer.
i 3 General zginęło. 4 9tu; 300 off. rannych.
Francuz. wojska ich pozostało około 46,000.
Przykra Kampania. Dowóz żywności trudny
trzeba ją sprowadzać zdaleka po bardzo burzliwem
teraz morzu. Drzewa tam nie mają – sprowadzają
nawet z Constantypola. A. Napol.
wiele złego przypisuje temu że nie ma jednego
głównego Komend. Canrobert, bez wielkiego
geniuszu, młody General bez powagi ciągle
o wszystko naraża się z L. Raglanem
uważają szczęście zaszczyt aby nie ciągnąć
na się cięższej odpowiedzialności pr Wa-
pory: telegrafy elektrycz: zapytują się (X)

15. Mercredi. S. Eugène, m. 319—46

Odchodzi List (No 7) do Ks. p. Ks.: opisane w nim obie wizyty Gle u ces. Nap. Straty i zachowanie się w bitwie pod Inkerman (5 b.m.) wojsk sprzymierz. i Rossyi. Położenie wojsk sprzymierz. w Krymie obecne. Dr. zalecone niekommunikowanie byle komu tych wiadomości i źródła. Żądanie by przysłali więcej ze 2 lub 3 exempl. Lettre à l'Empereur

X. Napol. prosi Gle do siebie aby go przeprosić że broszurki ~~Lettre~~ à l'Empereur nie oddał bo ją przestał Głowi Canrobert. X. N. ta broszurka bardzo się spodobała, w mocnych kolorach dobitnie a treściwie wypowiada tego zdanie że p. Polskę prowadzić wojnę i pobić Rossyę jedno jest możne. Wątpi aby ją pisał Persigni ale bardzo przypuszcza że ona była napisana na rozkaz Cesarza Napol. w tego gabinecie dla dowiedzenia się wrażenie w ogóle zrobi ques tya wmieszania Polski do wojny obecnej. Cesarz używa tego sposobu dla zmiarkowania opinii przed 2. Xbr 1851. i w obecnym. Z Canrobert pisał że nie stracił więcej zupełnie nadziei wzięcia Sebastopola.

16. Jeudi. S. Eucher, évêq. 320—45

Odebrany List (z 17. 8bra) od Karola Bielańskiego, Wład. Lisowskiego, Marcel. Zyblikiewicza, Aloiz. Boberskiego i Bronisł. Wareskiego z Sheffield. Lubo Mrowiński im dowodził że utworzenie władzy w Emigr. (Komitet Narodo.) zupełnie możebne i jakoby niepotrzebne, oni uznając tego ważność proszą Gle aby użył swego wpływu na dokonanie takiej reprezentacyi jak najprędzej: żeby ile można zespolić żywe ~~żywioły~~ partie. Oraz gdyby Rządy Monarch. chciały odbudować Polskę Monarch: ażeby Gl. odkładając na potem gdy ona czytować już będzie, zaprowadzenie zasad demokratycz: teraz przyjął zasadę Monarch. i przyłożył się do odbudowania Polski Monar. i naprzód zrobił komu potrzeba z figur rządowych swoje oświadczenie w tym względzie

17. Vendredi. S. Agnan, évêque. 321—44

d. c. z d. 29 lm. w szeregi i do nieograniczo-
nego poświęcenia się gdy godzina boju wybie
i t. p. ~~Okrz~~ wywołuje i dla tej mowy dość
liczne oklaski. Najuważniejszych przecież
słuchaczach, oceniających jej obszerną całość
bardzo przykre robi ona wrażenie. Mówca
bowiem, dawny członek Tow. Dem. i dotychczas
Demokrata, niezasłużone, nieusprawiedliwione
niczem, śle kadzidła pochwalne naszej Arysto-
kracyi; żadać fałsz, słuszności i uczciwości
jakie spowodowały i odznaczały zawsze, dwudzie-
sto letnią z nią walkę demokracyi polskiej.
Daley, modlitwą do Nieba o naczelnika dla
Polaków wypowiada swe nieuznanie Gła Wys.
tym reprezentantem i naczelnikiem polskim
jakim go zrobiły jego cnoty i zasługi, jakim
go wybrała przez podpisy na Manifeście przeszło rocznie de-
mokratyczna emigracya polska, i jakim go
z chęcią uznają i w Kraju wszyscy najlepsi
Patryoci. — Kiedy jednak te wypowiedze-
nia Cichorowskiego, aczkolwiek anty de-

~~18. Samedi. Ste Aude,~~ vierge. 322—43

mokratyczne i wprost przeciwne sposobowi
myślenia zgromadzonych Polaków, uszły jakby
iż niebyło uwagi ogółu Słuchaczy, i uważając
si dezaprobujący Mówcę uznali że nie warto
ich obecnie w żaden sposób podnosić. —
Po posiedzeniu nastąpiło w tej samej sali
skromne żołnierskie Śniadanie. Po toaście
wniesionym przez Prezydującego na cześć bo-
haterów powstania Listopadowego, wyznaczo-
ny Kutenm. Kommiss. Gł. F. Luth. Bednarczyk wzniósł
toast na cześć Gła Wysockiego, jako rozumnie
i zgodnością sprawującego swą misyę reprezenta-
ta - woli, woli i interesów polskich; jako
zasługującego na powszechne uznanie, przy-
stających ukochanego Naczelnika patryotów pol-
skich. Wszystkich obecnych usta i ręce zawtó-
rowały temu toastowi tiktakrotnem: Niech żyje
i tiktakrotnem oklaskami. — Gł. Kisko-
wa czułemi i serdecznemi wyrazy podziękowa
wał że to tak cenna i jednomyślna oznaka sympa-

d. c. z 29° bm

19. Dimanche. Ste Élisabeth. 323—42

sympatyi dla siebie. Potem opowiadał zgromadzonym stan rzeczy obecny, jak wobec niego, wobec zamiarów natenczas twórcy polityki p. Bredy – jak Polakom zachować się należy, jakim godzi się nie nadziejom z żywe; dalej że dopóki choć najmniejsze będą Misyi Gł. twórcy nie załamią się, nie zejdzie z straży interesów i honoru Pol: powierzonych sobie zcz. Mandatem. Że nie daje on mowy kierowania wypadkami zachodzącymi się, jak dziś gdy niema Legionów, nie może pokazać z Misyi zewnętrznych skutków dających się wiem i pokazać, ale osiągnęła ona wiele, kupiwszy większe przekonanie Polaków, koło jednej myśli – około jednego Ogniska jakiem to stała się Misya Gł.

20. Lundi. S. Edmond, roi. (N. L.) 324—41

z drugiej strony objaśnienie Cudzoziemców, figury rządowej, że Demokracya polska nie jest to, jakaś wymyślona demagogia, banda opryszków kosmopolitycznych jak ich nieświadomi do tąd mają, ale że Demokracya Polska to jest z tworzeniu Patryotyzmu, poświęcenia, Ducha Narodowego, że do niej należy Szlachta wraz z mieszczaństwem – ludzie wielkich imion i majątku prosto z nimi nie mającymi – że to tedy nie jest jakaś garstka niespokojnych rewolucyonistów: teoryje – ale większość Narodu mieszcząca w sobie najlepszych jego patryotów. Że tedy chcąc z Polską mieć do czynienia i do niej nie tylko co samej faktyi: Arysto- Cert

21. Mardi. Prés. de la Vierge. 325—40

trzeba się adresować; że demokracyi
polskiej idzie przedewszystkiem o byt Polski
i że chcą o nim naszego dypl: pomyśla
może dogadać się z demokr: naszą narodową
że naprzeciw i dla figur rządowych — naprzeciw
uzurpatorskim fakcyjnym pretensyom Czartów
stanęła poważna i legalna Mandatem
reprezentacya demokracyi Polskiej
sprowadzonej i dla obcych i dla
dyplomatów monarchicznych
do jej właściwego Znaczenia
i t. d. i t. d. i t. d.
Przemówienie Gła z najgorętszym
i jednomyślnym entuzyazmem
przyjęte było. — Po kilku różnych
innych toastach, śpiewy zakoń-
czyły obchód, który w kościele, podczas
posiedzenia, jakoteż podczas śnia-
dania odbył się jak najprzyzwoiciej
z wesołością spowodowaną że każdy czuł

4 22. Mercredi. Ste Cécile. widział 326—39 że
znajdował się wpośród prawdziwych,
x zacnych, dopełniających honorowo
pomimo największej nędzy
współtowarzyszy broni i wygnania
że każdy czuł się niejako spokojny o losy
sprawy publ: patrząc na obecnego Gła W.
którego ich pierwsza powierzono była.
Lachowicz Bystrzonowski i Breański
kilku Officerów z armii Kars z nimi tam
będący. Agencya Czarto: t. i Drożdżowski
i kilku do 6 czy 8 Panfilów odbywało
to o tej samej Godzinie w Kościele
Sgo Benedykta Nabożeństwo
i biesiada jakoś u Panien Podtwo-
dentniz obeszli tę narodową
uroczystość

23. Jeudi. S. Clément. 327—38

Na miejsce Reshida Paszy został ministrem Spraw Zagr. Rechid mianowany W. Wezyrem. Wiadomość od Grad. z Konsul. franc: w Bukareszcie, że Omer dostał rozkaz od Porty przejścia Prutu, ale G[l] Coronini dowódzca wojsk austry: w Księstwach zakazał mu się ruszać. = —

Heliyado Wołoch popierarz Omera, znienawidzony i p Ghikę i p G[le] Maghiere i p partyę demokratyczną wołoską — oddał wizytę Gtowi i ofiarował mu swoje dzieło. = Był także u X. Napol. ale ten go nie przyjął. = Zarazem węgier: putk. prosi G[le] aby przedstawił Elliyado X. Napol: G[l] zewsząd słysząc źle o Ellij: odmawia przedstawiania go X. Napol.

Moskale na ręce posła prusk: w Bukareszcie przysłała 30 dekoracyi najwięcej mu zasłużonym w Wołochom. Ci je noszą wobec Austryaków aljantów Turcyi i Zachodu w wojnie z Rosyą.

24. Vendredi. Ste Flore, vierge. 328—37

Odebrany list z 31. 8[bre] od P. Zarzatkowskiego Agenta Czart. w Lyonie. Uważając X. Czart. za uznanego naczelnika Polski przez Rządy Fr. i Anglii officyalnie, podjął się missyi zbierania adhezyi Polaków mieszkających w Lyonie i okolicy, do poddania się kierownictwu X. Czartor. Ci uważając G[ła] Wys. za swego naczelnika i najlepszego reprezentanta sprawy polskiej odmawiają jego żądaniu. Wzywa przeto G[la] aby napisał od siebie do tych emigrantów że X. Czart istotnie jest uważanym officyal: przez Rządy jako [illegible] spr: polskiej i żeby w następstwie tego poddali się jego Kierownictwu

P. Braun Consul Amerykań: oddał wizytę Gtowi

25. Samedi. Ste Catherine 329—36.

Odchodzą następujące listy: 1° do Ks. p. Janusz. (N.B.) donoszący wiadomości bieżące. 2° Odpis Gł. rodakom z Sheffield. że Gł. w stosunkach z dyplomacyą występuje jak oni pragną: ~~[illegible]~~ Polak przedewszystkiem (zależność od początku) chcący niepodległości Polski z pominięciem jaką jej czy republik: czy Monarch. protektorowie mieć zechcą, iż ma mocny niewzruszony zamiar utworzenia władzy - reprezentancyi (K.N.) w emigracyi.

Odebrany list z 14 bm. od Ks. p. Jan: i Elż: Mier. naradza się po [illegible] na jakich warunkach utworzyć Kom: zastęp. w Lond. na miejscu czystniącej dotąd Centr.

d° od Błażowskiego (z 12.9br) z Marszałka o Bruzy [illegible] jak niestosowny był tego wybór p Komis. Stambul. na swego agenta. Przypisuje chęci intrygowania ptko Głowi [illegible] ze strony N. Mikulskiego i Cukrowicza.

26. Dimanche. Ste Genev. des Ard. 330—35

Odebrany list od Bielińskiego (z 15 bm) z Tchouroutk-Sou Ambasador Ameryk: I. Spencer oddanie wizyty Głow. i prosi na obiad.

d. c. z d. 27. bm z fałszywego stosunku swego względem Austryi i Pruss. N. N. z zadziwieniem i z wielkim respectem mówił o bitwości wojsk rossyj: i potędze Cara, oraz o zdolności Głów rossyj: przewyższającej owiele Głów sprzymierz: Gł. nie zaprzeczając potęgi Rossyi twierdził iż Francya z Anglią, wezwawszy szczerze na swego Polskę do boju, niezawodnie pobiją Rossyą. Dziś Cara wyżej postawiło nad Zachód to: że Car wywiesił na chorągwi principium (wiarę i zabór - powiększenie Rossyi) wie gdzie dąży, - podniósł tem i utrzymuje ducha w swym narodzie i w wojsku. Gdy przeciwnie Fran: & Anglia nie wywiesiły ani żadnego principium, ani widzą siłę czego chcą, do czego dążą. Idą bez wytkniętego celu nieoznaczywszy dotąd (niepewności kierunku) Co do nieosiągnięcia oręż zwycięzkim - Ztąd brak zapału do wojny w obu narodach; ztąd może go nie być dosyć i w wojsku. N. N. na to zupełnie się zgodził powtarzając raz jeszcze że on od początku samego chciał oznaczyć Polskę obok wiary: jako cel i środek do wojny i potrzeba potęgi Carskiej. —

27. Lundi. S. Maxime. (P. Q.) 331—34

G^l. W. oddaie wizytę ol. Napoleonowi. A. zatrzymmi
G^ta przez dwie godziny w ciągu których niemożę się do-
syć wyżalić na obrot jaki nadano wojnie wschod: Wi-
dać oburzenie na Cesarza że tą drogą poszedł, widać oba-
wę ~~dłu~~ nieustanną o klęskę w Krymie, a z tąd obawę, aby
przeciwnicy Cesarstwa nie korzystali z tej niefortuny
dla obalenia Cesarza. A. N. niepochlebny sąd ma
o Canroberie (Canrobert); i Ad. Hamelin podobnież się wyraża z po-
wodu: że kiedy wejście do Portu Seb: było wolne t. i. nie zamknięt
zatop. okręt. ros: podczas wylądowania i do bitwy Almy nie przyszła mu myśl z forsowania
przejścia, a potem w rapporcie z Akcyi 17^go Zm. ustyskuie
~~że~~ że zatarasowanie Portu, niedozwoliło mu tam wejść
ale zmusiło go po prostu ograniczyć się na bom-
bardow: niewiele skutecznem zewnętrz: fortec.
Spośrzedz ~~można~~ zogołu mowy można było 1° że A. N.
silnie usprawiedliwić ~~swoje~~ ichci wycofanie ~~się~~ z wy-
prawy Krym: 2° ~~że by~~ pragnie aby mu oddano
naczelną Kommendę wojsk połączonych na Wsch.
Wiadomości że G^l. Caronini Dowód^ca wojsk Austrya:
w Ks.^ch zakazał Omerowi pojście za Pruth w ten

28. Mardi. S. Sosthène. 332—33

sposób prostnie A. N. że zakazu przechodzenia niebyło;
ale wyznaczenie z rozkazu Rządu Austryackiego miejsca bagnistego, dla błot o tej
porze roku niedoprzebycia prawie, t. j. przez Dobru-
czę — Co najednowychodzi wyznaczenie takiej drogi dla Omera, do marszu ~~do Pruth~~ do Bessarabii. [?] G^la Au-
stryac: jest 1° ~~niejasno~~ prostem wzbronieniem mu tego ruchu
a 2° ~~postawia~~ stawia Omera i Turcyą w stanowisku tak niskiem
i zależnem od Austryi, że Omer dla honoru swego
i Rząd. tureck: i dla następstw dalszych, nie-
mógł dać się na niem postawić. A. N. widzi jasno
figla austryi dowodzącego o ~~tej~~ jej niesznerości aliansu z
zachodem, ale z pewnem zadowolnieniem twierdzi że Austrya
Zachodowi wojny niewyda, tylko będzie się starała zo-
stać neutralną. G^l. Latur dowiódł A. N^mu ile jej taka,
jaka do dziś była — neutralność, szkody przynosi: Fr. Angl.
i Turcyi — w wojnie z Rossyą, i że innej neutralności, je-
no przychylnej Carowi, — spodziewać się po Austryi —
z tej położenia — nie można. A. N. zupełnie się na to
zgodził. Z tąd to rotasimi ciego największe zdespero-
wanie o rezultacie wojny z Rossyą, że Cesarz Fr. i Rząd
Angiel, nieumieią i niesmią wyjść stanowczo
d. c. pod d. 26. b.m

29. Mercredi. S. Saturnin. 333—32

Emigracya Polska w Stambule obchodzi 24^a rocznicę powstania narod: 1830 r. — Po mszy odprawionej przez księdza franc: w kościele Sᵗ Ducha (au Grand Champ) Polacy (około) udają się do pobliskiego, najętego na ten cel, domu na posiedzenie. — Gᵗ Wysocki zaproszony na kilka dni pierwej na prezydowanie temu obchodowi, od prezydencyi wymówił się słabością zdrowia — W obchodzie bierze udział. — Prezydował p. Putk Czarnomski i kilkoma serdecznemi i patryotycznemi wyrazy, przyjętemi przez wszystkich z naj żywszym współczuciem, zagaja posiedzenie — Po nim ma mowę Cukrowicz. Kilka, w różnych częściach, a szczególnie przy końcu tej mowy mile brzmiących dla ucha polskiego — a ze ślamem wymówionych okresów — jakoto: o bliskiej nadziei walczenia, z lepszem jak dotąd skutkiem za niepodległość Polski; lub wzywających — wszystkich jej synów w Emigr: i w Kraju do zbrojnej gotowości stanięcia = d. c. pod d. 17. bm

30. Jeudi. S. André. 334—31

Odebrany list od Z. Miłkowskiego z Warny z 9. bm. Gᵗ ~~[illegible]~~ jest proszony p. A. Napol. aby wyszukał pomiędzy niewolnikami albo dezert: Polakami z wojska rossyj: człowieka znającego dobrze wnętrze fortecy Sebastopolu coby chciał i był zdolny poprowadzić szturmujących przy szturmie. —

Cukrowiczowi źle wyprowadziło nie jego przeniewierstwo polityczne: jakiego nowszym obiawem była mowa na 29ᵗᵉ miana a dawniej różne prywatne odzywania się do osób i tej mowy — oraz przy tej sposobności wymówione zostały jego różne intrygi drobne ale często dotąd tylko Głowe ~~[illegible]~~ kto rych ~~[illegible]~~ kilku poczciwców zacnych ale nie zbyt szczytnych znalazł wielkie uważanie i poparcie. Ci ostatni zupełnie tym odkryciem zawstydzony przekonani — poznają się na liście.

d. c. zd. 8° a.m. 1. Vendredi. S. Éloi, évêq. 335—30

do łóżka. Chciałbym wrócić do Krymu; myślałem że będę mógł wkrótce a żeto od dwóch dni znowu choroba moja się pogorszyła. — G.t wypakuje S. w do Orleanistów i Legitym: twierdząc że oni już za sobą Francyi nie pociągną; ale oto mówi G.t bardzo się obawiać należy aby Francya cała — i sama, bez podwiązań zwalonych dynastyj, nie obróciła się przeciw dzisiej panującej iżeli nastąpią klęski, a bardziej jeszcze gdyby po tylu ofiarach co za wojna już kosztuje, chciano się, jak mówi St., zakończyć małemi rezultatami. Od początku dla niej nie ma wielkiego zapału w ogóle narodu franc: bo jej potrzeba dyplomatyczna wazności i cel, t. j. obrona Turcyi a przez nią equilibrium europ: — dla rozumu mas nie jest dostępne, nie jest przez nie zrozumiałe. A jakżeż łatwem by było Cesarz: Napol: zapalić cały lud franc: do tej wojny, zapewnić jej wielkie rezultaty, zapewnić dla siebie popularność i wielkość, przenosząc się z ciasnych z niedopatrzonych przez masę szranków dyplomat.ch na obszerniejsze i zrozumialsze dla niej pole — z Turcyi do

2. Samedi. S. Fulgence. 336—29

Polski słowem. — Do tej Polski która w największej gotowości, cała jak długa i szeroka oczekuje pierwszej deklaracyi Państw Zachod: gwarantującej jej odbudowanie i pierwszych oddziałów wojska sprzymierzonych w swych granicach — aby rzędu myślnem powstaniem uderzyć razem z nimi na Cara. G.t komunikuje St. — wiarowej odebrane wiadomości z Poznań jak w Ukrainie i na Wołyniu gotowe wszystko było do powstania a na wiadomość bombardowania Odessy, gdyż tam sądzono że zaraz potem wojska sprzym. wejdą w granice Rossyi; oraz że i teraz tam, jako w Kongresowej i innych prowincyach Polski, ten sam duch, ta sama gotowość do powstania panuje. A tem niepotrzebnie Cię St. — przekonywać, mówił G.t bowiem że Ty doskonale pojmujesz: że Polska powołana pewności swego bytu do broni, do walki z Franc: i Anglią najmężniej cała przez ciągły stałe wojny stanowczo na Waszą stronę; że jej współudział w wojnie tej absolutnie

(2) 3. Dimanche. Avent. 337—28

ztamni na zawsze, dziś ~~tak~~ juz straszną dla
Europy potęgę Rossyi. = Co zaś do twego X.ͤ powrotu do Kra-
ju, całą swoią wolnową ze mną, okazazywaną mi zawsze
przyiaźnią i zaufaniem upoważniasz mnie do wypowiedzenia
ci moiej myśli: że go uważam że wszech miar własciwem
i koniecznem dla Ciebie. Owie, całą mocą znajomości twego
szlachetnego i wielkiego serca ile twoja osoba drogą iest dla
Francyi i dla nas – dla Polski; całą mocą mego przekona-
nia pojmuię, że w twem przeznaczeniu iest coś wyższego
do zrobienia jak rezydowaći tu i żyć na czele Dywizyi
ale pomimo tego wszystkiego, jako twój szczery przyiaciel
bardzo pragnę abyś jak najprędzej mógł wrócić na swe
stanowisko do Armii. = Omarz rację Xon. G.ͤ odrzekł X.
Chociaż mi doktorzy i inne osoby troskliwe o moie zdrowie radzą
wracać do Paryża, chociaż Cesarz pozwala mi zastosować się do
stanu mego zdrowia i zostać przy Armii lub wrócić, ja
tak widzę konieczność dla mnie powrotu do moiej dywizyi;
że skoro posiłki przybyłe pozwolą nam wziąść i w kra-
ju offensiwę, nie czekaiąc nawet na zupełne wyle-
czenie się, pospieszę do Armii – aby być na czele
mej Dywizyi przy attakowaniu Sebastopola.
~~Wielki~~ Więcej G.ͤ dobrze, ciągnął daley X.ͤ; G.ͤ jak byłem od
samego początku za przyłączeniem do Aliansu o
Polski, podzielam iuż zupełnie to wszystko coś mi
o tem mówił. Zdaie się że teraz nareszcie Austrya aby się
stanowczo deklarowała. To musi z iej strony wkrótce nastą-
pić. Zobaczymy jak ona stanie. Od tey ~~daty~~ daty zacznie się
nowa faza dla obecnej wojny. Wyjechawszy dla Polaków
najrozumniejszem i najlepszem iest siedzieć spokojnie
nie odzywać się. Radzę to G.ͤ, zalecaj mocno Mierosł. bo on mu-
si okrutnie niecierpliwić się, i pozdrów go odemnie – –
– d°r – d°r – d°r –

4. Lundi. Ste Barbe. (P. L.) 338—27

G.ʳ chory. Byłem posłany do X. Napol. powiedzieć mu
że przewodnik dostatecznie fortecy Sebastop. jakiego sobie życzył mieć, znaleziony iest pomiędzy
dezerterami pol: znaiący dokonale przez 3-letni
pobyt i fortecę i miasto. X. Napol: będąc bardzo
cierpiący nie mogłem go widzieć i o przewodniku mó-
wiłem iego adjutantowi Capit: Ferri.

O i protestacya tego pisma która wczorajsza razem z tym okólnikiem nadto była wzięta przez wszystkich jakby w imieniu ks. Gen. Wy. była podana. Co jest zupełnie przeciwne woli Gen. Wy. i nadewszystko jest Mier. imieniem G. W. który mnie wyraził przeciwko obu tym projektom się oświadczył w listach z 5. 8bra, z 30. 8bra i z 10. 9bra.

5. Mardi. S. Sabas, abbé. 339—26

Z Poznania donoszą (P. K.) że w Pozn. i w Kongresowej jak najlepszy duch panuje wiele nadziei dla Polski i wielka gotowość stanięcia do walki z Moskwą. Na Wołyniu i Ukrainie myślano że po bombardowaniu Odessy Sprzymierz. tam wkroczą z Legiony Pol. i gotowano się do boju jakby w wilię bitwy. I teraz pomimo zawodu i propagandy Carowskiej p. Popowa drugiej wręcz Humańskiej, i teraz tam jest jak najlepsze usposobienie.

6. Mercredi. S. Nicolas. 340—25

Odebrany list od Lusaka z 21. 9bra z Londynu. Rapport czynności z tego misyi. Koszut, na żądanie aby działał tylko w porozumieniu z Gen. W. i Mier. a ignorował Centr. odpowiada że w naszę wewnętrzne sprawy mieszać się nie chce. Koś. jest za powst. natychmiast. w Polsce. Centr. będąc tegoż zdania twierdzi Koszut. że Polska jest gotowa powstać tylko Gen. W. i Mi. przeszkadzają. Zapytuje się czartorysz. Lusak czy to prawda że Gen. W. i Mier. wzięli na siebie kierunek sprawy pol. i że rządy zach. ich uznały uważając żeby to dobrem było. Lus. poznał z ks. Marcel. Lubomir. dobrym patryotą a u niego z sławnym Norwidem. Ma zamiar wspólnie z nimi utworzyć Dziennik gdzieby wszystkie opinije do dyskussyi przypuszczone były.

X. Napoleon [illegible] [illegible] [illegible] przysyłał swego Sekretarza do-zie-
dziców zdrowie Gła i prosi go żeby mógł
przyjść do siebie. —

Décembre.

7. Jeudi. Ste Fare, vierge. 341—24

87

List od Janusz od Kła z 23. 9bra W nim kopija instruk-
cyi Mieros. Lusakow. w Lond. aby przeprowadził za-
miar Wzięcia władzy w emigr. pol. przez 23 9bra W.
Mier. którzy, tamten na wschodzie a ten we Francyi
i Zachod: mieliby cały kierunek spraw pol. działa-
jące zakryci i tajemnie przez Komissyą postawioną
w Londynie na miejsce Centr.z = X. A. Czart. miał
na swe żądanie posłuchanie u Cesarza franc. i tez
mu powiedział że czas na polską kwestyą jeszcze
nie przyszedł, że owszem dziś z nią wystąpić szko-
dziłoby się jej wiele, bo w takim razie Austrya i Pru-
ssy a z niemi całe Niemcy stanęłyby wyłącznie
z Rosyą. 17. 9bra były, a 24. 9bra miały być ze-
brane narady Kła co do utworzenia jakiej władzy
pol. = Odebrano także projekt ~~Ochotnik~~ Mier. pro-
testacyi przeciw Czartor. podany 10. 9bra emigr.
oraz rez. Ochotnik z 15. 9bra reorganizacyi T. D. ~~Centr~~ zabyurzano władzy dwóch
Głów. H. i Mier z Komissyą w Londynie. Wy-
stąpienie on w imieniu Gła Wy. dynastyjnej
p mego do tego, niczem, niepoważniony

8. Vendredi. Conception. 342—23

Dziś oddałem wizytę X. Napol. Znajduję go bardzo cierpiącym.
pomimo tego X. rozmawia długo i poufnie z Głm o stanie rze-
czy z którego zawsze do najwyższego jest niekontent. Bar-
dzo sercznie niepokoi się Xiąże o losy sprawy Wym-
skiej, a więcej jeszcze o dalszy kierunek i rezultat
wojny i o wrażenie na rzecz jakie jedno i drugie
wywoła we Francyi. Przewiduje że przeciwni-
cy Napoleonów będą korzystać tak z niepowodzeń
jak z nędznych rezultatów, gdyby niemi chciano
zakończyć wojnę, aby osłabić tej dynastyi pano-
wanie; a nie niepozwala mieć nadziei że by zda-
było się nadanie rozumniejszego i energiczniej-
szego jej kierunku. Wiem mówi Xiąże że
Legitymiści i Orleaniści z wielką świądliwością
wyglądają wszystkiego złego aby niem po-
służyć się przeciwko nam; wiem że pomiędzy
niemi mam wiele osobistych nieprzyjaciół
których gorąco proszę Boga by mnie pierwsza
Kula moskiew: sprzątnęła z tego świata.
Wszystko mnie niepokoi a tu do tego nieszczę-
śliwa dolegliwa choroba przykuwa mnie

d. c. n. pod d. 1. ...

9. Samedi. Ste Gorgonie. 343—22

Wydany Duplikat Dymissyi podoficerowi z Legjonu piechoty na Węgrzech Furtkowi [Furtek.] Franciszkowi. = Wydane świadectwo dobrej konduity: Skalskiemu Adolfowi, Czyżewskiemu Franc:, Furtek Franc, Baranowskiemu i Ruszkowski, udającym się: trzy pierwsi jako cieśle, a dwaj ostatni jako stolarze do Krymu przy Armii Angielskiej. Gr̄ komunikuje Miłkowskiemu, Brzozow: i Sokulski: nieporozumienia trwające oddawna między Mies. a Kt. Mies. wystąpienie samowolne z projektami ustanowienia rady emigr. i zrobienia protestacyi p podpisy Xcia Czartor. czemu Gr. i Kt. zawsze najmocniej się opierało; oraz nadużycie, przez to wystąpienie Mies. imienia Gła. Wszyscy trzej podzielają zdanie Gła i Kiciżew: że Mies.odd. bardzo wiele szkodzi sprawie demokrat. pod tem nieotaśnieniem i kompromitującem Gła W. występowaniem = Gr. postanowił publicznie oświadczyć że nie ma nic wspólnego z projektami będącemi w biegu. Mies. — ~~[illegible]~~ [Gr. zastanowi się głęboko] formą w jakiej to zrobi — czeka nabity od Kt. i Mi: przyjęcia [illegible]

10. Dimanche. Ste Valère, vierge. 344—21

Wiadomość przychodzi (Ambas. San) że Austrya podpisała Allians zaczepny i odporny z Anglią i Francyą. Mówią że państwa zachod. zagwarantowały Austryi posiadłości włoskie, żądając od niej ustąpienia Galicyi dla odbudowania Polski i że Austrya na to przystała = Bystrzanow spotyka Gła na ulicy, z wielkiem nadskakiwaniem go witał i wypytywał się go o kwaterę jakby miał zamiar oddać mu wizytę. Wydany Duplikat Dymissyi ustęp: podofic: Kaźmowskiemu żołnierzowi 2° Pułku Ułanów Legionu polsk. na Węgrzech. —

11. Lundi. S. Fuscien. martyr. 345—20

Bystrzonowski a z nim Brański i Agencya
Czart. urządzaią Nabożeństwo za Lorda
Dudley-Stuarta. Zbieraią [pan] składkę. ~~Czart~~
S. Putk. Czarnow. przychodzi z Listu do Gło.
Gł. odpowiada że [illegible] ma oczu nie za przeło-
żenie dla Stuarta żadnej sympatyi dla Polski
ale gdy chce uczcić jego pamięć nabożeństwa
zrobi sam z Polak po za Bystrzon. Brańs. i Agen.
którzy odłączyli się od ogółu Polaków w
Constan: co wraz z Gł. W. obchodził
29. Listop. święto cześć bardziej narodo-
we ogólnej należało do wszystkich
odcieni potęgi Polaków.
List Gł. do Turcyi w którym zatwierdza Instrukcye
zostawione mu p. Z. Mitk. do działań polit. w Sta-
bul. Poleca mu się skomunikować ze Smotka i
Mutk. i Mitkow. Z pisał do Turcyi:

1853. Niedziela. — Prefektura Policyi wydaie
paszporta Gł. Wys. — Bielińskiemu i Ruszczew-
skiemu do Constantinopola za staraniem N. Napoleona

12. Mardi. S. Damase. (D. Q.) 346—19

postanowił wstrzymać ~~[illegible]~~ dla tego że ma nadzieję
że Kto. dołożyło wszelkich starań aby Mis.º na-
kłonić do zaniechania tego wystąpienia, na
co on zdaie się tym bardziej powinien
przystać że List Gł. z 10. Gr. najwyraźniej
mu to zalecał.
W. Zamojski otrzymał od Porty drugi Pułk
maiący się formować w Turcyi — Kozaków.
Wiadomość tę otrzymał cz. Putk. 1°
Kozaków Przewłocki. Nie wie iednak
w jakich stosunkach będzie S. Zamojski
do tego Pułku 2. Kozaków i z nimi do
Sadyka-Paszy.

1853 Poniedz. Ambasada Turecka odmawia wizy
paszportów — Bytność w tym względzie Gł.
ud. H. B. i S. Moyaurego
posiedzenie Koła — dane L.M f 2000

13. Mercredi. Ste Luce, v. m. 347—18

Gt oddanie wizyty Ambassadorowi Sardyńskiemu
potwierdza on o podpisaniu p Austryą z Mcią traktatu z Sauit Zach: ale nic niewie o iego warunkach.
było na mszy w N. D. de Bonnes Nouvelles. W Assomption gdzie był Czartor: ~~było kilkudziesięciu~~ jeno —
Palmerston podczas pobytu swego w Paryżu oświadczył Czartory ze Anglia ani myśli ani chce myśleć o przywróceniu Polski. Wiadomości pochodzi od R. Kaczyn który posiada od samego Czart — Eliz wzięła się na nieczynności Mci; nagli Gta o powrot do Paryża aby wziął na siebie organizacyą jakichś działań i władzy. z kraju żadnego współudziału. —
1o List od Mierosław. do Gta z 25 Listop. w którym usilnie wytłomaczyć że iego proiekta z 10 i 15. 9bra wmięszem się nie sprzeciwiaią zdaniu i woli Gta objawionych listem iego do Mier. z 10. 9bra ++++

1853. B. dać Gt W. f 5,000. Wizyta pożegnowa
Wtorek w N. D. B. — Ambass. Turc. wacha się dać wizy.
Przyjazd z Pozn. Sewery. E. Obiad pożegnawczy dla Gta
przez L. Mierosł. Mickiew. Gałęz. Orzęgi — Janusz. Mazur i S. E.

14. Jeudi. S. Nicaise. 348—17

Gt oddanie wizyty Ks. Napoleonowi
znajdował go ieszcze mocno chorym. I X. Nap. wie tylko o podpisaniu p Austr traktatu z Zach. ale nie o iego warunkach. —
++++ te proiekta puścił w obieg po Emigracyi. Dzyta czaia w treści swoj projekt o reorganizacyi Tw wypuścza wypowiedzenie zawarte w Art. IV że Gt Wys. wraz z Mier. są iemu początkującymi. —
Gt W. widząc z odebranych listów że Mo nic nie zrobiło dla zatrzymania publikacyi projektów z 10 i 15. 9bra Mier. że Mierosł: nie zważając na list Gta z 10. 9bra rozesłał Emigracyi pisze do Niej oświadczenie że nic nie ma z nimi wspólnego, że owszem najwyraźniej im się sprzeciwia. Posyła to oświadczenie na ręce Mier.

1853. Środa — Leon Zieleń u Mierosław.
powiedziano koła.
List do Polaków w Anglii

15. Vendredi. S. Mesmin. 349—16

Przychodzą następujące listy. 1º od K^ta^ z 30. 9^bra
z Ldy. jeden do G^ła^ drugi prywatny do Biel. Oba dopełniające
się co do różnych doniesień, Kopija z części publicz. listu do
Biel. wzięta i złączona z listem do G^ła^. K^ło^ pomimo
to mi liczeniem wystąpienie Mier. z projektami protest. p^ko^ Cz.
i reorganizacyi T.D. i l. (z 10 i 15. 9^br^) widać uznało to
tak mało ważnem że nie zrobiło żadnego kroku do Mier^o^
o wstrzymanie publikacyi, nie wiedząc wcale że Mier. G^łowi^
je przesłał, odłożyło nawet ich przeczytanie do przyszłej posy[łki?]
Inne doniesienia: Zamiar Ldy. i Mazur. jako wi[...]
nowego założenia Pisma od K^ła^. = Mazurk podawał
projekt połączenia działań K^ła^ z T.D. i Centr. Koło go
odrzuciło. Kommunikacyja tego G^łowi^ odłożono
do przyszłej poczty = Rocznicę powstania 1830 r. obchodzo-
no nabożeństwami tylko. 17. Dziś żyj pol: i około 700 emigr.

1853. Czwartek. Leon Zienk. na posiedzeniu Koła.
Ambasada Tur. o godzinie 4^tej^ wizuje paszpor-
ta G^ł^ W. Bielin. i Ruszczyc.
Wyjazd ich z Paryża o 8 w. Śnieg
dobre przepowiedzenie odprowadz. Polaków

16. Samedi. Ste Adélaïde. 350—15

(x) wzywając go aby się bezzwłocznie wszędzie tam podał
gdzie jego projekta z 10 i 15. 9^bra^ posłane były. Oraz
w liście do Mierosł. G^ł^ W. wypowiada mu całe swe oburze-
nie za nadużycie jego imienia w tych projektach i
za wystawienie go jako wspólnie z Mier^m^ je podają-
cego. Wypowiada mu swój kłopot i żal do niego
że go zmusił do występywania publicznego prze-
ciw sobie, a czego, z powodu że te projekta są niedorzecz-
ne i kompromitujące go — nieuczynić nie może.
Minuta tego listu i oświadczenia zachowane są w aktach
Dziś, o tem samym przedmiocie, pisze G^ł^ i do Koła
wzywając je aby, jeżeli Mierosł. dla jakichkol-
wiek powodów niechce rozesłać G^ła^ oświadczenia do
Emigracyi, natenczas aby K^ło^ wzięło to na sie-
bie; ku czemu przeszle się drugi tego oświadczenia
exemplarz. Zaleca K^łu^ jak najmocniej aby w tym
względzie wyczerpało wszystkie środki porozumienia D.c. p.d. 17.

1853. Piątek. Przyjazd G^ł^ do Lyonu
Serdeczne przyjęcie p tamtejszych Polaków

d. c. z d. 16. **17. Dimanche. Ste Olympiade.** 351—14

się z Mierosł.[m] słowem aby całą tę fatalną sprawę się starano jak najmniej rozmazywać, nie pogorszać złego jakie się stało, ale je uszczuplić — wystawiając je jako proste mal-entendu. — Minuta tego listu zachowana w Aktach.

Ruszczew: z polecenia G[ta] W. pisze do K[ta] obszernie, ~~do~~ ~~[illegible]~~ o poprzedniem wystąpieniu Mierosł.° z projektami z 10 i 15. List ten jakoby dopełniający list G[ta], Wykazuje K[tu] całą ważność tego wystąpienia, oświadcza mu słuszny żal że za lekko je ocenił. Wykazuje datami że Mier: ~~dowiedział~~ się zawczasu że G[t] był tym projektom najzupełniej przeciwny, aby mógł wstrzymać ich rozpowszechnienie. Wykazuje nakoniec że G[t] nie mógł pominąć ich milczeniem bez skompromitowania się publicznie, że musiał tedy zaprotestować że nic nie ma ~~z niem~~ spólnego wspólnego z Mier. i t. d. —

Prosi także ażeby nie odkładano nigdy do pierwszej poczty przesyłania wiadomości lub pism które mogą odchodzić już odejść, bo często następnie zapomnieni zupełnie, cześciej stawiają G[ta] w niewiadomości [illegible] tego się stało w obec dom[illegible] z tąd i nad

1853. Sobota Zebranie Polaków w Lyonie u G[ta] gdzie im dał objaśnienia i instrukcye co do kwestyi wschodniej i swej tam missyi — Bielski do ~~Mont~~pellier

18. Lundi. S. Gatien. 352—13

Odchodzą następujące expedycye:

1° List G[ta] do Mierosł: z d. 14. bm: przy nim ze tłum.

2° Oświadczenie G[ta] do Emigr. z d. 14. bm

3° List G[ta] do Kota (N° 9) z 16° b.m. przy nim:

4° Drugi exemplarz G[ta] Oświadczenia do Emigr. i

5° Kopija listu G[ta] do Mierosł.[go] z d. 14 bm.

(3°, 4° i 5° pod adres: Elz. 5. v. Cr:)

6° List Ruszczew:° do Kota z 17 bm (N° 9. bis)

(ten pod adr: M[le] Z. do Elz)

7° Listy L. Mitkowskiego do emigr. w Angl:

G[l] wydaje świadectwo dobrej Konduity Ławkowiczowi Alexandrowi

---

1853. Niedziela Wyjazd G[ta] z Lyonu o 4 w.

19. Mardi. Ste Meuris. (N. L.) 353—12

Bystrzanowski Sacha oddaie Głowi wizytę, niezastawszy go w domu zostawił Kartę z pożeg:

1853. Poniedz. Vienne, Valence, Montélimart po połu: do Avignon

20. Mercredi. S. Philogone. 4. T. 354—11

o Breanskim bardzo Gł. mowi z Szaumburkiem jako poczciwym starym woyskowym, który bez wielkich nauk i zdolności, z doświadczeniem jako dawny z Bl. Vuttkow: i potem w Piemoncie i w Armii wiele i w każdym razie był zdolny dać i dawał dobre rady Mechirowi. Całego postępowania było osobiście pocz: ale słabego — we wszystkim dającego się prowadzić Bystrzanowskiemu i zupełnie p tego zaawanturowanego. Breanski bardzo dobrze swoia wyższości woyskowe od Bystrzanowskiego widział całą niedoskonałość i niegodziwość iego postępowania i intryg — często się wstydził i obrażał na nie, ale zawsze, dla spokojności chwilowej uległ niezmordowanemu intrygantowi i Szy —

1853 Wtorek. Gł wydaie odezwę do Polaków z powodu woyny z Turcyą. pisze listy do Ambass. tureckiego i p. Mosurgo z podziękowaniem i pożegnaniem, do Ludwika Mierosł, o niewysyłaniu Emigrantów i przesyła kilka odezw.

1853. Wtorek. Przyiazd Gła do Marseille — Zebranie Polaków tamtejszych u Gła który im dał objaśnienia i instrakcye co do kwestyi wschodniej, i świętej tam missyi — Datta odezwy Gła!

21. Jeudi. S. Thomas, ap. 355—10

Sacha Bystrzonowski odjeżdża do Paryża wyrobiwszy sobie p. Montebello że mu Porta będzie płacić żołd i składać go w Ambas^e^ franc. przez C. urlopu. —

Rossya oświadcza Notą z 6. 9bra że chce traktować wychodząc z 4ch punktów położonych jako basis p Angl. Fr. i Austr. ale Rossya te 4. punkta inaczej tłómaczy. — Teraz się wszystko zasadza o to jak Austrya będzie łaskawa ściśle [illegible] korzystać z tego tłomaczenia. — —

Lettre à l'Empereur d'Autriche sur le retablissement de la Pologne p Adrien Féline w którym dowodzi że Austr. iest interesem całej Polski odbudować

1853. Środa. Gł. W. przybyłym tam: Bednarczyk kow. — i Kozłowski medal dania się do Persyi i innym z tam tej obywatelom chce wystawić nie wszyscy i szkodzi tego wszystkiego — Długosz stanowi agentem [illegible] m. Bernard 14. v. St. Savournin. — Wyjazd z Marsylii statkiem p. Mentor do Konstantinopola Gł. Bielski i Reczkiewicz

22. Vendredi. S. Honorat. 356—9

— (+) Umiekli Bystrz: drapnął po pomoc z Bayerem [illegible] wedle zwyczaju (brave mais pas du tout Gł.) wziął sam 1t Korpus został zupełnie tyl Dragon: którzy wpadł ty łuku zostawiona od praw: skręcili do góry zabrali działa i do odwrotu zmusili = do 4ch godzin walki Moskali i Turcy [illegible] (1ci ze stratą do 3 000. ale w porządku 2t nie zwiększa straty ale w rozsypce) stali na pozycyach tych samo przed bitwą — Moskale wierzyli w niedalekie zwycięstwo że będą drugi raz atakować — Tymczasem Turcy na Kosta Mustafa Zaryf Pasza opuszczali gwałtownie obóz, w nim zostawili amunicyę i t.d. forsownym marszem uszli iedny nocy, mnogo ziemi p. w. aż do Kars o 8 mil drogi. Zapewniają że to Bystrzonowski poradził i wymógł że czterech na miejscu Rosyan nigdy co robić i tym teraz na omgl. Tego Mustafa. — — Brański był zatrzymany przez Muchira przy iego boku. o Brański D. C. p. d. 20.

1853. Czwartek pełne morze Wiatr pomyśl. pogoda brzegi wyspy Sardynii i Korsyki

23. Samedi. Ste Victoire. 357—8

Wigilija G.; Jordan W. i ja u S.S. Glopplerow
w Bebek, bardzo mile spędzona. —
Major Jordan udzielił różnych wiadomości o Bachy Bystrzonow:
w Kars: Umieścił się przy Guyonie dopisywa-
nia mu Rapportów po francuzku do Seraskierata
w których często o sobie pochlebnie wspominał. W ko-
ńcu Zaś od siebie do Seraskierata jaknajmniej ko-
rzystniej pisywał o Guyonie. = Na radzie G.
Sztabowych chwalił się jako z wielkiej czynności że
urządził Szpiegostwo pomiędzy Offi[c]erami. G. Kme-
ty oburzył się na to. — Bystrzon: to potem z tą godzi[ną] =
W ~~którą~~ pod Koruk dere był przykomenderowany
do Kerym Bachy z Colmanem jako dowódzcy Szefem ~~Sztabu~~
~~Korpusu~~ Korpus. 1a linia bojowa. Za pierwszym strzałem rozpo-
czynania bitwy Bystrzon: opuścił Keryma Bachę i Korpus
i udał się w tył do 2o Korp: 2a linii idącej w eszelonie niby
aby naglić o pospiech przyjścia 1. w pomoc. Tymczasem
12 dz. na pozycyji postawiony nie oparty swym prawym o górę
okrążona można go było opuścić bez komendy bo Kolman
~~i także był plan~~ i wtenczas

1853 Piątek — pogoda — ciepło — spotk. ze statkiem Egiptnis płyn. z Alexandryi

24. Dimanche. S. Delphin. V.-J. 358—7

G. oddawał wizytę Ks. Napol. Ks. do tej pory nie zna
właściwego sensu Traktatu 2 G. Dw. z Austryą; ale sądzi
że ~~cel~~ Austryi jest dopomódz Rossyi do układów — i bardzo się
obawia aby jego rezultatem nie był pokój haniebny dla honoru
i dla Polityki Francyi. Najgorszą opinię o Ks. C. i Mi-
nistrach fr. i Ang. Canninga najlepiej uważa. Ciągłe
obawa o los wyprawy na Sebastopol. Zdaje się że prze-
sadza z tym stan twierdzenia że Fran: wojsk: jest 46 a Ang: 14 tysię-
cy będzie ich z 18 D. — ~~Rosyan~~ koło 80,000. Stan zdrowia
lepszy teraz u Fran. u Angl. cholera d. gwałt. po 100 dziennie
~~[illegible]~~ ~~800 małych wojsk~~. Turcy mają wyładować od
strony Połu: (tym sposobem ~~[illegible]~~ oddzielem od spory) być Bobie. G. robi uwa-
gę, że to nie sensu J.K. nic Canro: et un imbecile
J. to najwięcej jest obawie żeby to nie wywołało Reakcyi
przez Cesarz: ubolewa że partya Robukt. nie ma Chefa
zdolnego by się że wiem by Strugard być. — Ks. Gorcza-
kowowi Ambr. Ros., Hr. Buol Min. S. wytłomaczył
(ostatecznie zadecydował rapportów w skutek Trakt. 12ego)
że ten traktat z 2 d. wcale nie oznacza by Austr-
ryja ~~ta~~ powstała bardziej jak dotąd przeciw Rossyi
~~i [illegible] dać z tym sposobem~~ możność układ

1853. Sobota brzegi Sycylii, Marsalla, Mazzar —
p. południu burza coraz gwałtow: aż do Malty spóźni o 7 godz.

25. Lundi. NOEL. 359—6

Odchodzi List (N° 19) do Koła p. Elz: (z Cor) pisany w im: i z pol: i z ręcz: G[tow] p. Kurczew. O możności i potrzebie zachowania się i działań Koła w dzisiejszych okolicznościach, wobec Misyi G.o i niepodobieństwa, pochodzącego z ich usposobienia, urzymikowania Emigr: i postawienia N. Władzy emigr. – oraz wobec niepewności [illegible] T. D.o i Centr: przeciwko którym cała Emigracja. Kraj jest cała ominięta zachowana – = [illegible] Tak aby misya K.o uważać, jak było dotąd odpowiedzialne, ogniskiem gdzie się skupiały wszystkich patryotów pol: życzenia i uwaga, wspierać ją czynnym [illegible] potwierdzeniem p. Publikacyą Pisma, Korr. i Agencyi, dopóki [illegible] ma racya bytu też do podpisania pokoju Między Rosyą z Turcyą i Fr. i Ang: między inaczej czynno mieszkać. bo tam tylko się zużywa i odwodzi się od tego koniecznie i możebne wytłomaczenie.

– Doniesienie o Kozakach. – Kolegi: od Wierzbi: Bystrzon. – o Odchodzi 29 List.

1853. Niedziela Cały dzień w Porcie Maltejskim Zwiedzanie Malty m. la Valette.

26. Mardi. S. Etienne, mart. (P. Q.) 360—5

Witold Czartory: ma być [illegible] pułkownikiem 1° Kozaków. Kirkor D. pułk. i D.o – Słob Gosimińskiego pułkownika wojsk tureckich z Panną Podhorodecką. G.r W. proszony oraz G.r Brzański i wielu innych. Pol: –

G.r Brzański udzielił G[tow] wiadomości jakoby Czart. posełał wszędzie swoim agentom aby nigdzie nie werbowali nikogo z Polaków do Kozaków, żeby nie przyjmowali tylko tych wyłącznie których sami przyciśnięci nędzą lub dla innych powodów gwałtem się napraszają tam iść. Pułkownikiem Narzeł: [illegible] [illegible] jakim jest Witold Czart. 1° [illegible] Zamojski, jest 2°, podpułkownik Zwi Przewłocki jak Kirkor w 1[sz]ym, w 2[gi]m ma być dowódcą [illegible]. Sadyk ogólną komendę nad wszystkiemi Kozakami.

1853. Poniedziałek Wizyta Brodowskiego adjutanta Szeńszmita mieszkającego w Koolue o 9½ z. wyjazd z Malty – Wielka burza cała no[c]

27. Mercredi. S. Jean, apôtre, év. 361—4

List od Wła p Eliz. z d. 14. 8bra —
Wedle mowy Lorda Jhon Russel traktat
2go Grud. doniczego stanowczo nieobowiązuje
Austryi dla pomagania Fr. Angl. i Turcyi; te zaś
Państwa za to Austr. nieporęczą za Rossyą na
przypadek gdyby Rossya zaatakowała Austryę
będą ią musiały bronić tamując się z nią defensiwnie i offensywnie. —
Odebr. Mowę X. Czart. z 29o Listop. Pomimo
najstaranniejszego tej układu dla ostrożnięcia
zwątpienia w dobrej chęci gabinetów Fr. i Angli
dla Polski nie podobna niedopatrzyć bolesnego
wyznania że te gabinety zatożyły sobie zaprowadzić wojnę z Rossyą z pominięciem
podniesienia sprawy polskiej. Zapewne
dla mienia po sobie Austryi obok i owszem
obawo aby tej kwestyi podotabij. Ztąd
to zawodu doznanego od Dyplomacyi
pochodzi i osuszcze nie X. — zda-

1853 Wtorek ~~pełne~~ morze w. burza — w Malcie wsiadł na statek
jakiś Sierakowski — ~~uchodzący~~ za niemówiącego po polsku po podejrzenie o sobie że szpieg wszyst. wprawia

28. Jeudi. SS. Innocents. 362—3

nia: aby ~~...~~ Polacy zaprzestali
udawać się ~~...~~ do Kozaków
tureckich — co dotąd p. X. było
pochwalane jako słodowej
słowa dla młodzieży emigr.
bo ~~...~~ bez tającia odpowiedniego i sposobu do życia
w nędzy ~~...~~ marnieją —

1853 Środa ~~Wiatr~~ ustałała morze jeszcze b. wzburzone
w. Cabrera — Cd de Matapan, Malta, St Angello
Wy. Cerigo & Milo —

29. Vendredi. S. Thomas de C. 363—2

Gl. Brzański oddał 1ą wizytę Gen. W.
Zeatyj jego rozmowy widziałem najszczególniej, że jego poczciwy żołnierski charakter, przytem pia-ceste chartatanicki sindowcrzony, bez taktu i godności postępowania Bystrzonow-skiego. Wymówił swój szacunek dla Gen. W. i chęć porozumienia z nim ob-szerniejszego o sprawie polskiej.

1853 Czwart: o 7 r. statek stanął w Porcie Syra o 9½ w. wychodzi – Zwiedzanie Miasta Syra.

30. Samedi. Ste Colombe. (N. L.) 364—1

Odebr. List od Kossutha z 12. Xbr. Odpowiada na list Gen. z 5. 8br. Bardzo zadowolniony że ~~się~~ oka-zało fałszywem domniemanie jakie miał od swego Ag. że G. nie podziela jego Agitacyi w Anglii przed-sięwziętej, jak zapewnia, przedewszystkiem i wyłącznie na podniesienie kwestyi polskiej, jako w obecnych wypadkach jedynie możebnej, – gdy tym czasem sprawy Węgier i Włoch, przytrzymane Austryi i Fr. Ang: są, niemożebnemi.
(dla sprawy polskiej którą uważa ściśle związaną ze spra-wą Węgier) zapewnia że ma szczere sympatye i oświadcza swą gotowość podnoszenia jej zawsze w stosow-nej porze Zostawiając nam samym nasze wewnętrzne usterki i nieporozumienia. Centrał. przypisuje każdej że ma napisany sprawę Polski w kraju gdzie o niej najgłośniej można ~~Agito~~-wać – i że tym, nie zostawiło jej wyłącznie

1853 Piątek po 8 r. Wyspa Scio Chio i brzegi Azyi (Wielka burza) żyzne i piękne – W. Spalmadores – Dourla w zrujnowanym stanie zamek warowny broniący
o zachodzie Słońca Statek stanął w porcie Smyrneńskim

31. Dimanche. S. Sylvestre. 364—0

List do 15go (No 11) p. Gdz. l. Wer. Szczegóły o
Kozakach ich formacyi składzie [illegible] —
o niewolnikach, i dezerterach Polakach w ogól
o Officerach, [illegible] co byli w Azyi
przy Armii Kars, a mianowicie —
o Bystrzonowskim —, jego intrygach
głupie pod względem wszystkiego, bratka
godności i także wcale[m] postępowa[niu]
[illegible] jako wziął w bitwie pod Kurouk-
dere [illegible] na planie boju który
[illegible] który miał być powierzony do prowadze-
nia, o [illegible] jako on używał
[illegible] bitwy która wygraną na żadnej stro-
nie stanowczo między dowodcę — rozstrzygnę-
[illegible] Moskwie: Bystrzan[owski] [illegible]
który naj[illegible], zaledwo z omdlenia
[illegible] Mucher Zarif Pasha wciąg-
nięty przez Mikoły uciekał do Kars [illegible]
[illegible] bez odetchnienia zostawiwszy cały obóz
w ręku Moskali, przy [illegible]
o Brzeziński jako porządnym honorowym
i doświadczonym Officerze, który pomimo
[illegible] swych zostało generalskich — pomimo
oburzenia jakie powiodło [illegible] postępowanie
Bystrzonow: wnim wywoływało, słaby i cichoś-
[illegible] względem Bystrzonowskiego, uważano
[illegible] zapewnić wyższy od [illegible] — w
[illegible] Dy pl. [illegible]
9-ia z pominiszowaniem N. R. u P. [illegible]

Dalszy ciąg zapisany pod dniem 1go Maja 1854.

[illegible] się opiekowaniem p. Czart. którego „agent
dyplomat z Austryakami się po podrzu prowadził“ —
Zapewniwszy Gła że wy [illegible] nie [illegible]
nie Gtwi pochodzić tylko mogły z niedyi-
[illegible] a [illegible] albo rznawał korresp. ale
[illegible] z chęci zerwania [illegible]

1853 Sobota Zwiedzanie m. Smyrny — Zejście się Gła z
Polakami ze statku przy nagrobku Gła Paca. Prezentuje
się Głu Franciszek Pruchniewicz z Legionu Pol. na Węgr.
ofiarnie swoje usługi — adres jego: François Pru[chniewicz]
Relieur, Strada Franca Balsadzi — Han —
[illegible] Kons. Fran: w Smyrnie M. Pichon z famil. jadąca
z Marseille wysiada ze statku. dla tego czasu statek
nocnie w porcie — z depesz. odchodzi Zancred —

Kozacy. 17 Pułk
po Listopad 1854.

Było 6 Sotni tego Pułku, z niezgaśniętych... Kozaków Ukraińskich z Dobrucy, z pod Brzeska — Po rozpuszczeniu B. dusztowo z całych prowincji i opuszczeniu Dobruczy p. Mostkali... który zamienił się ... do domów, zbyli to jedna ... Co z nich Kozaków osiadłych w Turcji, ... pozostało do Sotni tego pułku. Na początku Listop. ... przeprowadził ... Pułk był w 6 Sotniach ludzi 582 ... Officerów kompletnie ... 4 tylko koni — 5 Sotni uzbrojone w pałasze i Lance, 6 flankierska w pałasze i Karabinki (Pałasze Kapiszony ... dawnych dane ... Teraz 6 podzielona pomiędzy 5 Sotni tak że każda Sotnia ma swoich flankierów. Kozacy formują się ... w 2 Szeregi. Sadyk ... i ... Szeregi ... 1831. w którym ... w jeden szereg się formował — W Sotni jest 9 ... i Chorąż. i ... — 2 Sotnie stanowią ... którym komenderuje Major — ... Wołoch. Wachmistrz — i ... Kapitana.

EMPIRE FRANÇAIS.

NAPOLÉON III (Charles-Louis), empereur des Français, né le 20 avril 1808 du mariage de Louis Naboléon, roi de Hollande, et de Hortense Eugénie, reine de Hollande, marié le 29 janvier 1853 à

EUGÉNIE (Marie) de Gusman, comtesse de Teba, Impératrice des Français, née le 5 mai 1826.

JÉROME NAPOLÉON, oncle de l'Empereur, né le 15 décembre 1784, roi de Westphalie du 1er décembre 1807 au 26 octobre 1813, marié à Frédérique-Catherine-Sophie Dorothée, fille de feu Frédéric, roi de Wurtemberg, décédée le 28 novembre 1836. De ce mariage :

MATHILDE-LÆTITIA-WILHELMINE, née le 27 mai 1820, mariée en 1841 au prince Anatole Demidoff de San-Donato.

NAPOLEON-JOSEPH-CHARLES-PAUL, né le 9 septembre 1822.

Maison de l'Empereur.

S. Exc. M. Achille Fould, Sénateur, Ministre de la Maison de l'Empereur.

M. ***, grand Aumônier.
M. Menjaud, Évêque de Nancy, premier Aumônier.
M. Tirmache, second Aumônier.
M. Mullois, premier Chapelain.
M. Versini, M. Liabeuf, M. Saine, } Chapelains.

S. Exc. M. le maréchal comte Vaillant, Sénateur, grand Maréchal du Palais.
M. le général Rolin, Adjudant-général du Palais.

Préfets du Palais.

M. le baron de Breville, premier Préfet.
MM. le baron de Menneval, Merle, de Montbrun, de Varaigne.

Maréchaux-des-logis.

M. le comte Lepic, premier Maréchal des logis.
M. Morio de l'Ile.
M. le baron Tascher de la Pagerie.

M. le comte Vaudrey, Sénateur, Gouverneur des palais des Tuileries, du Louvre et de l'Élysée.

Chambellans.

S. Exc. M. le duc de Bassano, Sénateur, grand Chambellan.
M. le comte Baciocchi, premier Chambellan, Surintendant des Spectacles de la Cour, de la Musique de la Chapelle et de la Chambre.
MM. le duc de Tarente, le marquis de Belmont, le comte de Chaumont Quitry, le marquis de Gricourt, le comte d'Arjuzon, le comte Olivier de Walsh, le vicomte Rodolphe d'Ornano, le chevalier de Fondville, Chambellans.

M. Mocquart, Secrétaire de l'Empereur, chef du Cabinet.
M. de Dalmas, Sous-Chef de Cabinet.

Ecuyers.

S. Exc. M. le maréchal de Saint-Arnault, Sénateur, Ministre de la Guerre, grand Écuyer.
M. le colonel Fleury, aide-de-camp de l'Empereur, premier Écuyer.
M. de Valbrègue, chef d'escadron, Écuyer commandant.
MM. le vicomte de Romans, le marquis de Puiségur, le vicomte d'Aure, Bachon, Écuyers.
M. Burgh, Écuyer honoraire.

S. Exc. le maréchal Magnan, Sénateur, grand Veneur.
M. le comte Ney, aide-de-camp de l'Empereur, premier Veneur.
M. le marquis de Toulongeon, Commandant des Chasses à tir.
MM. le baron Lambert, le marquis de Latour-Maubourg, Lieutenants de Vénerie.
M. le baron Delage, Lieutenant des Chasses à tir.

S. Exc. M. le duc de Cambacérès, Sénateur, Grand-Maître des Cérémonies.
MM. Feuillet de Conches, le baron de Chateaubourg, Introducteurs des Ambassadeurs Maîtres des Cérémonies.
MM. le baron Lajus, Jules Lecoq, Aides des Cérémonies.

M. Bure, Trésorier général de la Couronne.
M. Charles Thelin, Trésorier de la Cassette.
M. Auber, Directeur de la Musique.
MM. Allary, Labarre, Pianistes accompagnateurs.

Médecins.

M. Conneau, premier Médecin de l'Empereur.

Médecins et Chirurgiens consultants.

MM. Levy, Bouillaud, Gaultier de Claubry, Bérard, Cloquet, Béjin, Velpeau.

Médecins et Chirurgiens par quartier.

MM. Delaroque fils, Corvisart, Fleury, Tenain, Longet, Vernois, Boulu, Arnal.
M. Pietra-Santa, Médecin-Adjoint-Secrétaire.
M. Acar, premier Pharmacien.

Maison Militaire de l'Empereur.

S. Exc. M. le maréchal comte Vaillant, Commandant la Maison militaire.

Aides-de-camp de l'Empereur.

Généraux de division.

M. le comte Roguet.
M. Canrobert.
M. De Cotte.

Généraux de brigade.

M. le comte de Goyon.
M. le comte de Montebello.
M. le baron de Lourmel.
M. Espinasse.
M. Vaudrey.

Colonels.

M. le baron de Bevelle.
M. le comte Ney.
M. Fleury.

Officiers d'Ordonnance de l'Empereur.

M. le baron Exelmans, Commandant de yacts de Sa Majesté.

Chefs d'escadron.

M. le marquis de Toulongeon.
M. Faye.
Le baron de Menneval.

Capitaines.

M. de Cambriels.
M. le baron de Berkheim.
M. le baron Petit.
M. Merle.
M. Tascher de La Pagerie.
M. le prince de La Tour-d'Auvergne.
M. Monaud.

Maison de l'Impératrice.

Mme la princesse d'Essling, Grande-Maîtresse de la Maison.
Mme la duchesse de Bassano, Dame d'Honneur.

Dames du Palais.

Mme la comtesse de Montebello.
Mme la comtesse Feray d'Isly.
Mme la vicomtesse Lezay Marnezia.
Mme la baronne de Pierres.
Mme la baronne de Malaret.
Mme la marquise de Las Marismas.
Mme la marquise de Latour-Maubourg.
Mme la comtesse de Pons de Wagner, Dame lectrice.

M. le comte Tascher de la Pagerie, Grand-Maître de la Maison.
M. le comte Charles Tascher de la Pagerie, premier Chambellan.
M. le vicomte Lezay Marnezia, Chambellan.
M. le baron de Pierres, Écuyer.
M. Damas Hinard, Secrétaire des Commandements.
M. de Saint-Albin, Bibliothécaire particulier.

Maison de S. A. I. le Prince Jérôme Napoléon.

M. le comte Ricard, premier Aide-de-camp.

Aides-de-camp.

M. Renault, lieutenant-colonel d'état-major.
M. de Prebois, chef-d'escadron d'état-major.
M. Chauny, chef-d'escadron.
M. de Larminat, capitaine de frégate.
M. Ducasse, capitaine d'état-major.
M. le baron de Plancy (Auguste), Écuyer.
M. le baron de Stoelting, Secrétaire des Commandements.
M. Varcollier, Intendant-général.

Maison de S. A. I. le Prince Napoléon.

M. ***, premier Aide-de-Camp.

Aides-de-camp.

M. Ferri Pisani (C.), capitaine d'état-major.
M. Roux (Jérôme-Napoléon), capitaine au 5e chasseurs à pied.
M. David (Jérôme), lieutenant au 21e de ligne.
M. Mathieu (Ém.), Secrétaire particulier.

Maison de S. A. I. la Princesse Mathilde.

Dames pour accompagner.

Mme la baronne DE SERLAY née DE ROVIGO.

Mme DE GOUY D'ARCY.

Mme RATOMSKA née WILLIAMIL.

M. RATOMSKI, Secrétaire des Commandements.

M. LEHELLOCO, Médecin.

M. VADE DE LISLE, Médecin-adjoint.

Ministères.

Ministre d'État aux Tuileries.
Ministère des affaires Étrangères, quai d'Orsay.
— de la Justice et garde des Sceaux, pl. Vendôme.
— de la Guerre, r. St-Dominique-St-Germain, 82.
— de la Marine et des colonies, r. Royale.
— de l'Intérieur, du Commerce et de l'Agriculture, r. de Grenelle-St-Germain, 101.
— des Travaux Publics, r. Saint-Dominique-Saint-Germain, 58 et 60.
— de l'Instruction Publique, r. de Grenelle-St-Germain, 116.
— des Finances, r. de Rivoli, 48.

Les ministres accordent des audiences particulières, lorsqu'on leur en fait la demande par écrit, en indiquant l'objet dont on désire les entretenir.

Mairies et Justices de Paix.

1er arrond. r. d'Anjou-St-Honoré, 9. — Sections : Tuileries. Champs-Élysées, Présidence, Roule Madeleine. —Popul. 111,215.
2e arrond. r. Drouot, 6. — Palais-Royal, Italiens, Saint-Georges, Montholon, Opéra. —Pop. 117,268.
3e arrond. rue de la Banque.—Hauteville, Saint-Joseph, St-Eustache, le Mail.—Popul. 64,675.
4e arrond. pl. du Chevalier-du-Guet, 4.—Banque de France, Louvre, Marchés.– Pop. 48,233.
5e arrond. faub. St-Martin, 76. — St.-Sauveur, Bonne-Nouvelle, St-Laurent, F.-St-Martin, Douane.— Popul. 96,628.
6e arrond. r. de Vendôme, 11.—Temple, Bourg-l'Abbé, Arts-et-Métiers, Théâtres.—Popul. 104,481.
7e arrond. r. Ste-Cr.-de-la-Bretonnerie, 20.—Saint-Merry, Mont-de-Piété, Archives.—Popul. 72,893.
8e arrond. pl. Royale, 14. — Marais, Popincourt, F.-St-Antoine, Quinze-Vingts, Roquette.— Popul. 112,170.
9e arrond. r. Geoffroy-l'Asnier, 25.—Arsenal, Hôtel-de-Ville, Iles —Popul. 52,604.
10e arrond. r. de Grenelle-St-Germain, 7.—Monnaie, Ministères, Babylone, Invalides. — Popul. 106,878.
11e arrond. r. du Pot-de-Fer.—Luxembourg. — École-de-Médecine, Sorbonne, Palais-de-Justice. —Popul. 66,119.
12e Arrond. place du Panthéon.—Place Maubert, Observatoire, Jardin-des-Plantes, St-Marcel.- Popul. 100,203.

Receveurs de Contributions directes.

1er arrond. —r. Mirosménil, 14 —impasse Sandié, 6.—r. de Berry, 39,
2e arrond.—Faub.-Montmartre 9. —r. de Ménars, 12.— r. du Marché-St-Honoré, 19.— r. Cadet, 30,
3e arrond.—r. Martel, 14.—r. Saint-Pierre-Montmartre, 8.
4e arrond.—q. de l'Ecole, 10.—r. du Bouloi, 24
5e arrond —boulevart Saint-Denis, 24..— r St Sauveur, 29,
6e arrond.—r. Quincampoix, 40.—r. de Malte, 13,
7e arrond —r. du Grand-Chantier, 1.— r. des Juifs, 20.
8e arrond.—r. des Tournelles, 48.— rue Amelot, 2.
9e arrond —r. Charlemagne, 16.
10e arrond.—r. du Bac, 87.— r Martignac, 3.
11e arrond.—r. St-Hyacinthe, 19 — r, de Savoie, 6.
12e arrond.—r. de Pontoise, 20.—r Royer-Collard, 15.

Directions

De l'Enregistrement, du Timbre et des Domaines du Département de la Seine.

RUE DE LA BANQUE, 13,

Bureaux ouverts tous les jours, excepté les dimanches et fêtes, de 9 à 4 h.

ENREGISTREMENT.

MM.

Gresy; directeur, rue de la Banque, 13.

Peradon, 1er commis.

MM, *Recev. de l'enregist.*

Hénissart, *conseil, cour de cass. et ord. sur reg.* au Palais de Justice, gr. salle.

Laffeuillade, *cours d'appel et d'assises*, au Palais de Justice.

Fremont, *jugem. de l'aud. des criées, paiem. des taxes aux témoins*, Bureau au Palais de Justice, gr. salle.

Letanneur, *jugem. des* 1e, 2e *et* 3e *ch., sent. arbr., rapp. d'experts, act. d'avoué à avoué.*

Défontaine, *jug des* 4e et 5e *ch.; ordres, ordonn. de référés, actes du greffe.*

Tous deux ont leurs bureaux Palais de Justice, au grand greffe.

Darmingau, *jug. des* 6e, 7e et 8e *ch., recette des amendes et frais en mat. crim. et cerrection.* Bureau, en face l'escal, de la cour du Harlay.

Monnot, *pour les deux* 1res *sections du trib. de com. et les faillites.*

Chamart et Decourbes, *pour les* 3e *et* 4e *sections et les actes du greffe.*

Tous trois au pal. de la Bourse.

Exploits d'Huissiers.

Actes jud. des trib. de paix, effets de com. et actes des mairies.

1er ARR. Fallot, rue Godot-de-Mauroy, 43.
2e Castenet, r. Gaillon, 14.
3e Barrié, r. N.-D.-des-Victoires, 6.
4e Duchêne, pl. de la Bourse, 6.
5e Fontenille, rue Bourbon-Villeneuve, 57.
6e Chardon Vanieville, rue Notre-Dame-Nazareth, 52.
7e Demommerot, r. des Quatre-Fils, 10.
8e Vaysié, boulev. Beaumarchais, 83.
9e Lerozay, impasse Guéménée, 2.
10e Lecoat-Kervequen, rue Mazarine, 11.
11e Catusse, au Palais de Justice.
12e Duperron, r. Ste-Hyacinthe St-Michel, 8.

Actes des Notaires.

1er b. Bourgeois, r. Caumartin, 37.
2e b. Sonnet, rue Louis-le-Grand, 6.
3e b. Favre, rue du Port-Mahon, 12.
4e b. Saulnier, r. Neuve-des-Bons-Enfants, 25.
5e b. Morin, b. Poiss., 27.
6e b. Boillot, r. J.-J. Rousseau, 21
7e b. Molinier, r. de Grenelle-St-Honoré, 1.
8e b. Maillet, boul. Poissonnière, 22.
9e b. Gautier, rue du Pont-Louis-Philippe, 4.
10e b. Viton, r. St-Antoine, 170.
11e b. Ratat, r. de l'Université, 7.
12e b. Illaire, r. de La Harpe, 45.

Actes sous seings privés.

Delestang, rue de la Banqne.

Dépôt central.

M. Renard, *archiviste*, rue de la Banque.

Chaque recev. ci-dessus ne conserve que les registres de l'année cour. et de l'année précéd.; tous les registres antér. sont au dépôt,

Receveur

Des droits d'enregist. des actes de l'aut. adm. de la ville de Paris, M Valleran, quai de l'Ecole, 10.

Receveurs

Des droits d'enregist. des déclarations de succ., r. de la Banque.

MM. Cogery, 1er arr.—Voidel, 2e arr.—Lefèvre, 3e et 4e.— Leverdier, 5e et 6e.—Boissel, 7e et 8e.—Léger, 9e et 10e —Jouet, 11e et 12e.

Receveurs

D'enregist. extra-muros.

MM.

Panmey, à Saint-Denis.
Leroy, à Belleville.
Prevost et Picquié, à Neuilly.
Larcher, à Courbevoie.
Grellet-Fleurelle, à Charenton-le-Pont.
Telliez, à Sceaux.
Maillard de la Couture à Villejuif.
Dubriel, à Vincennes.

Conservat. des hypothèques.

PARIS, M. Bochet, r. de Paradis-Poissonn., 40, bur. ouv. de 9 à 4.
ST-DENIS, M. Roy ✻.
SCEAUX, M. Piet.

DOMAINES.

M. De Chavaunes, direct., rue de la Banque.

Desnoyers, pr. commis, r. . .

Receveurs des domaines.

1er, 9e, 10e ARR. Quenescourt, r. Bourbon-le-Château, 6.
2e, 3e, 4e. Andrieu, r. Montmartre, 161.
5e, 6e, 7e 8e. Delcamp, rue Pavée, 24 (Marais).
11e, 12e. Moisson, rue Pavée-St-André-des-Arts, 3.

TIMBRE.

Recev. du Timbre extraordin.

MM. Blais, Rougeau, Moynire, Bouglé, Symonet, rue de la Banque.

Mareux, *garde-magasin.*

Receveurs

Qui sont aut. à viser de timbre les effets de commerce.

Bera, rue Montmartre, 133.

De Mommerot, rue des Quatre-Fils, 10.

Bureaux de Papier Timbré.

1er arrond. r. St.-Honoré, 317
Rue Miromesnil, 3.
Rue du Faub.-St-Honoré, 34
Impasse Sandrié, 6.
Rue du Havre, 6.
2e Rue des Moineaux, 14.
R. du Marché St.-Honoré, 14.
Rue Rameau, 13.
Rue Papillon, 4.
Place de la Bourse, 6.
Rue du Faub. Montmartre, 21.
3e Rue Mandar, 9.
Rue de Mulhouse, 2.
Rue Vivienne, 13.
Rue des Petites-Ecuries, 17
4e Rue de l'Arbre-Sec, 22.
Rue des Mauv. Paroles, 12.
Rue Boucher, 5.
Rue du Bouloi, 17.
Rue des Bons-Enfants, 22.
5e Boulevart St-Martin, 10
Rue de la Lune 35
Rue Bourb.-Villeneuve, 22.
Rue du Petit-Carreau 14.
Rue du Faub St.-Mart., 91.
6e Rue de Tracy, 8.
Quai Jemmapes, 138.
Rue de la Ferronnerie, 6.
Rue Saint-Martin, 229.
Rue des Juges-Consuls, 4.
Rue du Temple, 23.
Rue des Quatre-Fils, 10.
Rue Saint-Louis, 61.
Rue du Chaume, 1.
8e Rue Culture-Ste-Cather., 17
Boulevard Bourdon, 15.
Rue de la Roquette, 18.
9e Rue Bretonvillier, 3.
Rue St-Antoine, 39.
Rue de l'Esdiguières, 17.
10e Rue du Bac, 40.
Rue Mazarine, 30.
Rue Taranne, 20.
Rue de Sèvres, 83.
Rue de Bourgogne, 34.
Rue Furstemberg, 3.
11e Rue des Grands-Aug., 23.
Rue des Grès, 7.
Rue des Canettes, 13.
Rue de la Ste-Chapelle, 9.
12e Place St-Victor, 26.
Rue St-Jacques, 59.

Tribunal de Commerce.

PRÉSIDENT.

Ledagre, r. de Laval, 18.

MM. JUGES.

Cheuvreux, r. St-Georges, 51.
Klein, r. St-Honoré, 361.
Denière, rue Charlot, 9.
Lebel, quai d'Austerlitz, 19.
Audiffred, r. de la Victoire, 12.
George, rue Pigalle, 17.
Forget, rne de Courcelles, 14.
Berthier fils, r. N.-des Mathurins, 15.
Langlois, rue des Mathurins-Saint-Jacques, 10.
Delachaussée, r. Vieille-du-Temple, 117.

SUPPLÉANTS.

Levy, r. de la Roquette, 58.
Dobelin, r. Hauteville, 21.
Houette fils, fg. Montmartre, 27
Ravaut, quai de la Rapée, 46.
Fossin fils, r. Richelieu, 62.
Fauler, rue de Rivoli, 18.
Aubry, r. N.-St Eustache, 28.
Grellou, rue Rambuteau, 84.
Templier, rue Pierre-Sarazin, 14.
Godard, rue de Cléry, 40.
Bapst, rue Caumartin, 2.
Trelon, rue Rougement, 13.
Pelou, à Bercy.
Mottet, rue Hauteville, 23
Bezançon, rue St-Gilles, 16.

GREFFIER EN CHEF.

M. Lantoine, r. de Provence, 16

COMMIS-GREFFIERS.

Levasseur, rue de Ponthieu, 22.
Surry, r. Barouillère, 14.
Daniel, r. Olivier, 4.
Barbier, r. St-Louis, 71, à Batignoles.
Poidevin, boulev. Pigale, 40, à Montmartre.

MM. AGRÉÉS.

Beauvois, r. N.-D. d.-Vict., 32.
Bordeaux, r. Thévenot, 25.
Schayé, faub. Montmartre, 10.
Vanier, r. Nve-St-Augustin, 11.
Lan, r. de la Chaussée-d'Antin, 22.
Prunier, r. Montmartre, 78.
Fréville, r. St-Marc, 36.
Tournadre, r. de Louvois, 10.
Dillais, r. de Ménars, 12
Beaudoin, pl. de la Bourse, 15.
Petitjean, r. Montmartre, 164.
Rey, rue Croix-des-Petits-Champs, 25.
Jametel, rue Laffitte, 7.
Cardozo, r. Vivienne, 34.
Deleuze, rue Montmartre, 148.

GARDES DU COMMERCE.

Moreau, r. Mauconseil, 9
Encelin, r. de la Mon..., 21.
Perrin, r. St-Merry, 23.
Bounhiol, r. de Bondy, 22.
Andoux, r. Beaujolais, 14.
Chenet, r. de Grenelle-St-Honoré, 29.
De Brossin, b. du Temple, 42
Lespard, pl. du Caire, 37.
Bertin, r. Pigalc, 24.

TRADUCTEURS ASSERMENTÉS

près le tribunal.

MM.

Barzilay fils, r. Richer, 54; langues du midi et du nord.
Bathory, à Montmartre, rue de la Cure; arabe, hongrois.
Biezma-Guerrero, rue Drouot, 8; espagnol, ital., portugais.
Cahen, r. des Quatre-Fils, 16. germanico-judaïque.
Escudero, r. de Provence, 6; espagnol, italien, portugais.
Fischer, r. Saint-Denis, 303, langues du nord.
French, r. de l'Echiquier, 41; anglais, allemand, italien.
Gerin-Rose, r. de Vaugirard, 33; anglais.
Glashin, à Auteuil, Grande-Rue, 17, près Paris; anglais.
Hasenfeld, pl. de la Bourse, 12; langues du midi et du nord.
Lameyer, r. Ste-Anne, 48; allem. hollandais, anglais, espagnol.
Meldola, r. Nve-des Petits-Champs, 36; danois, suédois, norwég., hollandais, allemand, anglais.
Meyer, quai de l'Horloge, 17. allemand.
Streitberg, r. Montmartre, 177; allemand, anglais, hollandais.

Chambre de Commerce
(S'assemble place de la Bourse tous les Mercredis).

Le Préfet de la Seine, présid.
Legentil, président électif, r. de Paradis-Poissonière, 51.
G. Thibault, vice-président, rue des Jeûneurs, 32.
Barat, r. Godot, 20.
Darblay j^e, r. des V.-Etu., 16.
Denière, rue Vivienne, 15.
Fauler, rue Rivoli, 18.
Fere, r. Ste-Croix de la Bretonnerie, 34.
Hachette, r. P.-Sarrazin, 12.
Louis Lebœuf, r. Hauteville, 58.
Ledagre, r. de Laval, 18.
Letellier de Lafosse, faubourg Poissonnière, 139.
Meder, quai d'Austerlitz, 81.
James Odier, r. Laffitte, 42.
Rodet, r. de la Victoire, 14.
Say (H.), r. Boursault, 11.
Bertera, secrétaire, rue Caumartin, 68.

La bibliothèque est ouverte chaque jour de midi à 5 heures; elle contient un grand nombre d'ouvrages relatifs au commerce.

Notaires à Paris.

MM.

Acloque, r. Montmartre, 148.
Angot, r. St-Martin, 88.
Aubry, boul. des Italiens, 27.
Aumont-Thiéville, b. Saint-Denis, 19.
Barre, r. N-des-Capucines, 19
Baudier, r. Caumartin, 29.
Bayard, rue Neuve-des-Petits-Champs, 66.
Beau, r. Saint-Fiacre, 20.
Beaufeu, r. Sainte-Anne 51.
Berceon, r. St-Honoré, 346.
Bertrand (Ernest), r. J-J. Rousseau, 1.
Bertrand (Théodore), rue du Hâvre, 10.
Boissel, r. de la Chaussée-d'Antin, 37.
Boudin de Vesvres, r. Montmartre, 139.
Bournet-Verron, r. Saint-Honoré, 83.
Brun, rue Saint-Honoré, 341.
Chandru, pl. Saint-Germain-l'Auxerrois, 41.
Chatelain, r. Croix-des-Petits-Champs, 25.
Clairet, r. Louis-le-Grand, 28.
Colmet, r. Montmartre, 18.
Courot, rue de Cléry, 5.
Cousin, quai Voltaire, 17.
Crosse, r. de G.-St-Honoré, 14
Daguin, r. de la Chaussée-d'Antin, 36.
Debière, rue Grenier-Saint-Lazare, 5.
Defresne, r. de l'Université, 8.
Delagrevol, r. Montmartre, 111.
Delaloge, r. de Grenelle-Saint-Honoré, 19.
Delapalme aîné, r. Neuve-St-Augustin, 5.
Delapalme jeune, rue Castiglione, 10.
Demadre, r. Saint-Antoine, 205.
Demanche, r. Condé, 5.
Dentend, r. Basse-du-Rempart, 52.
Descours, rue de Provence, 1
Desprez, r. des Sts-Pères, 15.
Dreux, r. Louis-le-Grand, 7.
Dubois, r. Grange-Batelière, 16.
Ducloux, r. de Choiseul, 16
Dufour, pl. de la Bourse, 15.
Dumas, boul. B.-Nouvelle, 8.
Dupont, r. du Marché-Saint-Honoré, 11.
Durant, r. St-Honoré, 352.
Du Rousset, r. d. Sts-Pères, 12.
Duval, rue du faubourg Montmartre, 52.
Esnée, r. Meslay, 36.
Faiseau-Lavanne, r. Vivienne, 55.
Foucher, r. de Provence, 56.
Fould, r. St-Marc-Feydeau 24,
Fourchy, quai Malaquais, 5.
Frémyn, r. de Lille, 11.
Galin, r. S.-Marc-Feydeau, 20.
Gossart, r. Richelieu, 27.
Goudchaux, r. Ste-Anne, 18.
Gripon, rue Vivienne, 22.
Guénin, pl. de la Concorde, 8.
Guyon, boulevart Bonne-Nouvelle, 25.
Halphen, rue de la Chaussée-d'Antin, 63.
Hatin, rue Nve-des-Petits-Champs, 77.
Hubert, r. Saint-Martin, 333.
Huet, r. du Coq-St.-Honoré, 9.
Huillier, r. Taitbout, 29.
Jaussaud, r. N.-des-Petits-Champs, 61.
Jozon, boul. Saint-Martin, 67
Lambert, pl. de l'Ecole-de-Médecine, 17.
Lavocat, q. de la Tournelle, 37.
Lecerf, rue de Bondy, 38.
Lecomte, r. St-Antoine, 214.
Lefébure de St-Maur, r. Nve-St-Eustache, 45.
Lefebvre, r. N.-des Math., 1.
Lefer, r. St-Honoré, 290.
Lefort, r. de Gr.-St-Germain, 3.
Lejeune, r. Lepelletier, 29.
Le Monnyer, r. Grammont, 16.
Lentaigne, r. Ne-St Aug., 60.
Lindet, r. de La Harpe, 49.
Massion, boul. des Italiens, 9.
Meignen, r. St-Honoré, 370
Mertian, r. St-Honoré, 334.
Mestayer, r. St-Marc, 14.
Meunier, r. Coquillière, 25.
Mocquard, r. de la Paix, 17.
Monnot-Leroy, r. Thévenot, 14
Moreau, r. St-Merry, 23.
Morel d'Arleux, r. de Jouy, 9.
Mouchet, r. Taitbout 21.
Olagnier, r. Hauteville, 1.
Persil, r. de la Paix, 26.
Piet, r. Thérèse, 5.
Planchat. boul. Saint-Denis, 8
Potier, rue Richelieu, 45.
Poumet, r. du Faubourg-Poissonière, 2.
Pourcelt, rue du Bac, 26.
Prestat, r. de Rivoli, 63.
Raveau, r. St-Honoré, 297.
Roquebert, r. Sainte-Anne, 69.
Rousse, rne de la Chaussée-d'Antin, 12.
Saint-Jean, r. de Choiseul, 2.
Sebert, r. d. l'Ancienne-Comédie, 4.
Thiac, pl. Dauphine, 23.
Thifaine-Desauneaux, r. Menars, 8.
Thion de la Chaume, r. Laffite, 5
Thomas, r. Bleue, 17.
Thomassin, boulevard Bonne-Nouvelle, 10.
Thouard, pl. du Châtelet, 6.
Trépagne, quai de l'Ecole, 8.
Tresse, r. Lepelletier, 14.
Turquet, rue d'Antin, 9.
Vallée, pl. des Petits-Pères, 9.
Valpinçon, rue Royale-St-Honoré, 19.
Viefville, quai Voltaire, 25.
Wasselin-Desfosses, r. d'Arcole, 19.
Watin, rue de l'Echiquier, 36.
Yver (Henri), r. Neuve-Saint-Augustin, 6.
Yver (Jul.), r. St-Honoré, 122.

Avoués près la Cour Impériale de Paris.

MM.

Arnoult, r. Méhul, 1.
Bandouin, place Dauphine, 6.
Beaumé, r. Sainte-Anne, 46.
Belhomme, pl. Saint-Germain-l'Auxer., 16.
Billault, r. Mont-Thabor, 4.
Bonnal, rue St-Honoré, 315.
Cabanne, rue Bergère, 11.
Caron aîné, r. Nve-St-Roch, 3.
Chabrier, r. Ne-des-Petits-Champs, 39.
Charpentier, r. de Choiseul, 16.
Chauvelot, r. de l'Echelle, 3.
Chenut, r. Mont-Thabor, 6.
Colmet de Santerre, rue Fontaine-Molière, 33.
Dangin, r. des Bons-Enfants, 30
David, r. de la Michodière, 21.
Delacourtie, rue Gaillon, 8.
Delaine, rue des Grands-Augustins, 19.
Deroulède, rue Neuve-des-Petits-Champs, 53.
Desmarest, rue Richelieu, 39.
Drelon, r. Guénégaud, 27.
Duchesne, r. St-Honoré, 345.
Dunoyer (H.), r. Neuve-des-Petits-Champs, 83.
Fabre, r. Richelieu, 14.
Ferron, r. du Pet.-Carreau, 18
Gallois, r. Boucher, 6.
Gavignot, rue de l'Arbre-Sec, 22
Ghéerbrant, rue du Marché-St-Honoré, 11.
Gibot, rue Montmartre, 160.
Gombert, r. d'Alger, 12.
Gonnard, r. du Faubourg-Poissonnière, 18
Grison, r. St-Honoré, 338.
Guérin, quai des Orfèvres, 40.
Guillain, rue Chabannais, 8.
Houdard, rue Richelieu, 27.
Huard, rue Sainte-Anne, 53.
Labois, rue Neuve-Saint-Augustin, 20.
Lagarde, r. de la Michodière, 4
Laluyé, r. Louis-le-Grand, 16.
Lamaille, r. de la Jussienne, 13
Laureau, r. de l'Ancienne-Comédie, 29.
Legrand, rue Gaillon, 16.
Le Helloco (Jules), rue Nve-St-Augustin, 60
Lehure, r. Montmartre 13.
Levaux, place Louvois, 8.
Marais, r. du 29-Juillet, 10.
Maucourt, r. Mazarine, 32
Mavré, rue de la Monnaie, 5.
Mettais, r. Geoffroy-Marie, 3.
Moreau, r. St Honoré, 370.
Naudot, r. Ste-Anne, 49.
Parmentier, r. l'Echiquier, 53.
Peigné, r. des Fossés-Saint-Germ.-l'Auxerrois, 31.
Perrot, r. Neuve-des-Petits-Champs, 31.
Reydellet, r. de l'Arbre-Sec, 46.
Roger, pas. des Pet.-Pères, 1.
Tapon-Chollet, rue Montmartre, 111.
Tartois, r. Saint-Honoré, 297.
Tetart, rue Ste-Anne, 57.
Tissot, rue Neuve Saint-Augustin, 58.
Viault, r. de Rivoli, 63.

Avoués près le Tribunal de première instance.

MM.

Adam, place Saint-Germain-l'Auxerrois, 41.
Archambault-Guyot, rue de la Monnaie, 10.
Aubert, boul. St-Denis, 28.
Audouin, r. de Choiseul. 2.
Aviat, r. Rougemont, 6.
Baulant, r. Saint-Fiacre, 20.
Belland, r. du Pont-de-Lodi, 5.
Benoist, r. St-Antoine, 110.
Berthier, r. Gaillon, 11
Billault, r. du Marché-St-Honoré, 3.
Blot, r. Sainte-Anne, 55.
Boinod, r. de Ménars, 14.
Boncompagne, rue Vivienne, 10.
Bonnel-de-Longchamps, rue de l'Arbre-Sec, 48.
Bottet, rue du Helder, 12.

Boucher, r. Neuve des-Petits-Champs, 95.
Boudin, r. de la Corderie-St-Honoré, 4.
Boursier, rue Saint-Marc, 17.
Brochot, r. Nve-St-Augustin, 60.
Bujon, r. Hauteville, 30
Burdin, quai des Augustins, 11
Callou, boul. St-Denis, 22.
Camproger, r. Ste-Anne, 49.
Caron (E.), r. Richelieu, 45
Castaignet, r. de Hanovre, 21.
Chagot, rue de Cléry, 21.
Chauveau, pl. du Châtelet, 2
Cheron, r. Louis-le-Grand, 37.
Comartin jeune, r. Bergère, 18.
Corpel, r. du Helder, 17.
Cottreau, carref. Gaillon, 25.
Coulon, rue Montmartre, 39
Courbec, r. de la Michodière, 21
Cullerier, r. du Harlay, 20.
De Benazé, r. Louis-le-Gr., 7.
Debrotonne, r. Vivienne, 8.
De la Courtie, r. d. Pyramides, 8.
Delafosse, r. Neuve-des-Petits-Champs, 79.
Delessard, place Dauphine, 12.
Delorme, r. Richelieu, 85.
Denormandie, r. du Sentier, 24
Dervaux, r. St-Merry, 23.
Des Etangs, r. Montmartre, 159.
Desgranges, r. de la Michodière, 20.
Devant, r. de la Monnaie, 9.
Devaux, r. de Grammont, 28.
Dromery, r. de Mulhouse, 9.
Duchatenet, r. Poissonnière, 18.
Duché, r. Rambuteau, 20,
Duparc (Amédée), r. N-d-Pet. Champs. 50
Duparc (Henri), r. Neuve-des-Capucines, 8.
Duval, r. d'Hanovre, 5
Dyvrande, r. Favart, 8.
Enne, r. de Richelieu, 15.
Estienne, r. Ste-Anne, 34.
Fouret, r. Ste-Anne, 51.
Foussier, r. de Cléry, 13.
Froger de Mauny, rue Pagevin, 4.
Gallard, boul. Poissonnière, 14
Gamard, r. Notre-Dame-des-Victoires, 32.
Gaullier, r. Monthabor, 12.
Genestal, r. Neuve-des-Bons-Enfants, 1.
Ghéerbrant, r. Gaillon, 14.
Girauld, rue Neuve-des-Bons-Enfants, 5
Goiset, r. Louis-le-Grand, 3.
Gourbine, doyen, r. du P.-de-Lodi, 8.
Gracien, r. de Grammont, 19
Grandjean, r. des Fossés-St-Germain-l'Auxerrois, 29.
Guedon, boulevard Poissonnière, 23.
Guérin, r. d'Alger, 9.
Guibet, r. de Grammont, 7.
Guidou, r. Neuve-des-Petits-Champs, 66
Guiot, r. de Choiseul, 4.
Guyot-Sionnest, r. de Grammont, 14
Hardy, rue Neuve-Saint-Augustin, 10.
Huet (Eug.), r. Louvois, 2.
Ioos, r. du Bouloi, 4.
Jacquin, rue Chabannais, 5.
Jolly, r. Favart, 6.
Kieffer, r. Christine, 3.
Labbé, rue Neuve-Saint-Augustin, 6
Laboissière, r. du Sentier, 29
Lacomme, r. Ne-des-Petits-Champs, 60.
Lacroix, r. Choiseul, 21.
Laden, r. Ste-Anne, 25.
Laperche, r. Ste-Anne, 48.
Laurens, rue de Hanovre, 4,
Laurent-Babier, rue Coquillière. 25
Lavaux, r. N.-Saint-Augustin, 24
Lefaure, r. Neuve-des-Petits-Champs, 76.
Lefébure de Saint-Maur, r. Neuve-St-Eustache, 45.
Lefèvre pl. des Victoires, 3.
Lerat, rue Chabannais, 4
Lescot, r. du 29-Juillet, 11.
Levaux, r. du Bac, 10.
Lombard, r. des Jeûneurs, 35
Lorget, r. de l'Échelle, 7.
Louveau, r. Richelieu, 48.
Maës, r. Grammont, 12.
Marchand, r. Ste-Anne, 18.
Marin, rue Richelieu, 60.
Martin, rue Sainte-Anne, 46.
Martin du Gard (Laroche), rne Ste-Anne, 65.
Massard, r. Ste-Anne, 57.
Mercier, r. Saint-Merry, 12.
Mestayer, r. des Moulins, 10
Meuret, r. Montmartre, 65.
Meynard, r. Montmartre, 111.
Migeon, r. des B.-Enfants, 21.
Moreau (Ernest), pl. Royale, 21
Moreau (Oscar) r. Laffitte, 7.
Morin rue Richelieu 102
Mouillefarine, r. du Sentier, 8.
Moullin, r. Bonaparte, 8.
Naudeau, r. Neuve-des-Petits-Champs, 36.
Noury, rue Neuve-Saint-Augustin, 33.
Parmentier, r. Hauteville, 1
Paul, r. de Choiseul, 6.
Peronne, r. B. Villeneuve, 35
Petit Bergonz, r. Neuve-Saint-Augustin, 31.
Petit-Dexmier, r. du Hasard, 1.
Pettit, r. Montmartre, 137
Picard aîné, rue du Port-Mahon, 12
Picard-Mitouflet, rue des Moulins, 20.
Pierret, r. de la Monnaie, 11.
Plocque, rue Thevenot, 16
Pochard, r. Louis-le Grand, 25.
Poisson-Séguin, r. Vivienne, 12
Postel, r. Neuve-des-Petits-Champs, 61.
Poupinel, rue de Cléry, 5.
Prévot, quai des Orfèvres, 18
Protat, r. Richelieu, 28
Provent, r. de Seine, 54.
Quatremère, r. du 29 Juillet, 3.
Quillet, r. Neuve-des-Petits-Champs, 83.
Ramond de la Croisette, quai de Gèvres, 18
Rasetti, r. de la Michodière, 2
Richard, rue des Jeûneurs, 42
Robert, rue du Sentier, 10.
Roche, boulevart Beaumarchais, 4.
St Amand, place et passage des Petits-Pères, 2.
Sibire, r. Saint-Honoré, 291.
Sinet, r. du Temple, 71
Thomas, r. St.-Honoré, 301.
Tissier, r. Rameau, 4.
Tixier, r. St-Honoré, 288
Valbray, r. Sainte-Anne, 18.
Vian, r. de Valois, 8
Vigier, quai Voltaire, 17.
Vinay, r. Louis-le-Grand, 21.

Avocats consultants et plaidants.

MM.
Adelon, r. de Grammont, 26.
Agnel, r. des 3 Pavillons, 8.
Alleaume, r. Ste-Anne, 42.
Allin, r. N.-d.-P.-Champs, 55
Allou, r. de la Paix, 17.
Amyot, r. des Prouvaires, 3.
Antheaume, r. de Duras, 9.
Arago, r. N.-d.-Mathurins, 47.
Armand, r. Richer, 48.
Arnaud (J. P.), r. Bourdaloue, 5.
Arnaud (F.), f. Poissonn. 175.
Aubry, r. Boutarel, 7.
Audiffred, r. des B.-Enfants, 26.
Auffray, r. Las-Cases, 1.
Augé de Fleury, rue Lavoisier, 25.
Auvillain, r. du Harlay Dauphine, 2.
Avond (A.), r. St-Honoré, 345.
Bac, cité Gaillard, 4.
Baille, r. Hauteville, 58.
Baillet, r. d'Enghien, 23.
Bailleul, r. Neuve-des-Petits-Champs, 73.
Baillon, r. de Tournon, 23.
Ballot, r. de Hanovre, 21.
Barbier-Saint-Hilaire, rue de Verneuil, 23
Barnouvin, r. de Savoie, 20.
Baron, r. Richepanse, 4.
Barrat, r. des Bons-Enfants, 2
Barre, r. St-Appoline, 10.
Bassot, r. Thévenot, 16.
Bataillard, r. du Sentier, 24.
Baud, r. de la Madeleine, 24.
Baudot, r. de Louvois, 2
Beaume, r. de Seine, 34.
Beaume, r. d'Enghien, 12.
Bellet, r. de l'Abbaye, 6.
Bellet (Ed.), rue des Trois-Frères, 15.
Belloc, r. Taitbout, 30.
Belloc (H.), r. Tivoli, 3.
Bellot, r. Neuve-des-Mathurins, 20.
Belon, r. de Louvois, 4.
Benoit de Versailles, r. d'Alger, 14
Benoit (J. T.), r. des Vieux-Augustins, 16.
Benoît-Champy (Adrien), rue St-Honoré, 350.
Bérard des Glageux, rue St-Dominique-St-Germ., 21.
Beraud d'Arimond, r. Ste-Marguerite, 25.
Berger, r. Mondovi, 6.
Bérit, r. du Sentier, 38.
Bernier, b. Beaumarchais, 98.
Berriat Saint-Prix, r. Bonaparte, 82
Berryer, r. Neuve-des-Petits-Champs, 64.
Berson, r. Bleue. 29.
Bertera, r. Taitbout, 29.
Bertin, r. Jacob, 21.
Bertout, r. de Grammont, 14.
Bertrand (J.-F.), r. de Lancry, 5,
Bertrand-Taillet, rue de Grenelle-St-Germain, 59.
Bethmont, rue des Capucines, 16.
Bétolam, r. des Beaux Arts, 15.
Betoulle, r. Cassette, 4.
Bettencourt, r. l'Université, 24
Beurnier, r. des Sts-Pères, 60.
Bezodis, r. de Clichy, 43.
Bidault (de l'Isle), rue Saint-Antoine, 135.
Bigard, r. Hauteville, 52.
Billault, r. St-Honoré, 345.
Billequin, r. Hautefeuille, 13.
Billiard, r. Neuve-des Petits-Champs, 53
Binoche, r. Thévenot, 16.
Binot de Villiers, r. des Jeûneurs, 33.
Bioche, r. Taranne, 10.
Blaise (F), r. St-Georges, 26.
Blanc (E), r. Rougemont, 13.
Blanchet, r. Castiglione, 8.
Blondel (E), r. Ste-Anne, 55.
Blondel (B.-F.), r. du Jardinet, 13.
Blot-Lequesne, r. du Helder, 14.
Bochet, r. de Choiseul, 3.
Bodin, r. de Buci 10.
Boinvilliers, r. de Choiseul, 3.
Boissay, r. Charlot, 28.
Boiteux, r. de l'Echiquier, 42.
Bonjour, r. de Fleurus, 1.
Bonnefous, r. de la Perle, 5.
Bonnet (J.), r. Richelieu, 83.
Bonnin, r. de Sorbonne, 5.
Bordas, r. des Mathurins-St-Jacques, 24.
Borel, place Dauphine, 24.
Borel-d'Hauterive, boulevard Beaumarchais, 70.
Borie, r. Godot de Mauroy, 14.
Bossu, rue de la Victoire, 20.
Bouchené-Lefer, r. du Cherche-Midi, 111.
Bouchez, r. d'Angoulême-St-Honoré, 39.
Bouhier de l'Ecluse, r. Taranne, 12
Bouilland, r. de Verneuil, 9.
Boulloche, r. Ste-Anne, 57.
Bourgain, rue des Capucines, 15.
Bourgeois, r. St-Antoine, 31.
Bousquet, à Passy, rue de la Pompe, 3.
Boutillier-Delisle, rue Saint-Georges, 41.
Boyron, r. Saint-Germain-l'Auxerrois, 17.
Braulart, r. Ste-Anne, 22.
Bravard, à l'Ecole de Droit.
Buchère, faub. St-Honoré, 104.
Bugnet, à l'Ecole de Droit.
Bully, r. Rivoli, 22.
Buteau-du-Colombier, r. des Noyers, 39.
Burgaud, r. Choiseul, 10.
Busquet, rue de la Chaussée-des-Martyrs, 2, à Montmart.
Busson, r. Mont-Thabor, 40.
Cadet de Chambine, faub. St-Denis, 84.
Caignet, r. de Choiseul, 3.
Cailleau, r. Massillon, 2.
Calipé, r. des Moulins, 5.
Calmon, rue Royale-Saint-Honoré, 18
Calmels, r. du Hazard, 13.
Cappon, r. N.-St-Etienne, 33.
Cardeillac, r. Monsigny, 7
Carteret, r. de l'Arbre-Sec, 22.
Cartier, r. Monsigny, 6.
Castaing, r. des Pyramides, 5.
Catal, r. de Tournon, 3.
Cauchois, r. St-Antoine, 183.
Cauchy, r. de Tournon, 12.
Cauet, r. Serpente, 37.
Caumartin, r. Grammont, 27.
Cauvain, r. St-Honoré. 334.
Cazelles, quai Augustins, 11.
Celliez (H.), r. de Verneuil, 5.
Chaix d'Est-Ange, r. Saint-Georges, 15.
Chamaillard, r. du Bouloi, 2.
Champeau, r. Cassette, 25.
Champetier de Ribes, r. Louis-le-Grand, 20.
Champion de Villeneuve (A. H.), r. St-Antoine, 81.
Champion de Villeneuve, rue St-Antoine, 81.
Charles, quai Voltaire, 23.
Charrié, place Dauphine, 24.
Chartier, q. de Béthune, 28.
Chassagnole, boulevard du Temple, 33.
Chastellain, r. du Four-Saint-Germain, 25.
Chatenet, quai Malaquais, 19.
Chaudé, r. de Condé, 14.
Chauvelot, r. Tronchet, 25.
Chéron, r. de la Victoire, 6.
Chicoisneau, rue de la Barillerie, 7.
Chopin (F.-A.), r. de Lille, 77.
Choppin, r. du Sentier, 45.
Chrestien de Lihus, r. Royale, 20.
Cibiel, r. St-Benoît, 20.
Clément d'Anglebert, rue Jacob, 3.
Cliquet, r. de Trévise, 41.
Cocaigne, r. Soufflot, 17.
Cochery, r. Gaillon, 5.
Cochin, r. Guénégaud, 21.
Coffinières, q. Malaquais, 19.
Coin Delisle, rue de la Sourdière, 21.
Collard, r. Jacob, 46.
Collier, r. Bonaparte, 6.
Colmet-Daage, r. Neuve-des-Petits-Champs, 26.
Colmet d'Aage (Gabriel), rue Bonaparte, 31.
Colmet d'Aage (Félix), rue des Bons-Enfants, 21.
Colmet de Santerre, r. Fontaine-Molière, 33.
Comil, r. Laffitte, 3.
Coquet, r. N.-St-Roch, 18.
Corda, r. Duguay-Trouin, 19.
Cordier (Jules), r. Geoffroy-Marie, 6.
Cotelle (L.-E.-B.), rue de la Paix, 24
Cottenot, r. d'Alger, 5.
Courot, r. du Pont-de-Lodi, 5.
Courtépée, r. de Seine, 10.
Courtier, r. Meslay, 59.
Crémieux, r. Bonaparte, 1.
Cresson, r. Gr.-Batelière, 11.
Cros, r. de Seine, 23.
Crosse, r. de Berlin, 18.
Cullerre, r. Saint-André-des-Arts, 51
Cuzon, r. Saint-Anne, 18.
Da, r. du Hazard, 9.
Dain, r. d'Amsterdam, 12.
Dalbine, r. des L. S.-Paul, 10.
D'Aldebert, r. de l'Ancienne Comédie, 24.
Dalloz, r. du Bac, 40
Dalloz (Arm.), *idem.*
Dandraut, r. Thérèse, 1.
Danloux-Dumesnil, r. de Londres, 52.
Dard, r. St-Lazare, 108.
Darragon, pl. du Châtelet, 6.
Dauxerre, r. de Grenelle-St-Germain, 68.
Debat, r. de Bondy, 46.
De Belleval, r. de Verneuil, 21.
Debelleyme, r. N.-des-Mathurins, 58.
De Bonnières, r. Vanneau, 30.
De Boville, rue Monsieur-le-Prince, 39.
De Brouard, r. Caumartin, 39.
De Burgraff, r. Neuve-des-Mathurins, 15.
De Cagny, pl. de l'Ecole, 1.
De Calvimont, r. Vanneau, 25.
De Cantelou, q. St-Michel, 21.
De Champagny, r. Royale, 13.
De Chégoin, r. Tronchet, 23.
De Clercq, r. Montaigne, 22.
De Colombel, boulev. Bonne-Nouvelle, 18.

De Corbeau de Saint-Albin, r. Vieille-du-Temple, 106.
Decous Lapeyrière, rue Saint-Roch, 29.
Defrance, r. Richer. 41
Deguingand, r. Mogador, 13.
Deguyenne, r St-Dominique-St Germain, 11.
Dehant, r. de Verneuil. 30.
De Joncières, r. Cadet, 11
De Jouvencel, r de Grenelle-St-Germain, 54.
De Jouy, r. Guénégaud, 11.
De Kermarec, r. Pigale, 22.
Delabarre de Nanteuil, r. de Clichy, 28.
De Laboulie, r. Royale-St-Honoré, 14.
Delacroix (P.), r. Racine, 30.
Delahaye de Barbezières, rue Chabannais, 9
Delahodde (Jos.), r. de la Victoire. 20.
Delamarre, r St-Honoré 352.
Delamarre (A), r. Louis-le-Grand, 29.
Delamberterie, r. St-Honoré, 422.
Delanourais, r. St-Lazare, 94.
Delaporte (L.), Impasse Mazagran, 8.
De la Rouvraye de Lapandré, r. Bonne-Nouvelle, 2.
Delaroy, r. du Château-d'Eau, 6
Delcey, r. d'Arcole, 5.
De Lestang, r. de la Victoire, 25
Deleuze, r. d'Angoulême, 9, (Marais).
Delinage, pl. Bellechasse, 21.
De orme, r. d'Enghien, 17.
Demangeat, r. d'Enfer, 11.
De Manneville, r. Neuve-St-Augustin, 10
Demante, à l'Ecole de Droit.
De Mauger, r Laffitte, 41.
Demiannais, r. de Louvois, 8.
Demianville, r. de Sèvres, 17.
Demonferrand, r. Bonaparte. 39.
Demonjay, r. Chanoinesse, 10.
Denfer, r. de Tournon, 2.
Denier, r. Bonaparte, 5.
Denormandie, r. du Sentier, 24.
De Privezac, r. Serpente, 35.
Dequevauvilliers, rue de l'Odéon, 25.
De Regardin, r. de Rumfor, 11.
De Riancey, r. Bellechasse, 55.
Desacy, à l'Institut.
De Saivre, r. L.-le-Grand, 11.
Desanlis, r. des Jeûneurs, 42.
Desboudet, r Ventadour, 1.
Descad llac, r. de la Monnaie, 5.
Desclée, r. Lafayette 3.
Desclozeaux, r. N-D-des-Victoires, 40.
De Saligny, r. St-Guillaume, 15.
Des Etangs, r. Bergère, 35.
Des Etangs (Ch. A.), rue Bergère, 25.
Des Etangs (G.L.), r. Bergère,
De Sèvre, r. du Vieux-Colombier, 33.
De Sèze, r. des Pyramides, 8.
Desfossés, r. Croix-des-Petits-Champs, 33.
Desjobert, r. Grenelle-Saint-Germain, 113.
Desmarest (E), r. des Petites-Ecuries, 55.
Desmazures, r. Cadet, 13.
Despommiers, r. de Seine, 10.
Desroziers, r. St-Florentin, 5.
Dethan, rue du Rocher, 17.
De Tocqueville, r. Castellane, 4.
Devatimesnil, rue Saint Dominique-St Germain, 11.
Devaux, r Caumartin, 51.
Devesvres, r. St-Honoré, 346.
Devillefosse, r. de la Chaussée d'Antin, 27 *bis*.
Devilleneuve, r. des Grands-Augustins, 3.
De Villepin (G.), r. Jacob, 50.
Didier (M.), r. de l'Echelle. 3.
Digard, rue Neuve-des-Petits-Champs. 97.
Dilhac, boul. des Italiens, 24.
Domenget, r. d. Sts-Pères, 26.
Dozance, r. Coq-Héron, 7.
Drevet, r. Jacob, 16.
Dubail, r. d. Château-d'Eau, 34.
Du Boys, r. de Clichy, 40.
Du Chollet, r. Hauteville, 23.
Ducom, r. d'Arcole, 2
Ducoudré, r. du 29-Juillet, 5.
Ducros de Sixt père, rue Cassette, 15.
Ducros de Sixt f., *ibid.*
Duez, quai aux Fleurs, 23.
Duez (Ch.), quai Napoléon, 25.
Dufaure, r. Lepelletier, 20.
Dufaure (E.), r. Dauphine, 20.
Dufougerais, r. Caumartin, 22.
Dulong, r. Joubert, 30.
Dumay, r. du Dragon, 62.
Dumont, r. Boursault, 12.
Dumontr, du Houssaye, 9.
Duplan (J. P. C.), r. des Sts-Pères, 1 *ter*.
Duplan (P.), r. Vanneau, 57.
Duponchel, boul. Saint-Denis, 18; cité d'Orléans, 3.
Dupuich, r. de l'Arbre-Sec, 54.
Dupuis, r. d'Arcole, 5.
Dupuynode, rue Neuve-de-l'Université, 9.
Duquenel, r. Rumfort, 7.
Duquesnel, r. de Beaune, 14.
Durantin, r. de Vaugirard, 20.
Duranton, à l'Ecole de Droit.
Duranton (F.), à l'Ec de Droit.
Durieux, r. de la Monnaie, 7.
Dussaux, r. des Petites-Ecuries, 36.
Dutard, rue Notre-Dame-des-Victoires, 26.
Du Teil, r. des Sts-Pères, 14.
Dutilleul, r. du Houssaye, 7.
Duval (Léon), rue Neuve St-Augustin, 69
Duverdy, r. St-Honoré, 10.
Duverger, r. de Seine, 74.
Duvergier, r. Jacob, 21.
Emion, r. Ne-d-l'Université, 12.
Erdeven, rue de Paradis, 12, Marais.
Esnnive, rue du Four-Saint-Germain. 75
Estienne, r. des Francs Bourgeois, 7, Marais
Etienne (Pascal), r. Jacob, 30.
Faivre-d'Audelange, rue Ventadour, 4
Farjasse, r. du Cloître-Saint-Honoré, 6.
Faton de Favernay, rue Jacob, 46
Fauvel, r. Ste-Anne, 44.
Fauvelet de Charbonnière, rue Lafayette, 1.
Fauvre. r. des Moulins, 20.
Faverie, r. du Pont-Louis, 6.
Favier Coulomb, r. du Havre, 9.
Favre. boul. la Madeleine, 15
Fenet, r. St-And.-des-Arts, 27.
Ferrouillat r Mondovi, 1.
Feugère des Forts, rue de l'Abbaye, 16.
Feuilherade, r. Visitation, 8.
Flayol, r. St-Lazare, 34.
Flichy, r. Vivienne. 57.
Foelix, r. de Grenelle-Saint-Germain, 53.
Fontaine (Alexis), r. Bonaparte, 5
Fontaine de Meaux, r. Sainte-Anne, 18.
Fontaine de Melun, r. Sainte-Anne, 25
Fontainne, r. Mazarine, 9.
Forest, r. Monsigny, 6.
Foüan, r. du Hâvre, 5.
Foubert rue d'Anjou-Saint-Honoré, 66
Fouët de Conflans, r. Lascases, 21
Fourreau de la Tour, r. Grétry, 5.
Fournier des Ormes, r. Ventadour, 11
Fourrié (Ch.), r. Taranne, 13.
Frédérich, r la Jussienne, 13.
Fremy de Ligneville, r. Richelieu, 8.
Freslon, r. de Hanovre, 21.
Frigolet, r. Neuve de l'Université, 14.
Gallis (H.), r. Marsollier, 5
Gallien, r. de la Sourdière, 31.
Galusky, r. St-Florentin, 9.
Ganneval, r. Ste-Anne, 67.
Garbé, r de Londres, 51.
Garnier (F X.P), r. Tournon, 14.
Gaudin, r. de Chabrol, 54.
Gaudry, r. St-Honoré, 343.
Gaultier Passerat, r des Trois Frères, 9.
Gauté, r. St-Andr.-d.-Arts, 63.
Gauthier, r. Lavoisier, 23.
Gauthier (A. A. E.), r. Lavoisier, 23.
Gautier la Chapelle, rue de l'Odéon, 17.
Gelle, r. de Savoie, 13.
Genlis, r. St-Honoré, 334.
Geoffroy, r. St-Louis, 28, au Marais.
Gerard (On), r. du Coq, 13.
Germain (L A., r Gaillon, 5.
Gervais, r d'Enfer, 23.
Giroud de Villette, r. Notre-Dame-de-Lorette, 49.
Glandaz (C.), r. de la Sourdière, 31.
Codard, r. Hauteville, 40.
Godard de Saponay, r. Nve-des-Petits-Champs, 77.
Godde, r. de l'Est, 29.
Godin, r. du V.-Colombier, 24.
Gœtschy, r. de la Sourdière, 25.
Gossart, b. Beaumarchais, 93.
Gossin, r. Garancière, 10
Gouffes, r. St-Dominique, 97.
Goujon-Dorsay, r. Bleue, 19.
Goulu, avenue des Champs-Elysées, 144.
Grand (P.), rue des Francs-Bourgeois, 14, au Marais.
Grandjean, r. Paradis-P., 32.
Gressier, r. Richelieu, 79.
Grevy, r. Richelieu, 15.
Griliet, r. Vanneau, 36
Grimaud de Monicourt, rue d'Antin, 15.
Grosjean, r. de la Paix, 24
Grout, rue des Grands-Augustins, 3.
Grun, r. Jacob, 19.
Guiard, r. de la Paix, 10.
Guibout, r. de Grenelle-St-Honoré, 19.
Guillemard, quai des Augustins, 27.
Guillemin, r. de Vaugirard, 56.
Guinet, r. Richelieu, 28.
Guyot de Villeneuve, r. Michel-le-Comte, 32.
Hacquin, r. d'Enghien, 28.
Halphen, r. Montmartre, 111.
Hamel, boulev. du Temple, 9.
Hamelin (J.), r. St-Honoré, 317.
Haren, r. du Bac, 106.
Hartley, r. Blanche, 42.
Hebert, pl Vendôme, 14.
Hemerdinger, r. du Temple, 102.
Hennequin (A.), rue de Verneuil, 30.
Hennequin (A.V.), rue de Verneuil, 30.
Herbel, r. du Dragon, 21.
Herold, r. des Beaux-Arts, 17.
Herson, r. Saint-André-des-Arts, 63.
Hevre, r St-Lazare, 30.
Horson, r. d'Isly, 11.
Houel, r. Chanaleilles, 5.
Housset, r. de Grenelle-Saint-Honoré, 18.
Hubert, r. de Provence, 27.
Huet, r. St-Domin. St-G., 11.
Humann, r. Neuve-des-Petits-Champs, 83
Isambert, r Thérèse, 10.
Jacob, r. St-Honoré, 108.
Jacquemain, c. de l'Odéon, 18
Jacquemin, r. de Rivoli, 25.
Jacquin de Margerie, rue du Bac, 32
Jamet, r. des Quat.-Vents, 13.
Janolin, r. de la Sourdière, 31.
Jausse, r. de Ville-l'Evêque, 13.
Jay, r de la Monnaie, 12.
Jayhert, rue Vivienne, 12
Joanne, r. de Vaugirard, 31.
Joffrès, rue du Bac, 79.
Joly (L.), r. de Trévise, 10.
Jorant, r. du Luxembourg, 5.
Josseau, r. St-Honoré, 355.
Jouhaud, r Pigalle, 20
Joumard, pl. de l'Oratoire, 6.
Juglet de Lormaye, r. d'Antin, 10.
Juillet, r. Meslay, 18.
Labadens, r. Verneuil, 40.
Labarte, r. Cadet, 1.
Labbé, r. Nve-St-Augustin, 6.
Lacan, r. Thérèse, 10.
Lachaud, r. des Beaux-Arts, 2.
Lacoin, r. de Madame, 7.
Lacroix, r. Jacob, 48.
Lacuée de Cessac, rue de Varenne, 65.
Lafisse, r. Louis-le-Grand, 6.
Lafon de Candas, r. Seine, 53.
Laissac, rue Blanche, cité Gaillard, 7.
Lallemand, r. Gaillon, 13.
Lamarre, faub. St-Honoré, 222.
Lambert, r. de Tournon, 12.
Lambert des Gillenls, rue Larrey, 1.
Lamouroux, r. Bergère, 25.
Lamy, r. de Sèze, 10
Lamy (F.-E.), r. Hanteville, 42
Lamy (C.A.), r. St-Benoît, 32.
Lamy (H.-C.), r. de Sèze, 10.
Lançon, r. d'Antin, 23
Landre-Bauvais, r. St-Florentin, 15.
Landrin, r. des Moulins, 10.
Langlais, r. Dauphine, 16.
Langlois (Ch.), r. Saint-Jacques, 123.
Langlois (J.L.), r. Richelieu, 28.
Langlois (A.H.), r. St-Honoré, 89.
Lapulte, N.-St.-Augustin, 10.
Larue, r. du Bouloi, 22.
Lasnier-Confolant, rue Coq-Héron, 1.
Lassime, r. Ste-Anne, 17.
Lastouillat, r. Vieille-du-Temple, 108.
Lauras, r. Meslay, 11.
Lavaux, r. de l'Eperon, 8.
Laya, r. Laffitte, 47.
Leberquier, place Louvois, 8.
Leblond, r. Villedot, 7.
Lebobe, pl. de la Madeleine, 6.
Lecocq-Dumesnil, faubourg Montmartre, 44
Ledé, avenue Montaigne, 47.
Lefebvre (A.-F.-E.), r. Saint-Honoré, 108.
Lefebvre (F.V.), r. de Buci, 10.
Lefebvre-Bisson, r. de Lille, 5.
Lefebvre-Laboulaye, rue Taitbout, 34.
Lefiot, r. Crébillon, 3.
Lefranc, r. Ste-Anne, 23.
Legat, r. du Four-St-Hon., 12.
Legrand (Alex.), r. St-Louis, 67, au Marais.
Legras, r. St-Lazare, 82.
Legraverend, r. de Rivoli, 8.
Le Grip-Muller, r. Neuve-de-l'Université, 4.
Legros, r. St-Sulpice, 38.
Lehir, boul des Italiens, 27.
Leloup, rue Ste-Hyacinthe-St-Michel, 31.
Lenglet, b. Beaumarchais, 59.
Lepec, r. Gaillon, 11.
Leroux, rue Madame, 7.
Leroux, rue Ne-des-Petits-Champs, 60
Lesage, r. de Rivoli, 10 *bis*.
Lesenne, r. d'Argenteuil, 6.
Lesfanris, r. du Bac, 79.
Le Taillandier de Gabory, rue Bonaparte, 1.
Leturcq, r. Portefoin, 6.
Levesque, r. du Helder, 12.
Levraud, r. Lepelletier, 18.
Lezat, cité Odiot, 4.
Lignereux, r. des Petites-Ecuries, 41.
Limet, r. Ste-Anne, 50.
Liouville, rue des Moulins, 19.
Logerotte, r. de Lille, 3.
Lorélut, r Royer-Collard, 26
Lorez, r. de Madame, 8.
Loy, r. du Val-de-Grâce, 9.
Lozaouis, r. de la Michodière, 36
Luys, r. Gaillon, 16.
Mabire, rue Louis-le-Grand, 7.
Machelar, r. de l'Odéon, 13.
Madier de Monjau (N F. A.), r. des Bons-Enfants. 32.
Magnier, r. de l'Abbaye, 14.
Magu, r. de Provence, 7.
Mahou, r. de la Ferme, 26.
Mailher de Chassat, rue de la Paix, 1.
Maillard, r. de Choiseul, 13.
Malapert, r du Dragon, 33.
Mandaroux-Vertamy, r. Hautefeuille, 13.
Mansard, quai Napoléon, 11.
Mareau, r. de Trévise, 21.
Mareuse, fb. Poissonnière, 58.
Marie, rue Neuve-des-Petits-Champs, 64.
Marion, rue Nve-St-Méry, 24.
Marsaux, r. du Sentier, 45.
Martel, r. d'Aumale, 4.
Martin de Strasbourg, faub. Poissonnière, 74.
Martineau des Chenez, faub. St-Honoré, 186.
Massé, r du Sentier, 12.
Massieu de Clerval, r. Bleue, 9.
Masson, r. Cassette, 23.
Massot, r. de Seine, 49.
Massu, r. Ménars, 12.
Mathieu, r. Ste-Anne, 57.
Mathon, r. de Fogère, rue de Sèvres, 4.
Maublanc, r. Saint-André-des-Arts, 27.
Maugras, r. des 7 Voies, 27.
Maunoury, r. St-Fiacre, 20.
Meignen, r. des Sts-Pères, 17.
Mercier (C. F.), rue N.-Saint-Roch, 41.
Mertgot Rochefort, rue des Marais-St-Germ., 20.
Mesnil, r. d'Angoulême, 20.
Meunier, r. Ste-Hyacinthe-St-Honoré, 8
Migneron, r. Mogador, 10.

Millet (Ph.), rue Neuve-Saint-Augustin, 31.
Millot (J.), r. Tronchet, 17.
Minoret, r. Roquepine, 3.
Montigny, r. Duphot, 17.
Merean, r. Mogador, 11.
Morellet, r du Faub.-Poissonnière, 74.
Morise, r. de Trévise, 31.
Mouflette, quai aux Fleurs, 17.
Moulin, r. des Beaux-Arts, 6.
Moulinet, r. de Fleurus, 14.
Moullin (L.), r. Bonaparte, 8.
Muller, rue Croix-des-Petits-Champs, 37.
Mullot, r. de Londres 20.
Nagel, r. Lavoisier, 17.
Naudin, faub. St-Honoré, 157.
Nettre, r. des Pet.-Ecuries, 15.
Nibelle, r. du Dragon, 21.
Nicolet, cité Trévise, 3.
Noblet, r. de Savoie, 5.
Nogent-Saint-Laurens, rue de Verneuil, 7 *bis*
Normand, r. St-Martin, 61.
Nouguier, r. de Rivoli, 12.
Odilon-Barrot, r. la Ferme, 24
Oger, r. de Sèze, 10
Ollivier, r. St-Guillaume, 27.
Orsel, r. des Saussaies, 14.
Oudin, r. de la Michaudière, 8.
Oudot, r. Soufflot, 2.
Paillard de Villeneuve, rue de Louvois, 4.
Paillet, r. Thérèse, 13.
Passy, r. des Saints-Pères, 75
Pasté, r. du Cherche-Midi, 98.
Pataille, r. Chabannais, 3.
Patier, r. Montmartre, 52.
Patte, r. de Savoie, 4.
Paulmier, r. St-Florentin, 7.
Pecourt, r. Martel, 4.
Pellat, r. Soufflot, 2.
Pelletier, r. de Ponthieu, 15.
Pepin-Lehalleur, r. Louis-le-Grand, 7.
Peron, r. des Martyrs, 47.
Peronne, r. Bergère, 9.
Perret, place Royale, 20.
Perrier, r. St-Lazare, 48.
Perrin (Th.), rue de la Barillerie, 25.
Perrin (N.E.), r. d'Enghien, 30.
Perrot de Chezelles, r. Cassette, 36.
Perrot-Ligodière, rue Laferrière, 9.
Pereil (Em.), r. de Condé, 30.
Perssonne, quai Napoléon, 15.
Petit (A. M.), r. de Seine, 6.
Petit (J.), r. de Grammont, 17.
Petit (P. S.), r. de la Madeleine, 23.
Philipon (L.), r. Taitbout, 11.
Picard (E.), r. St-Honoré, 335.
Picard (P.F.), r. de Seine, 49.
Picon, r. Rousselet, 26.
Pijon, r. Gaillon, 11.
Pilette, r. Taranne, 19.
Pillault, r. de Lille, 9.
Pinchon, r. Richer, 54.
Pinède, r. N.-St-Eustache, 26.
Pisson, r. Cassette, 23.
Plé, r. du 29-Juillet, 3.
Plocque, r. St-Georges, 41.
Pommeret, r. St-Etienne, 5.
Ponvert, r. Christine, 5.
Popelin, r. St-Antoine, 77.
Porcher Delafontaine, rue du Faubourg-St-Honoré, 19.
Portalis, r. de Verneuil, 13.
Porte, r. des Sts-Pères, 1 *bis*.
Pouget, r. d'Antin, 3.
Poullain Deladreue, r. Jacob, 59
Poupinel, r. St-Honoré, 333.
Poyet, r. de la Banque, 3.
Prin (Ed.), r. Richer, 13
Puybonnieux, r. Clément, 4.
Quemper, rue Godot-de-Mauroy, 41.
Quetand, r. Guénégaud, 29
Quetil (C.), r. d'Enghien, 18.
Raimbault, r. de l'Eperon, 8.
Ramond, r. Matignon, 8 *bis*.
Rebel, r. St Antoine, 163-165.
Récappé, r Bellechasse, 10
Ragnard, r. Taranne, 9.
Regnault, r. Ste-Appoline, 6.
Regnier, pl. de l'Estrapade, 1.
Renouard, r. de Provence, 45.
Rey, r. Ste-Anne, 17.
Reynaud, r. Chauchat, 14.
Richard, cité Gaillard, 7.
Richard (E.), r. d'Arcole, 15.
Riva, r Dauphine, 18.
Rivain, r. de Tournon, 17.
Rivière (J.-B.), rue Neuve-des-Petits-Champs, 45.
Rivolet, r. des Beaux-Arts, 6
Robert-Dumesnil, rue Hauteville, 33
Roche, r Cadet, 7.
Rodier, r. St-Lazare, 22.
Rodrigues, r. St-Honoré, 355.
Roger, r. de Buffaut, 11.
Roger de Chalabre, rue des Sts-Pères, 40.
Rolland, r. Taitbout, 30.
Romiguières, rue Vivienne, 34.
Rongier, r. Caumartin, 4.
Rossignol, r. du Bac, 93.
Rouss..., rue de la Chaussée-d'Antin, 12.
Rousset, r. de Trévise; 35.
Roussilh, rue d'Angoulême-du-Temple, 8.
Roustain, r. Saint-Sulpice, 25.
Roux (Ad.), r. d'Enghien, 45.
Rouyer, rue du Cloître-Saint Jacques-l'Hôpital, 8
Royer-Collard, à l'Ecole de Dr.
Ruault-Duplessis, r. de l'Université, 38.
Rudel du Miral, r. Thérèse, 11.
Sainte-Beuve, rue Louis-le-Grand, 9.
Saint-Olon Filhon, r. Montholon, 10.
Salette, r. des Sept-Voies, 27.
Sauvageot, r. du Faubourg-Poissonnière, 25.
Savignon, r. d'Isly, 9.
Scellier, r. Charlot, 63.
Schneitzhoeffer, r Gaillon, 15.
Scribe, r. N.-des Mathurins, 6.
Sebire, r. Ste-Anne, 18.
Seguier, r Garancière, 13.
Sellier (M. Ed.), faub. Poissonnière, 30.
Sellier (F.M.), r. des Grands-Augustins, 5.
Sellier-d'Ennequin, r. Baillet, 1
Senard, r. des Moulins, 15
Simon, r. Ste-Hyacinthe St-Honoré, 12.
Sognet, r. Rossini, 24.
Son-Dumarais, r. S.-Anne, 58.
Sonnier, r. St-Louis, 21.
Sorbet (Ern.), r. de la Ch.-d'Antin, 10.
Sougit, quai St-Michel, 15.
Sourdat, r. St-Benoît, 13.
Stemler, r. de la Fidélité, 24.
Taillandier, r. St-Benoît, 27.
Tapon-Chollet, rue Montmartre, 121.
Tardieu, r. Cassette, 12.
Tardif, r. Madame, 54.
Tarlier, r. de l'Eperon, 8.
Tarry; boul. du Temple, 9.
Teissier de Cadillan, rue du Bac, 32.
Templier, rue Nve-des-Petits-Champs, 89
Teste, r. Nve-d.-Mathurins, 60.
Teulet, r. de Tournon, 27.
Thomas, pl. de l'Oratoire, 6.
Thorel Saint-Martin, r. de la Sainte-Chapelle, 5.
Thureau, r. St-Honoré, 370.
Thus, r. d'Alger, 14.
Tiengon, r. Villedo, 5
Tixier de La Chapelle, r. de Madame, 31.
Tonnelet, r. N.-Dame-Bonne-Nouvelle, 9.
Tourseillier, rue J.-J. Rousseau, 14.
Treilt, passage Violet, 4.
Trianon, r. des Martyrs, 44.
Tribert; r. St-Lazare, 84.
Triboulet, r. Montmartre, 55.
Trinité, r. J.-J.-Rousseau, 12.
Tripet, r. Serpente, 16.
Tripier, place Dauphine, 24.
Truinet, faub. St-Honoré, 83.
Valette (Aug.), r. Madame, 20
Vasserot, r. Saintonge, 70.
Vautier, r. Ste-Hyacinthe-St-Michel, 5.
Vautrin, quai Bourbon, 21, île St-Louis.
Verdier, r. des Moulins, 10.
Vernay, r. de Grenelle-Saint-Germain, 47.
Very, r. de l'Ouest, 36.
Villiaumé, r. Marsollier, 15.
Vincent (A.-N.-J.), r. Notre-Dame-de-Nazareth, 20.
Vincent (E), r. Montholon, 33.
Vinet, rue Racine, 15.
Vuatrin, r. des Beaux-Arts, 6.
Wentz, r. de l'Université, 40.
Ytier, r. Caumartin, 57.

CONSEIL DE L'ORDRE DES AVOCATS.

Berryer, *bâtonnier*; Paillet, Duvergier, Marie, Chaix-d'Est-Ange, Ploque, Gaudry, Liouville, Lacan, Desboudet, *trésorier*, Paillard de Villeneuve, Caignet, Desmarets, Alexis Fontaine, Favre, Rivolet, Thureau Landrin, Bethmond, Benoit-Champy, Leblond.

Commissaires-Priseurs.

MM.
Alexandre, r. St-Louis, 108.
Ansart, r. de Tournon, 12.
Baudry, r. Ste-Anne, 59.
Beaurain, r. Geoffroy-Marie, 5.
Béchard-des-Sablons, r. Nve-St.-Augustin, 30.
Blot, r. Gaillon, 25.
Bonnefons-Lavialle, r. de Choiseul, 11.
Boucher de Vernicourt, rue Lepelletier, 31.
Boucly, r. des Quatre-Fils, 16
Bougon, r. Hauteville, 8.
Boulland, r. de la Monnaie, 10
Boulouze, r. Richelieu, 67.
Boussaton, rue des Petites-Ecuries, 43.
Bullot, r. Geoffroy-Marie, 11.
Charpentier, r. du Helder, 14.
Chaumorot, r. de l'Echiquier, 40.
Chautard, r. de la Sourdière, 31.
Chauvelot de Ponfol, r. Montmartre, 148.
Chibout, b. Beaumarchais, 82.
Clérambault, fb. Poissonnière, 20.
Colin, r. St-André-des-Arts, 22.
Commendeur, r. Neuve-St-Augustin, 33.
Commendoire, rue de l'Echiquier, 14.
Cordier, r. Richer, 24.
Coutard, r. de la Chaussée-d'Antin, 24.
Creton, b. Bonne-Nouvelle, 25.
Danthonay, r. de la Michodière, 5.
Daupeley, r. du Hazard-Richelieu, 15.
Delahaye, r. Montmartre, 52.
Delberque-Cormont, rue de Provence, 8.
Deodor, boul. Montmartre, 8.
De Perthuis, rue Neuve-des-Petits-Champs, 35.
De Segogne, r. de Trévise. 22.
Drot, passage Saulnier, 8
Ducrocq, r. G-Batelière, 12.
Duguet, Boul St-Martin, 11.
Dutitre, rue Richelieu, 40.
Duverger de Villeneuve, r. Cadet, 8.
Florimont Lévêque, r. d'Enghien, 44.
Fournel, r. de la Chaise, 8.
Fournier, rue des Fossés-Montmartre, 7.
Gallois, boul. Beaumarchais, 40
Genevoix, r. de l'Echiquier, 34
Gitton de la Ribellerie, r des Fr.-Bourgeois, 16, au Mar.
Grandidier, r. d'Argenteuil, 17.
Guérin, r. du Hazard, 9.
Guerreau, r. Grammont, 4.
Hanonnet, r. Gaillon, 16.
Hayaux du Tilly, r. du Bac, 26.
Hocart, r. de l'Université. 25.
Lamotte, r. Gran-Batelière, 17.
Langlois, r. Lepelletier, 23.
Leconte, r. d'Enghien, 31.
Lefebvre, boul. Bonne-Nouvelle, 26.
Lemaître-Laguettrie, boulev. du Temple, 15.
Lenormand de Villeneuve, rue de l'Echiquier, 8.
Levaigneur, r. du faubourg Montmartre, 10.
Levillain, rue de la Victoire, 20.
Maciet, r. Bleue, 18.
Malard, r. Font.-Molière, 41.
Masse, rue Monthyon, 12.
Mondet, r. Chabannais, 10.
Moulin, r. Neuve-Saint-Augustin, 5.
Olive, r. Gr.-Batelière, 18.
Perrot, quai des Grands-Augustins, 55.
Petit, r. Gr.-Batelière, 16.
Pigeaux, boul. du Temple, 40.
Pourcelt, r. Montyon, 11.
Regnard-Silvestre, r Chanoinesse, 19.
Ridel, r. Saint-Honoré, 335.
Rolin, passage Saulnier, 14.
Schayé, r. de Cléry, 5.
Seigneur, r. Favart, 6.
Sibire, r. Montmartre, 157.
Soyer, r. du Dauphin, 10.
Thibault, r. d'Enghien, 23.
Thiesson, r. des Moulins, 2, à Belleville.
Tillionbois de Valleuil, rue Richer, 30.
Vautier, r. de Provence, 78.
Wallet, r. Gaillon, 13.

Huissiers du département de la Seine.

MM.
Acard, r. Richelieu, 85.
Aubert, rue Laffitte, 7.
Barbenchon, r. des 2 Ecus, 13.
Barthélemy, r. Gr.-S.-Hon. 45.
Batrel, r. Royale à Villejuif.
Baudin, r. Hauteville, 13
Belon pl. de la Bourse, 31.
Berrurier, r. d. Fossés-Montmartre, 13.
Binon, r. Gren.-St-Honoré, 19.
Bocage, pl. de la Cr. Rouge, 1.
Boileau, rue du Pont Louis-Philippe, 8.
Bouilliat, r. Beaubourg, 52.
Boulet, r. Thévenot, 17.
Bourdelot, r. du Temple, 56
Bourdon, boulev. St-Denis, 19.
Bourgeois (M. F.), r. Cloche-Perche, 8.
Bourgeois (E. J B.), rue de la Verrerie, 61.
Bourgneuf-Riallen, r. Saint-Antoine, 69.
Brisset, r. Vivienne, 15.
Bruant, r. Marie-Stuart, 8.
Cabit, r. du P.-L.-Philippe, 8.
Cari-Mantrand, r. des Bourdonnais, 31.
Cauet, r. Serpente, 37.
Chauveau, pl. du Hâvre, 17.
Chenet, r. de la Banque, 15.
Chevallier (Ch.), r. Nve-des-Petits Champs, 42.
Chevé, rue Notre-Dame-des-Victoires, 40.
Cognet, r. St-Marc, 17.
Corion, r. du Bouloi, 2.
Courtaux, r. Montmartre, 165.
Damiens, r. de l'Échiquier, 38.
De Foresta, boulevart des Italiens, 9.
De Jarry, r. du Temple, 21.
Delehelle, quai de la Grève, 10.
Derenusson, r. Culture-Sainte-Catherine, 26.
Deschamps, r. de Trévise, 44.
Despaux, route de St-Germain, 14, à Courbevoie.
Desruelle, r. de La Harpe, 65.
Dessesquelle, r. de Seine, 73, à Neuilly.
Dethorre, r. Nve-St-Merry, 18.
Détré, r. du Temple, 176.
Devaux, r. Notre-Dame-de-Nazareth, 9.
Devaux (Alp.), r. Beaurep., 24.
Devresse, r. Mauconseil, 15.
Dorge, pl. du P.-de-Justice, 7.
Drion, r. Bourb.-Villeneuve, 9.
Dumant, r. Pagevin, 4.
Dupuis, r. Rambuteau, 20.
Duquesnay, r. Montmart., 154.
Fontaine, rue de Buci, 12.
Fontaine (J.-B), r. du Petit-Lion, 23.
Forest, r. Montorgueil, 15.
Foucon, r. de Paris, 42, à Belleville.
Fourny, r. Rambuteau, 64
Fouyau, faub. Montmartre, 15.
Fraysse, r. de la Monnaie, 9.
Frécourt, r. Poissonnière, 18.
Fumet, place de la Bourse, 8.
Gallet, r. Montmartre, 170.
Gardien, pl. St-A-des-Arts, 22
Garnier, r. Castiglione, 14.
Garnot, r. Saint-Honoré, 323.

Gay, rue du Temple, 26.
Geffroy (D. C.), r. du Bac, 59.
Geoffroy (J.), r. des Mauvaises Paroles, 12.
Gerbu, r. de la Verrerie, 62.
Gillet, r. du Sentier, 38.
Gillot, r. du Faubourg-St-Antoine, 55.
Girault, r. Saint-Martin, 260.
Grenier, rue St-Honoré, 108.
Guinard, r. St-And.-d.-Arts, 16
Hamel, rue Ste-Opportune, 7.
Hany, rue du Four-St-Germain, 39.
Harmand, r. Montmartre, 143.
Havé quai de la Tournelle, 11.
Hiard, r. Richelieu, 49.
Jacquin, r. des B.-Enfants, 29.
Janvier, pas. des Pet.-Pères, 1.
Jean, r. Montmartre, 76.
Jeanne, r. du Faubourg-Montmartre, 33.
Jolly, r. de Mulhouse, 4.
Julin, r. Paris, 40, à Vincennes
Labouc, r. de Tracy, 14.
Languellier, r. Coquillière, 37.
Latour, r. des Prouvaires, 10.
Lecler, r. St-Martin, 229.
Lecocq, r. Ne-St-Eustache, 32
Lecorchez aîné, quai des Orfèvres, 40.
Lecorchez j. r. Castellane, 6.
Ledonné, r. des Fossés-Saint-Bernard, 4.
Lefranc, r. du Roule, 14.
Legrand, r. des Fossés-Saint-Victor, 43.
Lepargneux, boulevart des Italiens, 27.
Leroux aîné, r. St-Nicaise, 1.
Leroux jeune, r. St-Martin, 88.
Lesourd, boul Saint-Denis, 9.
Liédot, r. St-Martin, 192.
Liénard, r. St-Martin, 359.
Loyer (Em.), r. St-Martin, 184.
Marchand, rue Compoise, 67, à St-Denis.
Marécat père, r. du Temple, 15.
Marécat fils aîné, r. Bertin-Poirée, 8.
Marécat fils jeune, rue Saint-Martin, 184.
Maréchal, pl. de la Bastille, 5.
Marsal, r. du Faubourg-Poissonnière, 7.
Marteaux, r. Gaillon, 11.
Martin, r. de l'Ecole, 77, à Vaugirard.
Mathieu, r. Croix-des-Petits-Champs, 23.
Maupin, r. St-Denis, 263.
Mercier, rue Croix-des-Petits-Champs, 50.
Merlin, rue Notre-Dame-de-Nazareth, 19.
Métivier, r. Boucher, 16.
Michaut, rue de la Sainte-Chapelle, 9.
Mosnier, r. V.-du-Temple, 21.
Mussat, r. des Jeûneurs, 42.
Neuville, r. du Dragon, 16.
Nitot, rue St-Lazare, 8
Orléans, r. de la Chaussée-d'Antin, 37.
Osselet, route d'Orléans, 75, à Montrouge.
Paré, r. Montmartre, 38.
Péron, r. des F-du.Calvaire, 23.
Pesme, r Coquillière, 40.
Picon, r. de Cléry, 15.
Pierreson, rue Royale-Saint-Honoré, 19.
Pilet, pl. de la Madeleine, 8.
Pique, r. Montorgueil, 71.
Pluot, rue des Déchargeurs, 3.
Poirier, r. Tiquetonne, 12.
Polart, r. du Cloître-St-Jacques-l'Hôpital, 5.
Ponceau, port de Bercy, 1, à Bercy.
Porret, r. de Cléry, 8.
Potin, r. de la Jussienne, 9.
Raffard, Grand'Rue, 50, à Batignolles.
Regnault, r. de Louvois, 8.
Richaud, r. du Faubourg-Saint-Martin, 34.
Riquier, rue du Petit-Carreau, 18.
Roisin, r. du Helder, 24.
Sédillon, place St-Michel, 8.
Segot, r. Neuve-des-Petits-Champs, 45.
Seurat, r. de Flandre, 47, à la Villette.
Siméon, b. du Temple, 5.
Siou, r. Saint-Honoré, 265.
Tainne, r. Thévenot, 11.
Tallon, r Saint-Martin, 307
Thébault, r. Neuve-des-Petits-Champs, 56.
Thiveau, r. des Lombards, 33.
Vagond, r. St-Sauveur, 69.
Valentin, r. Rambuteau, 54.
Weil, boulev. Saint-Martin, 49.

Agents de Change.

MM.
Allibert, r. de la Victoire, 42.
Archadéacon (P.), rue de Provence, 72.
Bagier (P.), r. de Provence, 45.
Bazire, r. de Grammont, 13.
Bassery, r. Louis-le-Gr., 17.
Béjot, r. Richelieu, 79.
Bertin, r. Lepelletier, 31.
Billaud, r. de la Michodière, 8.
Blerzy, pl. de la Bourse, 6.
Chartier (Al.), r. Vivienne, 22
Chauffert, r St-Georges, 23.
Coin, r. Taitbout, 28.
Coittant Borderieux, r. Saint-Lazare, 24.
Courpon, r. Neuve-des-Petits-Champs, 50.
Cuillierie Dupont, r. Drouot, 8.
Dabrin r. N.-St.-Augustin, 31.
David, r. Nve-St-Augustin, 10.
Delaville-Leroulx, r. Lafitte, 8.
Deval, rue de Ménars, 12.
Doazan, r. Lepelletier, 23.
Dubois, r. de Ménars, 8.
Dubos, cité d'Antin, 11.
Dupré, r. de la Banque, 17.
Duval Destains, r. Rossini, 1.
Empaire, r. St-Georges, 2 bis
Fauche, r. Lepelletier, 31.
Geffroy, r. de Provence, 65.
Gibert, r. St.-Georges, 5.
Goubie aîné, r. Richelieu, 62.
Grandjean, Cité Bergère, 10.
Guyet, r. du Port Mahon, 6.
Honoré, r de Ménars, 6
Hubert, r. N.-D. des Vict., 14.
Lambert, pl. de la Bourse, 11
Lagarde, pl. de la Bourse, 9.
Laurent, r Notre-Dame-des-Victoires, 58.
Lepel Cointet, r. de Hanovre, 6
Leray, place de la Bourse, 8.
Mabire, rue de Grammont, 11.
Manuel, r. de Clichy, 48
Moreau, r. Montmartre, 137.
Munster, r. de Provence, 31.
Norzy, r. Richelieu, 108,
Pollet, r. de Grammont, 13.
Pomme, r. de Richelieu, 79.
Reynart. r. N.-D.-des-Victoires, 32.
Rigaud (L), r Ne-St-Augustin, 20.
Roblot, r. de Hanovre, 17.
Roche, place de la Bourse, 8.
Rodrigues (H.) r. de la Victoire, 12.
Rodrigues Henriques, r. de la Chaussée-d'Antin, 28.
Rougemont, r. de Ménars, 6.
Santerre, r. de Provence, 21.
Santerre, (Ed.), r. Saint-Georges, 6.
Sarchy, r. Rougemont, 14.
Tattet fils, r. Lepelletier, 29.
Vacheron, r. Lepelletier, 9.
Vatel, r. Grange-Batelière, 18.
Veyrac, rue de Ménars, 9.
A. Vieyra-Molina, rue Grange-Batelière, 11.

Courtiers de Commerce.

MM.
Audouard, r. Hauteville, 52
Aveline, r. des Petites-Ecuries, 33.
Baroux, r. J.-J. Rousseau, 3.
Belliol, r. Laffitte, 51
Bignault, à Vitry sur Seine.
Bizouard, rue Notre-Dame-des-Victoires, 25.
Blay, rue Richelieu, 62.
Castellino, r. Bleue, 29.
Cogniet, r. Favart, 4.
Dejamme, r. des Jeûneurs, 37.
Des Brunes, b. du Temple, 18.
Desmarais, r. des Francs-Bourgeois, 4.
Desroques, av. des Thernes, 40.
Duclos, avenue 40, aux Thernes.
Dufresne, r du Hâvre, 12.
Dupin, rue des Juifs, 20.
Dessart, rue de Vendôme, 20.
Foucher, r. Notre-Dame-de-Lorette, 39.
Gardin, r. de Braque, 2.
Gérard, r. du Pont Louis-Philippe, 3.
Godillot, boul. Poissonnière, 8.
Guien, r. des Martyrs, 47.
Guillochon, r. Montholon, 10.
Hanguel, boul. des Filles-du-Calvaire, 18.
Jaurès, r. de Trévise, 35.
Jesson, r. du f. Poissonnière, 49
Lainé, r. Martel, 17.
Laisné, r. Hauteville, 14.
Lamboi, r. d'Angoulême, 6.
Laurent, r. de Grammont, 28.
Le Barbier, r. Temple, 200.
Leduc, passage Chausson, 9
Lenoir, rue Meslay, 11.
Levêque, r. Bleue, 16.
Lombard, r. de l'Echiquier, 22.
Lonchampt, r. de l'Est, 19
Mauge, avenue des Thernes, 90
Moinet, r Ste.-Croix-de-la-Bretonnerie, 28
Orsel, r. du f. St.-Martin, 162.
Pamar, rue du Sentier, 6.
Pasquier (A. M.), r. de Flandres, 40, à la Villette.
Pellereau, pl. Lafayette, 20
Perseguers-Valois, rue de la Chaussée-d'Antin, 12.
Pestel, r d'Enghien, 24.
Pitat, r. Chabrol, 47.
Piton, r. des Petits-Hôtels, 9.
Pollet, faub. Poissnonière, 68.
Quiquerez, rue Rivoli, 112.
Ricois, quai de Béthune, 32.
Rivière, r. des Beaux-Arts, 9.
Robin, r. de la Victoire, 23.
Rozès-Salles, pl. Dauphine, 10.
Royer, r. Meslay, 18.
Sanson, faubourg Poissonnière, 74
Silvestre, r. St Georges, 37.
Tavernier, r. Paradis-Poissonnière, 2.
Therriat, r. Grétry, 2.
Tourneur, pl. Royale, 3.
Tresse, r. Saint-Louis, 13

COURTIERS D'ASSURANCES.

MM.
Husson, pl. de la Bourse, 8.
Mautin, r. Chabrol, 49.
Guynemer, rue Rossini, 3.
Panel, r. Notre-Dame-des-Victoires, 38.
Desbouillon, rue de la Michodière, 18.
Decourtive, r. de la Victoire, 39.
Monod, r. Aumale, 11.
Marini, r. Olivier, 23.

Banquiers.

MM.
Abraham-Lévy, r. Grange Batelière, 13
Advenet-Thomé, r. Charlot, 5.
Aguirrevengoa et fils et Uribarreu, r. Richelieu, 108.
Aimé, pl. de la Bourse, 10.
Allegri (B) et comp r. Richer, 18.
Alliez et Grand, r. Trévise, 14.
Amiel, r. Bergère, 17.
Ardoin, et comp. r. de la Chaussée d'Antin, 44.
Audenet fils, f. Poissonière, 25.
Badel-Bernard, r. Rossini, 3.
Bardou (Ch.) rue de l'Echiquier, 34.
Baudrier aîné, boul. Bonne-Nouvelle, 31.
Baumbach et Cie, r. Geoffroy-Marie, 4.
Beauvais, r. Pavée-St-André-des-Arts, 1.
Bechet, Dethomas et comp., boulev. Poissonnière, 17.
Beer, r. de l'Echiquier, 14.
Berthoud, frères, r. Richer, 15.
Bibas fils aîné, r. du Sentier, 3.
Bischoffsheim, Goldschmidt et comp., r. la Ch.-d'Antin, 26.
Blacque, Certain Drouillard r. Grammont, 21.
Blanc (J.-A.), Mathieu et comp., r. St-Georges, 23.
Blount (Ed.) et comp., rue Basse-du-Rempart, 48 *bis*.
Bockairy, r. Croix-des-Petits-Champs, 21.
Bornemann, r. la Victoire, 38.
Borde (A.), r. Luxembourg, 10
Bouchard (P.), b. St-Martin, 27.
Bouchardon, r. d'Orléans-St-Honoré, 17
Brabant, r Poissonnière, 20.
Bouron et comp., r. Laffitte, 14
Boutteville et Cie, r. Hauteville, 24.
Brincourt et Cie, r. Godot, 1
Cabouret aîné et Leroy, r. du Four-St-Honoré, 9.
Cahen d'Anvers, r. Laffitte, 47.
Cailliez et de Bacques, faub. Poissonnière, 9.
Callaghan (V., Luc) et fils, r. Neuve-des-Mathurins, 40.
Calon jeune, r. Hauteville, 53.
Calvet, r. Laffitte, 47.
Capel aîné, pl. Dauphine, 21.
Clary, r. de Paradis, 44, au Marais.
Charles Noël, Henri Place et Cie, faub. Poissonnière, 9.
Claude-Lafontaine, Prévost et Cie, faub. Poissonnière, 12.
Clerc-Kayser, r. de la Chaussée-d'Antin, 22.
Comptoir général du Commerce, r. Trévise, 15.
Cusin, Legendre et comp, r. et hôtel Laffitte, 27.
Darancourt, r. Hauteville, 17.
Darasse, impasse Conti, 2
Darcy, Montaigut et comp. r Tracy, 8.
Dassier, r. de la Victoire, 62.
Degas, r. de la Victoire, 28.
Delacomble et Ravette, r. de Rivoli, 3 ancien de la rue des Deux-Boules.
Delessert, r Montmartre, 76.
Delessert (E.), Cordier et Cie, r. Lepelletier, 14.
Delfaut, r des Jeuneurs, 31.
DeLisle (Ve Thomas) et comp. r. de la Chaussée-d'Antin, 26.
Delore, r. des Marais du Temple, 80.
De Rouville, r. Richer, 24.
Desfossez et Cie, r. Chauchat, 14.
Desmarest, r. Montmartre, 176.
Destrem, Mallet, Ravel et Cie, boul. Poissonnière, 14.
Deutz Brentane, r. Trévise, 41.
Detape, r. Chabannais, 6.
D'Herbez Pheloux et comp., r. Font.-St-Georges, 25.
Didot, r. du Cherch.-Midi, 11.
Donnet, r. Montmartre, 124.
Dreydel, r. Drouot, 8.
Dubois, faub. Poissonnière, 20.
Duchemin, Ducasse et comp, rue Thévenot, 17.
Dubourg, r. Tivoli, 19.
Durand (F.) et comp. r. Neuve des-Mathurins, 43.
Durand (P.) r. Neuve-St-Augustin, 22.
Durant fils, r. Marie-Stuart, 8.
Eichtal (A. d'), r. Basse-du-Rempart, 39.
Erckens et comp., rue Saint-Georges, 28.
Ferrère-Laffitte, r, Laffitte, 3.
Flury-Hévard r. St-Honoré, 371.
Fould (B.-L.) et Fould-Oppenheim, r Bergère, 22.
Fourel, et Girard, r. Cadet, 19.
Fournet, rue Feydeau, 25.
Gaillard (Eugène), r. Saint-Georges, 58.
Ganneron et Ce. r. Richer, 41, en liquidation.

Garnier (G.), r. des Filles-du-Calvaire, 27
Garnier (F.) de la Jonkaire et comp., cité Bergère, 2.
Garnot (A.), r. Bergère, 13.
Gauc ier, rue Vivienne, 55.
Gaytte, rue de Provence, 1.
Gelis (Léon), rue des Saints-Pères, 50.
Gentil et Fol, place de la Bourse, 9.
Gil e comp. r. St-George, 23.
Gillet fils aîné, quai de Béthune, 18
Goldschmitz rue de la Chaussée-d'Antin, 26.
Gosset (J. B.) et Comp., rue Rambuteau, 20.
Gosselin, r des Fossés-Montmartre, 15
Gouin, r. Basse-d.-Rempart, 30 en liquidation
Greenne et comp, rue Notre-Dame-de-Lorette, 28
Guérin, rue Joubert, 35.
Heine (Aug.), r. Laffitte, 25.
Hombert, r Ch.-d'Antin, 22.
Hotting er et comp., r. Bergère, 17.
Jarry r. de la Ferme-des-Mathurins, 32.
Jauge, passage Sandri, 5
Javal (L.) et comp., boul. Poissonnière, 14
Jeannin, r. des Beaux-Arts, 5.
Johanneau, rue des Bons-Enfants, 21.
Kann, rue Taitbout, 54
Klincksieck et Erekens, rue St-Georges, 23.
Konigswarter et comp., rue de Provence, 34.
Labauchère, Augustin et Cie, rue de la Victoire, 21.
Laffitte (C) et comp., r. Basse-du-Rempart, 48.
Lassale, r. de la Chaussée-d'Antin, 19 bis.
Lebourgeois (P.) neveu, r. Thévenot, 5.
Leconte, Des Arts et comp. r. de Provence, 34.
Lecuyer et comp., rue de la Banque, 17.
Lefebvre (J.) et comp. faub. Poissonnière, 60
Lefort fils, rue Notre-Dame-des-Victoires, 42
Legendre, rue Laffitte, 27
Lehideux aîné, r. Charlot, 45.
Leroy, de Chabrol et comp., r. Lepelletier, 16.
Leroux, r. de la Victoire, 41.
Levêque, cloître St-Jacques l'Hôpital, 1
Lipmann, rue Richer, 18.
Loignon (H) r. Chauchat, 11.
Lyon-Allemand (Ve) et fils, r. Montmorency, 13.
Maigre, r. de Provence, 21
Mallet frères et comp., r. de la Chaussée-d'Antin, 13.
Marcuard (Ad.) et comp., r. Bergère, 18.
Marion (E.), faub Poissonn, 50.
Martin d'André (V.), r. de Provence, 74.
Mirès et Cie, r. Richelieu, 85.
Monnié, faub Montmartre, 62
Morel Fatio, rue Basse-du-Rempart, 20.
Mustel et Frémont, r. Bertin-Poirée, 14.
Née et comp. faub. Poissonnière, 9.
Niederhofheim et comp., rue Laffitte, 15.
Noël (Ch.), Hy Place et comp., faubourg Poissonnière, 9.
Odier, (James) r. Laffitte, 42.
Offroy, Fouchet et comp., rue Hauteville, 58.
Oppermann (C.-G.) r. St-Georges, 2.
Ouarse et Cie., r. Bergère, 5.
Paccard (B.), Dufour et comp r. Richer, 15.
Pavie, Blondel et comp. r. Saint-Georges, 22.
Péan, rue Vivienne, 53.
Pechin, Gourdin et comp., r. Vendôme, 21.
Perrier frères, rue Royale-St-Honoré, 6.
Pescatore, r. St-George, 13
Petipont Frequent, rue du Foin, 6, au Marais.
Pillet Will et comp. r. de la Chaussée-d'Antin, 70.
Pinard, rue d'Enghien, 11.
Poitevin, rue Joubert, 24.
Prieur, r. de la Chaussée-d'Antin, 45
Pothée-Nibélerie, r. d'Anjou-St-Honoré, 53.
Raguet, passage Saulnier, 15.
Renard frere, r. Cadet, 13,
Ricou et Blanc, r Hauteville, 25
Rivière (L.) r. Hauteville, 30.
Roquancourt, rue Meslay, 48.
Rotschild frères, r. Laffitte, 21.
Rougemont de Lowemberg, r. Taitbout, 20.
Routier, r. des Noyers, 21.
Salmon fils r. Bleue, 2.
Schnapper frères, r. de Provence, 58.
Seillière (F.-A.), r. de Provence, 70
Seré jeune, rue Lafayette, 55.
Sinet, place Sorbonne, 1.
Sorbe, rue Richelieu, 106.
Stern (A. J.), boul. Poissonnière, 23
Tenré fils et Cie, r. Laffitte 18.
Valie et Cie, r. la Victoire, 12
Varnier-Roger, r. la Banque, 17
Vernes (F.) et comp., r Ménars, 4.
Warn, rue Drouot, 4.
Zellweger, et comp. r. de Provence, 24.

Commissaires de Police.

1er Arrondissement

SECTIONS.	MM.
Tuileries.	Boullay, r. Saint-Nicaise, 1.
Champs-Elysées.	Collomp, r. des Ec.-d'Art. 31
Présidence.	Stropé, r. de Penthièvre, 12.
Madeleine.	Bellanger, r. p. Saudrié, 7.
Roule.	Benoist, r. de la Pépinière, 98

2e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Palais-Royal.	Bertoglio, r. de Valois, 7.
Italiens.	Fresne, r. Favart, 2.
Saint-Georges.	Leras, rue de Laval, 17.
Montholon.	Trenet, r. Papillon, 10.
Opéra.	Primorin, f. Montmartre, 53

3e Arrondissement

SECTIONS.	MM.
Hauteville.	Yver, r. d'Enghien, 20.
Saint-Joseph.	Quoinat, rue Montmartre, 144.
Saint-Eustache.	Marquis, r. J.J.-Rousseau, 21

4e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Banque de France	Juban, r. du Bouloy, 24.
Louvre.	Desgranges, r. Saint-Germain-l'Auxerrois, 86.
Marchés.	Courteille, Halle aux Toiles.

5e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Saint-Sauveur.	Ludet, rue Mondétour, 31
Bonne-Nouvelle.	Taste, r. Beauregard, 18
Saint-Laurent.	Gronfier, f. St-Denis, 102.
Faub. St-Martin.	Petit, r. des Vinaigriers, 22
Douane.	Dagnère-Giro, r. de l'Entrepôt, 5.

6e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Temple.	Lalmand, rue Percée, 1.
Bourg-l'Abbé.	Richebourg, r. Quincampoix, 39.
Arts-et-Métiers.	Manuel, r. N.-S.-Denis, 5.
Théâtres.	Claude, quai Jemmapes, 36

7e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Saint-Merry.	Blanchet, r. du Cloître-St-Merry, 4.
Mont-de-Piété.	Peyrand, r. Pavée, 11, au M.
Archives.	Gille, r. du G.-Chantier, 7.

8e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Marais.	Winter, r. St-Louis, 10.
Popincourt.	Colin, r St Sébastien, 24.
Faub.-St-Antoine	Dussart, r. du faub. St-Antoine, 170.
Quinze-Vingts.	Bayvet, r. de Charenton, 68
Roquette.	Loiseau, r. du Faub.-Saint-Antoine, 115.

9e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
Arsenal.	Jungmann, r. de l'Orme, 18.
Hôtel-de-Ville.	Lamhquin, pl. Baudoyer, 6
Iles.	Retourné, q. Napoléon, 7.

10e Arrondissement.

SECTIONS.	MM.
La Monnaie.	Marinet, r. Jacob, 42.
Ministères.	Dourlens, r. Bellechasse, 3.
Babylone.	Lemoine-Tacherat, r. Oudinot, 7.
Invalides.	Goyard r. St-Dominique, 170

11e Arrondissements.

SECTIONS.	MM.
Luxembourg.	Monvalle, r. de l'Ouest, 35.
Ecole-de-Médeci.	Allard, r. de Suger, 13.
Sorbonne.	Foucault, r. Hautefeuille, 5
Palais-de-Justice.	Nusse, cour du Harlay, 22.

12e Arrondissement

SECTIONS.	MM.
Place Maubert.	Hubaut aîné, r. Noyers, 37.
Observatoire.	Bazile Frégeac, rue des Postes, 10.
Jard.-des-Plantes	Henchard fils, r. Guy-Labrosse 8.
Saint-Marcel.	Henchardpère, r. du Marché-aux-Chevaux, 14.

Direction Générale des Postes, Rue Jean-Jacques-Rousseau.

Service de Paris.

Indépendamment des bureaux placés dans l'hôtel des Postes, il existe dans Paris douze bureaux et quinze annexes, où le public peut affranchir, charger ou recommander ses lettres pour les départements et l'étranger, et déposer et recevoir des articles d'argent. Ces bureaux, qu'on distingue par les douze premières lettres de l'alphabet, sont onverts au public tous les jours, depuis huit heures du matin jusqu'à huit heures du soir, et les dimanches et fêtes jusqu'à cinq heures.

Tableau des heures des levées de boîtes et des distributions dans Paris.

	HEURES DE LEVÉES DES BOITES.	HEURES DES DISTRIBUTIONS.
1re	de 7 h. 45 m. à 8 h. 30 du m. aux boîtes et aux bureaux d'arrond. de 8 h. 30 m. à 9 h. à l'hôtel des Postes. 5 h. en été et 5 h. 30 m. en hiver à l'hôtel des Postes pour les dépêches supplémentaires.	1re à h 30 m. matin. Pour les lettres de Paris, des départements et de l'étranger.
2e	de 9 h. 30 m. à 10 h. du matin aux boîtes et aux bureaux. 10 h. 30 à l'hôtel des Postes	2e à 9 45 m. matin. Pour les lettres de Paris et du 2e courrier d'Angleterre.
3e	de 11 h. 3 m. à 12 h. 15 m. aux boîtes et aux bureaux. Midi 30 m., hôtel des Postes.	3e à 11 h. 30 m. matin. Pour les lettres de Paris et des courriers supplémentaires.
4e	de 1 h. 30 m. à 2 h. 15 m. aux boîtes et aux bureaux. 2 h. 30 m. hôtel des Postes.	4e à 1 h. 30 m. soir.
5e	de 3 h. 30 m. à 4 h, 15 m. aux boîtes et aux bureaux. 4 h. 30 m. à l'hôtel des Postes. Levée spéciale pour les départ. et l'étranger, à 5 h. à l'hôtel des Postes, à la Bourse, au Corps législatif, au Sénat, à 5 h. 30 m. pour les lettres affranchies en timbre-poste.	5e à 3 h. 30 m. soir. Pour les lettres de Paris.
6e	de 5 h à 5 h. 45 m. soir aux boîtes et aux bureaux. 6 h. soir à l'hôtel des Postes.	6e à 5 h. 30 m. soir.
7e	de 9 h. à 9 45 m. aux boîtes et aux bureaux. 9 h. 45 m. soir à l'hôtel des postes.	7e à 7 h. soir. Pour les lettres de Paris et des courriers supplémentaires.

Situation des Bureaux d'arrondissement dans Paris.

Bureau	A,	rue Saint-Honoré, 12.	Bureau	F,	petite rue du Bac.
—	A,	à l'Hôtel-de-Ville.	—	F,	rue Saint Dominique, 148.
—	A,	rue Bourg l'Abbé, 4.	—	G,	r. Saint-André-des Arts 61.
—	B,	boulevart Beaumarchais. 29.	—	G,	r, de la Sainte-Chapelle 5.
—	B,	r. du Faub. Saint-Antoine, 171.	—	H,	rue des Fossés Saint Victor, 35.
—	C,	rue du Grand-Chantier, 5.	—	H,	boulevart de l'Hôpital, 47.
—	C,	rue Folies-Méricourt, 12.	—	H,	rue Saint-Louis en l'île, 29.
—	D,	rue de l'Echiquier: 23.	—	J,	rue Bourdaloue.
—	D,	place Lafayette, 5.	—	J,	place de la Bourse, 4.
—	D,	faubourg St-Martin, 160.	—	K,	rue de Rivoli. 10
—	E,	place de la Madeleine, 28.	—	K,	rue de Chaillot 15.
—	E,	faubourg St-Honoré, 75,	—	L,	au Luxembourg.
—	E,	rue de Londres, 33.	—	M,	au Corps Législatif.
—	F,	rue de Beaune, 2.			

NOMENCLATURE DES DEPARTEMENTS,
Avec les numéros qui leur sont affectés dans le service des Postes (1).

Num d'ordre.	DÉPARTEMENT	Num d'ordre.	DÉPARTEMENT	Num d'ordre.	DÉPARTEMENT
1	Ain.	30	Garonne (Haute),	59	Orne.
2	Aisne.	31	Gers	60	Seine.
3	Allier.	32	Gironde.	61	Pas-de-Calais.
4	Alpes (Hautes).	33	Hérault.	62	Puy-de-Dôme.
5	Alpes (Basses).	34	Ille-et-Vilaine.	63	Pyrenees (Hautes).
6	Ardeche.	35	Indre.	64	Pyrénees (Basses).
7	Ardennes.	36	Indre-et-Loire.	65	Pyrénées (Orient.).
8	Ariège.	37	Isere.	66	Rhin (Haut).
9	Aube.	38	Jura.	67	Rhin (Bas)
10	Aude.	39	Landes.	68	Rhône.
11	Aveyron.	40	Loir-et-Cher.	69	Saône (Haute).
12	Bouches-du-Rhô.	41	Loire (Haute).	70	Saône-et-Loire.
13	Calvados.	42	Loire-Inférieure	71	Sarthe.
14	Cantal.	43	Loiret.	72	Seine-et-Oise.
15	Charente.	44	Lot	73	Seine-et-Marne.
16	Charente-Infér.	45	Lot-et-Garonne	74	Seine-Inférieure.
17	Cher.	46	Lozère.	75	Sèvres (Deux).
18	Corrèze.	47	Maine-et-Loire.	76	Somme.
19	Corse.	48	Manche.	77	Tarn.
20	Côte-d'Or.	49	Marne.	78	Var.
21	Côtes-du-Nord.	50	Marne (Haute).	79	Vendee.
22	Creuse.	51	Mayenne.	80	Vienne.
23	Dordogne.	52	Meurthe.	81	Vienne (Haute).
24	Doubs.	53	Meuse.	82	Vosges.
25	Drôme.	54	Morbihan.	83	Yonne.
26	Eure.	55	Moselle.	84	Loire.
27	Eure-et-Loir.	56	Nièvre.	85	Tarn-et-Garonne.
28	Finistère.	57	Nord.	86	Vaucluse.
29	Gard.	58	Oise.		

(1) Le numéro d'ordre qui accompagne le nom de chaque département, est apposé sur toutes les lettres provenant des différentes communes de ce même département.
EXEMPLE: Toute lettre dont le timbre porte le n° 43 provient d'une des communes du département du Loiret.

Poste aux Chevaux, Rue Pigale, 2.
Tarif actuel de la Poste aux chevaux.

Le prix des chevaux est maintenant fixé à 20 c. par kilométre et par cheval pour tous les chevaux attelés, soit 2 fr. par myriamètre.

Toutes les personnes, quel que soit leur nombre, excédant celui des chevaux attelés, paient 15 c. par kilomètre et par personne, soit 1 fr. 50 par myriamètre.

Un enfant au dessus de dix ans compte pour une personne.

Les personnes qui veulent prendre des chevaux à Paris peuvent en faire la demande, soit à la poste aux chevaux, r. Pigale, 2, soit aux bureaux des voitures dites *Diligentes*, savoir : Rue du 29-Juillet, 11. — Rue Saint-Honoré, 202. — Rue de l'Arbre-Sec, 66. — Marché Saint Jean 29. — Rue Saint-Antoine, 223. — Rue de Charenton, barrière de la Grande-Pinte, de 8 heures du matin à 10 heures du soir.

On ne peut avoir de chevaux de poste sans un passeport.

VOITURES DE PLACE.

EXTRAIT *de l'Ordonnance de Police concernant les Voitures de Place et de remise de l'intérieur de Paris.*

FIACRES ORDINAIRES *à deux chevaux.*

De six heures du matin à minuit.

Pour chaque course.	1 f.	50
Pour chaque heure.	2	»

De minuit à six heures du matin.

Pour chaque course.	2 f.	«
Pour chaque heure.	3	»

PETITS FIACRES *a un ou deux chevaux et* COUPÉS.

De six heures du matin à minuit.

Pour chaque course.	1 f.	25
Pour chaque heure.	1	75

De minuit à six heures du matin.

Pour chaque course.	1 f.	75
Pour chaque heure.	2	50

CABRIOLETS *à deux ou à quatre roues.*

Pour chaque course.	1 f.	10
Pour chaque heure.	1	50

De minuit a six heures du matin.

Pour chaque course.	1 f.	75
Pour chaque heure.	2	50

VOITURES SOUS REMISE. — TARIF.

Course.

Voiture à quatre roues.	1 f.	75
Voiture à deux roues.	1	50

Heure.

Voiture à quatre roues.	2	«
Voiture à deux roues.	1	65

De minuit à six heures du matin, (heure).

Voiture à quatre roues.	3 f.	»
Voiture à deux roues.	2	50

TARIF HORS PARIS.

En deçà de l'enceinte des fortifications et du bois de Boulogue.

A l'heure.

Voiture à quatre roues.	2 f.	58
Voiture à deux roues.	2	0

An delà de l'enceinte des fortifications sauf le bois de Boulogne.

Voiture à quatre roues.	3 f.	50
Voiture à deux roues.	2	50

Tout cocher pris avant minuit et qui arrivera à destination après minuit n'aura droit qu'au tarif de jour, mais seulement pour la première heure

Celui qui aura été pris avant six heures du matin et qui n'arrivera à destination qu'après six heures aura droit au tarif de nuit, mais seulement pour la première heure.

LE TARIF du prix de l'heure pour les courses des voitures de place, en dedans des murs d'enceinte des fortifications, jusqu'au bois de Boulogne, par l'avenue de Neuilly, est fixé ainsi qu'il suit :

Fiacres ordinaires à deux chevaux. . .	2 fr.	»
Fiacres à un cheval et coupés. . . .	1	75
Cabriolets à deux et quatre roues . .	1	50

Les cochers ne seront pas tenus de sortir de Paris, pour se rendre dans les communes ci-dessus, à compter de minuit, en toute saison.

LE TARIF du prix de l'heure, pour les courses des voitures de place, dans les communes du ressort de la Préfecture de Police, en dehors du mur d'enceinte des fortifications et à l'intérieur du bois de Boulogne, est fixé ainsi qu'il suit :

Fiacres ordinaires à deux chevaux. . .	3 fr.	
Fiacres à un cheval et coupes. . . .	2	50
Cabriolets à deux et quatre roues. . .	2	25

Les cochers ne seront pas tenus de sortir de Paris, pour se rendre dans les communes ci-dessus, à compter de 7 heures du soir, en hiver, et de 9 heures, en été.

Les cochers de place ou de remise sont tenus de conduire le public aux cimetières de Paris, aux embarcadères des chemins de fer et à l'hippodrome, au tarif de l'intérieur.

Itinéraire de Voitures Omnibus, à 30 cent. la Course.

OMNIBUS. *De la Madeleine à la Bastille. — Des Filles du Calvaire au Roule — De la barrière Blanche à l'Odéon, — De la barrière du Trône au Carrousel — De la Bastille à la rue St-Lazare, au Chemin de Fer de Rouen. — De Passy au Carrousel — Du pont de Neuilly à la Madeleine. — De la Bastille à Bercy, au coin de la rue Grange-aux-Merciers, — De la place de l'Oratoire du Louvre à la barrière de la Rapée* et à la barrière de l'Étoile.

BANQUETTES à 15 cent, [illegible] boulevart

FAVORITES. *Du Chemin du Nord* à la place Saint-Sulpice. — *Du Chemin de fer de Rouen à Vaugirard — De Montmartre, place de la Mairie, aux Gobelins. — De la Chapelle à la barrière d'Enfer.*

PARISIENNES. *De la barrière Mont-Parnasse au boulevard du Temple — De Vaugrard à la rue du Pont Louis-Philippe. — De la place de l'Ecole Polytechnique à la rue Ribouté.*

HIRONDELLES. *De la barrière Rochechouart à la barrière Saint-Jacques.— De la place Cadet à la rue Mouffetard*
BEARNAISES. *De la place de la Bastille aux Invalides*
CITADINES. *De Belleville au Gros-Caillou.— De la place Dauphine à Belleville.*
DILIGENTES. *De la rue St-Lazare, 72, à la barrière Charenton.— Des Batignolles au Carrousel.*
DAMES-REUNIES. *De Grenelle à l'Église St-Laurent. — De la Villette à la pl. St-Sulpice.*
BATIGNOLAISES. *Des Batignoles à la place* du Palais-Royal.
GAZELLES. De la place du Palais-Royal *au pont de Bercy.*
TRICYCLES. *De la* Porte Saint-Martin *à la barrière de Sèvres.*
CONSTANTINES. *De Chaillot à la Villette.*

CHEMIN DE FER DU NORD, *place Roubaix, 24.*

Bureau central : rue Croix-des-Petits-Champs, 50.

TARIF DES VOYAGEURS DEPUIS PARIS.

STATIONS.	1re cl.	2e cl.	3e cl.	STATIONS.	1re cl.	2e cl.	3e cl.
Saint-Denis . . .	« 70	» 55	» 40	Vitry.	23 85	17 95	13 35
Epinay	1 05	» 80	» 60	Douai	24 90	18 75	13 90
Enghien.	1 25	» 95	» 70	Dunkerque	30 40	22 90	16 85
Ermont.	1 55	1 15	» 90	Saint-Omer.	29 80	22 45	16 65
Herblay.	2 15	1 70	1 25	Calais.	38 45	28 90	21 50
Pontoise.	3 »	2 25	1 65	Lille.	28 20	21 25	15 75
Ile-Adam.	4 »	3 »	2 30	Roubaix.	29 25	22 «	16 35
Beaumont. . . .	4 »	3 »	2 50	Tourcoing.	29 45	22 15	16 45
Boran.	5 »	3 50	2 50	Mouscron.	30 »	22 50	16 75
Saint-Leu. . . .	5 50	3 75	2 75	Courtray.	31 25	23 50	» »
Creil	6 »	4 50	3 25	Tournay.	31 75	23 75	» »
Compiègne . . .	9 »	7 »	5 »	Gand.	34 50	26 »	» »
Noyon.	12 »	9 »	6 50	Malines.	38 »	28 50	» »
Saint-Quentin. .	17 50	13 25	9 75	Ostende.	38 »	28 75	» »
Liancourt. . . .	7 »	5 50	4 »	Bruxelles, st. du Nord.	38 50	29 »	» »
Clermont	8 »	5 50	4 »	Montigny	24 90	18 75	13 30
Saint-Just. . . .	9 50	7 »	5 »	Somain	25 85	19 45	14 45
Breteuil.	11 »	8 50	6 »	Wallers.	26 45	19 90	14 80
Amiens.	15 30	11 50	8 55	Raismes.	27 50	20 70	15 30
Abbeville. . . .	19 85	14 90	11 10	Valenciennes.	28 60	21 55	16 »
Boulogne	28 »	21 05	16 65	Blanc-Misseron.	29 75	22 25	16 50
Corbie.	16 85	12 65	9 40	Quevrain	29 75	22 25	16 50
Albert	18 50	13 90	10 35	Mons	29 75	22 25	» »
Arras.	22 20	16 70	12 40	Bruxelles, stat. du Midi.	35 75	27 »	» »

LIGNES DE PARIS A ORLÉANS ET BORDEAUX.

Boulevart de l'Hôpital.

STATIONS.	PRIX DES PLACES.			STATIONS.	PRIX DES PLACES.		
	1re cl.	2e cl.	3e cl.		1re cl.	2e cl.	3e cl.
Choisy	1 »	» 60	» 50	Chevilly.	11 15	8 40	6 25
Juvisy.	1 95	1 50	1 10	Orléans.	12 60	9 50	7 5
Savigny. . , ...	2 25	1 70	1 20	Vierzon.	21 45	15 80	11 75
Epinay.	2 50	1 85	1 25	Bourges. . , ...	24 15	18 20	13 50
Saint-Michel.	3 »	2 25	1 50	Tours.	24 45	18 45	13 70
Bretigny.	3 10	2 40	1 80	Nantes	44 50	33 50	24 90
Maroles.	3 80	2 90	1 95	Saumur.	31 5	23 45	17 40
Bourav.	4 10	3 10	2 30	Angers.	35 60	26 85	20 »
Lardy.	4 45	3 35	2 50	Moulins.	35 30	26 60	19 75
Elrechy.	5 »	3 80	2 85	Nevers.	31 30	24 45	17 50
Etampes.	5 80	4 35	3 25	Chatellerault.	43 35	32 70	24 25
Monnerville.	7 25	5 45	4 5	Poitiers.	46 65	35 35	25 45
Angerville.	7 75	5 85	4 35	Angoulême.	46 50	35 »	26 »
Toury.	9 20	6 90	5 15	Lebourne.	56 60	42 60	31 65
Artenay.	10 55	7 95	5 90	Bordeaux.	60 20	45 30	33 65

Ligne de Corbeil.

STATIONS.	PRIX DES PLACES.			STATIONS.	PRIX DES PLACES.		
Paris.	1re cl	2e cl.	3e cl.	Paris.	1re cl.	2e cl.	3e cl.
Choisy.	1 »	» 60	» 50	Ris.	2 50	1 85	1 40
Villeneuve. . . .	1 45	1 10	» 75	Evry.	2 90	2 »	1 50
Athys.	1 75	1 30	1 »	Corbeil.	3 »	2 »	1 60
Juvisy.	1 95	1 50	1 10				

CHEMIN DE FER DE ROUEN, LE HAVRE ET DIEPPE.

Rue Saint-Lazare, 124.

TABLEAU DU PRIX DES PLACES.

DE PARIS A	VOITURES DE 1re classe.		VOITURES DE 2me classe.		VOITURES DE 3me classe.		Prix réduit, train de Poste. 3me cl.	
	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.
MAISONS	1	50	1	25	1	»	»	
Étoile de CONFLANS	1	75	1	50	1	10	»	
POISSY	2	»	1	60	1	30	»	
TRIEL	3	»	2	25	1	75	»	
MEULAN	4	»	2	80	2	10	»	
ÉPONE.	5	x	3	50	2	75	»	
MANTES	6	»	4	50	3	25	»	
ROSNY	7	50	6	»	4	75	»	
BONNIERES . . .	8	»	6	50	5	25	»	
VERNON	9	50	8	»	6	»	»	
GAILLON	11	»	9	50	7	25	»	
ST-PIERRE(Louviers	12	50	11	»	8	25	»	
PONT-DE-L'ARCHE	14	»	11	50	9	20	»	
TOURVILLE . . .	15	»	12	50	9	50	»	
OISSEL	15	70	12	70	9	70	»	
ROUEN	16	»	13	»	10	»	7	»
MAROMME. . . .	16	90	13	50	10	80	»	
MALAUNAY. . . .	17	25	13	70	11	»	»	
BARENTIN. . . .	18	15	14	35	11	50	»	
PAVILLY.	18	40	14	50	11	65	»	
MOTTEVILLE. . .	19	65	15	40	12	35	»	
YVETOT.	20	50	16	»	12	90	»	
ALVIMARD. . . .	21	85	16	90	13	60	»	
BOLBEC.	22	75	17	50	14	10	»	
BEUZEVILLE fecange	23	50	18	»	14	50	»	
SAINT-ROMAIN. .	24	35	18	70	15	»	»	
HARFLEUR. . .	25	65	19	50	15	40	»	
LE HAVRE.	26	50	20	50	15	50	12	»

Les billets ne pourront servir que pour l'heure indiquée. — A 2 ans, les enfants paient demi place; à 6 ans, ils paient place entière. — Les voyageurs devront se trouver 10 minutes avant l'heure du départ. — La compagnie ne répond pas des effets non enregistrés. — Il est alloué à chaque voyageur 15 kil. de bagage. — Tout paquet enregistre devra être déposé dans les voitures de bagages. — En cas de perte d'effets, il ne pourra jamais être alloué une somme plus forte que celle de 50 francs pour un porte-manteau, 150 fr. pour une malle.

Cette note peut s'appliquer à tous les chemins de fer.

LIGNE DE DIEPPE.

MALAUNAY. . . .	17 25	13 70	11 »	»
MONVILLE. . . .	17 85	14 15	11 35	»
SAINT-VICTOR . .	19 50	15 40	12 25	»
AUFFRAY. . . .	19 95	15 70	12 50	»
LONGUEVILLE. . ,	20 95	16 50	13 10	»
DIEPPE.	22 60	17 75	14 »	»

CHEMIN DE FER DE SAINT-GERMAIN,
Rue Saint-Lazare, 124. (Chaussée-d'Antin.)

DEPART DE PARIS.
d'heure en heure
De 7 h. 35 m. du mat. à 10 h. 35 du soir.

DEPART DE SAINT-GERMAIN.
d'heure en heure
De 7 h. du matin à 10 h. du soir.

Les derniers départs de St-Germain s'effectuent le DIMANCHE à 8 h. — 9 h. et 10 h du soir
Ils desservent tous les trois les stations : d'ASNIERES, NANTERRE et CHATOU.
De Saint-Germain à Versailles par Asnières. 7 h.—8 h.—Midi.—4 h.— 6 h.
De Versailles à Saint-Germain et stations. 9 h.—11 h.—1 h.—4 h.— 7 h.

PRIX DES PLACES.	LA SEMAINE. Wag.	Dilig.	Coup.	LES DIMANCHES ET FÊTES. Wag.	Dilig.	Coup.
De Paris à Saint-Germain. . . .	» 75	1 25	2 »	1 25	1 50	2 »
Places retenues d'avance. . . .	» »	» »	2 50	» »	»	2 50
De Paris à Chatou	» 85	1 »	» »	1 »	1 25	» »
— Rueil.	» 75	1 »	» »	1 »	1 25	» »
— Nanterre.	» 65	» 85	» »	» 90	1 10	» »
— Colombes.	» 50	» 60	» »	» 90	» 75	» »
— Asnières.	» 40	» 60	» »	» 60	» 75	» »
— Vesinet.	1 25	1 50	2 »	» »	» »	» »
De Saint-Germain à Asnières	1 »	1 10	» »	» 50	1 50	» »
— Colombes. . . .	» 80	1 »	» »	2 05	1 »	» »
Petites distances intermédiaires. . . .	» 45	» »	» »	» 45	» 70	» »
Grandes distances intermédiaires. . . .	» 55	» 80	» »	» 55	» »	» »

Chemin de fer de Chartres. (*Trains partant de Paris.*)
Boulevart Montparnasse, 44.

STATIONS.	PRIX DES PLACES. 1re cl.	2e cl.	3e cl.	STATIONS.	PRIX DES PLACES. 1re cl.	2e cl.	3e cl.
Paris..				Paris.			
Bellevue.	» 75	» 60	»	Rambouillet. . . .	4 50	3 50	2 70
Versailles.	1 50	1 »	»	Epernon.	6 »	4 60	3 50
Saint-Cyr.	2 »	1 50	1 25	Maintenon.	7 »	5 »	4 »
Trapes.	2 80	2 10	1 50	Jouy.	8 »	6 »	4 50
Laverrière, ...	3 40	2 50	1 85	Chartres.	9 »	6 75	5 »
Lartoire.	4 10	3 »	2 25				

CHEMIN DE FER DE PARIS A SCEAUX.

Barrière d'Enfer.

Départs de Paris, de 7 heures du matin à 9 heures du soir.

PRIX DES PLACES.	LA SEMAINE. Salon	1re cl.	2e cl.	3e cl.	LES DIMANCHES ET FÊTES. Salon	1re cl.	2e cl.	3e cl.
De Paris à Arcueil.	»	» 50	» 45	» 30	»	» 60	» 45	» 30
— à Cachan	»	» 50	» 45	» 30	»	» 60	» 45	» 30
— à Bourg-la-Reine .	»	» 80	» 60	» 40	»	» 80	» 60	» 45
— à Fontenay-a-Roses.	»	» 90	» 65	» 50	»	» 90	» 70	» 50
— à Sceaux	1 »	1 »	» 70	» 50	1 50	1 10	» 85	» 50

OMNIBUS CONDUISANT A L'EMBARCADÈRE :

les Montrougiennes, les Favorites et les Hirondelles.

CHEMIN DE FER DE PARIS A VERSAILLES
(Rive droite.)

A PARIS,
Rue St-Lazare, 124. (Chaussée-d'Antin.)

A VERSAILLES,
Rue Duplessis, boul. de la Reine.

Départ d'heure en heure.

DÉPART DE PARIS
De 7 h. 1/2 du matin à 10 h. 1/2 du soir.

DÉPART DE VERSAILLES
De 7 h. du matin à 10 heures du soir.

PRIX DES PLACES.	LA SEMAINE. Wag.	Dilig.	Coup.	LES DIMANCHES ET FÊTES. Wag.	Dilig.	Coup.
De Paris à Versailles.	1 25	1 50	2 »	1 25	1 50	2 »
Places retenues d'avance. . . .	» »	2 »	3 »	» »	» »	3 »
De Paris à Courbevoie.	» 45	» 60	» »	» »	» »	» »
— Suresnes et Puteaux . .	» »	» »	» »	» 80	» »	» »
— Saint-Cloud	« 45	» 60	» »	1 75	1 »	» »
Places retenues d'avance. . . .	» »	» »	» »	» »	1 50	» »
— Sèvres et Chaville. . . .	» 75	1 »	» »	1 »	1 25	» »
— Viroflay	1 »	1 25	» »	1 »	1 25	» »
De Versailles à Asnières	1 »	1 25	» »	1 25	1 50	» »
Id. à Courbev., Puteaux, Suresnes	» 90	1 25	» »	1 »	1 30	» »
Trajet entre deux stations.	» 50	» 70	» »	» 70	1 »	» »

OMNIBUS DU CHEMIN DE FER.

Correspondant avec le départ et l'arrivée de tous les Convois

Bureaux dans Paris :

Place du Palais-Royal.—Place de la Concorde.—Boulevard Bonne-Nouvelle, 24.—Place Saint-Eustache.— rue St-Denis, cour Batave.— Boulevard St-Denis, 18, cité d'Orléans.

CHEMIN DE FER DE PARIS A VERSAILLES
(Rive gauche.)

A PARIS, Boulevart Montparnasse, 44.	A VERSAILLES, Avenue de la Mairie.

Départ d'heure en heure.

DÉPART DE PARIS	DÉPART DE VERSAILLES
De 7 h. du matin à 10 h 1[2 du soir.	De 7 h. 1[2 du matin à 10 h du soir.

PRIX DES PLACES.	LA SEMAINE.			LES DIMANCHES ET FÊTES.		
	Wag	Dilig.	Coup	Wag.	Dilig.	Coup
De Paris à Versailles.	1 25	1 50	2 »	1 25	1 50	2 »
De Paris à Clamart	» 40	« 60	» »	» 50	» 75	» »
De Paris à Meudon, Bellevue, Sèvres.	» 60	» 75		« 75	1 »	
— à Chaville	» 80	1 10	» »	1 10	1 50	» »
Viroflay.	1 »	1 25	1 5	1 50	» »	» »
De Versailles à Bellevue, Meudon,	1 »	1 25		1 25	1 50	
Clamart.	» 75	1 »	» »	1 »	1 25	» »
De Versailles à Viroflay.	» 30	» 50				
à Sèvres et Chaville	» 50	» 70	» »	» 70	1 »	» »
Trajet entre deux stations.	» 25	» 40	» »	» 30	» 50	» »

VOITURES SPÉCIALES DU CHEMIN DE FER A 25 CENTIMES,
Faisant le service des Stations ci-après à la Gare de la barrière du Maine, et de la Gare aux stations pour les départs et les retours des Convois.

BOURSE, place de la Bourse.
Place Saint-Sulpice, 12.
PALAIS-DE-JUSTICE, place du Palais, 1.
PLACE DU PALAIS-ROYAL.
PORTE SAINT-MARTIN, rue Saint-Mart. 256 impasse de la Planchette.
RUE DES DEUX-ÉCUS, 23.

CHEMIN DE FER DE STRASBOURG.
Embarcadère, rue Neuve-de-Chabrol.
TRAINS PARTANT DE PARIS.

STATIONS.	PRIX DES PLACES. 1re cl.	2e cl.	3e cl.	STATIONS.	PRIX DES PLACES. 1re cl.	2e cl.	3e cl.
Noisy-le-Sec.	« 95	1 10	» 50	Dormans.	2 10	9 10	6 75
Villemomble et Gagn.	1 45	1 50	» 80	Port-à-Binson . . .	3 »	9 80	7 30
Chelles.	1 95	2 20	1 10	Damery.	3 95	10 50	7 80
Lagny.	2 90	2 90	1 60	EPERNAY.	4 65	11 5	8 20
Esbly.	3 80	3 50	2 15	Oiry.	15 30	11 50	8 55
MEAUX.	4 65	3 95	2 60	Jalons-les-Vignes . .	16 40	12 35	9 20
Trilport.	5 25	4 50	2 95	Châlons.	17 75	13 35	9 95
Changis.	6 »	5 15	3 35	Vitry-la-ville. . . .	19 40	14 60	10 85
La Ferté-s-Jouarre. .	6 80	7 40	3 80	Loisy	20 55	15 45	11 50
Nanteuil.	10 45	9 10	5 50	Vitry-le-Français. . .	21 20	15 95	11 85
Nogent-l'Artaud. . .	10 96	11 5	6 75	Bar-le-Duc.	26 25	19 75	14 65
Chât.-Thierry. . . .	12 8	» 70	8 50	Toul.	32 95	24 80	18 40
Mezy.	2 75	8 10	6 »	Nancy	36 35	27 35	19 95
Varennes.	2 95	8 25	6 10	Strasbourg	44 70	32 85	23 65

CHEMIN DE FER DE LYON.
Embarcadère, boulevard Mazas.—Trains partant de Paris.

STATIONS.	PRIX DES PLACES. 1re cl.	2e cl.	3e cl.	STATIONS.	PRIX DES PLACES. 1e cl.	2e cl.	3e cl.
Villeneuve-St-Georges.	1 55	1 15	» 85	Laroche.	16 »	12 5	8 95
Brunoy.	2 25	1 70	1 25	Saint-Florentin. . .	17 85	13 45	10 »
Melun.	4 65	3 50	2 60	TONNERRE	20 35	15 30	11 35
FONTAINEBLEAU. . .	6 10	4 60	3 40	Dijon.	32 25	24 50	18 20
Montereau.	8 15	6 15	4 55	Nuits.	34 80	26 20	19 45
Sens	11 65	8 80	6 50	Beaune.	36 55	27 35	20 35
Joigny.	15 10	11 35	8 45	Châlons-sur-Saône. .	39 55	29 80	22 10
Troye	18 50	13 90	10 25	Lyon			

Administration des Messageries Nationales.
Rue Notre-Dame-des-Victoires, 22.

Cet établissement est chargé des transports pour le Gouvernement et les administrations publiques : il offre au commerce et aux particuliers une centralité des services des Messageries sur tous les points du royaume par ses correspondants dans le Piemont, l'Italie, l'Allemagne, la Suisse, l'Espagne, la Belgique, l'Angleterre, etc.

Messageries Générales Caillard et Cie.
Rue Saint-Honoré, 130, à Paris.

Les changements fréquents qui ont lieu dans les jours de départ nous ont décidé à supprimer le tableau que nous mettions ici, et qui n'était jamais exact a l'éqoque où il paraissait ; pour tous les renseignements à ce sujet il faut s'adresser au secrétariat-général.

Les notes et observations relatives aux messageries nationales peuvent s'appliquer à cet établissement qui fait absolument le même service, s'adresser pour tous les renseignements à Déchaussé, à l'administration.

Ces deux administrations correspondent avec tous les chemins de fer.

MUSÉES ET BIBLIOTHÈQUES.

Musée du Louvre.

Tous les jours de la semaine, le lundi excepté, sont consacrés à l'étude dans les galeries des tableaux et dans celles des statues et marbres antiques.

Le dimanche, le Musée est ouvert au public depuis 10 heures jusqu'à 4.

Pendant les jours d'étude, on admet seulement les etrangers voyageurs, sur la representation de leurs passeports.

Musée du Luxembourg.

Les galeries du Luxembourg sont consacrées à l'exposition des productions des artistes vivants acquises par le gouvernement. Elles sont ouvertes au public les dimanches de 10 à 4 heures ; et les autres jours, le samedi excepté, sont réservés aux artistes et aux étrangers voyageurs, sur la présentation de leurs passeports.

Museum d'Histoire Naturelle.

Les galeries sont ouvertes au public et aux étrangers les mardis et vendredis, de 2 à 3 h.

La bibliothèque est ouverte aux lecteurs depuis le 16 septembre jusqu'au 1 avril, les mardi, jeudi et samedi de 11 à 3 heures, et depuis le 1 septembre jusqu'au 1 avril, tous les jours, le jeudi et le dimanche exceptés.

La ménagerie est visible tous les jours, depuis 11 h. jusqu'à 3, en hiver, et jusqu'à 6, en été.

Monnaie des Médailles, quai Conti.

Ouverte au public les mardis et vendredis, de midi à 3 heures.

Cabinet de Minéralogie, rue d'Enfer, 34.

Ouvert les lundis et jeudis de 11 à 3 h. et tous les jours aux étudiants et aux étrangers.

Bibliotheque Impériale.

Elle est ouverte pour les lecteurs tous les jours, excepte les dimanches et les fêtes, de 10 à 2 h. et pour les curieux, les mardis et vendredis aux memes heures. Elle est en vacance depuis le premier septembre jusqu'au 1er octobre

Bibliothèque Mazarine.

Elle contient environ 96,000 volumes. Le public y est admis, dans la galerie Colbert, tous les jours de 10 à 2 h., excepte les jeudis, les jours de fête et les vacances du 15 août au 1 octobre.

Bibliotheque de l'Arsenal.

Cette bibliothèque, une des plus riches et des plus considérables du royaume, est ouverte au public tous les jours de 10 à 2 h. Elle renferme environ 200.000 volumes imprimés et 6,000 manuscrits Elle est fermée depuis le 15 septembre jusqu'au 3 novembre.

Bibliotheque de Sainte Geneviève.

Elle est ouverte tous les jours, excepté les dimanches et les fêtes, de 10 a 3 h.

Éclairée par 92 becs de gaz et chauffée par 11 poêles ou calorifères. C'est le seul établissement de ce genre qui soit ouvert aux études de 6 heures du soir a 10 heures et demie. Elle est en vacance depuis le 1 septembre jusqu'au 15 octobre.

Bibliothèque de la Ville de Paris.

Elle est ouverte tous les jours de 10 a 4 h., excepté les mercredis, dimanches et fêtes: elle renferme 45,000 volumes Elle est en vacance du 15 août au 1 octobre.

Musée des Thermes et de l'Hôtel Cluny.

rue des Mathurins, 14,

Ouvert tous les dimanches, de midi a 4 h.: les mercredis et vendredis, entrée avec billets dont on peut faire la demande par écrit au conservateur.

Musée de Versailles.

Il est ouvert les dimanches, lundis, mardis mercredis et samedis. Jeudis et vendredis pour les étrangers.

CAISSE D'ÉPARGNE,

Rue Coq-Héron, 5.

1e Succursale, place Royale, 14.
2e — rue du Pot-de-Fer.
3e — rue Vendôme, 11.
4e — rue d'Anjou-Saint-Honoré 9.
5e — rue Geoffroy-l'Asnier, à la Mairie.
6e — rue Grenelle-Saint-Germain, 7.
7e — place du Panthéon.
8e — rue Drouot, 6.
9e — rue faubourg Saint-Martin, 76.
10e — rue Sainte-Croix-de-la-Bretonnerie, 20.

Succursales de la Banlieue.

Mairies de Saint-Denis, Neuilly, Choisy-le-Roi, Belleville, La Villette et Batignoles.

PRIX DES PLACES

DANS LES PRINCIPAUX THÉATRES DE PARIS.

DÉSIGNATION DES PLACES.	Opéra.	Français.	Op.-Comique	Italiens.	Odéon.	Vaudeville.	Variétés.	Gymnase.	P.-Royal.	Gaîté.	Ambigu.	P.-St-Martin.	Cirque.	Th. lyrique.
Avant-scène des premières.	9 »	6 60	7 »	10 »	5 »	7 50	6 »	6 »	5 »	5 »	5 »	5 »	4 »	6 »
Avant-scène des secondes .	7 50	5 »	5 »	»	2 50	»	» »	»	4 »	2 »	2 50	2 »	2 »	»
Balcon des premières. . .	7 50	6 60	6 »	10 »	4 »	»	»	»	»	»	2 50	4 »	»	»
Fauteuils de balcon. . .	9 »	6 60	6 50	10 »	»	6 »	»	»	5 »	»	3 »	4 »	»	5 »
Fauteuils d'orchestre . .	9 »	6 60	6 »	10 »	»	6 »	»	»	5 »	»	3 »	» »	»	4 »
Fauteuils de galerie. . .	7 50	5 »	6 »	10 »	»	5 »	»	»	»	»	3 »	4 »	3 »	4 »
Stalles de balcon	9 »	6 60	6 »	10 »	4 »	5 »	5 »	5 »	»	3 »	»	»	2 50	3 »
Stalles d'orchestre. . . .	7 50	5 »	5 »	10 »	4 »	5 »	5 »	5 »	»	3 »	2 50	3 »	2 50	»
Stalles de galerie	7 50	5 »	5 »	10 »	4 »	3 »	5 »	4 «	4 »	3 »	2 50	3 »	»	»
Loges de la galerie . . .	7 50	6 60	7 »	»	»	5 »	5 »	5 »	5 »	5 »	»	»	» »	»
Premières de face. . . .	9 »	6 60	6 »	10 »	4 »	4 »	5 »	5 »	4 »	5 »	5 »	4 »	3 »	»
Premières de côté. . . .	6 »	5 »	5 »	7 50	4 »	3 »	3 »	3 »	2 50	3 »	2 »	3 »	2 50	2 50
Deuxièmes de face . . .	7 50	2 50	5 »	10 »	2 50	2 50	4 »	5 »	»	2 »	2 50	2 »	» »	»
Deuxièmes de côté . . .	5 »	3 50	4 »	7 »	»	2 »	2 50	2 50	»	2 »	2 50	2 »	»	»
Baignoires de face. . . .	» »	»	6 »	7 50	2 50	6 »	4 »	5 «	4 »	4 »	2 50	4 »	2 »	»
Baignoires de côté. . . .	6 »	6 60	6 »	7 50	2 »	6 »	5 »	»	2 50	4 »	2 50	4 »	2 »	3 50
Orchestre	7 50	5 »	» »	»	2 50	4 »	4 »	4 »	»	2 50	»	2 50	2 »	3 »
Première galerie	» »	5 »	» »	»	»	3 50	»	4 »	3 »	3 »	»	3 50	»	»
Troisièmes de face. . . .	5 »	»	2 »	5 »	»	2 »	»	»	»	»	»	»	»	»
Troisièmes de côté . . .	3 »	2 »	1 50	4 »	1 »	2 »	2 »	1 50	2 »	»	»	»	»	»
Deuxième galerie. . . .	» »	1 50	3 »	»	2 »	1 »	1 25	1 »	1 50	1 25	1 50	1 »	1 50	» 75
Pourtour.	»	»	»	»	»	»	2 50	»	»	2 »	2 »	»	3 »	»
Parterre	4 »	2 50	2 50	4 »	1 »	2 »	2 »	2 »	1 50	1 »	1 25	1 50	1 »	1 »

Paris.— Imprimerie Bonaventure et Ducessois, 55, quai des Augustins.

